

2565

รายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

กรมโยธาธิการและผังเมือง

กระทรวงมหาดไทย

สาร

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี

เนื่องในโอกาสจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

(ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕)

พุทธศักราช ๒๕๖๖

.....

กรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นหน่วยงานหลักในการวางและจัดทำผังเมือง ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้การตั้งถิ่นฐานและความเป็นเมืองของประเทศไทยในอนาคตเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) ตามเป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน (Sustainable Cities and Communities) โดยมีเป้าหมายให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การดำเนินการวางและจัดทำผังเมือง มีความมุ่งหมายเพื่อให้มีผังเมืองในทุกระดับ พร้อมทั้งแนวทางการบริหารจัดการผังเมืองที่เหมาะสม สอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องมีการวางกรอบนโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง ระดับชนบท ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ตลอดจนการกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาพื้นที่ อันจะทำให้การวางและจัดทำผังเมืองบรรลุตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย และใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศต่อไป

รายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินการด้านการผังเมืองในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งได้คำนึงถึงสถานการณ์โลกและสถานการณ์ในประเทศ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมทั้งนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นแนวทางในการวางและจัดทำผังเมืองในปัจจุบัน โดยประชาชนมีส่วนร่วมสำคัญในการวางแผน ซึ่งผลการดำเนินการด้านการวางผังเมืองที่เกิดขึ้นถือเป็นส่วนสำคัญ

ที่ทำให้การพัฒนาพื้นที่ และการใช้ประโยชน์จากที่ดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ อันจะเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อพี่น้องประชาชนในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

พลเอก ประวิตร

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

สาร
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 มาตรา 10 บัญญัติให้กรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการผังเมืองของปีงบประมาณที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565) เสนอคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ โดยให้สรุปผลการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองตามมาตรา 8 ได้แก่ (1) ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ แบ่งเป็น 3 ประเภท (ก) ผังนโยบายระดับประเทศ (ข) ผังนโยบายระดับภาค (ค) ผังนโยบายระดับจังหวัด (2) ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งเป็น 2 ประเภท (ก) ผังเมืองรวม (ข) ผังเมืองเฉพาะ ซึ่งในรายงานประจำปีดังกล่าวต้องสรุปผลการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองตามมาตรา 8 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน รวมทั้งสรุปประเด็นปัญหาและอุปสรรคว่ามีประการใดบ้าง และเมื่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว จะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

สำหรับสาระสำคัญของรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจด้านการผังเมืองตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ฉบับนี้ นับเป็นปีที่ 3 ที่กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการจัดทำซึ่งได้แสดงให้ทราบถึงการกำหนดกรอบการวางผังเมืองของประเทศ ตั้งแต่การกำหนดกรอบนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด และการวางและจัดทำผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน และผังเมืองเฉพาะ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ รวมถึงแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนงานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตลอดจนได้มีการรายงานถึงผลการดำเนินการด้านอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 การพัฒนาเมือง และการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

สุดท้ายนี้ หวังว่ารายงานประจำปีฯ ฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติภารกิจด้านการผังเมือง นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้รับทราบและเห็นความสำคัญของภารกิจด้านการผังเมือง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองประธานกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 สถานการณ์ด้านการผังเมืองของประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

1.1 การตั้งถิ่นฐานและความเป็นเมืองของประเทศไทย 1 - 1

1.1.1 สถานการณ์โลก : ประชากรเพิ่ม ย้ายถิ่นเพิ่ม เมืองใหญ่เพิ่ม 1 - 2

1.1.2 สถานการณ์ประเทศไทย : ประชากร การย้ายถิ่น และการขยายตัวของเมือง 1 - 3

1.2 ภาพรวมการดำเนินงานด้านการผังเมือง 1 - 5

1.3 กรอบการวางผังเมืองของประเทศไทย 1 - 6

1.3.1 สถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่มีผลต่อการวางผังเมือง 1 - 11

1.3.2 สถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศที่มีผลต่อการวางผังเมือง 1 - 14

1.4 ทิศทางการวางผังเมืองของไทยเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในอนาคต 1 - 17

1.4.1 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืนและสมดุลในด้านความมั่นคงทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1 - 17

1.4.2 ส่งเสริมการกระจายความเจริญด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในพื้นที่เมืองและชนบทอย่างทั่วถึง 1 - 18

1.4.3 ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและครอบคลุมบนฐานสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมาภิบาล รวมถึงเตรียมรับมือกับภัยทางธรรมชาติทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง และวิกฤตความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร 1 - 18

1.4.4 พัฒนาเมืองและชนบทที่ปรับตัวและรองรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มการพัฒนาประเทศทุกมิติในอนาคต 1 - 19

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

2.1 คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ 2 - 3
2.1.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ 2 - 3
2.1.2 ผลการดำเนินงาน 2 - 6
2.1.3 คณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ 2 - 9
2.2 คณะกรรมการผังเมือง 2 - 14
2.2.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ 2 - 14
2.2.2 ผลการดำเนินงาน 2 - 17
2.2.3 คณะอนุกรรมการผังเมือง 2 - 25
2.3 คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด 2 - 34
2.3.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ 2 - 34
2.3.2 ผลการดำเนินงาน 2 - 38
2.4 คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม 2 - 39
2.4.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ 2 - 39
2.4.2 ผลการดำเนินงาน 2 - 41

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินการและผลสัมฤทธิ์ของการวางและจัดทำผังเมือง

3.1 ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ 3 - 2
3.1.1 ผังนโยบายระดับประเทศ 3 - 2
3.1.2 ผังนโยบายระดับภาค 3 - 10

สารบัญ

หน้า

3.1.3 ผังนโยบายระดับจังหวัด 3 - 21

3.1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ 3 - 27

3.2 ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน 3 - 28

3.2.1 ผังเมืองรวม 3 - 28

3.2.2 ผังเมืองเฉพาะ 3 - 48

3.3 การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม 3 - 68

3.3.1 การติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมผังเมืองรวม 3 - 69

3.3.2 การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม 3 - 72

ส่วนที่ 4 การดำเนินการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

4.1 การจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง พ.ศ. .... 4 - 1

4.1.1 ที่มาของธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง 4 - 2

4.1.2 การปฏิบัติตามธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง 4 - 4

4.1.3 แนวทางการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง 4 - 4

4.1.4 การดำเนินการที่ผ่านมา 4 - 5

4.2 การจัดทำอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 4 - 10

4.2.1 อนุบัญญัติที่กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการจัดทำและประกาศใช้บังคับไปแล้ว จำนวน 8 ฉบับ 4 - 10

4.2.2 ร่างอนุบัญญัติที่อยู่ระหว่างดำเนินการซึ่งยังไม่ได้ประกาศใช้บังคับ จำนวน 7 ฉบับ 4 - 14

สารบัญ

หน้า

4.3 การดำเนินการจัดทำผังน้ำ **4 - 16**

4.3.1 คำนิยามของผังน้ำ 4 - 17

4.3.2 การใช้ผังน้ำเป็นฐานข้อมูลในการวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำ 4 - 18

4.3.3 การเชื่อมโยงผังน้ำ 4 - 24

4.3.4 การบูรณาการข้อมูลเพื่อจัดทำข้อกำหนดด้านการผังเมือง 4 - 26

ส่วนที่ 5 การพัฒนาเมือง

5.1 การพัฒนาเมืองด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ **5 - 1**

5.1.1 ผลการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในประเทศไทย 5 - 4

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์การก่อสร้างถนนตามผังเมือง ตั้งแต่ พ.ศ. 2552 - 2565 5 - 5

5.1.3 ผลการดำเนินงานโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 5 - 16

5.1.4 กองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ 5 - 25

5.2 โครงการออกแบบวางและจัดทำผังพื้นที่เฉพาะ **5 - 38**

5.2.1 องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น 5 - 39

5.2.2 ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น 5 - 44

5.2.3 ผลการดำเนินการการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 5 - 45

5.2.4 การขับเคลื่อนผังพื้นที่เฉพาะ (ผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น) สู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม 5 - 45

5.2.5 การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาตามผังพื้นที่เฉพาะสู่การก่อสร้างโครงการ 5 - 47

5.2.6 การดำเนินการในขั้นต่อไปปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 5 - 50

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 6 การดำเนินการเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

6.1 งานสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาพื้นที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ **6 - 1**

6.1.1 การเปรียบเทียบเทคโนโลยีที่ใช้ในด้านการสำรวจและจัดทำแผนที่ 6 - 2

6.1.2 ขั้นตอนการสำรวจและจัดทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ 6 - 3

6.1.3 ผลผลิตที่ได้จากการสำรวจเพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) 6 - 6

6.2 งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการตามแผนผังแสดงโครงการคมนาคมและการขนส่ง **6 - 16**

6.2.1 แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง 6 - 17

6.2.2 การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง 6 - 18

6.3 การจัดทำแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง **6 - 24**

6.3.1 การดำเนินงานจัดทำแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง 6 - 24

6.3.2 การดำเนินงานประชาสัมพันธ์การใช้งานระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง หรือ แอปพลิเคชัน Landuse Plan 6 - 26

6.4 การพัฒนาบุคลากรและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการผังเมืองเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง **6 - 30**

6.4.1 การพัฒนาบุคลากรและการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผังเมืองเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง 6 - 30

สารบัญ

		หน้า
6.4.2	การจัดทำสื่อเพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง	6 - 46

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก อนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่มีผลใช้บังคับแล้ว

ภาคผนวก ข ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม

ภาคผนวก ค โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจของกรมโยธาธิการและผังเมือง

ภาคผนวก ง คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2 - 1	แสดงผลการประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	2 - 38
2 - 2	แสดงผลการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	2 - 41
3 - 1	จำนวนผังเมืองรวมจำแนกตามประเภทของผัง	3 - 39
3 - 2	จำนวนผังเมืองรวมจำแนกตามขั้นตอนและผู้ดำเนินการ	3 - 40
3 - 3	แสดงพื้นที่เป้าหมายของสถานีรถไฟที่มีศักยภาพสูง สำหรับการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ จำนวน 10 สถานี	3 - 64
3 - 4	แสดงพื้นที่เฉพาะของเมืองเก่า 36 เมือง สำหรับการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ	3 - 65
3 - 5	สรุปแผนการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ในปี พ.ศ. 2564 - 2574	3 - 66
3 - 6	แผนการดำเนินการวางและจัดทำผังฯ ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2574	3 - 67
3 - 7	รายชื่อผังเมืองรวมในขั้นตอนการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม	3 - 69
3 - 8	รายชื่อผังเมืองรวมที่ผ่านการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม โดยมีมติไม่ปรับปรุงผัง	3 - 73
3 - 9	รายชื่อผังเมืองรวมที่ผ่านการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม โดยมีมติให้ปรับปรุงผัง	3 - 74
3 - 10	รายชื่อผังเมืองรวม กรณีกรมฯ ดำเนินการ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	3 - 76
3 - 11	รายชื่อผังเมืองรวม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	3 - 79
5 - 1	การสนับสนุนด้านการเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2556 - 2565	5 - 27

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
6 - 1	แสดงการเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสียของการสำรวจและจัดทำแผนที่ด้วยวิธีการต่าง ๆ	6 - 2
6 - 2	แสดงมาตรฐานการสำรวจและจัดทำแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับที่ดำเนินการในปัจจุบัน	6 - 5
6 - 3	แสดงจำนวนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ที่มีในปัจจุบัน	6 - 12
6 - 4	แสดงผลสรุปจำนวนการใช้งานแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง	6 - 27

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1 - 1	การขยายตัวของเมืองบริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	1 - 5
2 - 1	องค์คณะในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการผังเมือง	2 - 2
2 - 2	องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ	2 - 5
2 - 3	การประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564 เวลา 10.00 น. ณ ห้องประชุม 301 ตึกบัญชาการ 1 ทำเนียบรัฐบาล	2 - 7
2 - 4	การประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2565 เวลา 10.00 น. ณ ห้องประชุม ชั้น 2 มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด ร.1 รอ. และห้องประชุมกรมโยธาธิการและผังเมือง 41501 อาคาร 4 ชั้น 15 ถนนพระราม 9 กรุงเทพฯ	2 - 8
2 - 5	องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ	2 - 11
2 - 6	การประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2564 เวลา 14.00 น. ณ ห้องประชุมดำรงธรรม อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย	2 - 13
2 - 7	การประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2565 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมราชสีห์ อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย	2 - 13
2 - 8	องค์ประกอบของคณะกรรมการผังเมือง	2 - 16
2 - 9	การประชุมคณะกรรมการผังเมือง	2 - 18
2 - 10	องค์ประกอบของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด	2 - 37
2 - 11	องค์ประกอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม	2 - 40

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
3 - 1	การวางและจัดทำผังเมือง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม 5 ประเภท	3 - 1
3 - 2	แผนผังนโยบายระดับประเทศ	3 - 3
3 - 3	ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ	3 - 4
3 - 4	ร่างวิสัยทัศน์ของผังนโยบายระดับประเทศ พ.ศ. 2580	3 - 8
3 - 5	แผนผังนโยบายระดับภาค	3 - 12
3 - 6	ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค	3 - 13
3 - 7	ภาพรวมการรับฟังความคิดเห็น การหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เรื่อง ร่างผังนโยบายระดับภาค ภาคใต้ และภาคเหนือ	3 - 16
3 - 8	แผนผังนโยบายระดับจังหวัด	3 - 23
3 - 9	ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด	3 - 24
3 - 10	แผนผังแสดงการวิเคราะห์ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ 4 จังหวัดนำร่องการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด	3 - 25
3 - 11	การขับเคลื่อนภารกิจผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ผังนโยบายระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด	3 - 26
3 - 12	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมจังหวัด	3 - 30
3 - 13	ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน	3 - 30
3 - 14	แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวม	3 - 31
3 - 15	แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท	3 - 31
3 - 16	แผนผังแสดงที่โล่ง	3 - 31
3 - 17	แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง	3 - 31
3 - 18	แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ	3 - 32

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
3 - 19	แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3 - 32
3 - 20	แผนผังแสดงผังน้ำ	3 - 32
3 - 21	ขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน	3 - 37
3 - 22	แสดงการวางและจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน จำนวน 878 อำเภอ	3 - 39
3 - 23	ตัวอย่างผังเมืองรวมจังหวัด และผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน	3 - 40
3 - 24	ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	3 - 41
3 - 25	ขั้นตอนการแก้ไขผังเมืองรวม ตามมาตรา 35	3 - 42
3 - 26	ตัวอย่างการก่อสร้างถนนโครงการตามที่กำหนดในผังเมืองรวม	3 - 43
3 - 27	ตัวอย่างการอนุรักษ์พื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ตามที่กำหนดในผังเมืองรวม	3 - 43
3 - 28	ตัวอย่างการควบคุมการใช้พื้นที่ริมแหล่งน้ำและการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามน่าอยู่ตามที่กำหนดในผังเมืองรวม	3 - 44
3 - 29	ตัวอย่างการพัฒนาพื้นที่ตามที่กำหนดในผังเมืองรวม	3 - 45
3 - 30	องค์ประกอบผังเมืองเฉพาะตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562	3 - 50
3 - 31	องค์ประกอบผังเมืองเฉพาะตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562	3 - 51
3 - 32	องค์ประกอบผังเมืองเฉพาะตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562	3 - 52
3 - 33	ขั้นตอนและกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ	3 - 53
3 - 34	การประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและการสำรวจพื้นที่ เพื่อดำเนินการจัดทำผังเมืองเฉพาะบริเวณชุมชนปากน้ำประแส บริเวณย่านชุมชนเก่าริมน้ำประแส จังหวัดระยอง	3 - 55

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
3 - 35	การประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและการสำรวจพื้นที่ เพื่อดำเนินการจัดทำผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าสุรินทร์ บริเวณย่านเมืองเก่าสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	3 - 55
3 - 36	ผังเมืองเฉพาะบริเวณชุมชนปากน้ำประแส บริเวณย่านชุมชนเก่าริมน้ำประแส จังหวัดระยอง	3 - 56
3 - 37	ผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าสุรินทร์ บริเวณย่านเมืองเก่าสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์	3 - 57
3 - 38	ผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าจันทบุรี บริเวณย่านเมืองเก่าจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี	3 - 58
3 - 39	ผังเมืองเฉพาะเมืองตะกั่วป่า บริเวณย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า จังหวัดพังงา	3 - 59
3 - 40	ผังเมืองเฉพาะพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าบริเวณหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก	3 - 60
3 - 41	ขั้นตอนการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม กรณีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการ	3 - 75
3 - 42	ขั้นตอนการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ	3 - 78
3 - 43	ข่าวประชาสัมพันธ์กรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อเผยแพร่ผลการประเมิน	3 - 81
3 - 44	คู่มือการจัดทำรายงานการติดตามฯ และคู่มือการจัดทำรายงานการประเมินผลผังเมืองรวม	3 - 82
3 - 45	การอบรมหลักสูตร การจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลตามระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 (รูปแบบใหม่)	3 - 83
4 - 1	การสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองรายภาค ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2563 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	4 - 8
4 - 2	การสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองรายภาค ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่	4 - 9

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
4 - 3	แผนที่แสดงลุ่มน้ำ จำนวน 22 ลุ่มน้ำหลักใหม่	4 - 19
4 - 4	ระบบโครงข่ายและลำดับศักย์ทางน้ำ	4 - 20
4 - 5	พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติต่าง ๆ	4 - 20
4 - 6	ผังระบายน้ำบริเวณเทศบาลเมืองศรีราชาและเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์และชุมชนต่อเนื่อง	4 - 21
4 - 7	แผนหลักการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี	4 - 21
4 - 8	ตัวอย่างการบูรณาการข้อมูลเพื่อการวางและจัดทำแผนผังแสดงที่โล่งประเภทต่าง ๆ	4 - 27
5 - 1	ราษฎร์ - รัฐ ร่วมรับภาระในการพัฒนาพื้นที่ และกระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม	5 - 2
5 - 2	แสดงภาพรวมพิธีมอบโฉนดที่ดินแปลงใหม่ในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่	5 - 3
5 - 3	แสดงจังหวัดที่มีการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่แล้ว จำนวน 53 จังหวัด	5 - 4
5 - 4	แสดงตัวอย่างโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมโดยใช้การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่	5 - 5
5 - 5	แสดงผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาโครงการจัดรูปที่ดินฯ ที่ได้ดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2565	5 - 6
5 - 6	แสดงลักษณะทางกายภาพของโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณถนนไกรลาส - ถนนกำลังพลในเขตเทศบาลนครสวรรค์ และองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์	5 - 18
5 - 7	แสดงลักษณะทางกายภาพของโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณย่านศิลาอาสน์ จังหวัดอุตรดิตถ์	5 - 19
5 - 8	แสดงลักษณะทางกายภาพของโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี	5 - 20
5 - 9	แสดงภาพรวมโครงการจัดรูปที่ดิน ฯ บริเวณสองฟากถนนโครงการ สาย ง13 ผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	5 - 22

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
5 - 10	แสดงพิธีเปิดถนนโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสองฟากถนนโครงการสาย ง13 ผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	5 - 22
5 - 11	แสดงภาพรวมโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดเลย บริเวณทุ่งนาเมี่ยง เทศบาลเมืองเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย	5 - 23
5 - 12	แสดงพิธีเปิดถนน และสะพานข้ามลำน้ำหมานในโครงการจัดรูปที่ดินฯ บริเวณทุ่งนาเมี่ยง เทศบาลเมืองเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย	5 - 23
5 - 13	แสดงภาพรวมโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย	5 - 24
5 - 14	แสดงการเปิดใช้ถนนในโครงการ และพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณให้กับเจ้าของที่ดินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดเชียงรายในเขตเทศบาลตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย	5 - 24
5 - 15	การสนับสนุนด้านการเงินจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จำแนกตามปีงบประมาณ	5 - 26
5 - 16	การสนับสนุนด้านการเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2556 - 2565	5 - 27
5 - 17	การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)	5 - 36
5 - 18	การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 31 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)	5 - 37
5 - 19	องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น	5 - 40
5 - 20	องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น	5 - 41
5 - 21	องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น ตัวอย่างโครงการพัฒนาผังปฏิบัติการโครงการและแผนดำเนินการ	5 - 42
5 - 22	องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น (รายละเอียดแบบก่อสร้างโครงการ)	5 - 43

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
5 - 23	ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อการออกแบบวางผังพื้นที่เฉพาะ	5 - 44
5 - 24	โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะอ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่โดยรอบ จังหวัดจันทบุรี	5 - 48
5 - 25	โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์โคกหนองโสน (ระยะที่ 1) ตำบลโคกม้า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์	5 - 49
5 - 26	ผังพื้นที่เฉพาะเมืองนราธิวาส บริเวณย่านชุมชนเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	5 - 52
5 - 27	ผังพื้นที่เฉพาะเมืองลำพูน บริเวณย่านชุมชนเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และผังพื้นที่เฉพาะเมืองตรัง บริเวณย่านชุมชนเมืองตรัง จังหวัดตรัง	5 - 53
5 - 28	โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองตะกั่วป่า บริเวณย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า จังหวัดพังงา และโครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก	5 - 54
5 - 29	โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองร้อยเอ็ด บริเวณย่านเมืองเก่าร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และโครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองนราธิวาส บริเวณย่านชุมชนเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	5 - 55
5 - 30	โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองลำพูน บริเวณย่านชุมชนเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และโครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองตรัง บริเวณชุมชนย่านเมืองตรัง จังหวัดตรัง	5 - 56
6 - 1	ขั้นตอนการสำรวจภาพถ่ายทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV)	6 - 3
6 - 2	ลำดับขั้นตอนการทำงาน (Flow Chart) การสำรวจและจัดทำแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV)	6 - 4
6 - 3	แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศโดยอากาศยานไร้คนขับ ในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ทำการกำหนดขอบเขตของโครงการตามระวางที่ดิน ก่อนลงสำรวจรายละเอียดในพื้นที่จริง	6 - 6
6 - 4	การสำรวจพื้นที่จริงจำแนกชนิดรายละเอียดต่าง ๆ เช่น อาคารและสิ่งปลูกสร้างในโครงการ จำแนกชนิดของต้นไม้ การใช้ประโยชน์พื้นที่ในปัจจุบัน เป็นต้น	6 - 7
6 - 5	การลงตำแหน่งและจำแนกรายละเอียดบนแผนที่หลังจากการสำรวจบนพื้นที่จริง	6 - 7

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
6 - 6	ข้อมูลกลุ่มจุดพิกัดสามมิติ (Point Cloud) โครงการวางแผนการสำรวจภูมิประเทศด้วยอากาศยานไร้คนขับ โครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าเชื่อมต่อสถานที่ท่องเที่ยว บริเวณภูพานน้อย จังหวัดหนองบัวลำภู	6 - 8
6 - 7	ข้อมูลรูปหลายเหลี่ยม (Polygon) ที่ได้จากกลุ่มพิกัดสามมิติ (Point Cloud) บริเวณชุมชนเมืองเก่า จังหวัดสุรินทร์	6 - 9
6 - 8	ข้อมูลแบบจำลองสามมิติ (Mesh Model) การสำรวจและสร้างแบบจำลองสามมิติ บริเวณชุมชนเมืองเก่า จังหวัดสุรินทร์	6 - 10
6 - 9	การใช้ข้อมูลแบบจำลองความสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model : DEM) ในการวัดระดับความสูงเฉลี่ยของแต่ละแปลงที่ดิน ในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	6 - 11
6 - 10	ตัวอย่างการปฏิบัติงานภาคสนามในการสำรวจเพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV)	6 - 13
6 - 11	แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงรายละเอียดโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	6 - 14
6 - 12	แผนที่แสดงรายละเอียดโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	6 - 14
6 - 13	แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงรายละเอียดโครงการสำรวจภูมิประเทศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (Drone) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบ “โครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าเชื่อมต่อสถานีท่องเที่ยว” จังหวัดหนองบัวลำภู	6 - 15
6 - 14	ตัวอย่างแผนผังและรายการประกอบแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง	6 - 17
6 - 15	ขั้นตอนการดำเนินงานและแนวทางการสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการการคมนาคมและการขนส่ง	6 - 19
6 - 16	ลำดับขั้นตอนการทำงาน (Flow Chart) การสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง	6 - 20

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
6 - 17	ตัวอย่างการปฏิบัติงานภาคสนามในการสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการ	6 - 22
6 - 18	แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงรายละเอียดแนวถนนโครงการคมนาคมและขนส่ง สาย ก3 และ ก5 บริเวณผังเมืองรวมเมืองพล จังหวัดขอนแก่น	6 - 23
6 - 19	แผนที่แสดงรายละเอียดแนวถนนโครงการคมนาคมและขนส่ง สาย ก3 และ ก5 บริเวณผังเมืองรวมเมืองพล จังหวัดขอนแก่น	6 - 23
6 - 20	ช่องทางบริการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง แบบออนไลน์	6 - 26
6 - 21	การประชาสัมพันธ์ “ผังเมือง Delivery : Landuse Plan” ในรูปแบบวิดีทัศน์ผ่านรายการโทรทัศน์	6 - 28
6 - 22	ภาพประชาสัมพันธ์ผ่าน LINE OA Facebook และเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง	6 - 28
6 - 23	ภาพประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักข่าวออนไลน์	6 - 29
6 - 24	ภาพงานนิทรรศการนานาชาติ Sustainability Expo 2022 (SX2022)	6 - 29
6 - 25	ประมวลภาพกิจกรรมการฝึกอบรม/สัมมนา ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (On - Site)	6 - 42
6 - 26	ประมวลภาพกิจกรรมการฝึกอบรม/สัมมนา ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (On - Site)	6 - 43
6 - 27	ประมวลภาพกิจกรรมการฝึกอบรม/สัมมนาผ่านระบบออนไลน์ (Online)	6 - 45

ส่วนที่ 1

สถานการณ์ด้านการผังเมืองของประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ส่วนที่ 1
สถานการณ์ด้านการผังเมืองของประเทศไทย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

1.1 การตั้งถิ่นฐานและความเป็นเมืองของประเทศไทย

ความเป็นเมือง (Urbanization) เป็นกระบวนการทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทให้กลายเป็นเมือง ขณะเดียวกันก็เปลี่ยนรูปแบบการกระจายตัวของประชากรเชิงพื้นที่ไปยังเขตเมืองมากขึ้น และยังรวมถึงการเปลี่ยนแปลงการประกอบอาชีพ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และพฤติกรรม ส่งผลให้โครงสร้างทางสังคมและประชากรของพื้นที่เมืองและชนบทเปลี่ยนไป ผลตามมาที่สำคัญของการกลายเป็นเมือง คือ การเพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่และขนาดประชากรที่ตั้งถิ่นฐานในเมือง และสัดส่วนระหว่างคนเมืองและคนชนบท

ปัจจุบันเมืองและการตั้งถิ่นฐานเป็นหนึ่งในเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) คือ เป้าหมายที่ 11 เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน (Sustainable Cities & Communities) โดยมีเป้าหมายให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย และมีภูมิต้านทาน พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐาน การจัดการกับความยากจนที่กระจุกตัวอยู่ในเมือง การวางแผนเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากร ระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืนเข้าถึงได้ปลอดภัย ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว การปรับปรุงผังเมือง เป็นต้น เมื่อพื้นที่เมืองต้องรองรับประชากรเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี รวมทั้งยังมีวาระใหม่แห่งการพัฒนาเมือง (New Urban Agenda) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับ SDGs ที่มุ่งเป้าไปยังรัฐบาล ภาคส่วนที่ไม่ใช่รัฐบาล และภาคเอกชน เพื่อสร้างคำมั่นสัญญาที่สำคัญในการพัฒนาเมืองอย่างเป็นธรรมและยั่งยืนในตลอด 2 ทศวรรษข้างหน้า เพราะเมื่อพื้นที่เมืองต้องรองรับประชากรจำนวนมาก รวมทั้งกิจกรรมอย่างหลากหลาย จึงก่อให้เกิดทั้งผลดีทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน ควบคู่ไปกับผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่และความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเมือง

1.1.1 สถานการณ์โลก : ประชากรเพิ่ม ย้ายถิ่นเพิ่ม เมืองใหญ่เพิ่ม

การขยายตัวของเมืองส่วนใหญ่ของทั่วโลกมีปัจจัยเกิดขึ้นได้จากการย้ายถิ่นเข้าพื้นที่และอัตราการเพิ่มของประชากรตามธรรมชาติในพื้นที่ ซึ่งหากเมืองขยายตัวรวดเร็วเกินความสามารถของพื้นที่ที่จะรองรับการเพิ่มของจำนวนประชากรย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสถานการณ์โลก ได้ดังนี้

(1) สถานการณ์การเติบโตของจำนวนประชากรและความเป็นเมืองถือเป็นแนวโน้มสำคัญ (Megatrends) ปัจจุบันทั่วโลกมีประชากรราว 7.95 พันล้านคนและองค์การสหประชาชาติ (UN) คาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 8.55 พันล้านคน 9.74 พันล้านคน และ 10.87 พันล้านคน ในปี ค.ศ. 2030 ปี ค.ศ. 2050 และปี ค.ศ. 2100 ตามลำดับ[1] ซึ่งจำนวนประชากรจะเพิ่มขึ้น 83 ล้านคนในแต่ละปี อย่างไรก็ดีแม้ว่าประชากรโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่บางประเทศกำลังประสบปัญหาจำนวนประชากรลดลง โดยมีสาเหตุมาจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและจากมนุษย์ อัตราภาวะเจริญพันธุ์ลดลง รวมถึงปัญหาเรื่องประชากรสูงวัย

(2) เอเชียเป็นทวีปที่มีประชากรมากที่สุดด้วยจำนวน 4.68 พันล้านคนหรือร้อยละ 59.5 ของประชากรทั่วโลก รองลงมาคือ แอฟริกา (ร้อยละ 17.4) ยุโรป (ร้อยละ 9.5) อเมริกาเหนือ (ร้อยละ 7.58) อเมริกาใต้ (ร้อยละ 5.51) และโอเชียเนีย (ร้อยละ 0.51) ตามลำดับ ซึ่งในภาพรวมประชากรร้อยละ 46.4 อาศัยอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ (ร้อยละ 24.9) และเอเชียตะวันออก (ร้อยละ 21.4) ส่วนภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประมาณร้อยละ 13.1 ซึ่งในปี ค.ศ. 2100 คาดว่าทวีปเอเชียจะมีประชากร 4.71 พันล้านคน ลดลงจากปี ค.ศ. 2050 ที่กำหนดไว้ 5.29 พันล้านคน ซึ่งสถานการณ์การเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่จะเกิดในพื้นที่เมืองที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ระดับโลกมีประชากรที่อาศัยอยู่ในเมืองโดยเฉลี่ยร้อยละ 55 และคาดว่าทั่วโลกจะมีประชากรอาศัยในเมืองเป็นร้อยละ 68 โดยจะกระจายตัวอยู่ในทวีปเอเชียและแอฟริกาเป็นหลักในปี ค.ศ. 2050 [2] (ร้อยละ 50 และ 43 ตามลำดับ)

[1] https://www.un.org/

[2] World urban population 2021 - StatisticsTimes.com

(3) “เมือง” เป็นวิวัฒนาการของการตั้งถิ่นฐานและมีแนวโน้มเพิ่มสูงมากขึ้น และเมืองทั่วโลกกำลังเติบโตทั้งขนาดและจำนวนของเมือง โดยในปี ค.ศ. 2018 มีเมืองที่มีประชากรอาศัยอยู่มากกว่า 10 ล้านคน หรือที่เรียกว่า “Megacities” อยู่ประมาณ 33 เมือง (โดยมี 27 เมืองอยู่ในภูมิภาคที่มีการพัฒนาระดับต่ำ) โดยอันดับที่ 1 คือ เมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (37.4 ล้านคน) อันดับที่ 2 เมืองเดลี ประเทศอินเดีย (28.5 ล้านคน) และอันดับที่ 3 คือ เมืองเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน (25.5 ล้านคน) ในขณะที่กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย อยู่อันดับที่ 33 (10.1 ล้านคน) ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าในปี ค.ศ. 2030 จะมีจำนวน Megacities เพิ่มขึ้นเป็น 43 เมือง และสำหรับเมืองที่มีประชากรประมาณ 5 - 10 ล้านคนจะมีอยู่จำนวน 48 เมือง

1.1.2 สถานการณ์ประเทศไทย : ประชากร การย้ายถิ่น และการขยายตัวของเมือง

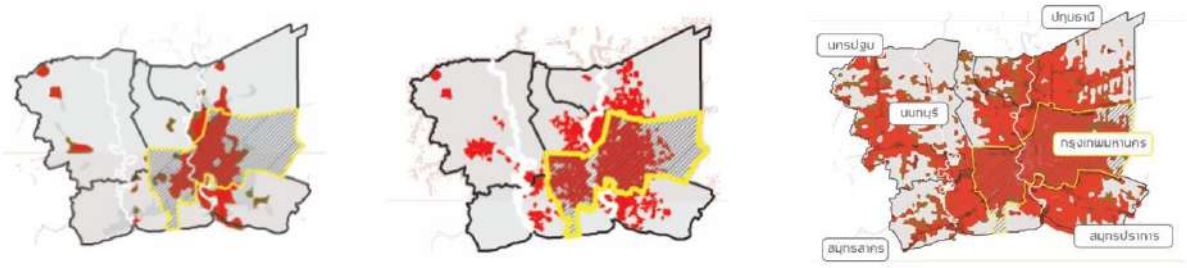
ภาพรวมการตั้งถิ่นฐานและความเป็นเมืองของประเทศไทย ประเทศไทยมีรูปแบบทั้งการตั้งถิ่นฐานในเมืองและในชนบท ซึ่งในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยจะแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพและสภาพแวดล้อม อย่างพื้นที่ภาคกลางมีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบกลุ่ม เป็นการตั้งถิ่นฐานที่ส่วนใหญ่จะปรากฏในบริเวณที่ราบใกล้แม่น้ำ บริเวณจุดตัดของเส้นทางคมนาคม และแบบกระจายซึ่งอยู่บริเวณที่มีการทำเกษตร ภาคเหนือมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงและมีที่ราบแคบตามแนวแม่น้ำ รูปแบบการตั้งถิ่นฐานจึงตั้งตามแนวเส้นทางคมนาคมและบริเวณโค้งแม่น้ำลำคลอง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบกลุ่ม โดยพบในบริเวณใกล้แหล่งน้ำและเส้นทางคมนาคม และแบบกระจายโดยพบในพื้นที่ทำการเกษตร ภาคตะวันออกมีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานตามแนวเส้นทางคมนาคม แม่น้ำ ลำคลองและชายฝั่งทะเล และแบบกลุ่มในบริเวณที่เป็นที่ราบและพื้นที่ทำการเกษตร ภาคใต้มีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบกลุ่มและตามแนวเส้นทางคมนาคมและชายฝั่งทะเล และภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานแบบกลุ่มในลักษณะเมืองชนเมือง (Conurbation) และตามแนวเส้นทางคมนาคมและแม่น้ำสายหลัก ทั้งนี้ สามารถสรุปประเด็นสถานการณ์การตั้งถิ่นฐานและความเป็นเมืองของประเทศไทย ได้ดังนี้

(1) การกลายเป็นเมืองของประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น การขยายตัวของเมืองทำให้เกิดชุมชนเมืองขึ้นใหม่บริเวณชานเมืองโดยรอบจนเกิดชุมชนเมืองที่เรียกว่า “มหานคร” เป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ที่ล้อมรอบด้วยเมืองหลาย ๆ เมือง มีประชากรจำนวนมาก พื้นที่กว้างขวาง เป็นเมืองสำคัญในระดับประเทศ ซึ่งการกลายเป็นเมืองก่อให้เกิดปัญหาจากการขาดความสมดุลของการกระจายเชิงพื้นที่ของประชากรและกิจกรรมเศรษฐกิจ รวมทั้งการกลายเป็นเมืองส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงระบบเมือง รูปร่างของเมือง นิเวศของเมือง และความเป็นเมือง สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่อยู่ในกระแสของความเป็นเมืองเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยกำหนดรูปแบบการแบ่งพื้นที่เมืองด้วยขอบเขตการปกครอง คือ เทศบาล ซึ่งประเทศไทยมีประชากร 67.24 ล้านคน มีประชากรอยู่ในเขตเมืองต่อชนบทคิดเป็นร้อยละ 45 : 55 มีเทศบาลอยู่ทั้งหมด 2,443 แห่ง แบ่งเป็นเทศบาลนคร 32 แห่ง เทศบาลเมือง 178 แห่ง และเทศบาลตำบล 2,233 แห่ง อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนประชากรเมืองและชนบทกับประเทศอื่น ๆ ประเทศไทยยังมีจำนวนประชากรเมืองน้อยกว่าจีน ญี่ปุ่น อเมริกา และอียิปต์

(2) ความเป็นเมืองของประเทศไทยเพิ่มขึ้นมีผลมาจากบทบาทของภาครัฐในการผลักดันเมืองให้เกิดขึ้นซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ[3] ที่ระบุนโยบายเมืองไว้อย่างเช่นช่วงปี พ.ศ. 2525 - 2534 (แผนฯ ฉบับที่ 4 - 6) ระบุเป้าหมายเมืองในการพัฒนาเมืองโดยเน้นการพัฒนากรุงเทพฯ เมืองหลักในภูมิภาค และพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก และได้พัฒนาระบบเมืองหลัก เมืองรองขึ้นในภูมิภาค ช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2539 (แผนฯ ฉบับที่ 7) มุ่งพัฒนาโครงข่ายพื้นฐานเชื่อมโยงบริเวณภายในกรุงเทพฯ และเชื่อมโยงเมืองหลวงเข้ากับพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก รวมทั้งพัฒนาจังหวัดอุตสาหกรรมภาคกลางตอนบน และปัจจุบันการพัฒนาเมืองยังเน้นเมืองหลักเดิมในภูมิภาคและพัฒนาพื้นที่แบบกลุ่มจังหวัดตามศักยภาพท้องถิ่น พร้อมฟื้นฟูจังหวัดภาคตะวันออกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคตและพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงจะเห็นได้ว่าผลของนโยบายเน้นการพัฒนาอย่างกระจุกเฉพาะบางพื้นที่ส่งผลให้ระบบเมืองขาดความสมดุล

[3] สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) ประเทศไทยมีกรุงเทพฯ เป็นเมืองเอกนคร (Primate city) ที่มีการเติบโตความเป็นเมืองสูง ส่งผลให้กรุงเทพฯ เป็นพื้นที่หลักที่ดึงดูดทรัพยากรจากทั่วประเทศมากระจุกตัวอยู่ในพื้นที่โดยรอบสูงกว่าพื้นที่เมืองอื่น ๆ ทั้งคน แรงงาน ปัจจัยการผลิต การลงทุน รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานบริการสังคมต่าง ๆ ส่งผลให้ระบบเมืองไม่มีความสมดุลและมีความเหลื่อมล้ำระหว่างจังหวัดซึ่งส่วนหนึ่งมาจากนโยบายการพัฒนาเมืองในอดีต เช่น กลุ่มจังหวัดกรุงเทพฯ และปริมณฑล กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผนจัดการพื้นที่เมือง (Zoning) ให้เหมาะสมเพื่อรองรับพื้นที่เมืองที่ขยายตัวเกินขอบเขตการปกครอง ทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการเข้าถึงระบบสาธารณูปโภคในเมืองและบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง จึงมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการตั้งถิ่นฐานที่เหมาะสมตามภูมินิเวศและภูมิสังคม เอื้อต่อคุณภาพชีวิตและที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยต่อการขยายตัวเมืองในอนาคต

รูปที่ 1 - 1 การขยายตัวของเมืองบริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.2 ภาพรวมการดำเนินงานด้านการผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการวางและจัดทำผังเมือง ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ซึ่งมีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดรูปแบบการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ พร้อมทั้งบริหารจัดการผังเมืองให้มีรูปแบบการดำเนินการและการบริหารจัดการที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการวางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง และระดับชนบท ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ตลอดจนกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการรองรับการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาของพื้นที่

ปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับเหตุอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง และยังมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกีดขวางทางน้ำตามธรรมชาติ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้ให้ความสำคัญกับแผนผังแสดงผังน้ำ ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของผังในทุกระดับ เช่นเดียวกับแผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงระบบการคมนาคมและการขนส่ง และแผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ตั้งแต่ผังนโยบายระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ไปจนถึงในระดับผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการวางและจัดทำ

ดังนั้น การวางและจัดทำผังเมืองในปี พ.ศ. 2565 จะต้องคำนึงถึงสถานการณ์และปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งต้องให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มาเป็นแนวทางในการวางและจัดทำผังเมืองในปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน และการบูรณาการแผนงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการรับรู้และยอมรับในการนำไปปฏิบัติกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 กรอบการวางผังเมืองของประเทศไทย

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องนั้น ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาที่เหนือความคาดหมาย ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ประชากร เทคโนโลยี นวัตกรรม ตลอดจนวิถีชีวิตและวัฒนธรรม แต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นทั้งโอกาสและเป็นข้อจำกัดในการพัฒนา ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่ยืดหยุ่นพร้อมเสริมสร้างให้ประเทศสามารถปรับปรุงจุดอ่อน ลดข้อจำกัดที่มีอยู่เดิม และพัฒนาศักยภาพให้สอดรับกับพลวัต

และเงื่อนไขใหม่ของโลก เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเติบโตต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอนและความซับซ้อนที่มากขึ้นของโลกยุคใหม่ กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดกรอบนโยบายการใช้พื้นที่และการวางผังเมืองของประเทศสู่ระดับจังหวัด โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ รวมถึงแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

- **หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** มุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและชี้ถึงวิถีปฏิบัติของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การป้องกันให้รอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา โดยการวางผังเมืองของประเทศไทยนั้นได้น้อมนำแก่นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้นั่นคือ การสร้างทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกด้านของแต่ละยุคสมัย ทำให้เกิดการใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างชาญฉลาด การวางแผนอย่างรอบคอบพร้อมสร้างภูมิคุ้มกันลดความเสี่ยง และมุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน รวมถึงส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมือง เพื่อรับฟัง เข้าถึง และเข้าใจสภาพปัญหาและศักยภาพของพื้นที่นั้น ๆ ตลอดจนความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

- **ยุทธศาสตร์ชาติ** เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ และเกิดการผลักดันไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งวิสัยทัศน์ประเทศไทยในปี พ.ศ. 2580 กำหนดไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย 6 ด้าน

ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้น การวางผังเมืองจะมุ่งเน้นการกำหนดแนวทางให้บรรลุตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ข้างต้น โดยเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงกับทุกยุทธศาสตร์ และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ”

- **ร่างแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) ฉบับปรับปรุง** ได้มีการปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ฯ เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติที่มีความชัดเจน ทั้งแผนปฏิบัติราชการ และ/หรือแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐที่ต้องมีการระบุการดำเนินงานโครงการที่สามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 23 แผน ซึ่งแผนส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมือง เช่น การกำหนดสัดส่วนการใช้พื้นที่ของประเทศไทย ทั้งพื้นที่สงวนรักษา พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่สีเขียวป่าธรรมชาติ พื้นที่สีเขียวในเขตเมือง และชนบท หรือการกำหนดพื้นที่ศักยภาพที่ส่งเสริมการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนพื้นที่พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นโครงสร้างหลักของประเทศ เป็นต้น ดังนั้น การวางผังเมืองจึงต้องมีความสอดคล้องกันในทุกระดับและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนยุทธศาสตร์และแผนแม่บท โดยมีการระบุแผนงานและโครงการที่ชัดเจน เพื่อที่จะสามารถนำผังไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- **แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)** มุ่งเน้นให้ภาครัฐสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนทุกคนจะได้รับโอกาสที่เป็นธรรมตามศักยภาพและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและได้รับผลจากการปฏิรูปประเทศอย่างทั่วถึง ซึ่งการวางผังเมืองนั้นจึงต้องยึดแผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 ด้าน จากทั้งหมด 13 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 5 เศรษฐกิจมีเป้าประสงค์มุ่งหวังให้เกิดการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจฐานราก

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย รวมทั้งสร้างความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ด้านที่ 6 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าประสงค์เพื่อดูแล รักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืนเพื่อเป็นฐานรากในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้านที่ 9 สังคม เป้าประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร ด้านที่ 10 พลังงาน เป้าประสงค์เพื่อให้กิจการพลังงานมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และใช้พลังงานอย่างรับผิดชอบ ประหยัด คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการใช้พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงด้านที่ 13 วัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป้าประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้รับการพัฒนาในทุกมิติและทุกช่วงวัย เพื่อให้การวางผังเมืองสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนได้อย่างทั่วถึง

- **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ** เป็นกลไกสำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยน้อมนำ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" มากำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเป็นหลักนำทางในการขับเคลื่อนแผน ตลอดจนยึดโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นในการนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่เศรษฐกิจเติบโต สังคมก้าวหน้า ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลในระยะยาว พร้อมกำหนดหมุดหมาย 13 หมุดหมาย ในการพลิกโฉมประเทศสู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน" ซึ่งในด้านการพัฒนาพื้นที่ยังมีข้อจำกัดของโครงสร้างภายในประเทศ ที่ยังคงรอการปรับปรุงแก้ไขในหลายมิติ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนผลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อโครงสร้างของประเทศทั้ง 4 มิติ ได้แก่ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

- **โมเดลเศรษฐกิจใหม่ (Bio - Circular - Green Economy : BCG)** ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) กับการประยุกต์ใช้ในการวางผังเมือง เพื่อมุ่งเน้นการเปลี่ยนข้อได้เปรียบของประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันด้วยนวัตกรรม เนื่องจากแนวโน้มในอนาคตโครงสร้างสังคมไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงวัยอย่างรวดเร็ว แรงงานรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตรลดน้อยลง แต่เทคโนโลยีรูปแบบใหม่มีเพิ่มขึ้น การผลักดันการใช้นโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจแบบใหม่ จะสามารถส่งผลให้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตได้แบบก้าวกระโดด กระจายโอกาส กระจายรายได้ และนำความมั่งคั่งไปสู่ชุมชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง เกิดการกระจายความเจริญสู่พื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดรับกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
- **เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)** สะท้อนมิติด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสันติภาพและสถาบัน และมิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) ได้กำหนดทิศทางการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ มี 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าหมายย่อย ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต เป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมือง ได้แก่ เป้าหมายที่ 9 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน ส่งเสริมนวัตกรรม การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความต้านทานและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง เป้าหมายที่ 11 กำหนดให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ต้องมีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน และเป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู บูรณะและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศ การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- **วาระใหม่แห่งการพัฒนาเมือง (New Urban Agenda : NUA) และกรอบการวางและจัดทำผังเมืองในอนาคต มุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน** จากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่อยู่อาศัยและเมืองอย่างยั่งยืน ครั้งที่ 3 (Habitat III) ซึ่งถือเป็นวิสัยทัศน์ของประชาคมโลกในการพัฒนาที่อยู่อาศัยและเมืองอย่างยั่งยืน ครอบคลุม ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม สามารถเชื่อมโยงกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 และความตกลงระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีเป้าหมายส่งเสริมการพัฒนาเมืองที่เร่งรัดดำเนินการ

ให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาแผนวาระใหม่แห่งการพัฒนาเมือง 2030 (NUA roadmap) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 11 (SDGs) ร่วมกับการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้หญิง ความร่วมมือระหว่างชนบทกับเมือง การปรับตัวและยืดหยุ่นของเมือง และการสร้างสังคมที่สงบสุข ครอบคลุม และการมีส่วนร่วมสำหรับเมืองที่น่าอยู่ ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาวาระใหม่แห่งการพัฒนาเมืองจะเป็นกรอบการวางและจัดทำผังเมืองทั้งในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติที่จะสร้างความเชื่อมโยงในทุกมิติ ตั้งแต่มิติเมืองและชนบท มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติสิ่งแวดล้อม รวมถึงการกำหนดมาตรฐานการวางแผน การก่อสร้าง การพัฒนา การจัดการ และการปรับปรุงพื้นที่เมืองโดยเฉพาะประเด็นด้านการส่งเสริมด้านการพัฒนาการเข้าถึงที่อยู่อาศัยอย่างเท่าเทียมสำหรับทุกคน

1.3.1 สถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่มีผลต่อการวางผังเมือง

(1) กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ ทำให้โอกาสในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การรักษาสิ่งแวดล้อม การค้าการลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว แรงงาน และเทคโนโลยีร่วมกันอย่างเสรี ตลอดจนกำหนดบทบาทการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีศักยภาพรองรับการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค และเตรียมพร้อมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาในมิติต่าง ๆ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต ตัวอย่างเช่น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิก (APEC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) และความตกลงปารีส (Paris Agreement) เป็นต้น

(2) ความท้าทายจากการแบ่งขั้วอำนาจของโลกและผลกระทบต่อการรักษาสมดุลสภาวะทางเศรษฐกิจและต้นทุนสินค้าและการบริการ จากสภาวะปัจจุบันที่เศรษฐกิจโลกกำลังเผชิญความตึงเครียดจากความขัดแย้งของสงครามระหว่างประเทศมหาอำนาจ รวมถึงมาตรการคว่ำบาตรจากหลายประเทศในทวีปยุโรปตะวันตกจึงเกิดการแบ่งขั้วของมหาอำนาจของโลกอย่างชัดเจน ส่งผลกระทบต่อหลายประเทศทั่วโลกต้องเผชิญความท้าทายในการควบคุมเงินเฟ้อและการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เริ่มฟื้นตัวจากโรคระบาด โดยเฉพาะการขาดแคลนสินค้าที่ผลิตในห่วงโซ่อุปทานโลกซึ่งทำให้ราคาต้นทุนสินค้าโภคภัณฑ์พุ่งสูงขึ้น

นำมาสู่วิกฤตพลังงานและวิกฤตอาหารขาดแคลน เนื่องจากหลายประเทศพึ่งพารัสเซียเป็นผู้ผลิตและส่งออกสินค้าหลายประเภท เช่น น้ำมัน เหล็กดิบ ข้าวสาลี เป็นต้น

(3) การทวีความรุนแรงของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม จากการประชุมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับนานาชาติครั้งล่าสุดในเมืองกลาสโกว์ สกอตแลนด์ พบว่า หลายประเทศทั่วโลกไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศที่จะรักษาอุณหภูมิไว้ที่ 1.5 องศาเซลเซียส ก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยในพื้นที่เมืองและพื้นที่ทางธรรมชาติที่มีความซับซ้อนและรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งภัยแล้งซ้ำซาก อุทกภัยฉับพลัน วาตภัยและไฟป่ารุนแรง การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น ฤดูกาลเปลี่ยนแปลงฉับพลัน ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมทั่วโลกน้อยลง นำไปสู่ความท้าทายและวิกฤตหลายด้าน ทั้งวิกฤตทรัพยากรที่เสื่อมโทรมและจำนวนลดน้อยลงและความไม่มั่นคงทางอาหาร ที่หลายประเทศทั่วโลกต้องหามาตรการเตรียมรับมือ

(4) การคุกคามของโรคอุบัติใหม่และการเตรียมความพร้อมด้านนวัตกรรมและการวิจัยทางการแพทย์ ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาโลกได้เผชิญหน้ากับโรคอุบัติใหม่หลายชนิดอย่างต่อเนื่อง เกิดการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของไวรัส ปรสิต เชื้อรา หรือ แบคทีเรีย เช่น โรคซาร์ส ไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่ ไวรัสอีโบลา ไวรัสซิก้า โควิด - 19 โรคฝีดาษลิง เป็นต้น ทำให้การควบคุมโรคติดเชื้อทำได้ยากขึ้น จึงนำมาสู่สาเหตุของการเกิดโรคประจำถิ่น และการระบาดครั้งใหญ่หลายประเทศ จนนำไปสู่การเกิดความสูญเสียชีวิตของผู้คนจำนวนมาก ตลอดจนการหยุดชะงักทางเศรษฐกิจทั่วโลก และสร้างความท้าทายของระบบสาธารณสุขที่ต้องเร่งรับการเปลี่ยนแปลงจากโรคอุบัติใหม่

(5) การเปลี่ยนแปลงบทบาทของเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Digital disruption) ก่อให้เกิดนวัตกรรม โครงสร้างเศรษฐกิจ และสังคมรูปแบบใหม่อย่างพลิกผลัน ปัจจุบันการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเติบโตอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดการพัฒนาในหลายมิติเป็นวงกว้าง และผสมผสานเทคโนโลยีเข้าด้วยกันในหลากหลายสาขา จนส่งผลให้รูปแบบวิถีชีวิตและการพัฒนาเมืองในด้านเศรษฐกิจและสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น การแพทย์และการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีชีวภาพวิจัยคิดค้นวัคซีนเพื่อป้องกันโรคอุบัติใหม่ โลกดิจิทัลเสมือนจริง พลังงานทางเลือก เพิ่มมูลค่าภาคเกษตรกรรมด้วยเกษตรอัจฉริยะ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อการบริหารเมือง เป็นต้น ซึ่งนำมาสู่โอกาสสำคัญในการพัฒนาเมืองที่ชาญฉลาด

และสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างโอกาสให้แก่ผู้คนในเมืองเข้าถึงอย่างเท่าเทียมในโอกาสทางเศรษฐกิจและการบริการสังคมขั้นพื้นฐาน การจัดสรรและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า

(6) โครงสร้างของประชากรเปลี่ยนแปลงก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุ (Aged society) จากแนวโน้มวิถีชีวิตและสังคมที่เปลี่ยนแปลงส่งผลต่ออัตราการเกิดที่อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลต่อวัยแรงงานที่มีแนวโน้มลดลงในหลายประเทศ แต่แนวโน้มประชากรสูงอายุกลับเพิ่มสูงขึ้นจนก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต และการขาดแคลนแรงงานในอนาคต อีกทั้งจากสถานการณ์ช่วงโควิด - 19 ส่งผลให้อัตราการย้ายถิ่นในหลายประเทศเกิดการย้อนกลับ (Reverse migration) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเตรียมประชากรผู้สูงอายุให้อยู่ในภาวะพฤฒิพลัง (Active aging) โดยการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงวัยเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่สามารถเอื้ออำนวย และเป็นมิตรต่อผู้สูงวัย ให้ผู้สูงอายุสามารถดูแลและพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ตลอดจนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยทดแทนวัยแรงงาน เช่น การใช้ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ในกระบวนการผลิต เป็นต้น

(7) สถานการณ์การเติบโตความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างรวดเร็ว (Urbanization) และการเตรียมพร้อมการพัฒนาบทบาทเมืองและชนบทที่เท่าเทียม สถานการณ์การเติบโตความเป็นเมืองทั่วโลกพบว่า ในปัจจุบันมากกว่าร้อยละ 90 ของการเพิ่มขึ้นในความเป็นเมืองเกิดขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา อย่างไรก็ตามจากผลกระทบโรคระบาดทำให้เกิดปรากฏการณ์การย้ายถิ่นย้อนกลับ (Reverse migration) ในหลายประเทศ จากแหล่งงานสู่บ้านเกิด ผู้คนมีแนวโน้มที่จะอพยพกลับน้อยลงเพราะสามารถทำงานที่ไหนก็ได้ (Work anywhere) ส่งผลให้บทบาทเมืองขนาดเล็กและเมืองชนบทเพิ่มสูงขึ้นในการรองรับกิจกรรมของผู้คนมากขึ้น ทั้งด้านที่อยู่อาศัย ด้านทรัพยากร ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการขั้นพื้นฐาน

1.3.2 สถานการณ์และบริบทการเปลี่ยนแปลงภายในประเทศที่มีผลต่อการวางผังเมือง

(1) การแบ่งขั้วอำนาจของโลกส่งผลต่อภาวะเงินเฟ้อสูงและวิกฤตเศรษฐกิจถดถอย ประเทศไทยได้รับแรงกดดันทางด้านเงินเฟ้อและความขัดแย้งจากระหว่างประเทศมหาอำนาจ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความผันผวนของราคาพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์ รวมถึงรายได้จากกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะกลุ่มชาวยุโรปที่มีแนวโน้มลดลง ส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของภาคเศรษฐกิจหลายด้านของประเทศ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวไทยและห่วงโซ่ผลิตและส่งออกของประเทศ อาทิ ลดการนำผลผลิตทางการเกษตร ความท้าทายดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยมีความจำเป็นที่ต้องเตรียมพร้อมรองรับการแบ่งขั้วอำนาจของโลก เตรียมความพร้อมที่จะดำเนินมาตรการทางการคลังและการเงินที่เหมาะสมเพื่อให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงในทุกภาคส่วนของเศรษฐกิจ

(2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางธรรมชาติ ประเทศไทยที่กำลังเผชิญกับความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในหลายภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยก๊าซเรือนกระจกยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากอุตสาหกรรมการผลิต มลพิษทางอากาศที่เกิดวิกฤตฝุ่นละออง 2.5 ไมครอนและหมอกควันที่เกิดจากการปล่อยก๊าซเสียและการเผาไหม้ไม่สมบูรณ์ เช่น เผาขยะ เผาวัสดุเกษตรในที่โล่ง โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น มลพิษทางน้ำที่เกิดปัญหาคุณภาพน้ำเสีย ปัญหาปนเปื้อนของไมโครพลาสติกและขยะติดเชื้อ รวมถึงปัญหาภัยธรรมชาติ ทั้งปัญหาน้ำท่วมหลายจังหวัดและปัญหาภัยแล้งที่ยาวนานอย่างต่อเนื่องซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาคเกษตรกรรมและความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ตลอดจนสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการรับมือและความเสี่ยงด้วยการวางแผนการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนและการส่งเสริมสังคมสีเขียวลดกิจกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการช่วยสร้างศักยภาพในการรักษาสภาพแวดล้อมและรักษาสมดุลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไว้ อาทิ เทคโนโลยีพลังงานสะอาด และให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและภาวะโลกร้อนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายในการปล่อยมลพิษสุทธิเป็นศูนย์ (Zero net)

(3) ผลกระทบจากการคุกคามของโรคอุบัติใหม่และการเตรียมรับมือของระบบสาธารณสุขและบริการขั้นพื้นฐานของเมืองที่เท่าเทียม ผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ส่งผลต่อทั้งภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวของประเทศโดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวและการส่งออกของไทย รวมถึงส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนวิถีการใช้ชีวิตของประชาชน และก่อให้เกิดวิกฤตในระบบบริการสุขภาพที่ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตอกย้ำปัญหาเชิงโครงสร้างของสังคมไทย ทั้งความเหลื่อมล้ำของโอกาสการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะที่เป็นขั้นพื้นฐานที่เพียงพอต่อการสร้างความมั่นคงในชีวิต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของประเทศในระยะยาวได้ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการเร่งพัฒนาขีดความสามารถในการควบคุมและจัดการผลกระทบจากโรคอุบัติใหม่ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดต่อระบบสาธารณสุขและเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเมืองให้สอดคล้องกับภาวะวิถีความเป็นปกติใหม่ (New Normal) เช่น การลดความหนาแน่นของเมืองโดยเพิ่มพื้นที่สาธารณะ การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทางการแพทย์ เป็นต้น

(4) บทบาทของเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมรูปแบบใหม่ (Digital disruption) ประเทศไทยนั้นกำลังก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลภายใต้นโยบายรัฐบาลไทยแลนด์ 4.0 รวมถึงความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลของประเทศที่มีคุณภาพและมีความครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด - 19 เข้ามาเป็นตัวเร่งในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจเข้าสู่โลกออนไลน์ และวิถีชีวิตของผู้คนเกิดภาวะวิถีความเป็นปกติใหม่ ซึ่งพฤติกรรมการบริโภคและการเดินทางที่เปลี่ยนแปลงไป การพัฒนาพื้นที่เมืองต้องให้ความสำคัญกับการปรับตัวและรับมือการเปลี่ยนแปลงด้วยการพัฒนาเมืองที่ประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ เข้ามาช่วยจัดการบริการสาธารณะ และวางแผนการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีในการบริหารจัดการเมืองอย่างโปร่งใสมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง พร้อมยกระดับคุณภาพชีวิตคนในเมือง สร้างสมดุลในระบบนิเวศ และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

(5) ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอด ส่งผลต่อกระบวนทัศน์การออกแบบเมืองและการขาดแคลนวัยแรงงาน ก่อให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ในการตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคสูงอายุที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มคนวัยทำงานที่มีภาระเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงการแย่งชิงแรงงานทักษะสูงมีเพิ่มมากขึ้น (Talent war) จึงต้องมีการวางแผนสวัสดิการทางสังคม และจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะการบริการด้านการแพทย์และสาธารณะสุขที่มีคุณภาพให้ครอบคลุม และการวางแผนพัฒนาเมืองที่จะสามารถให้ผู้สูงวัยพึ่งพาตนเองได้ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในภาคการผลิตและการบริการของประเทศเพื่อทดแทนการขาดแคลนวัยแรงงานในอนาคต

(6) ความเป็นเมืองของประเทศไทยที่เติบโตอย่างต่อเนื่องและความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาเมืองและชนบท การพัฒนาเมืองในปัจจุบันยังคงกระจุกและหนาแน่นสูงโดยเฉพาะเมืองหลวงขนาดใหญ่อย่างกรุงเทพมหานคร และกลุ่มเมืองที่มีบทบาทด้านอุตสาหกรรม การบริการและการท่องเที่ยว นำมาสู่ปัญหาที่พบในหลายเมืองในประเทศที่ยังคงเผชิญกับความท้าทายด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย ความแออัดขาดแคลนที่อยู่อาศัยในราคาที่เข้าถึงได้ และการขยายตัวของเมืองอย่างไร้ระเบียบ (Urban sprawl) นำมาสู่การเกิดปรากฏการณ์เขตเมืองชนเมือง (Conurbation) ที่จะเพิ่มความสำคัญมากขึ้นในการสร้างพลวัตเศรษฐกิจของประเทศและมีการเชื่อมต่อเครือข่ายระหว่างเมืองและกลุ่มเมืองเพิ่มมากขึ้น แต่เมืองขนาดเล็กและเมืองในชนบทจำนวนมากยังคงไม่ได้รับการส่งเสริมการพัฒนาอย่างเต็มประสิทธิภาพ ควรผลักดันให้มีการวางแผนเมืองในระดับประเทศและภูมิภาคแบบการบูรณาการร่วมกับด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการคมนาคมและขนส่ง และด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้เกิดการเข้าถึงบริการหลักจากภาครัฐอย่างเท่าเทียม พร้อมมุ่งเน้นผสมผสานการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) คำนึงถึงการสงวนรักษาสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานทางธรรมชาติ การพัฒนาสังคมที่มีสุขภาวะที่ดี พร้อมยกระดับเศรษฐกิจและการลงทุนอย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่

1.4 ทิศทางการวางผังเมืองของไทยเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในอนาคต

การกำหนดทิศทางการพัฒนาด้านการผังเมืองของประเทศไทยในระยะต่อไปมีความจำเป็นที่จะต้องนำสถานการณ์ภายนอกและภายในประเทศที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูงและมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตในการวางผังเมืองอย่างมาก ทั้งกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ศึกษาข้อมูลร่วมกับแนวนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาร่วมกับผลการศึกษาวิจัยจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการวางแผนและพัฒนาเมือง นำมาประมวลผลและกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งไปในอนาคตให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาเมืองระดับประเทศ และระดับโลก พร้อมสร้างสรรค์โอกาสจากความท้าทายต่าง ๆ ที่สามารถทำให้ประเทศไทยสามารถขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต โดยการวางผังเมืองทุกระดับต้องคำนึงถึงแนวทางการพัฒนานโยบายเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศ ดังนี้

1.4.1 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืนและสมดุลในด้านความมั่นคงทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากวิกฤตความมั่นคงทางทรัพยากรภายในเมือง ไม่ว่าจะเป็นพลังงาน อาหาร การเงิน สภาวะสงคราม การเมืองและการปกครอง โรคระบาด และแนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่เมืองทดแทนพื้นที่เกษตรกรรม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนความเหลื่อมล้ำของผู้คนที่เพิ่มสูงขึ้น จึงต้องเร่งให้ความสำคัญในการกำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่เมืองและชนบทในผังเมืองทุกระดับ เพื่อสร้างความสมดุลความมั่นคงในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรม ด้านโภชนาการ ด้านการคุ้มครองทางสังคม ด้านการจัดน้ำ และด้านการชลประทาน เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนทรัพยากร เสริมสร้างความสมดุลการใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ทั้งด้านพัฒนา ด้านการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่เมืองและชนบท การสงวนรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความมั่นคงในโครงสร้างห่วงโซ่ทางการผลิตเพื่อการอุปโภคและบริโภค ร่วมกับผสมผสานเทคโนโลยีส่งเสริมผลิตและการใช้พลังงานไฟฟ้าและพลังงานอื่น ๆ จากพลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด เพื่อจัดทำนโยบายและกลยุทธ์

การพัฒนาการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มุ่งเน้นการบูรณาการทั้งมิติสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานรัฐ เอกชน และประชาชนทุกกลุ่มในการตัดสินใจในการบริหารทรัพยากรและการวางผังเมืองร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

1.4.2 ส่งเสริมการกระจายความเจริญด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะในพื้นที่เมืองและชนบทอย่างทั่วถึง ผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิค - 19) เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดแนวโน้มการย้ายถิ่นฐานประชากรจากเมืองกลับสู่ชนบทสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงโครงสร้างประชากรของประเทศที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ส่งผลต่อบทบาทเมืองขนาดเล็กที่ต้องเร่งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกพื้นที่ ร่วมกับกระจายการพัฒนาที่ครอบคลุมทั่วถึงมากขึ้น ทั้งด้านที่อยู่อาศัย ด้านนวัตกรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ด้านคมนาคมและขนส่ง นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกและส่งเสริมการวางแผนจัดการพื้นที่เมืองและชนบทอย่างเป็นระบบ คำนึงถึงความสอดคล้องของโครงสร้างประชากรและบทบาทเมืองในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อกระจายความเจริญและสร้างสมดุล การพัฒนาได้อย่างเท่าเทียมในทุกพื้นที่

1.4.3 ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและครอบคลุมบนฐานสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมาภิบาล รวมถึงเตรียมรับมือกับภัยทางธรรมชาติ ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง และวิกฤตความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ประเทศไทยต้องเร่งทบทวนและปรับเปลี่ยนรูปแบบการวางแผนเศรษฐกิจและพัฒนาเมืองให้ครอบคลุมการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green economy) ที่คำนึงถึงการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและทางสังคม เพื่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืนและเพียงพอสำหรับคนรุ่นปัจจุบันและคนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบทุกระดับทั้งลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำสาขาอย่างมีประสิทธิภาพสัมพันธ์กันทั้งพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ และพื้นที่ท้ายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ซึ่งส่งผลกระทบรุนแรงต่อพื้นที่เมืองและความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนต้องบูรณาการร่วมกับทุกการดำเนินงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลกระทบที่มีต่อสังคมและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.4.4 พัฒนาเมืองและชนบทที่ปรับตัวและรองรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มการพัฒนาประเทศทุกมิติในอนาคต มีรายละเอียดของทิศทางการพัฒนาเมือง ดังนี้

(1) พัฒนาเมืองยืดหยุ่น แข็งแรง และฟื้นเร็ว (Urban resilience) ในการจัดการและเตรียมรับมือกับความท้าทายและวิกฤตและความเสี่ยงที่อาจในเกิดขึ้นในเมืองอย่างคาดไม่ถึง เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ โรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเมืองที่สามารถพึ่งพาตนเองได้สูง โดยบูรณาการแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability) และปรับตัวไวและยืดหยุ่น (Resilient) ในการวางแผนและพัฒนาเมือง ซึ่งสอดคล้องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่ส่งเสริมการพัฒนาที่สามารถหมุนเวียนกิจกรรมภายในเมืองให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อลดการเติบโตของเมืองที่กระจัดกระจาย เพิ่มความมั่นคงในการจัดการทรัพยากรและโครงสร้างการผลิตภายในเมือง รวมถึงส่งเสริมการจัดการขยะและของเสียด้วยวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพด้วยโครงสร้างพื้นฐานสีเขียวที่ดำเนินการโดยกระบวนการที่พึ่งพิงธรรมชาติเป็นพื้นฐาน (Nature - Based Solutions : NBS) นำมาสู่การสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการรองรับกิจกรรมของเมืองและระบบธรรมชาติ ซึ่งช่วยบรรเทาผลกระทบการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติ

(2) ส่งเสริมเมืองสุขภาพดี (Healthy city) จากสถานการณ์การคุกคามของโรคอุบัติใหม่ที่คาดไม่ถึงทำให้การวางผังเมืองเพื่อสุขภาพที่ดีเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะด้านสุขภาพที่ดี เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นเมืองที่มีความเท่าเทียม ตลอดจนคำนึงถึงการเข้าถึงบริการสุขภาพของประชาชนเป็นหลักด้วยมาตรการส่งเสริมการใช้พื้นที่ขนาดเล็กแบบผสมผสาน (Mixed used) เพื่อลดความแออัดของเมือง ส่งเสริมรูปแบบการเดินทางสาธารณะที่ปลอดภัย เอื้อประโยชน์ต่อสุขภาพ และยังช่วยลดคาร์บอนในเมืองและมลพิษทางอากาศ เช่น การปั่นจักรยาน การเดินเท้า เป็นต้น และเพื่อส่งเสริมการวางแผนฟื้นฟูเมืองเพื่อตอบสนองต่อโรคระบาดอย่างยั่งยืนในระยะยาว โดยเฉพาะการส่งเสริมระบบสาธารณสุขที่ทันสมัยและการเข้าถึงบริการน้ำสะอาดและสุขาภิบาลที่เหมาะสม (Water, Sanitation, and Hygiene : WASH) ตลอดจนส่งเสริมมาตรการประกันสังคมที่สอดคล้องกับรายได้ขั้นพื้นฐาน หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และการพัฒนาระบบสาธารณสุขที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

(3) พัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart cities) ด้วยการวางแผนและพัฒนาเมืองที่ใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมและเทคโนโลยีสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นไปในลักษณะของความสะดวกสบายในการเชื่อมต่อข้อมูลด้วยความรวดเร็วแบบอัตโนมัติอย่างชาญฉลาด โดยสามารถประยุกต์ใช้ในด้านแพทย์ ภาคการเกษตรและภาคการขนส่ง และสามารถประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการเมืองที่จะนำไปสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะอย่างมีประสิทธิภาพ ชาญฉลาด และสร้างการเข้าถึงบริการสาธารณะของเมืองอย่างเท่าเทียม เช่น พัฒนาเทคโนโลยีพลังงานสะอาดเพื่อแก้ไขวิกฤตพลังงาน พัฒนาระบบ AI เพื่อช่วยเหลือทางการแพทย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะและการกำกับดูแลของรัฐดิจิทัลที่โปร่งใส และการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันในทุกภาคส่วน

(4) ส่งเสริมการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจและการค้าชายแดน พื้นที่อุตสาหกรรมพิเศษ การคมนาคมขนส่ง พลังงาน และเทคโนโลยีและสื่อสารสมัยใหม่ จากสถานการณ์ความขัดแย้งของประเทศมหาอำนาจจนได้รับผลกระทบรุนแรงโดยตรงต่อเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาและความร่วมมือด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาการวางผังเมืองข้อตกลงทางการค้า กรอบความร่วมมือในประเทศ เพื่อกระจายความเจริญและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในทุกด้าน และรองรับกิจกรรมระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างความเป็นเลิศในการพัฒนาเมืองหลักระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน และระดับภูมิภาค

กรมโยธาธิการและผังเมืองมีบทบาทดำเนินการวางและจัดทำผังเมือง ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่จะขับเคลื่อนทิศทางการวางผังเมืองในอนาคต ทั้งนี้ ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่จะกำหนดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ โดยคำนึงถึงประเด็นทิศทางการพัฒนาการวางผังเมืองที่นำมาบูรณาการตามองค์ประกอบของผังนโยบายรายสาขา ดังนี้

1. กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่ประเภทต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตามศักยภาพของพื้นที่ สร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนากับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่าง ๆ

2. **ส่งเสริมการตั้งถิ่นฐานที่เหมาะสมตามภูมินิเวศและภูมิสังคม** เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยของการตั้งถิ่นฐานในอนาคตระบบชุมชนให้เชื่อมโยงอย่างสมดุล ลดผลกระทบด้านภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยในแผนผังจะแสดงให้เห็นการกระจายตัวของการตั้งถิ่นฐานในปัจจุบัน และพื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการตั้งถิ่นฐาน เช่น พื้นที่น้ำท่วม พื้นที่ภูเขาสูงชัน พื้นที่กัดเซาะชายฝั่ง เป็นต้น

3. **บริหารจัดการพัฒนาเมืองและชนบทในรูปแบบใหม่**ที่เชื่อมโยงและส่งเสริมในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจที่เกื้อกูลต่อกันผ่านการกำหนดระบบเมืองและชุมชน เพื่อเมืองและชนบทที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน และมีความเชื่อมโยงเกื้อกูลเกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพ

4. **พัฒนาโครงข่ายด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ให้เชื่อมโยงกันทั้งระบบ**ทางถนน ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ และทางท่อ เพื่อพัฒนาระบบบริการพื้นฐานและโครงสร้างพื้นฐานภายในเมืองและชนบท ตลอดจนเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อก้าวสู่สังคมอัจฉริยะ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

5. **อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ** เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

6. **วางแผนการบริหารจัดการด้านภัยพิบัติ** ด้วยการส่งเสริมการตั้งถิ่นฐานให้มีความปลอดภัยและมีคุณภาพ ระบบชุมชนมีความเชื่อมโยงอย่างสมดุล การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกัน ปรับตัว และบรรเทาภัยพิบัติอย่างยั่งยืน

7. **ส่งเสริมและพัฒนาโครงข่ายระบบทางน้ำ** เพื่อการระบายน้ำ การป้องกันและบรรเทาอุทกภัยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อให้พื้นที่ผังเมืองรวมมีระบบเส้นทางน้ำที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคบริโภค การระบายน้ำ การป้องกันและบรรเทาอุทกภัยอย่างเป็นระบบและสัมพันธ์กันทั้งภายในและภายนอกเขตผังเมืองรวม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมชุมชนที่ได้กำหนดไว้

8. **กำหนดเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ และพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ**เพื่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ มีความน่าอยู่ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเมืองโดยยังคงรักษาอัตลักษณ์และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ตลอดจนสร้างความสามารถในการแข่งขันและมุ่งยกระดับศักยภาพการพัฒนาประเทศ

9. เสริมสร้างการพัฒนาพื้นที่ศักยภาพเชื่อมต่อด้วยโครงสร้างพื้นฐานและความร่วมมือทางการบริหารจัดการพัฒนาการวางแผนเมือง ข้อตกลงทางการค้า กรอบความร่วมมือในประเทศ ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างการพัฒนากับภูมิภาคให้มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจและการค้าชายแดน พื้นที่อุตสาหกรรมพิเศษ การคมนาคมขนส่ง พลังงาน และเทคโนโลยีและสื่อสารสมัยใหม่

ผังเมืองเปรียบเสมือนเป็นหัวใจหรือเป็นพื้นฐานของการพัฒนาพื้นที่และการพัฒนาเมือง หากขาดการวางและจัดทำผังเมืองจะทำให้การพัฒนาเมืองเป็นไปโดยขาดระเบียบแบบแผน และขาดความเป็นระบบ การพัฒนาจะเป็นไปอย่างสิ้นเปลืองและไร้ทิศทาง ไม่ประสานสอดคล้องกับศักยภาพที่แท้จริง รวมถึงการพัฒนาเมืองที่ต้องตอบสนองเท่าทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากรในอนาคตจะทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ภายใต้กรอบการชี้นำของผังเมืองจึงมีความสำคัญในการเป็นกรอบชี้นำการพัฒนาเมืองในอนาคตของผังเมืองทุกระดับ สอดคล้องและควบคู่กับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ และนโยบายและแผนงานของรัฐอื่น ๆ รวมถึงชี้นำการพัฒนาที่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจที่ครอบคลุมยั่งยืนและสมดุลในทุกภูมิภาคของประเทศไทย รวมถึงต้องมีการเตรียมความพร้อมเมืองในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพที่ดีด้วยโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขที่เอื้อต่อทุกกลุ่มวัย ส่งเสริมการสร้างเมืองที่ครบวงจรในการพึ่งพาตนเองได้ ทั้งการปรับตัวต่อภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงบูรณาการเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองที่ทันสมัย เน้นความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผน รวมถึงส่งเสริมการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมเมืองและการตั้งถิ่นฐานเมืองที่ปลอดภัย สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่นยืน ลดความเสี่ยงภัยทางธรรมชาติ สร้างความเท่าเทียมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถและเพิ่มเสถียรภาพความมั่นคงของประเทศในช่วงวิกฤตและพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงที่คาดไม่ถึงในอนาคตได้อย่างยืดหยุ่นและยั่งยืน

ทั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมืองมีบทบาทในการกำหนดนโยบายการพัฒนาพื้นที่ของประเทศและการพัฒนาเมือง จึงจำเป็นต้องบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ กระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อขับเคลื่อนการวางผังเมืองของประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพ สอดรับกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ และสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในการเป็นเครื่องมือการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในทุกมิติ

ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ส่วนที่ 2
ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีองค์คณะเพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนภารกิจด้านการผังเมือง 3 ระดับ โดยการวางกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง และระดับชนบท ตลอดจนกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน และโดยที่การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์พื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินต้องสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศ กรณีจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีคณะกรรมการที่เป็นผู้กำหนดนโยบายในภาพรวม และคณะกรรมการที่เป็นผู้กำกับดูแลหน่วยงานภาครัฐให้ปฏิบัติการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ คณะกรรมการผังเมือง และคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการผังเมืองทั้ง 3 ระดับ ประกอบด้วยส่วนราชการ ภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ กรรมการโดยตำแหน่งจากผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้จากการสรรหาและแต่งตั้งตามที่กฎหมายกำหนด

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ คณะกรรมการผังเมือง และคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แทนตำแหน่งที่ว่างลงด้วยเหตุต่าง ๆ เพื่อที่คณะกรรมการจะได้ปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการผังเมืองให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป

รูปที่ 2 - 1 องค์คณะในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการผังเมือง

2.1 คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เป็นผู้ที่กำหนดกรอบนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ในภาพรวม ตั้งแต่ระดับประเทศ และระดับภาค เพื่อเป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ โดยมีองค์ประกอบตามมาตรา 71 และหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ มีทั้งหมด 33 คน (และอาจเพิ่มจำนวนตามที่ประธานฯ เห็นสมควร) แบ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง 20 คน (รวมประธาน/รองประธาน/เลขานุการ/ผู้ช่วยเลขานุการ) ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านการผังเมือง เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หรือสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวนไม่เกิน 13 คน

โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) กำหนดนโยบายและเป้าหมายเกี่ยวกับการผังเมืองและการพัฒนาเมืองของประเทศ

(2) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือของภาคประชาสังคมและประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการผังเมือง

(3) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการด้านการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น เพื่อส่งเสริมการลงทุนและสนับสนุนการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการผังเมืองและเพื่อสร้างความเป็นธรรมจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(4) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการและกำหนดระเบียบปฏิบัติราชการในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐใดไม่ปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการผังเมืองอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(5) ให้ความเห็นชอบผังนโยบายระดับประเทศและผังนโยบายระดับภาค

(6) กำกับดูแล เร่งรัดให้มีการวางและจัดทำ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปตามผังนโยบายระดับประเทศและผังนโยบายระดับภาค

(7) ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีที่จัดทำโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองตามมาตรา 10 และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(8) จัดทำธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองเพื่อใช้เป็นหลักการพื้นฐานที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองพึงปฏิบัติเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

รูปที่ 2 - 2 องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

2.1.2 ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนด อาทิ การจัดทำธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง การจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง การจัดทำอนุบัญญัติตามมาตรา 9 (หลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติมีการประชุมจำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564
- ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2565

โดยที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ แล้วมีมติที่สำคัญ จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่

(1) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. ... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(2) เห็นชอบร่างรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ตามมาตรา 10 วรรคสอง ประกอบมาตรา 75 (7))

(3) เห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง (ตามมาตรา 7 ประกอบมาตรา 75 (8))

(4) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(5) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(6) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(7) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

รูปที่ 2 - 3 การประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564
เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุม 301 ตึกบัญชาการ 1 ทำเนียบรัฐบาล

รูปที่ 2 - 4 การประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2565
เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2565 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุม ชั้น 2 มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด ร.1 รอ.
และห้องประชุมกรมโยธาธิการและผังเมือง 41501 อาคาร 4 ชั้น 15 ถนนพระราม 9 กรุงเทพฯ

2.1.3 คณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติได้รับการแต่งตั้งขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณากลั่นกรองเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ในการพิจารณาเรื่องที่สำคัญ เช่น การกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ทางด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ การวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้ข้อสรุปความเห็นในเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณา ตามที่มาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้ให้อำนาจไว้

2.1.3.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการฯ มีทั้งหมด 26 คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้แทนสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน

โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานอนุกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานอนุกรรมการ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) พิจารณา ศึกษาแนวทางในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายเกี่ยวกับการผังเมืองและการพัฒนาเมืองของประเทศ รวมถึงมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือของภาคประชาสังคม และประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการผังเมือง

(2) พิจารณา ศึกษาแนวทางในการกำหนดมาตรการด้านการเงิน การคลัง และมาตรการอื่น เพื่อส่งเสริมการลงทุนและสนับสนุนการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการผังเมืองและเพื่อสร้างความเป็นธรรมจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน และระเบียบปฏิบัติราชการในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐใดไม่ปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการผังเมืองอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(3) พิจารณาและให้ความเห็นผังนโยบายระดับประเทศ ผังนโยบายระดับภาค ตลอดจนกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปตามผังนโยบายระดับประเทศและผังนโยบายระดับภาค และรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

(4) กลั่นกรองเรื่องในความรับผิดชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 พร้อมเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการ

(5) พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการด้านการผังเมือง รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

(6) เรียกให้บุคคลใดส่งข้อมูลที่มีความจำเป็น และเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติได้

(7) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติมอบหมาย แล้วรายงานคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

รูปที่ 2 - 5 องค์ประกอบของคณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

2.1.3.2 ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ได้กลั่นกรองและพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนด อาทิ การจัดทำธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง การจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง การจัดทำอนุบัญญัติตามมาตรา 9 (หลักเกณฑ์การรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน) เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ มีการประชุมจำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2564
- ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2565

โดยที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ แล้วมีมติที่สำคัญ จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่

(1) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. ... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(2) เห็นชอบร่างรายงานประจำปี เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ตามมาตรา 10 วรรคสอง ประกอบมาตรา 75 (7))

(3) เห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง (ตามมาตรา 7 ประกอบมาตรา 75 (8))

(4) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(5) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(6) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

(7) เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. .... (ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง)

รูปที่ 2 - 6 การประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564
เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2564 เวลา 14.00 น.
ณ ห้องประชุมดำรงธรรม อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

รูปที่ 2 - 7 การประชุมคณะอนุกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2565
เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2565 เวลา 13.30 น.
ณ ห้องประชุมราชสีห์ อาคารศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

2.2 คณะกรรมการผังเมือง

คณะกรรมการผังเมืองเป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลหน่วยงานภาครัฐให้ปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง โดยมีองค์ประกอบตามมาตรา 80 และหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่ได้กำหนดไว้

2.2.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ มีทั้งหมด 29 คน (และอาจเพิ่มจำนวนตามที่ประธานฯ เห็นสมควร) แบ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 11 คน (รวมประธาน/เลขานุการ) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ จำนวน 9 ด้าน ด้านละ 1 คน (ด้านการผังเมือง สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี และเกษตรกรรม) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภา ระบุองค์กร จำนวน 5 คน (สภาวิศวกร สภาสถาปนิก สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) และกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง จำนวน 4 คน ซึ่งต้องมาจากภาคประชาสังคมอย่างน้อยหนึ่งคน โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการผังเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) ให้ความเห็นชอบผังนโยบายระดับจังหวัด หรือผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้วางและจัดทำ

(2) ให้ความเห็นชอบผังเมืองรวมที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไปและผังเมืองเฉพาะ

(3) ให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองและการพัฒนาเมืองต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติและคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

(4) กำกับดูแล เร่งรัดให้มีการวางและจัดทำ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปตามผังนโยบายระดับจังหวัด

(5) จัดทำรายงานสรุปผลการวางและจัดทำผังเมืองที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการผังเมือง

(6) วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหน้าที่และอำนาจและความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐในการวางและจัดทำผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ

(7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติมอบหมาย

รูปที่ 2 - 8 องค์ประกอบของคณะกรรมการผังเมือง

2.2.2 ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีเรื่องสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 อาทิ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผังเมืองแทนตำแหน่งที่ว่าง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด การพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 การกำหนดแนวทางการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม ตามมาตรา 110 รวมถึงการดำเนินงานตามภารกิจการวางและจัดทำผังเมืองตามขั้นตอนต่าง ๆ แต่ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 เป็นช่วงที่ประเทศยังอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และเป็นข้อจำกัด ในการเสนอเรื่องต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการผังเมือง การดำเนินการจึงไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) คณะกรรมการผังเมือง มีการประชุม จำนวน 9 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2564
- ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2564
- ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565
- ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2565
- ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2565
- ครั้งที่ 4/2565 เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2565
- ครั้งที่ 5/2565 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2565
- ครั้งที่ 6/2565 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2565
- ครั้งที่ 7/2565 เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2565

รูปที่ 2 - 9 การประชุมคณะกรรมการผังเมือง

โดยที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) ขอความเห็นชอบการขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามมาตรา 35 จำนวน 5 ผัง ดังนี้

(1.1) ขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 1/2565)

(1.2) การพิจารณาข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2560 (ปิดประกาศ 30 วัน) (ครั้งที่ 1/2565)

(1.3) ขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมชุมชนพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 4/2565)

(1.4) ขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 5/2565)

(1.5) ขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดชัยนาท พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 6/2565)

(2) ขอความเห็นชอบรายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชน ตามมาตรา 34 จำนวน 20 ผัง ดังนี้

(2.1) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนสลกบาตร จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 3/2564)

(2.2) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนหลวงเหนือ จังหวัดลำปาง พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 3/2564)

(2.3) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนเชียงม่วน จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 4/2564)

(2.4) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 4/2564)

(2.5) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนร้องกวาง จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 4/2564)

(2.6) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนล้อมแรด จังหวัดลำปาง พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 1/2565)

(2.7) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 1/2565)

(2.8) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนบ้านถ้ำ จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2555 (ครั้งที่ 1/2565)

(2.9) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนท่าน้ำอ้อยม่วงหัก จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 1/2565)

(2.10) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนวิหารแดง จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2554 (ครั้งที่ 2/2565)

(2.11) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนแหลมงอบ จังหวัดตราด พ.ศ. 2554 (ครั้งที่ 2/2565)

(2.12) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนดงเจน จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2555 (ครั้งที่ 2/2565)

(2.13) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557 (ครั้งที่ 3/2565)

(2.14) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 3/2565)

(2.15) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 3/2565)

(2.16) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนหาดเสี้ยว จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 4/2565)

(2.17) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 4/2565)

(2.18) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนเกาะลันตาใหญ่ - เกาะลันตาน้อย จังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 4/2565)

(2.19) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 7/2565)

(2.20) รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2561 (ครั้งที่ 7/2565)

(3) ขอความเห็นชอบผังเมืองรวม ตามมาตรา 26 จำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

(3.1) ผังเมืองรวมชุมชนวังจันทร์ จังหวัดระยอง (ครั้งที่ 3/2565)

(3.2) ผังเมืองรวมเมืองสิงห์บุรี (ปรับปรุงครั้งที่ 3) (ครั้งที่ 4/2565)

(3.3) ผังเมืองรวมเมืองประจวบคีรีขันธ์ (ปรับปรุงครั้งที่ 3) (ครั้งที่ 4/2565)

(3.4) ผังเมืองรวมเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 5/2565)

(3.5) ผังเมืองรวมชุมชนหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 5/2565)

(3.6) ผังเมืองรวมเมืองนครปฐม (ปรับปรุงครั้งที่ 2) (ครั้งที่ 5/2565)

(3.7) ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ (ปรับปรุงครั้งที่ 4) (ครั้งที่ 5/2565)

(3.8) ผังเมืองรวมเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 6/2565)

(3.9) ผังเมืองรวมชุมชนนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 6/2565)

(3.10) ผังเมืองรวมชุมชนแกลง จังหวัดระยอง (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 6/2565)

(4) การพิจารณาเรื่องอื่น ๆ จำนวน 6 เรื่อง ดังนี้

(4.1) การดำเนินการตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (สืบเนื่องจากมติที่ประชุมคณะกรรมการผังเมือง ครั้งที่ 1/2564 วันที่ 28 มกราคม 2564) (ครั้งที่ 3/2564)

ส่วนที่ 1 ข้อเสนอของกรมโยธาธิการและผังเมืองจากผลการตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ 2 ขอความเห็นชอบผังเมืองรวมที่จะดำเนินการต่อไปตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (เพิ่มเติม)

(4.2) การกำหนดระยะเวลาการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม (ครั้งที่ 3/2564)

(4.3) ร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. .... (ครั้งที่ 4/2564)

(4.4) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด (เพิ่มเติม) ตามมาตรา 85 (2) (ครั้งที่ 4/2564)

(4.5) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด (แทนตำแหน่งที่ว่างลง) ของจังหวัดสงขลาและจังหวัดตาก ตามมาตรา 85 (2) (ครั้งที่ 2/2565)

(4.6) ร่างอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 2/2565) จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่

(4.6.1) เรื่อง ร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ พ.ศ. ....

(4.6.2) เรื่อง ร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค พ.ศ. ....

(4.6.3) เรื่อง ร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด พ.ศ. ....

(4.6.4) เรื่อง ร่างระเบียบคณะกรรมการผังเมืองว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. ....

(4.6.5) เรื่อง ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง วิธีดำเนินการและการกำหนดค่าใช้จ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางและจัดทำผังเมืองรวมร่วมกัน พ.ศ. ....

(5) รับทราบเรื่องต่าง ๆ จำนวน 24 เรื่อง ดังนี้

(5.1) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 3/2564)

(5.2) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 4/2564)

(5.3) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 1/2565)

(5.4) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 2/2565)

(5.5) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 3/2565)

(5.6) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 4/2565)

(5.7) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 5/2565)

(5.8) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 6/2565)

(5.9) รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง (ครั้งที่ 7/2565)

(5.10) รายงานผลการแต่งตั้งอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการผังเมือง เพื่อพิจารณาคำร้องฯ (เพิ่มเติม) ตามมาตรา 82 (ครั้งที่ 3/2564)

(5.11) รายงานผลการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด (เพิ่มเติม) ตามมาตรา 85 (2) (ครั้งที่ 3/2564)

(5.12) รายงานผลการประกาศใช้บังคับระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิยื่นคำร้อง การยื่นคำร้อง และวิธีพิจารณาคำร้องเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2564 (ครั้งที่ 3/2564)

(5.13) รายงานผังเมืองรวมชุมชนที่ปิดประกาศ 90 วัน (ตามมาตรา 23) และ 30 วัน (ตามมาตรา 26/1) แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) แล้วไม่มีคำร้อง พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 3/2564) จำนวน 3 ผัง ได้แก่

(1) เรื่อง ผังเมืองรวมชุมชนทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี (ตามมาตรา 23)

(2) เรื่อง ผังเมืองรวมชุมชนพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม (ปรับปรุงครั้งที่ 1) (ตามมาตรา 23)

(3) เรื่อง กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมชุมชนไร่ใหม่ - ไร่เก่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2555 (ตามมาตรา 26/1)

(5.14) รายงานผังเมืองรวมจังหวัดที่ปิดประกาศ 30 วันแล้ว ไม่มีผู้มีส่วนได้เสียแสดงข้อคิดเห็น ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 3/2564) จำนวน 2 ผัง ได้แก่

(5.14.1) เรื่อง กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2554 และกฎกระทรวงใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสระบุรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

(5.14.2) เรื่อง กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2560

(5.15) ผังเมืองรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2560 ปิดประกาศ 30 วัน แล้วไม่มีผู้มีส่วนได้เสียแสดงข้อคิดเห็น ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 6/2565)

(5.16) รายงานการประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัด (ครั้งที่ 4/2564) จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่

(1) ผังเมืองรวมจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2564

(2) ผังเมืองรวมจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2564

(3) ผังเมืองรวมจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2564

(4) ผังเมืองรวมจังหวัดตรัง พ.ศ. 2564

(5.17) รายงานผลการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผังเมือง แทนตำแหน่งที่ว่าง (ครั้งที่ 1/2565)

(5.18) รายงานผลการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผังเมือง จังหวัด (แทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เสียชีวิต) (ครั้งที่ 1/2565)

(5.19) รายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ครั้งที่ 1/2565)

(5.20) แผนการจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัดตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 1/2565)

(5.21) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดน่าน พ.ศ. 2565 (ครั้งที่ 2/2565)

(5.22) ประกาศกระทรวงมหาดไทย (ครั้งที่ 3/2565) จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

(1) เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2565

(2) เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2565

(5.23) ประกาศกระทรวงมหาดไทย (ครั้งที่ 7/2565) จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

(1) เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมชุมชนมะเขือแจ้ จังหวัดลำพูน พ.ศ. 2565

(2) เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองอุดรธานี พ.ศ. 2565

(5.24) การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะและผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 7/2565)

2.2.3 คณะอนุกรรมการผังเมือง

คณะกรรมการผังเมืองได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยในการกลั่นกรองเรื่องต่าง ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการผังเมือง อาทิ การพิจารณาผังเมืองรวม (ตามมาตรา 26) การพิจารณาคำร้อง (ตามมาตรา 30) การพิจารณารายงานการประเมินผลผังเมืองรวม (ตามมาตรา 34) ตามที่มาตรา 82 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้ให้อำนาจไว้ จำนวน 4 คณะ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ผลดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง มีรายละเอียด ดังนี้

2.2.3.1 คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาด้านการผังเมือง

คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาด้านการผังเมืองมีหน้าที่และอำนาจพิจารณากลั่นกรองผังนโยบายระดับจังหวัด ผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ ให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการด้านการผังเมือง รวมถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการผังเมืองตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการผังเมืองที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) ของคณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาด้านการผังเมือง มีการประชุม จำนวน 7 ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2564
- ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565
- ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2565
- ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565
- ครั้งที่ 4/2565 เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2565

- ครั้งที่ 5/2565 เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2565
- ครั้งที่ 6/2565 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2565

โดยที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) พิจารณาการขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม (ตามมาตรา 35) จำนวน 5 ผัง ดังนี้

(1.1) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 1/2565)

(1.2) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมชุมชนพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 3/2565)

(1.3) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 3/2565)

(1.4) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 6/2565)

(1.5) กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 6/2565)

(2) ขอความเห็นชอบผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 9 ผัง ดังนี้

(2.1) ผังเมืองรวมเมืองสิงห์บุรี (ปรับปรุงครั้งที่ 3) (ครั้งที่ 3/2565)

(2.2) ผังเมืองรวมเมืองประจวบคีรีขันธ์ (ปรับปรุงครั้งที่ 3) (ครั้งที่ 3/2565)

(2.3) ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ (ปรับปรุงครั้งที่ 4) (ครั้งที่ 4/2565)

(2.4) ผังเมืองรวมเมืองนครปฐม (ปรับปรุงครั้งที่ 2) (ครั้งที่ 4/2565)

(2.5) ผังเมืองรวมเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 4/2565)

(2.6) ผังเมืองรวมชุมชนหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 4/2565)

(2.7) ผังเมืองรวมเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 5/2565)

(2.8) ผังเมืองรวมชุมชนแกลง จังหวัดระยอง (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 5/2565)

(2.9) ผังเมืองรวมชุมชนนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 5/2565)

(3) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ จำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

(3.1) ข้อเสนอของกรมโยธาธิการและผังเมืองจากผลการตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (สืบเนื่องจากมติที่ประชุมคณะกรรมการผังเมือง ครั้งที่ 1/2564 วันที่ 28 มกราคม 2564) (ครั้งที่ 4/2564)

(3.2) ขอความเห็นชอบผังเมืองรวมที่จะดำเนินการต่อไปตามมาตรา 110 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (เพิ่มเติม) (ครั้งที่ 4/2564)

(3.3) ร่างอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 2/2565)

- ร่างระเบียบคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นการปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ พ.ศ. ....
- ร่างระเบียบคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นการปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค พ.ศ. ....
- ร่างระเบียบคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นการปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด พ.ศ. ....
- ร่างระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. ....

- ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง วิธีดำเนินการและวิธีการกำหนดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะต้องจ่ายตามสัดส่วนของตน พ.ศ. ....

(3.4) เรื่อง ขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดชัยนาท พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 5/2565)

(4) รับทราบเรื่องต่าง ๆ จำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

(4.1) เรื่อง การเปลี่ยนผังเมืองรวมจังหวัดที่อยู่ระหว่างปรับปรุงให้เป็นผังนโยบายระดับจังหวัด ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 1/2565)

(4.2) เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (ครั้งที่ 3/2565)

(4.3) เรื่อง ระเบียบคณะกรรมการผังเมืองว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 (ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2565) (ครั้งที่ 3/2565)

(4.4) เรื่อง การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะและผลการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 (ครั้งที่ 6/2565)

2.2.3.2 คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาการประเมินผลผังเมืองรวม

คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาการประเมินผลผังเมืองรวมมีหน้าที่และอำนาจ พิจารณาการกำหนดระยะเวลาการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม กลั่นกรองรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำและเสนอแนะแนวทางการประเมินผลการใช้บังคับผังเมืองรวม เพื่อให้การดำเนินการโดยการวางและจัดทำผังเมืองรวมขึ้นใหม่ให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผังเมืองเพื่อประกอบการพิจารณา

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) ของคณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาการประเมินผลผังเมืองรวม มีการประชุมจำนวน 4 ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2564
- ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2565
- ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2565
- ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2565

โดยที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) รายงานการประเมินผลผังเมืองรวม ตามมาตรา 34 จำนวน 14 เรื่อง ได้แก่

(1.1) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนแหลมงอบ จังหวัดตราด พ.ศ. 2554 (ครั้งที่ 3/2564)

(1.2) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนท่าน้ำอ้อยม่วงหัก จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 3/2564)

(1.3) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนบ้านถ้ำ จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2555 (ครั้งที่ 3/2564)

(1.4) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนดงเจน จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2555 (ครั้งที่ 3/2564)

(1.5) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พ.ศ. 2557 (ครั้งที่ 3/2564)

(1.6) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 1/2565)

(1.7) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2558 (ครั้งที่ 1/2565)

(1.8) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนหาดเสี้ยว จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 1/2565)

(1.9) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 1/2565)

(1.10) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนเกาะลันตาใหญ่ - เกาะลันตาน้อย จังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 1/2565)

(1.11) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2559 (ครั้งที่ 2/2565)

(1.12) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมเมืองหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2561 (ครั้งที่ 2/2565)

(1.13) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2560 (ครั้งที่ 2/2565)

(1.14) เรื่อง รายงานการประเมินผลผังเมืองรวมชุมชนหนองขาหย่าง จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2561 (ครั้งที่ 3/2565)

(2) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ จำนวน 1 เรื่อง ได้แก่

- เรื่อง รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง เพื่อพิจารณาการประเมินผลผังเมืองรวม (ครั้งที่ 2/2565)

(3) รับทราบเรื่อง จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่

(3.1) เรื่อง ระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 (ครั้งที่ 2/2565)

(3.2) เรื่อง รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการผังเมือง เพื่อพิจารณาการประเมินผลผังเมืองรวม (ครั้งที่ 3/2565)

(3.3) เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการติดตามและการประเมินผลสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ในระบบออนไลน์ (ครั้งที่ 3/2565)

2.2.3.3 คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อประสานการดำเนินการด้านการผังเมือง

คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อประสานการดำเนินการด้านการผังเมือง มีหน้าที่และอำนาจ พิจารณายุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการต่าง ๆ และประสานการดำเนินการกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินการ และตรวจสอบความสอดคล้องของเขตพื้นที่ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการผังเมือง

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) ของคณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อประสานการดำเนินการด้านการผังเมือง ซึ่งมีการประชุมจำนวน 3 ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2564
- ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2565
- ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565

โดยที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) ขอความเห็นชอบผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 11 ผัง ได้แก่

(1.1) เรื่อง ผังเมืองรวมชุมชนหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 3/2564)

(1.2) เรื่อง ผังเมืองรวมเมืองบางละมุง จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 3/2564)

(1.3) เรื่อง ผังเมืองรวมเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 3/2564)

(1.4) เรื่อง ผังเมืองรวมเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 3/2564)

(1.5) เรื่อง ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ (ปรับปรุงครั้งที่ 4) (ครั้งที่ 1/2565)

(1.6) เรื่อง ผังเมืองรวมชุมชนหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 1/2565)

(1.7) เรื่อง ผังเมืองรวมชุมชนศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 1/2565)

(1.8) เรื่อง ผังเมืองรวมชุมชนเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี (ผังพื้นที่เปิดใหม่) (ครั้งที่ 1/2565)

(1.9) เรื่อง ผังเมืองรวมเมืองเพชรบุรี (ปรับปรุงครั้งที่ 3) (ครั้งที่ 2/2565)

(1.10) เรื่อง ผังเมืองรวมเมืองเชียงราย (ปรับปรุงครั้งที่ 3) (ครั้งที่ 2/2565)

(1.11) เรื่อง ผังเมืองรวมชุมชนเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก (ปรับปรุงครั้งที่ 1) (ครั้งที่ 2/2565)

2.2.3.4 คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาคำร้องและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม

คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาคำร้องและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมมีหน้าที่และอำนาจ พิจารณากลั่นกรองคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียที่ยื่นไว้ตามมาตรา 31 และข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียที่แสดงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการผังเมือง

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565) ของคณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาคำร้องและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม มีการประชุม จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2565

โดยที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

(1) พิจารณาข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ตามมาตรา 35 จำนวน 1 ผัง ได้แก่ การพิจารณาข้อคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดปัตตานี พ.ศ. 2560 (ปิดประกาศ 30 วัน) (ครั้งที่ 1/2565)

(2) รับทราบเรื่อง จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่

(2.1) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาคำร้องและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม ตามมาตรา 82 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

(2.2) ระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิยื่นคำร้อง การยื่นคำร้อง และวิธีพิจารณาคำร้องเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2564

(2.3) รายงานผังเมืองรวมที่ดำเนินการวางและจัดทำ ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 และนำไปปิดประกาศ 90 วัน แล้วไม่มีคำร้อง จำนวน 4 ผัง ได้แก่

(2.3.1) ผังเมืองรวมชุมชนทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี

(2.3.2) ผังเมืองรวมชุมชนคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

(2.3.3) ผังเมืองรวมชุมชนพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม (ปรับปรุงครั้งที่ 1)

(2.3.4) ผังเมืองรวมชุมชนวังสะพุง จังหวัดเลย

(2.4) รายงานการแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวม ตามมาตรา 26/1 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 และนำไปปิดประกาศ 30 วัน แล้วไม่มีข้อคิดเห็น จำนวน 3 ผัง ได้แก่

(2.4.1) ผังเมืองรวมจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2558

(2.4.2) ผังเมืองรวมสมุทรปราการ พ.ศ. 2556

(2.4.3) ผังเมืองรวมชุมชนไร่ใหม่ - ไร่เก่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2555

(2.5) รายงานการแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวม ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 และนำไปปิดประกาศ 30 วัน แล้วไม่มีข้อคิดเห็น จำนวน 2 ผัง ได้แก่

(2.5.1) ผังเมืองรวมจังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2554 และผังเมืองรวมจังหวัดสระบุรี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

(2.5.2) ผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2560

2.3 คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้ให้ความสำคัญในการกระจายอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้กำหนดให้ผังเมืองรวมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางและจัดทำให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยมีองค์ประกอบตามมาตรา 85 และมีหน้าที่และอำนาจ ตามมาตรา 86 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 แบ่งเป็น คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดในเขตกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดในเขตจังหวัดอื่น

2.3.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

2.3.1.1 คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดในเขตกรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด 25 คน แบ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 13 คน (รวมประธาน/เลขานุการ) ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนกองบังคับการตำรวจจราจร ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรรมการจากผู้แทนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง จำนวน 4 คน กรรมการจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการผังเมืองหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผังเมือง จำนวน 4 คน กรรมการจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง จำนวน 4 คน ซึ่งคณะกรรมการผังเมืองแต่งตั้ง

ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ

2.3.1.2 คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดในเขตจังหวัดอื่น มีทั้งหมด 37 คน แบ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 27 คน (รวมประธาน/เลขานุการ) ประกอบด้วย ปลัดจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ธนารักษ์พื้นที่ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด พลังงานจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้อำนวยการโครงการชลประทานในเขตพื้นที่ ผู้อำนวยการสำนักทางหลวงในเขตพื้นที่ ผู้อำนวยการสำนักทางหลวงชนบทในเขตพื้นที่

ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติจังหวัด ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค ผู้แทนตำรวจภูธรจังหวัด ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยในเขตพื้นที่ ผู้แทนสภาเกษตรกรจังหวัด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการผังเมืองแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญทางการผังเมืองหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง จำนวนไม่เกินสิบคน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรณีที่เป็นการวางและจัดทำ แก้ไข หรืออนุมัติผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทหาร ให้ผู้แทนกระทรวงกลาโหมเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย กรณีที่จังหวัดใดไม่มีตำแหน่งในหน่วยงานตามที่กำหนด ให้ถือว่าคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ จังหวัดใดที่ไม่มีผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาคปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่ ให้ผู้แทนการไฟฟ้านครหลวงหรือผู้แทนการประปานครหลวง ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในเขตพื้นที่แล้วแต่กรณี เป็นกรรมการแทน

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการซึ่งเป็นบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองจะเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติหรือกรรมการในคณะกรรมการผังเมืองหรืออนุกรรมการในคณะกรรมการดังกล่าวในขณะเดียวกันไม่ได้

คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(1) ให้ความเห็นชอบผังเมืองรวมที่วางและจัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการผังเมืองในส่วนที่เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด ผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป และผังเมืองเฉพาะ

(3) ให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมต่อกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

(5) กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมและการพัฒนาให้เป็นไปตามผังเมือง

(6) จัดทำรายงานสรุปผลการวางและจัดทำผังเมืองที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

(7) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นต่อคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

(8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

รูปที่ 2 - 10 องค์ประกอบของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

2.3.2 ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด มีการประชุม จำนวน 28 ครั้ง ใน 27 จังหวัด ได้แก่

ตารางที่ 2 - 1 แสดงผลการประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน/ครั้ง	วัน/เดือน/ปี
1	กาฬสินธุ์	1	22 กรกฎาคม 2565
2	กำแพงเพชร	1	5 กันยายน 2565
3	ขอนแก่น	1	7 กันยายน 2565
4	จันทบุรี	1	11 กุมภาพันธ์ 2565
5	ตรัง	1	20 มกราคม 2565
6	นครราชสีมา	1	27 กรกฎาคม 2565
7	นครศรีธรรมราช	2	2 พฤศจิกายน 2564 18 สิงหาคม 2565
8	นนทบุรี	1	15 กันยายน 2565
9	นราธิวาส	1	27 กรกฎาคม 2565
10	น่าน	1	27 กันยายน 2565
11	บุรีรัมย์	1	14 กันยายน 2565
12	ประจวบคีรีขันธ์	1	9 มิถุนายน 2565
13	เพชรบุรี	1	22 กันยายน 2565
14	พะเยา	1	22 เมษายน 2565
15	แม่ฮ่องสอน	1	8 กุมภาพันธ์ 2565
16	ร้อยเอ็ด	1	12 พฤษภาคม 2565
17	ลพบุรี	1	8 กันยายน 2565
18	ลำพูน	1	1 กันยายน 2565
19	สงขลา	1	13 กันยายน 2565
20	สมุทรปราการ	1	8 กันยายน 2565

ตารางที่ 2 - 1 แสดงผลการประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน/ครั้ง	วัน/เดือน/ปี
21	สมุทรสงคราม	1	5 กันยายน 2565
22	สระแก้ว	1	25 พฤศจิกายน 2564
23	สระบุรี	1	19 กันยายน 2565
24	สุราษฎร์ธานี	1	8 กรกฎาคม 2565
25	อุดรธานี	1	6 กรกฎาคม 2565
26	อุตรดิตถ์	1	1 กันยายน 2565
27	อำนาจเจริญ	1	31 สิงหาคม 2565

2.4 คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม

คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมเป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมในเขตจังหวัดต่าง ๆ โดยจะเป็นผู้ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในเบื้องต้นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม ก่อนเสนอให้คณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณา แล้วแต่กรณีตามที่กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้วางหรือจัดทำผังเมืองรวม ทั้งนี้ ตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม โดยแบ่งออกเป็น (1) คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตกรุงเทพมหานคร (2) คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัดอื่น และ (3) คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมที่มีพื้นที่ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป

2.4.1 องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

(1) คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 15 คน แต่ไม่เกิน 21 คน ประกอบด้วย ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และบุคคลอื่นที่เห็นสมควร ซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านการผังเมืองหรือสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมในเขตกรุงเทพมหานคร

(2) องค์ประกอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 15 คน แต่ไม่เกิน 21 คน ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และบุคคลอื่นที่เห็นสมควรซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านการผังเมืองหรือสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมในเขตจังหวัดนั้น

(3) องค์ประกอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมที่มีพื้นที่ครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวตั้งแต่สองจังหวัดขึ้นไป ให้คณะกรรมการผังเมืองแต่งตั้ง โดยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 15 คน แต่ไม่เกิน 21 คน ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและบุคคลอื่นที่เห็นสมควรซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านการผังเมืองหรือสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมในเขตจังหวัดที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวนั้น

รูปที่ 2 - 11 องค์ประกอบของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม

2.4.2 ผลการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม มีการประชุม จำนวน 83 ครั้ง ใน 54 จังหวัด ได้แก่

ตารางที่ 2 - 2 แสดงผลการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน/ครั้ง	วัน/เดือน/ปี
1	กำแพงเพชร	1	21 กันยายน 2565
2	ขอนแก่น	3	17 มีนาคม 2565 5 กรกฎาคม 2565 6 กันยายน 2565
3	ฉะเชิงเทรา	1	2 มีนาคม 2565
4	ชลบุรี	4	10 มกราคม 2565 13 มกราคม 2565 1 สิงหาคม 2565 19 สิงหาคม 2565
5	ชัยนาท	3	27 เมษายน 2565 31 พฤษภาคม 2565 11 กรกฎาคม 2565
6	ชุมพร	1	23 สิงหาคม 2565
7	เชียงราย	2	21 มิถุนายน 2565 15 กันยายน 2565
8	เชียงใหม่	1	11 กุมภาพันธ์ 2565
9	ตราด	1	9 สิงหาคม 2565
10	ตาก	1	4 สิงหาคม 2565
11	นครปฐม	1	7 มกราคม 2565

ตารางที่ 2 - 2 แสดงผลการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน/ครั้ง	วัน/เดือน/ปี
12	นครราชสีมา	1	25 กรกฎาคม 2565
13	นครศรีธรรมราช	3	26 พฤศจิกายน 2564 29 เมษายน 2565 23 กันยายน 2565
14	นครสวรรค์	3	14 มิถุนายน 2565 9 กันยายน 2565 20 กันยายน 2565
15	น่าน	1	7 กรกฎาคม 2565
16	ปทุมธานี	3	27 ตุลาคม 2564 3 พฤษภาคม 2565 26 กันยายน 2565
17	ประจวบคีรีขันธ์	2	14 ธันวาคม 2564 8 มีนาคม 2565
18	ปราจีนบุรี	1	22 กรกฎาคม 2565
19	ปัตตานี	1	18 กรกฎาคม 2565
20	พระนครศรีอยุธยา	1	30 พฤศจิกายน 2564
21	พังงา	2	13 กันยายน 2565 20 กันยายน 2565
22	พิจิตร	1	9 มิถุนายน 2565
23	พิษณุโลก	1	10 พฤษภาคม 2565
24	เพชรบุรี	2	15 สิงหาคม 2565 23 กันยายน 2565
25	เพชรบูรณ์	1	13 มกราคม 2565

ตารางที่ 2 - 2 แสดงผลการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน/ครั้ง	วัน/เดือน/ปี
26	พะเยา	3	22 เมษายน 2565 23 มิถุนายน 2565 19 กันยายน 2565
27	มุกดาหาร	1	19 กรกฎาคม 2565
28	แม่ฮ่องสอน	2	6 มกราคม 2565 8 กันยายน 2565
29	ยะลา	1	20 กรกฎาคม 2565
30	ร้อยเอ็ด	1	8 สิงหาคม 2565
31	ระนอง	1	31 สิงหาคม 2565
32	ระยอง	1	22 ธันวาคม 2564
33	ราชบุรี	1	22 สิงหาคม 2565
34	ลพบุรี	2	25 กรกฎาคม 2565 5 กันยายน 2565
35	ลำปาง	1	29 สิงหาคม 2565
36	ลำพูน	1	28 มิถุนายน 2565
37	เลย	1	23 กันยายน 2565
38	สกลนคร	2	22 กรกฎาคม 2565 9 กันยายน 2565
39	สงขลา	1	18 สิงหาคม 2565
40	สตูล	1	2 มิถุนายน 2565
41	สมุทรปราการ	1	6 กันยายน 2565
42	สมุทรสงคราม	1	1 กันยายน 2565
43	สมุทรสาคร	1	3 สิงหาคม 2565

ตารางที่ 2 - 2 แสดงผลการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวน/ครั้ง	วัน/เดือน/ปี
44	สระแก้ว	4	17 พฤศจิกายน 2564 7 เมษายน 2565 18 พฤษภาคม 2565 7 มิถุนายน 2565
45	สระบุรี	1	5 สิงหาคม 2565
46	สุพรรณบุรี	1	13 กันยายน 2565
47	สุราษฎร์ธานี	1	10 มิถุนายน 2565
48	สุรินทร์	1	15 กันยายน 2565
49	หนองบัวลำภู	1	23 มิถุนายน 2565
50	อ่างทอง	2	7 กันยายน 2565 23 กันยายน 2565
51	อุดรธานี	1	4 สิงหาคม 2565
52	อุทัยธานี	3	21 มิถุนายน 2565 6 กันยายน 2565 21 กันยายน 2565
53	อุตรดิตถ์	1	13 ธันวาคม 2564
54	อำนาจเจริญ	1	24 สิงหาคม 2565

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินการและผลสัมฤทธิ์ของการวางและจัดทำผังเมือง

ส่วนที่ 3
ผลการดำเนินการและผลสัมฤทธิ์ของการวางและจัดทำผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ดำเนินการจัดทำผังเมืองให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศ เพื่อพัฒนาพื้นที่ทุกระดับในด้านการพัฒนาเมือง ชนบท การตั้งถิ่นฐานให้มีความปลอดภัย รวมทั้งกำหนดพื้นที่อนุรักษ์และพัฒนาด้านแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ชายฝั่งทะเล เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับศักยภาพและบทบาทของพื้นที่ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ระดับโลกและระดับประเทศ ตอบสนองความต้องการและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน พร้อมเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 บัญญัติให้มีการวางและจัดทำผังเมือง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม 5 ประเภท ดังนี้

รูปที่ 3 - 1 การวางและจัดทำผังเมือง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม 5 ประเภท

3.1 ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการวางและจัดทำผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อใช้เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่ โดยแบ่งออกเป็น ผังนโยบายระดับประเทศ ผังนโยบายระดับภาค และผังนโยบายระดับจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

3.1.1 ผังนโยบายระดับประเทศ

ผังนโยบายระดับประเทศ เป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาพื้นที่ของประเทศในด้านการใช้พื้นที่ การพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบท โครงสร้างพื้นฐานหลัก การพัฒนาพื้นที่พิเศษ การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการอื่น ๆ ที่จำเป็น ตามมาตรา 13 กำหนดให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการวางผังนโยบายระดับประเทศ และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้หน่วยงานรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

3.1.1.1 องค์ประกอบของผัง ตามมาตรา 14 ประกอบไปด้วย

(1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

(2) กรอบนโยบาย เป้าหมาย แผนและแผนผังทางด้านกายภาพเพื่อการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ของประเทศ ดังต่อไปนี้

(ก) การใช้ประโยชน์พื้นที่

(ข) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน

(ค) โครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การจัดการน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา การพลังงาน การท่องเที่ยว การคมนาคมและการขนส่ง รวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

(ง) พื้นที่พัฒนาพิเศษซึ่งเป็นพื้นที่เพื่อดำเนินการพัฒนาตามนโยบายรัฐบาลหรือกิจการเฉพาะที่รัฐจัดให้มีขึ้น

(จ) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ

(ฉ) ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

(ช) การพัฒนาเมืองและชนบท

(ซ) การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค

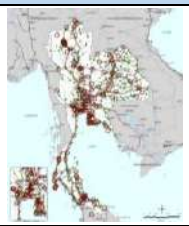
(ฌ) การอื่น ๆ ที่จำเป็น

(3) มาตรการและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับประเทศ

(4) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ

แผนผังนโยบายระดับประเทศ

ผังนโยบายระดับประเทศ เป็นการกำหนดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยผังนโยบายรายสาขา 8 สาขา ดังนี้

<table>
<tr><td>(ก) การใช้ประโยชน์พื้นที่
จัดการใช้พื้นที่ของประเทศ
สร้างสมดุลของการพัฒนาพื้นที่
กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ</td><td>(ข) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน
กำหนดเมืองศูนย์กลางและบทบาทของเมือง
เพื่อกระจายความเจริญ และส่งเสริมการตั้ง
ถิ่นฐานในพื้นที่เหมาะสม</td><td>(ค) โครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลักของประเทศ ในด้าน
การจัดการน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา การพลังงาน
การท่องเที่ยว ระบบคมนาคมและการขนส่ง และระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ</td></tr>
<tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td>(ง) พื้นที่พัฒนาพิเศษ
พัฒนาตามนโยบายของรัฐบาล หรือกิจการเฉพาะ
ที่รัฐจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
ในการแข่งขันและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ</td><td>(จ) ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และระบบนิเวศ
กำหนดแหล่งทรัพยากรและพื้นที่อ่อนไหว ที่มีความสำคัญ
ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทุกประเภท</td><td>(ฉ) ศิลปวัฒนธรรม
และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
พัฒนาและอนุรักษ์พื้นที่ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม
และศิลปกรรมที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น</td></tr>
<tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr>
<tr><td colspan="2">(ช) การพัฒนาเมืองและชนบท
สร้างสมดุลการพัฒนาเมืองและชนบท สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน</td><td>(ซ) การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค
พัฒนาความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค ในด้านการค้า การลงทุน
และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานร่วมกัน</td></tr>
<tr><td colspan="2"> </td><td> </td></tr>
<tr><td colspan="3">(ฌ) การอื่น ๆ ที่จำเป็น</td></tr>
</table>

รูปที่ 3 - 2 แผนผังนโยบายระดับประเทศ

3.1.1.2 ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ สำหรับเป็นกรอบชี้นำการพัฒนาทางด้านกายภาพในระดับประเทศ ตามมาตรา 13 และ 14 และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา 9 ซึ่งมีกระบวนการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศตามขั้นตอน ดังนี้

รูปที่ 3 - 3 ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

3.1.1.3 ผลการดำเนินงานของการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ

การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการในขั้นตอนที่ 3 จัดทำแผนและแผนผังทางด้านกายภาพเพื่อการพัฒนาหรือการอนุรักษ์ของประเทศ ให้สอดคล้องและทันสมัยต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Mega Trends) ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - 19 สถานการณ์แนวโน้มระดับประเทศด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานและประเด็นท้าทายเชิงพื้นที่ รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 โดยให้ความสำคัญกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความสามารถในการล้มแล้วลุกไว เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) **เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากขั้นตอนที่ 2 จัดทำกรอบนโยบายการใช้พื้นที่ระดับประเทศ** ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ “เชื่อมโยงการพัฒนาพื้นที่ทุกมิติ สร้างสรรค์นวัตกรรม พร้อมรับการเติบโตอย่างยั่งยืน” และกรอบนโยบายการพัฒนาภาคที่จะถ่ายทอดสู่การวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาคที่ดำเนินการคู่ขนานกันให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน

(1) การจัดทำแผนและแผนผังทางด้านกายภาพเพื่อการพัฒนาหรืออนุรักษ์รายสาขา ตามองค์ประกอบของผังนโยบายระดับประเทศ มาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ดังนี้

(1.1) ร่างผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่ประเภทต่าง ๆ ให้ความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ สร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนากับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วยการสงวนรักษาและเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี ควบคุมการพัฒนาเมืองและอุตสาหกรรมไม่ให้กระจัดกระจายไร้ทิศทาง เพื่อบริหารจัดการการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(1.2) ร่างผังการตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน ส่งเสริมการตั้งถิ่นฐานที่เหมาะสมตามภูมินิเวศและภูมิสังคม เอื้อต่อคุณภาพชีวิตและที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัยต่อการขยายตัวเมืองในอนาคต ตลอดจนสร้างสมดุลการบริการระหว่างพื้นที่โดยกำหนดระบบ

ชุมชนตามลำศักย์เมืองให้สอดคล้องกับบทบาทและหน้าที่ สร้างการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงของการบริการสาธารณะระหว่างเขตเมืองและกลุ่มเมืองรวมถึงให้พื้นที่ทุกเมืองเข้าถึง

(1.3) ร่างผังโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ส่งเสริมการเข้าถึงการบริการสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ทั้งการศึกษา การสาธารณสุข ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยว เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมและขนส่งทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศให้เกิดความเชื่อมต่อกันอย่างเป็นระบบทั้งภายในและภายนอกประเทศ เตรียมความพร้อมของระบบโครงข่ายโทรคมนาคมและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจตามโมเดล Thailand 4.0 ตลอดจนการจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ และด้านพลังงานให้สอดคล้องกับอุปสงค์และอุปทานของทุกภาคส่วน

(1.4) ร่างผังพื้นที่พัฒนาพิเศษ สนับสนุนพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายรัฐบาล เช่น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (SEC) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคกลาง - ตะวันตก (CWEC) รวมถึงพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) หรือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้านอื่น ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

(1.5) ร่างผังทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน รักษาความหลากหลายทางชีวภาพให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์มากที่สุด ตลอดจนเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน สังคมคาร์บอนต่ำ (Green Area and Low Carbon) และสนับสนุนการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดปัญหามลพิษและการทำลายทัศนียภาพที่สวยงาม

(1.6) ร่างผังศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น อนุรักษ์เมืองมรดกโลกทางศิลปวัฒนธรรมของประเทศ ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางและเชื่อมโยงแหล่งมรดกโลก

ในภูมิภาคอาเซียน รวมถึงฟื้นฟูพื้นที่แหล่งศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ให้เป็นพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน พัฒนาพื้นที่ภูมิทัศน์วัฒนธรรมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีในบริเวณพื้นที่โบราณสถานและแหล่งประวัติศาสตร์

(1.7) ร่างผังการพัฒนาเมืองและชนบท สร้างสมดุลการพัฒนาเมืองและชนบท พัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทให้เชื่อมโยงเกื้อกูลกัน สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและแหล่งงาน การเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพและทันสมัย รักษาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของพื้นที่ชนบท

(1.8) ร่างผังการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค เสริมสร้างการพัฒนาพื้นที่ศักยภาพเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคในด้านเศรษฐกิจ การค้าชายแดน อุตสาหกรรม การคมนาคมและการขนส่ง พลังงาน ตลอดจนการพัฒนาเมือง เพื่อกระจายความเจริญและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(2) การดำเนินการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน : การวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นประชาชนทั้งหมด 4 ครั้ง ในพื้นที่ 6 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคใต้

การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 เรื่อง “ร่างวิสัยทัศน์ และแนวคิดการใช้พื้นที่ของประเทศ” จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 2 ทั้ง 6 ภาค เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ของประเทศ ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom webinar ระหว่างวันที่ 27 - 29 เมษายน พ.ศ. 2565 โดยมีจำนวนผู้เข้าประชุมประมาณ 2,500 คน

ผลการประชุมรับฟังความคิดเห็น ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับร่างวิสัยทัศน์ของผังนโยบายระดับประเทศ “เชื่อมโยงการพัฒนาพื้นที่ทุกมิติ สร้างสรรค์นวัตกรรม พร้อมรับการเติบโตอย่างยั่งยืน” และได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนาพื้นที่ประเทศ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงร่างกรอบนโยบายการใช้พื้นที่ของประเทศ

รูปที่ 3 - 4 ร่างวิสัยทัศน์ของผังนโยบายระดับประเทศ พ.ศ. 2580

3.1.1.4 การดำเนินงานขั้นต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

(1) การดำเนินการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน

- การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 3 เรื่อง ร่างกรอบนโยบายการใช้พื้นที่ของประเทศ และกรอบนโยบายการพัฒนาภาค ทั้ง 6 ภาค ซึ่งจะถ่ายทอดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ หลักการพัฒนาพื้นที่ และยุทธศาสตร์การพัฒนาลงสู่พื้นที่ เพื่อเป็นกรอบนโยบายการใช้พื้นที่เป็นภาพอนาคตของประเทศไทยในมิติกายภาพในปีเป้าหมาย พ.ศ. 2580

และเป็นกรอบการพัฒนาภาคเพื่อกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึง ระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2565

- การดำเนินการปรึกษาหารือกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผังนโยบายการพัฒนารายสาขา 8 ด้าน ตามองค์ประกอบของผังนโยบายระดับประเทศ มาตรา 14 เพื่อจัดทำกรอบนโยบายและแผนผังรายสาขา ได้แก่ การใช้ประโยชน์พื้นที่ การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน โครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ (การจัดการน้ำ การสาธารณสุข การศึกษา การพลังงาน การท่องเที่ยว การคมนาคมและขนส่ง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ) พื้นที่พัฒนาพิเศษ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การพัฒนาเมืองและชนบท และการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค

(2) การจัดทำร่างผังนโยบายระดับประเทศ นำผลการประชุมรับฟังความคิดเห็นประชาชน และการปรึกษาหารือกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการเพื่อจัดทำร่างผังนโยบายระดับประเทศ ให้มีองค์ประกอบครบถ้วน ตามมาตรา 14 ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ กรอบนโยบายการใช้พื้นที่ของประเทศ นโยบายรายสาขา 8 ด้าน พร้อมมาตรการ วิธีการดำเนินงาน การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีการปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ

- **ขั้นตอนที่ 4** ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมือง เพื่อให้ข้อคิดเห็นทางด้านวิชาการเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับประเทศ
- **ขั้นตอนที่ 5** ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับประเทศ
- **ขั้นตอนที่ 6** ประชุมคณะกรรมการผังเมือง เพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ
- **ขั้นตอนที่ 7** ประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

- **ขั้นตอนที่ 8** ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- **ขั้นตอนที่ 9** เสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

3.1.2 ผังนโยบายระดับภาค

ผังนโยบายระดับภาค เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตเกินหนึ่งจังหวัด ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 15 กำหนดให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการวางผังนโยบายระดับภาค และคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้หน่วยงานรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

3.1.2.1 องค์ประกอบของผัง ตามมาตรา 16 ประกอบไปด้วย

(1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค

(2) แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับภาค

(3) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(ก) แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(ข) แผนผังแสดงการตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน

(ค) แผนผังแสดงระบบการคมนาคมและการขนส่ง

(ง) แผนผังแสดงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน

(จ) แผนผังแสดงเขตพัฒนาการท่องเที่ยว

(ฉ) แผนผังเพื่อการพัฒนาเมืองและชนบท

(ช) แผนผังพื้นที่พัฒนาพิเศษ

(ซ) แผนผังแสดงแหล่งศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

(ฌ) แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ

(ญ) แผนผังแสดงผังน้ำ

(ฎ) แผนผังแสดงการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค

(ฏ) แผนผังอื่น ๆ ตามความจำเป็น

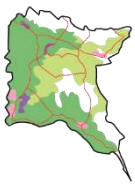
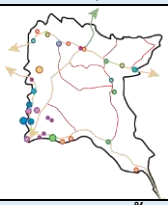
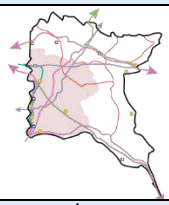
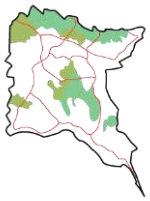
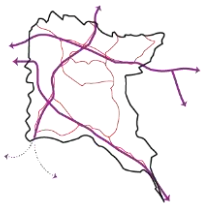
ในกรณีที่ผังนโยบายระดับภาคไม่มีสาระสำคัญประการใดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) (ช) (ซ) (ฌ) (ญ) หรือ (ฎ) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติโดยมีเหตุผลอันสมควร และให้ระบุเหตุผลดังกล่าวไว้ในผังนโยบายระดับภาคนั้นด้วย

(4) นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับภาค

(5) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ

แผนผังนโยบายระดับภาค

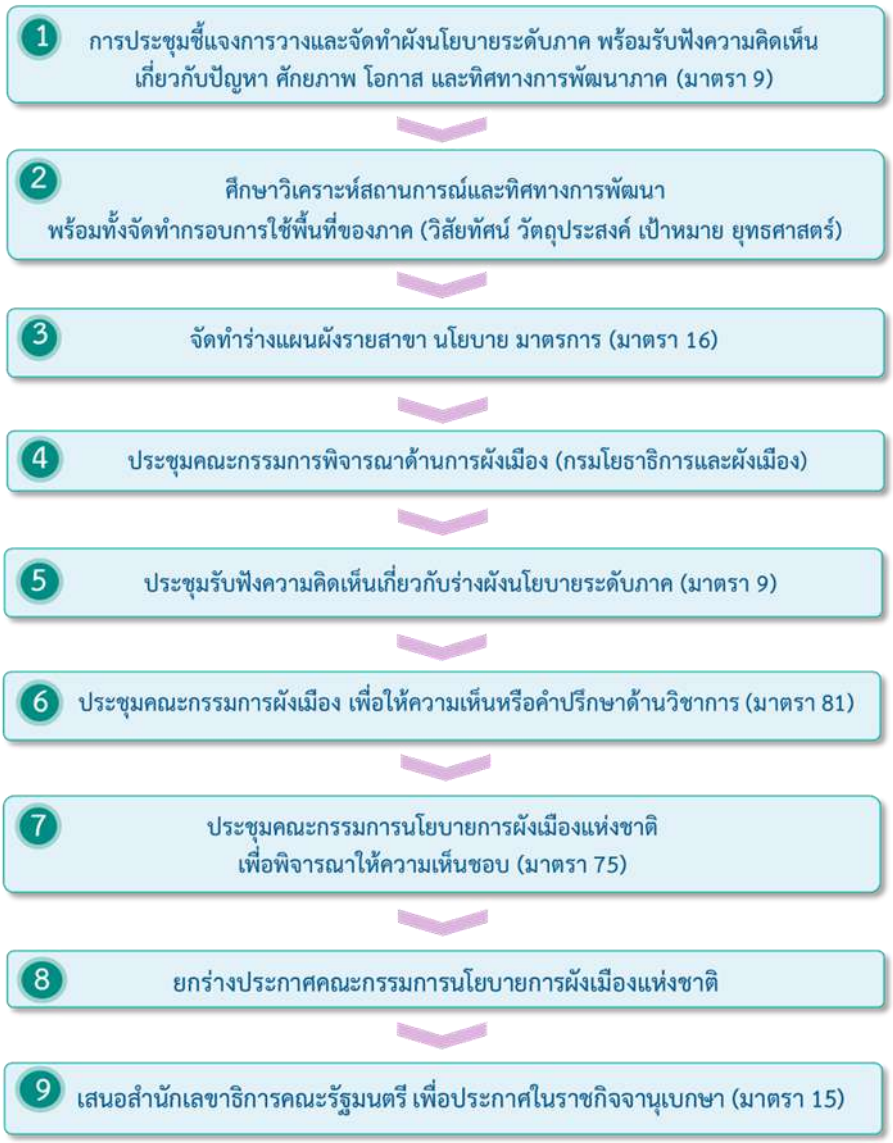
ผังนโยบายระดับภาค เป็นแนวทางการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตเกินหนึ่งจังหวัด ในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยผังนโยบายรายสาขา 11 สาขา ดังนี้

(ก) การใช้ประโยชน์ที่ดิน กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานของการจัดสรรทรัพยากรที่ดินระหว่างการอนุรักษ์และพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ	**(ข) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน** ยกระดับความเป็นศูนย์กลางของเมืองหลัก และเพื่อเพิ่มสมดุลในการกระจายของเมือง	**(ค) ระบบการคมนาคมและการขนส่ง** ยกระดับความเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์หลายรูปแบบรองรับการเดินทางเชื่อมโยงภูมิภาค	**(ง) ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน** เพื่อพัฒนาการบริการให้ครอบคลุมพร้อมยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน
			
(จ) เขตพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาพื้นที่กลุ่มเมืองท่องเที่ยวให้มีความเชื่อมโยงพื้นที่และเข้าถึงได้สนับสนุนจุดหมายที่มีศักยภาพในระดับสากล	**(ฉ) การพัฒนาเมืองและชนบท** สร้างสมดุลในการพัฒนาระหว่างเมืองกับชนบทลดความกระจุกตัวในเมืองหลัก	**(ช) พื้นที่พัฒนาพิเศษ** เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจตลอดจนความเชื่อมโยงนานาประเทศ	**(ซ) แหล่งศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น** เพื่อกำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นมรดกของพื้นที่
			
(ฌ) แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ เพื่อกำหนดแนวทาง มาตรการการบริหารจัดการ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	**(ญ) ผังน้ำ** วางแผนการบริหารจัดการน้ำให้เชื่อมโยงกันเป็นระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำและลดปัญหาความเสี่ยงภัยธรรมชาติ	**(ฎ) การเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค** ใช้ประโยชน์จากจุดเด่นของที่ตั้งให้เป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญในการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ	**(ฏ) อื่น ๆ ตามความจำเป็น** ในกรณีที่ผังนโยบายระดับภาคไม่มีสาระสำคัญประการใดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) (ช) (ซ) (ฌ) (ญ) หรือ (ฎ)
			จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ โดยมีเหตุผลอันสมควร และให้ระบุเหตุผลดังกล่าวไว้ในผังนโยบายระดับภาคนั้นด้วย

รูปที่ 3 - 5 แผนผังนโยบายระดับภาค

3.1.2.2 ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค

กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการวางผังนโยบายระดับภาค สำหรับเป็นแนวทางการพัฒนาพื้นที่ ตามมาตรา 15 และมาตรา 16 และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา 9 ซึ่งมีกระบวนการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาคตามขั้นตอน ดังนี้

รูปที่ 3 - 6 ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค

3.1.2.3 ผลการดำเนินงานของการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค

(1) ผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออก และภาคใต้

(1.1) การดำเนินงานในปัจจุบัน

การวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออก และภาคใต้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการต่อเนื่องในขั้นตอนที่ 3 นำประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับภาค เรื่อง “ร่างผังนโยบายระดับภาค และแผนผังรายสาขา” ทั้งในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Webinar และลงพื้นที่ (On - Site) เพื่อมาปรับปรุงร่างผังนโยบายและแผนผังรายสาขาด้านต่าง ๆ โดยการกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการ มาตรการ และตัวชี้วัด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามผังนโยบายให้กับกลุ่มจังหวัด จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของผัง ก่อนที่จะนำร่างแผนผังไปปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

(1.2) การดำเนินงานขั้นต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- การดำเนินการปรึกษาหารือกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผังนโยบายการพัฒนารายสาขา 11 สาขา ตามองค์ประกอบของผังนโยบายระดับภาค มาตรา 16 เพื่อจัดทำกรอบนโยบายและแผนผังรายสาขา ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน ระบบคมนาคมและการขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะตามโครงสร้างพื้นฐาน เขตพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาเมืองและชนบท พื้นที่พัฒนาพิเศษ แหล่งศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ผังน้ำ และการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค
- **ขั้นตอนที่ 4** ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมือง
- **ขั้นตอนที่ 5** ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับภาค

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- **ขั้นตอนที่ 6** ประชุมคณะกรรมการผังเมือง เพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ
- **ขั้นตอนที่ 7** ประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- **ขั้นตอนที่ 8** ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- **ขั้นตอนที่ 9** ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)

(2) ผังนโยบายระดับภาค ภาคเหนือ และภาคกลาง

(2.1) การดำเนินงานในปัจจุบัน

การวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค ภาคเหนือ และภาคกลาง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการในขั้นตอนที่ 3 ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับภาค เรื่อง “ร่างผังนโยบายระดับภาค และแผนผังรายสาขา” ในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom Webinar เพื่อให้การจัดทำผังนโยบายระดับภาคเป็นการบูรณาการและประสานความร่วมมือกันของหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ผังนโยบายระดับภาค ภาคเหนือ และภาคกลาง อยู่ระหว่างดำเนินการประมวลผลข้อมูลและปรับปรุงผังนโยบายระดับภาค และแผนผังรายสาขาที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็น เพื่อนำไปปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการและประสานความร่วมมือกันของระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและสามารถนำไปจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับผังนโยบายระดับภาคต่อไป ก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการผังเมืองเพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ และคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การรับฟังความคิดเห็น การหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน
การประชุมเชิงปฏิบัติการและการประชุมกลุ่มย่อยระดับกลุ่มจังหวัด ผังนโยบายระดับภาค
เรื่อง “ร่างผังนโยบายระดับภาค และแผนผังรายสาขา”

โดยจัดประชุมในรูปแบบ On-Site และรูปแบบ Online ผ่านระบบ Zoom webinar

การประชุมเชิงปฏิบัติการและการประชุมกลุ่มย่อยระดับกลุ่มจังหวัด พื้นที่ภาคใต้
ระหว่างวันที่ 3 - 9 พฤษภาคม 2565

การประชุมเชิงปฏิบัติการและการประชุมกลุ่มย่อยระดับกลุ่มจังหวัด พื้นที่ภาคเหนือ
ระหว่างวันที่ 18 - 25 พฤษภาคม 2565

รูปที่ 3 - 7 ภาพรวมการรับฟังความคิดเห็น การหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน
เรื่อง ร่างผังนโยบายระดับภาค ภาคใต้ และภาคเหนือ

(2.2) การดำเนินงานขั้นต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- **การดำเนินการปรึกษาหารือกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผังนโยบายการพัฒนารายสาขา 11 สาขา ตามองค์ประกอบของผังนโยบายระดับภาค มาตรา 16** เพื่อจัดทำกรอบนโยบายและแผนผังรายสาขา ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน ระบบคมนาคมและการขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะตามโครงสร้างพื้นฐาน เขตพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาเมืองและชนบท พื้นที่พัฒนาพิเศษ แหล่งศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ การจัดการน้ำ และการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค
- **ขั้นตอนที่ 4** ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมือง
- **ขั้นตอนที่ 5** ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับภาค

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- **ขั้นตอนที่ 6** ประชุมคณะกรรมการผังเมือง เพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ
- **ขั้นตอนที่ 7** ประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- **ขั้นตอนที่ 8** ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- **ขั้นตอนที่ 9** ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)

(3) ผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(3.1) การดำเนินงานในปัจจุบัน

การวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการในขั้นตอนที่ 3 การจัดทำร่างแผนผังรายสาขา นโยบายและมาตรการ ตามองค์ประกอบของมาตรา 16 ในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบเมือง/ชุมชน

ระบบการคมนาคมและการขนส่ง เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ให้กับการพัฒนากลุ่มจังหวัด จังหวัด และเมือง ที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับผังนโยบายระดับประเทศและกรอบนโยบายการใช้พื้นที่ภาค

(3.2) การดำเนินงานขั้นต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- **ขั้นตอนที่ 4** ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมือง
- **ขั้นตอนที่ 5** ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับภาค เรื่อง “ร่างผังนโยบายระดับภาค และแผนผังรายสาขา” และการดำเนินการปรึกษาหารือกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผังนโยบายการพัฒนารายสาขา 11 สาขา ตามองค์ประกอบของผังนโยบายระดับภาค มาตรา 16 เพื่อจัดทำกรอบนโยบายและแผนผังรายสาขา ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน ระบบคมนาคมและการขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะตามโครงสร้างพื้นฐาน เขตพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาเมืองและชนบท พื้นที่พัฒนาพิเศษ แหล่งศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ ผังน้ำ และการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค

โดยมีกำหนดจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น การหารือและการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับ “ร่างผังนโยบายระดับภาค และแผนผังรายสาขา” ช่วงประมาณเดือนเมษายน 2566 พร้อมทั้งดำเนินการนำร่างผังนโยบายระดับภาค และแผนผังรายสาขา ไปประชุมปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- **ขั้นตอนที่ 6** ประชุมคณะกรรมการผังเมือง เพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ
- **ขั้นตอนที่ 7** ประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- **ขั้นตอนที่ 8** ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- **ขั้นตอนที่ 9** ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)

(4) ผังนโยบายระดับภาค ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

(4.1) การดำเนินงานในปัจจุบัน

การวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการพัฒนา พร้อมทั้งวางและจัดทำร่างผังนโยบายระดับภาค โดยการศึกษาวิเคราะห์และทบทวนรายสาขาเพิ่มเติม เพื่อให้มีองค์ประกอบครบถ้วนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 และนำไปบูรณาการวิเคราะห์เพื่อจัดทำกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ของภาค ได้แก่

- **ด้านการจัดการน้ำ** ศึกษาวิเคราะห์สภาพทางภูมิศาสตร์ โครงข่ายลุ่มน้ำ ลำคลอง ความสามารถในการระบายน้ำการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กำหนดพื้นที่เพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง เพื่อการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานสีน้ำเงิน - สีเขียว (Blue - Green Infrastructure) ที่หมายถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเมืองกับโครงข่ายคลอง ถนน ทางเท้า ประปา และพื้นที่สีเขียว เข้าด้วยกัน เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่และแก้ไขปัญหาต่างๆ ของเมือง การพัฒนาขยายเส้นทางการระบายน้ำ (Floodway) และพื้นที่กักเก็บน้ำแก้มลิง (Water Retention Area) ด้วยการปกป้อง อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมระบบนิเวศน้ำ เพื่อการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย ภัยแล้ง มีมาตรการเชิงพื้นที่ทั้งมาตรการที่ใช้สิ่งก่อสร้าง และไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง
- **ด้านภัยพิบัติ** ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมภัยพิบัติประเภทต่าง ๆ แนวโน้มของภัยพิบัติ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ศึกษาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัย (Risk Area) ที่ส่งผลกระทบต่อการตั้งถิ่นฐาน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อเสนอแนะเขตพื้นที่เสี่ยงภัย กำหนดมาตรการและแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่เหมาะสม ศึกษาวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในระดับลุ่มน้ำหลัก ลุ่มน้ำย่อยในระดับภาค พื้นที่น้ำท่วม พื้นที่รับน้ำ พื้นที่น้ำหลาก พื้นที่แก้มลิง ศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ประสบภัยพิบัติประเภทอื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่กัดเซาะชายฝั่ง พื้นที่แผ่นดินทรุด เป็นต้น และจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยพิบัติ มาตรการด้านผังเมืองเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติในพื้นที่ประสบภัย

- **ด้านประชากรและการจ้างงาน** ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ด้านประชากรและการจ้างงาน การคาดการณ์แนวโน้ม และการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรในอนาคต ของภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ จำนวนประชากร แรงงาน ความหนาแน่นประชากร การกระจายตัวประชากร ขนาดครัวเรือน สัดส่วนประชากรเมืองและชนบท การเกิด ตาย และการย้ายถิ่นฐานของประชากร โครงสร้างประชากร ประชากรแฝง แรงงานต่างด้าว และสถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของภาค

- **ด้านเศรษฐกิจ** ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการจ้างงาน ในระดับภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ส่งผลต่อการพัฒนาพื้นที่ภาคและประเทศ ทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจ สถานการณ์ความเชื่อมโยงและปัจจัยขับเคลื่อนที่ส่งผลกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการจ้างงานของประเทศและภูมิภาคที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

(4.2) การดำเนินงานขั้นต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- **ขั้นตอนที่ 1** การประชุมชี้แจงการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค พร้อมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ศักยภาพ โอกาส และทิศทางการพัฒนาภาค
- **ขั้นตอนที่ 2** ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการพัฒนา พร้อมทั้งจัดทำกรอบการใช้พื้นที่ของภาค (วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์)
- **ขั้นตอนที่ 3** จัดทำร่างแผนผังรายสาขา นโยบายและมาตรการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

- **ขั้นตอนที่ 4** ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมือง
- **ขั้นตอนที่ 5** ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับภาค
- **ขั้นตอนที่ 6** ประชุมคณะกรรมการผังเมือง เพื่อให้ความเห็นหรือคำปรึกษาด้านวิชาการ
- **ขั้นตอนที่ 7** ประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

- **ขั้นตอนที่ 8** ยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
- **ขั้นตอนที่ 9** ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 15)

ทั้งนี้ การดำเนินการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาคได้นำกรอบนโยบายของการใช้พื้นที่ของผังนโยบายระดับประเทศมาถ่ายทอดเป็นวิสัยทัศน์และนโยบายการพัฒนาลงสู่พื้นที่ภาค จำนวน 6 ภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด และดำเนินงานคู่ขนานไปพร้อมกับการวางผังนโยบายระดับประเทศ โดยได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากการประชุมหารือร่วมกับทุกภาคส่วน มาปรับแก้ไขและทบทวนเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละสาขาให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับผังนโยบายระดับประเทศที่ได้กำหนดไว้

3.1.3 ผังนโยบายระดับจังหวัด

ผังนโยบายระดับจังหวัด เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัดในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภคสาธารณูปการ และบริการสาธารณะ รวมทั้งการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา 17 กำหนดให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการวางผังนโยบายระดับจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้หน่วยงานรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

3.1.3.1 องค์ประกอบ ตามมาตรา 18 ประกอบไปด้วย

(1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด

(2) แผนที่แสดงเขตผังนโยบายระดับจังหวัด

(3) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(ก) แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(ข) แผนผังแสดงการตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน

(ค) แผนผังแสดงเขตส่งเสริมการพัฒนาเมือง

(ง) แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย

(จ) แผนผังแสดงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะตามโครงสร้างพื้นฐาน

(ฉ) แผนผังแสดงสภาพของทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ

(ช) แผนผังแสดงผังน้ำ

(ซ) แผนผังแสดงเขตการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(ฌ) แผนผังแสดงเขตการพัฒนาอุตสาหกรรม

(ญ) แผนผังแสดงเขตการพัฒนาเกษตรกรรม

(ฎ) แผนผังพื้นที่พัฒนาพิเศษ

(ฏ) แผนผังแสดงเขตการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ระดับจังหวัด

(ฐ) แผนผังอื่น ๆ ตามความจำเป็น

ในกรณีที่ผังนโยบายระดับจังหวัดไม่มีสาระสำคัญประการใดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) (ช) (ซ) (ฌ) (ญ) (ฎ) (ฏ) หรือ (ฐ) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมือง โดยมีเหตุผลอันสมควร และให้ระบุเหตุผลดังกล่าวไว้ในผังนโยบายระดับจังหวัดนั้นด้วย

(4) รายการประกอบแผนผังตามความจำเป็น

(5) นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของผังนโยบายระดับจังหวัด

(6) การบริหารและพัฒนาการผังเมือง วิธีปฏิบัติ และความร่วมมือของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ

แผนผังนโยบายระดับจังหวัด

ผังนโยบายระดับจังหวัด เป็นแนวทางการพัฒนาและการดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัดในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยผังนโยบายรายสาขา 12 สาขา ดังนี้

(ก) การใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อกำหนดกรอบการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดให้เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่	**(ข) การตั้งถิ่นฐานและระบบชุมชน** เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานที่สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองและชนบท	**(ค) เขตส่งเสริมการพัฒนาเมือง** เพื่อกำหนดพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของเมือง	**(ง) โครงการการคมนาคมและการขนส่ง** เพื่อแสดงแผนงานโครงการการพัฒนาระบบคมนาคมและขนส่งในพื้นที่จังหวัด
			
(จ) ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อแสดงแผนงานโครงการระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะในพื้นที่จังหวัด	**(ฉ) สภาพของทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศ** เพื่อกำหนดกรอบการใช้ประโยชน์แหล่งทรัพยากร รวมถึงแนวทางในการสงวนรักษาและอนุรักษ์พื้นที่	**(ช) ผังน้ำ** เพื่อแสดงแนวทางแผนงานและโครงการในการรักษาแหล่งต้นน้ำ การเก็บกักน้ำและการป้องกันอุทกภัย	**(ซ) เขตการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว** เพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาและรักษาสภาพพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัด
			
(ฌ) เขตการพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อกำหนดพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่จังหวัด	**(ญ) เขตการพัฒนาเกษตรกรรม** เพื่อกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมที่ต้องเก็บรักษาไว้เพื่อเป็นพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดีของจังหวัด	**(ฎ) พื้นที่พัฒนาพิเศษ** เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาในการกำหนดพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น พื้นที่ชายแดน	**(ฏ) เขตการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ระดับจังหวัด** เพื่อกำหนดแนวทางในการอนุรักษ์
			
(ฐ) แผนผังอื่น ๆ ตามความจำเป็น			
ในกรณีที่ผังนโยบายระดับจังหวัดไม่มีสาระสำคัญประการใดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) (ช) (ซ) (ฌ) (ญ) (ฎ) หรือ (ฏ) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมือง โดยมีเหตุผลอันสมควร และให้ระบุเหตุผลดังกล่าวไว้ในผังนโยบายจังหวัดนั้นด้วย			

รูปที่ 3 - 8 แผนผังนโยบายระดับจังหวัด

3.1.3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด

กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการวางผังนโยบายระดับจังหวัดสำหรับเป็นแนวทางการพัฒนาและดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัด ตามมาตรา 18 และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา 9 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติ ซึ่งมีกระบวนการวางผังนโยบายระดับจังหวัดตามขั้นตอน ดังนี้

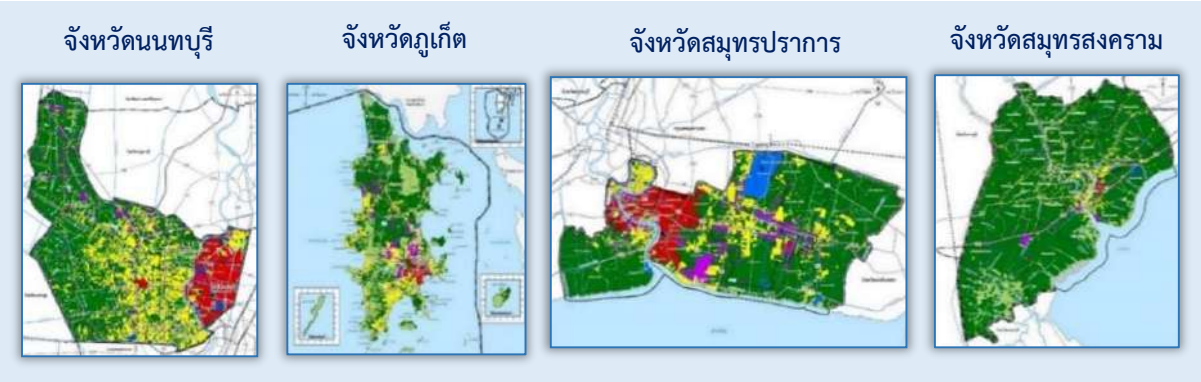

รูปที่ 3 - 9 ขั้นตอนการดำเนินงานการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด

3.1.3.3 ผลการดำเนินงานของการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้วางผังนโยบายระดับจังหวัดเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและดำรงรักษาพื้นที่ระดับจังหวัด ตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติ ดำเนินการนำร่องในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสงคราม

โดยที่ได้เริ่มดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุสถานการณ์ของจังหวัด การศึกษาบทบาทหน้าที่และจุดยืนของการพัฒนาจังหวัด (Positioning) โดยศึกษาสถานการณ์การพัฒนาจังหวัดและนโยบาย ประเด็นยุทธศาสตร์ กฎหมาย และกฎระเบียบที่จะส่งผลต่อการพัฒนาจังหวัด การวิเคราะห์สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และแนวโน้มในด้านต่าง ๆ เช่น ประชากร เศรษฐกิจ สังคม การใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อดำเนินงานตามขั้นตอนต่อไป

รูปที่ 3 - 10 แผนผังแสดงการวิเคราะห์ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ 4 จังหวัดนำร่องการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด

3.1.3.4 การดำเนินงานขั้นต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ 2566 การวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัดในจังหวัดนนทบุรี ภูเก็ต สมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสงคราม **จะดำเนินการใน 9 ขั้นตอน ดังนี้**

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมชี้แจงการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด พร้อมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ศักยภาพ โอกาส และทิศทางการพัฒนาจังหวัด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์และทิศทางการพัฒนา พร้อมทั้งวางและจัดทำร่างผังนโยบายระดับจังหวัด

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำร่างแผนผังรายสาขา นโยบาย มาตรการ วิธีการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 4 ประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านผังเมือง

ขั้นตอนที่ 5 ประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างผังนโยบายระดับจังหวัด

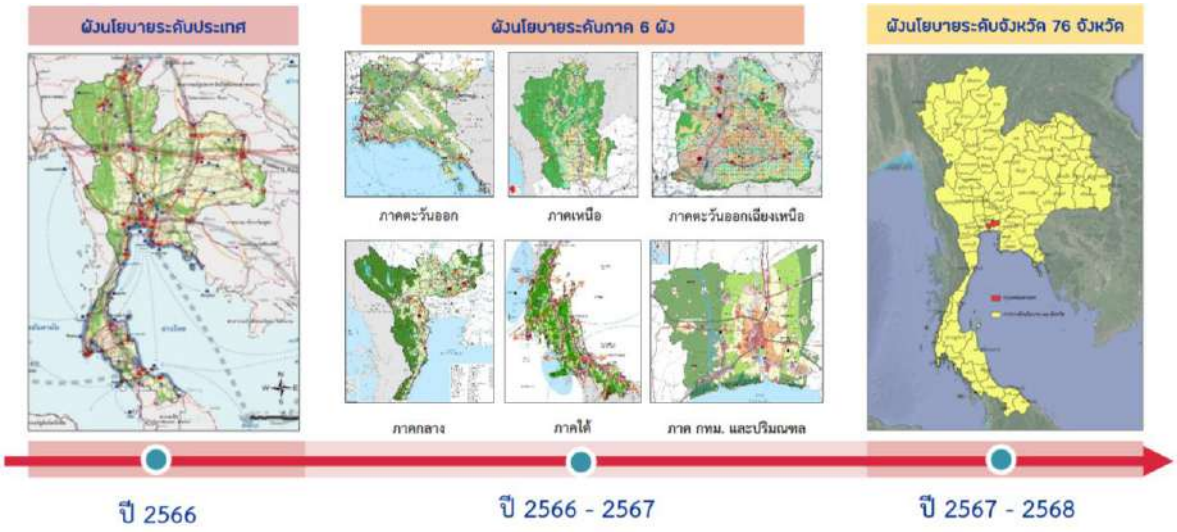
ขั้นตอนที่ 6 ประชุมคณะกรรมการผังเมืองระดับจังหวัด

ขั้นตอนที่ 7 ประชุมคณะกรรมการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 8 ยกร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 9 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ทั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมืองจะดำเนินการวางและและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัดเพื่อเป็นกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จครบทั้งประเทศได้ในปี พ.ศ. 2567 - 2568

รูปที่ 3 - 11 การขับเคลื่อนภารกิจผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ผังนโยบายระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด

3.1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่

(1) การบูรณาการข้อมูลเพื่อจัดทำผังนโยบายรายสาขาจากหลายแหล่ง มีรูปแบบฐานข้อมูลและการจัดทำข้อมูล ฐานช่วงปีของการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่ตรงกัน ซึ่งจำเป็นต้องอยู่บนฐานช่วงปีที่กำหนด (ต้องมีข้อมูลย้อนหลัง 10 ปีและข้อมูลที่ทันสมัย) เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ในระดับภาค จังหวัด และอำเภอ และการให้คำนิยามของข้อมูลที่แตกต่างกัน ทำให้มีความซับซ้อนในการนำข้อมูลมาใช้ จึงต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง และปรับฐานข้อมูลให้อยู่รูปแบบเดียวกัน และมีความเหมาะสมกับการวางผังนโยบายในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด

(2) การจัดทำผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัดมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมืองและชนบท เศรษฐกิจและการจ้างงาน ประชากรและสังคม การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาระบบคมนาคมและการขนส่ง รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจำเป็นต้องมีการประสานและบูรณาการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการปรึกษาหารือในประเด็นรายสาขาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดทำผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่และให้สามารถนำผังไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ การกำหนดกรอบแนวทางและแผนงานการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมืองบริเวณที่เกี่ยวข้อง และชนบท แบ่งเป็นสองประเภท คือ ผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ

3.2.1 ผังเมืองรวม

ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 **“ผังเมืองรวม”** หมายความว่า แผนผัง นโยบาย และโครงการ รวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไปในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

3.2.1.1 องค์ประกอบของผังเมืองรวม ตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ประกอบด้วย

(1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม

(2) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวมโดยแสดงข้อมูลภูมิประเทศ ระดับชั้นความสูง และพิกัดภูมิศาสตร์

(3) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยใช้มาตราส่วนตามความเหมาะสมที่มีความละเอียดเพียงพอให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจได้ง่าย สามารถเชื่อมโยงกับแผนที่ดิจิทัลที่เป็นมาตรฐานสากลตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(ก) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท

(ข) แผนผังแสดงที่โล่ง

(ค) แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย

(ง) แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ

(จ) แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(ฉ) แผนผังแสดงผังน้ำ

(ช) แผนผังอื่น ๆ ที่จำเป็น

ในกรณีที่ผังเมืองรวมไม่มีสาระสำคัญประการใดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) หรือ (ฉ) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยมีเหตุผลอันสมควร และให้ระบุเหตุผลดังกล่าวไว้ในผังเมืองรวมนั้นด้วย

(4) รายการประกอบแผนผัง

(5) ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมและแผนผังตาม (3) ทุกประการ ดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทและขนาดกิจการ

(ข) ประเภท ชนิด ขนาด ความสูง และลักษณะของอาคาร

(ค) อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร

(ง) อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร หรืออัตราส่วนพื้นที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมดินของแปลงที่ดินที่อาคารตั้งอยู่ต่อพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคาร

(จ) ระยะถอยร่นจากแนวธรรมชาติ ถนน แนวเขตที่ดิน อาคาร แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะ และสถานที่อื่น ๆ ที่จำเป็น รวมทั้งพื้นที่แนวกันชนด้วย

(ฉ) ขนาดของแปลงที่ดินที่จะอนุญาตให้ก่อสร้างอาคาร

(ช) ข้อกำหนดอื่นที่จำเป็นโดยรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง

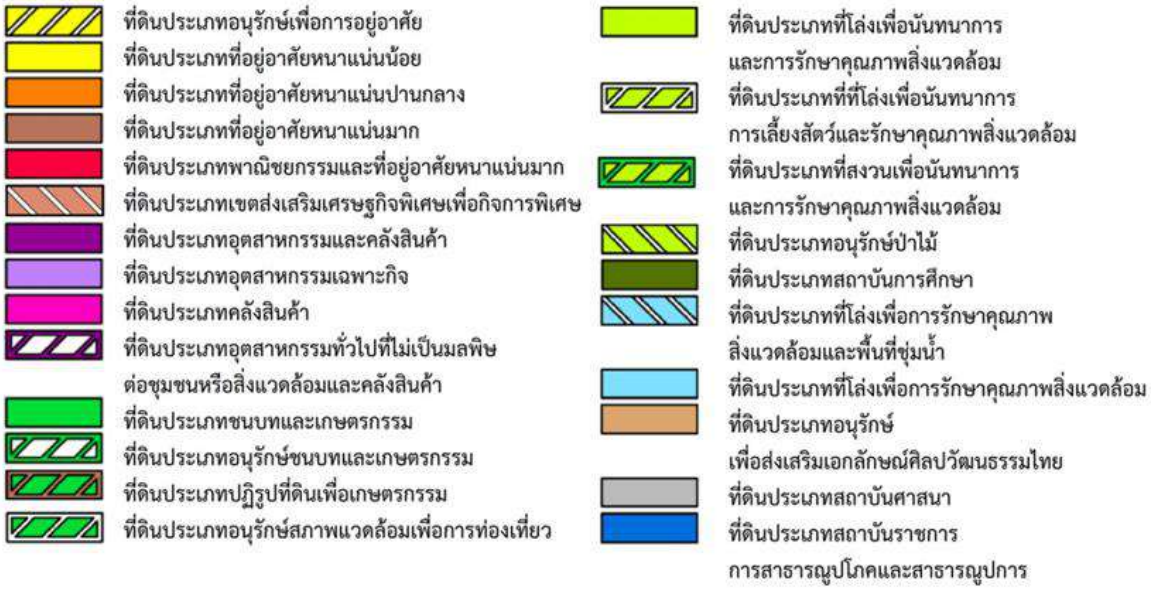
ในกรณีที่ผังเมืองรวมไม่มีข้อกำหนดประการใดตาม (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) หรือ (ช) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี โดยมีเหตุผลอันสมควร และให้ระบุเหตุผลดังกล่าวไว้ในผังเมืองรวมนั้นด้วย

(6) นโยบาย มาตรการ และวิธีดำเนินการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวม ซึ่งอาจเป็นแนวทางในการปรับอัตราส่วนพื้นที่อาคารตาม (5) (ค) แนวทางในการใช้มาตรการด้านการเงิน การคลัง หรือแนวทางที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาหรือเพื่อเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

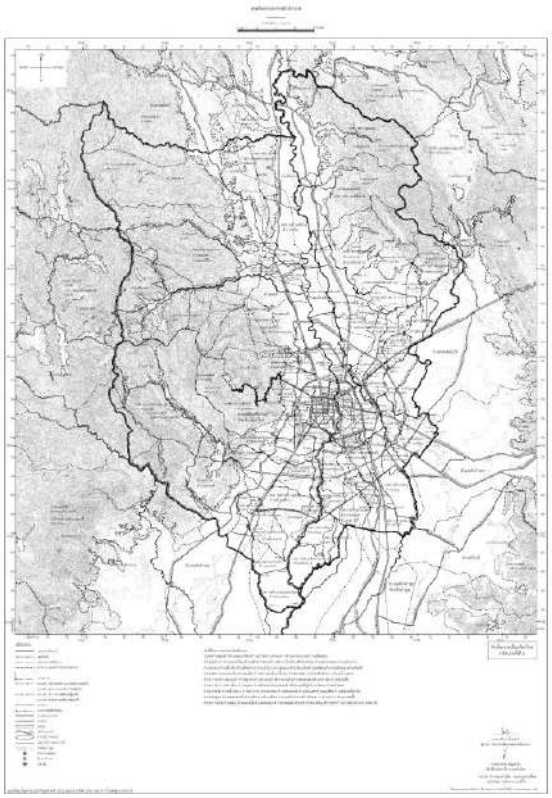
ผังเมืองรวม มี 2 ระดับ คือ ผังเมืองรวมจังหวัด เป็นผังที่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด และผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน เป็นผังที่มีขอบเขตครอบคลุมเมืองหรือชุมชนและบริเวณโดยรอบ ในแผนที่กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมจะจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นประเภทต่าง ๆ โดยมีสัญลักษณ์แสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวม ดังตัวอย่าง รูปที่ 3 - 12 และรูปที่ 3 - 13

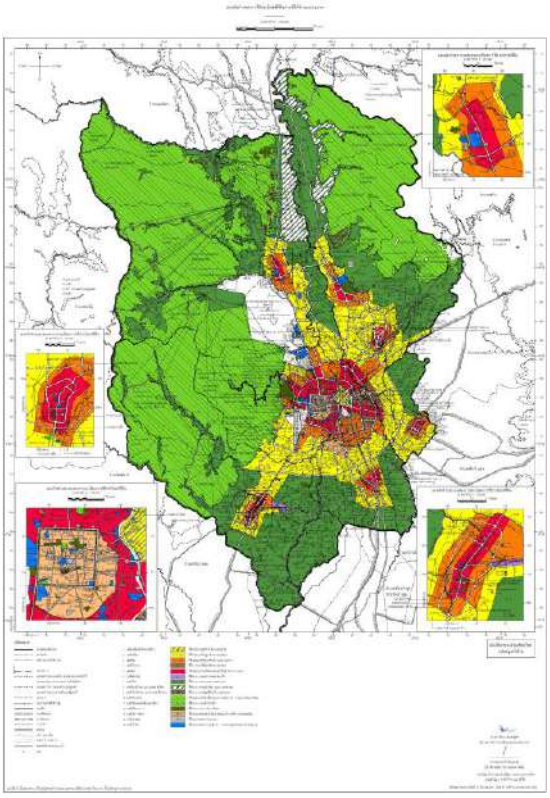
รูปที่ 3 - 12 ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมจังหวัด

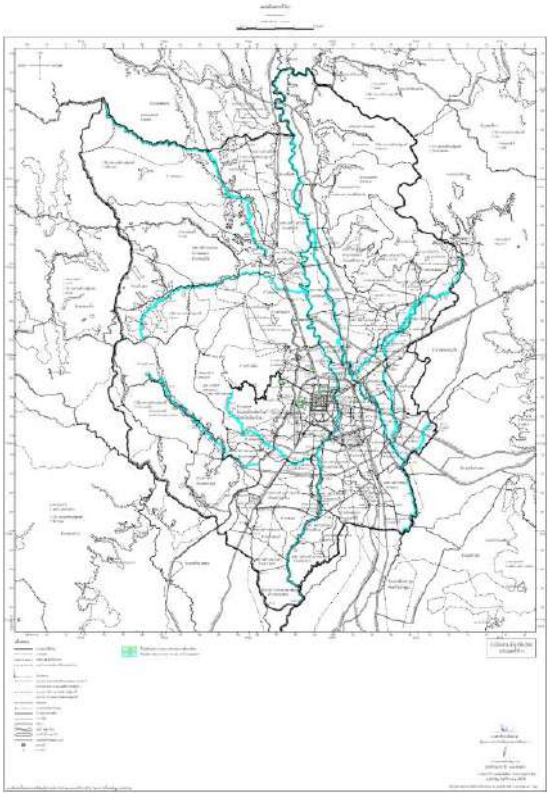
รูปที่ 3 - 13 ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน

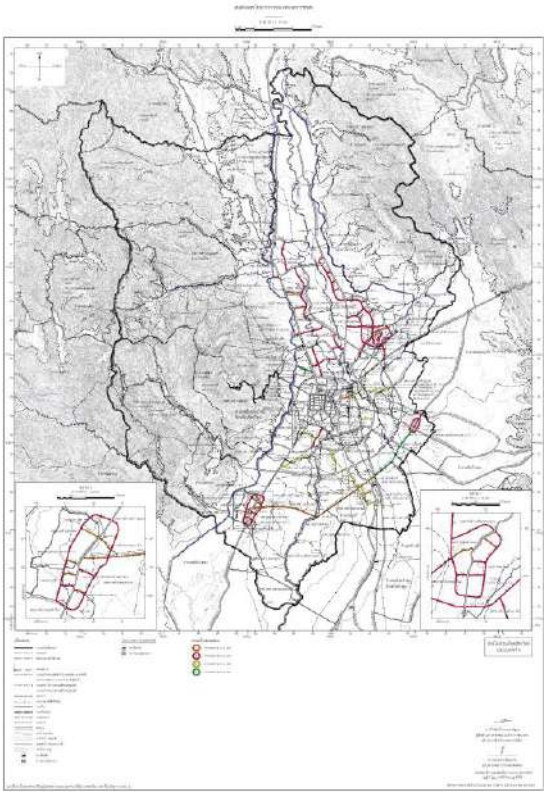
รูปที่ 3 - 14 แผนที่แสดงเขตของผังเมืองรวม

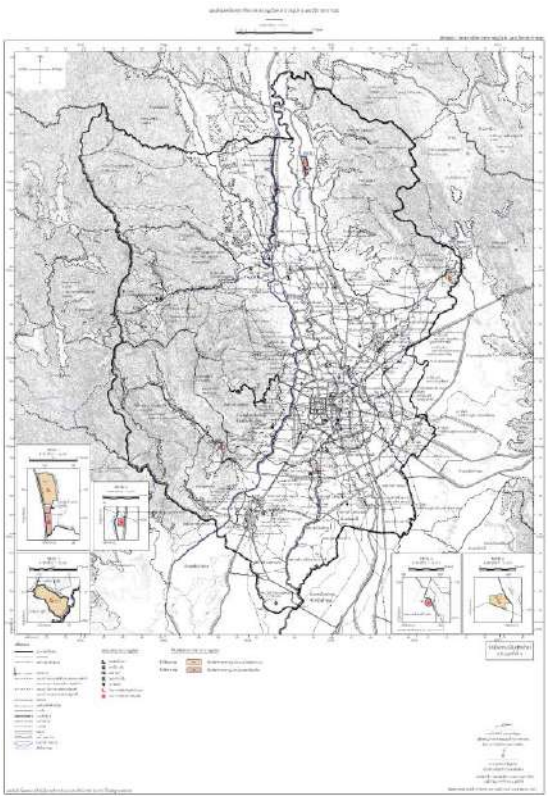
รูปที่ 3 - 15 แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท

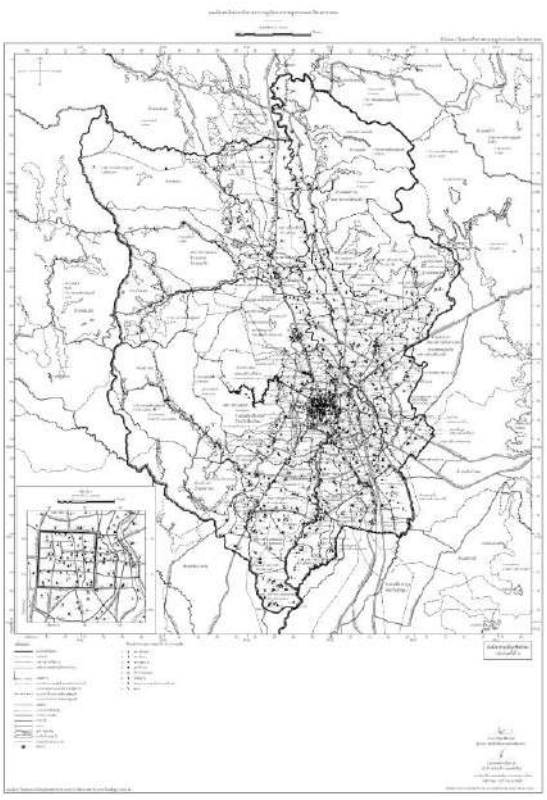

รูปที่ 3 - 16 แผนผังแสดงที่โล่ง

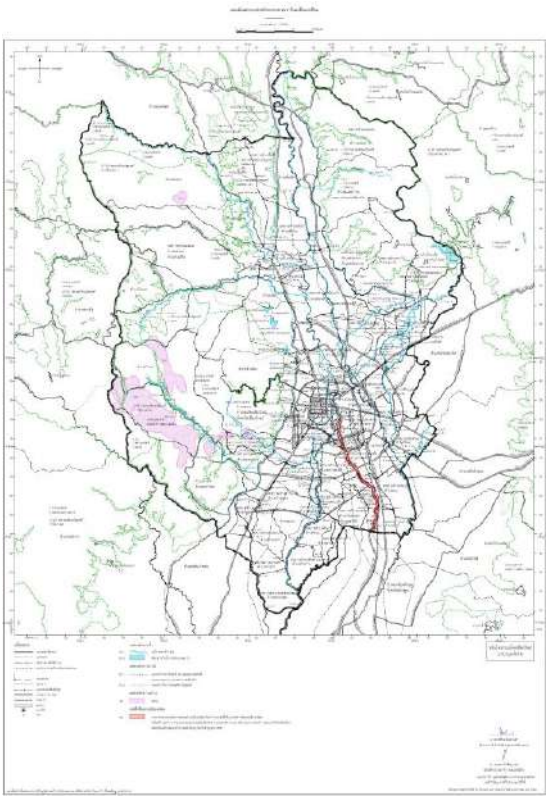

รูปที่ 3 - 17 แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

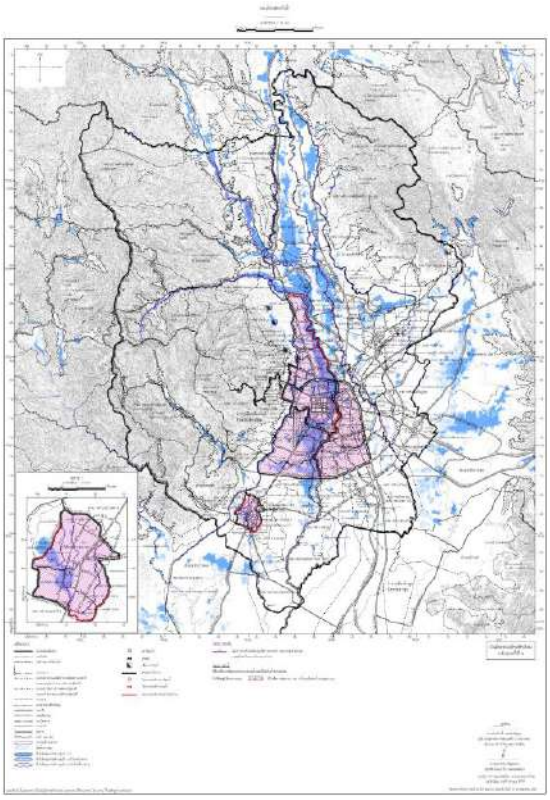

รูปที่ 3 - 18 แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ

รูปที่ 3 - 19 แผนผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปที่ 3 - 20 แผนผังแสดงผังน้ำ

3.2.1.2 ขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวม

การวางและจัดทำผังเมืองรวมตามมาตรา 23 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรมโยธาธิการและผังเมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรมโยธาธิการและผังเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันก็ได้ กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองรวม จำแนกเป็น 2 กรณี คือ 1. กรณีดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง และ 2. กรณีดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) กรณีดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง

กระบวนการวางและจัดทำผังเมืองรวมโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 มีขั้นตอนหลักรวมทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจกำหนดเขตผัง วิเคราะห์และจัดทำร่างผังเมืองรวม เป็นการดำเนินการตามมาตรา 23 วรรคสี่ ที่กำหนดให้แจ้งอีกฝ่ายทราบก่อนวางและจัดทำผังเมืองรวม ดังนั้น เมื่อกรมโยธาธิการและผังเมืองจะดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมในพื้นที่ใด จะต้องแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบก่อนเริ่มดำเนินการวางและจัดทำผังเมือง ซึ่งในขั้นตอนนี้ยังรวมถึงการสำรวจ และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการจัดทำร่างผังเมืองรวมตามองค์ประกอบของมาตรา 22 ที่กำหนดไว้ และจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามมาตรา 9 ที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 2 การประชุมเพื่อพิจารณาร่างผังเมืองรวม เป็นการประชุมพิจารณาให้ความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อให้การวางผังเมืองรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักวิชาการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เป็นการดำเนินการตามมาตรา 9 โดยจะต้องดำเนินการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ซึ่งในขั้นตอนนี้ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ตามมาตรา 24 อีกด้วย

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมคณะกรรมการผังเมือง เป็นการดำเนินการตามมาตรา 26 ที่กำหนดให้ผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำ ให้นำเสนอคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 5 การปิดประกาศพร้อมข้อกำหนด 90 วัน เป็นการดำเนินการตามมาตรา 29 กำหนดให้ผังเมืองรวมที่คณะกรรมการผังเมืองพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วให้เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศ

ขั้นตอนที่ 6 การรวบรวม ตรวจสอบ พิจารณาคำร้อง และแจ้งผลการพิจารณาคำร้อง ตามมาตรา 29 กำหนดระยะเวลาภายใน 90 วัน ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อกรมโยธาธิการและผังเมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม ตามมาตรา 30 และให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเสนอคำร้อง พร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการผังเมือง ตามมาตรา 31 พร้อมแจ้งผลการพิจารณาคำร้องให้แก่ผู้ยื่นคำร้องต่อไป

ขั้นตอนที่ 7 การจัดทำเอกสารประกอบการยกร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย

ขั้นตอนที่ 8 การเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นการดำเนินการตามมาตรา 32 และมาตรา 33 ซึ่งกำหนดให้ผังเมืองรวมออกเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา 22 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง ต้องเสนอร่างประกาศกระทรวงมหาดไทยต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ความเห็นชอบ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ และเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามในประกาศแล้ว จึงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต่อไป

(2) กรณีดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกได้ 8 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจ กำหนดเขตผัง วิเคราะห์และจัดทำร่างผังเมืองรวม เป็นการดำเนินการตามมาตรา 23 วรรคสี่ ที่กำหนดให้แจ้งอีกฝ่ายทราบก่อนวางและจัดทำผังเมืองรวม ดังนั้น การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม จะต้องแจ้งให้กรมโยธาธิการและผังเมืองทราบก่อนวางและจัดทำผังเมือง ในกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เห็นด้วยกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมและไม่อาจตกลงกันได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ชี้ขาดตามคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง

เมื่อเป็นที่ยุติแล้วให้ผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมดำเนินการให้เป็นไปตามคำชี้ขาดนั้น และให้นำความคิดเห็นของอีกฝ่ายมาประกอบในการพิจารณาดำเนินการด้วย ซึ่งในขั้นตอนนี้ยังรวมถึงการสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำร่างผังเมืองรวมตามองค์ประกอบของมาตรา 22 ที่กำหนดไว้ และจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา 9 ที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 2 การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม เป็นการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ตามมาตรา 24 เพื่อให้คำปรึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมนั้น

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เป็นการดำเนินการตามมาตรา 9 โดยจะต้องดำเนินการประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ซึ่งในขั้นตอนนี้กำหนดให้ต้องมีการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมด้วย

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมความเห็นกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นการดำเนินการประชุมความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง ตามมาตรา 27 วรรคสอง ที่กำหนดให้เสนอผังเมืองรวมให้กรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อให้ความเห็นก่อนเสนอผังเมืองรวมไปยังคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณา

ขั้นตอนที่ 5 การประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด เป็นการดำเนินการตามมาตรา 27 วรรคสอง เมื่อกรมโยธาธิการและผังเมืองให้ความเห็นพร้อมเหตุผลแล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอผังเมืองรวมแก่คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาและเมื่อคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาแล้วมีความเห็น

(1) กรณีเห็นด้วยกับความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมืองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปิดประกาศผังเมืองรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน

(2) กรณีไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง ให้คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดเสนอประเด็นที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ให้คณะกรรมการผังเมืองพิจารณา ถ้าผลเป็นประการใดให้ดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการผังเมืองพิจารณา

ขั้นตอนที่ 6 การปิดประกาศพร้อมข้อกำหนด 90 วัน เป็นการดำเนินการตามมาตรา 29 กำหนดให้นำผังเมืองรวมที่คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องขอแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดตามมาตรา 22 (5)

ขั้นตอนที่ 7 การรวบรวม ตรวจสอบ พิจารณาคำร้อง และแจ้งผลการพิจารณาคำร้อง ภายในระยะเวลา 90 วัน ตามมาตรา 29 และผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวมตามมาตรา 30 แล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอคำร้อง พร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ตามมาตรา 31

(1) กรณีไม่มีผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้อง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด เพื่อทราบ และดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไป

(2) กรณีมีผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้อง ให้เสนอคำร้องต่อคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณา เมื่อคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาคำร้องแล้วให้คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดส่งผลการพิจารณาไปให้กรมโยธาธิการและผังเมืองให้ความเห็นและกรมโยธาธิการและผังเมืองให้ความเห็นผลการพิจารณาคำร้อง

ขั้นตอนที่ 8 การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นการดำเนินการตามมาตรา 32 และมาตรา 33 กำหนดให้ผังเมืองรวมออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยการจัดทำเอกสารประกอบการยกร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น และต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา 22

การวางและจัดทำผังเมืองรวม ตามขั้นตอนหลัก 8 ขั้นตอนข้างต้น ซึ่งดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปได้ ตามรูปที่ 3 - 21 ดังนี้

รูปที่ 3 - 21 ขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน

3.2.1.3 ผลการดำเนินการด้านผังเมืองรวม

ข้อมูลผังเมืองรวมในปัจจุบัน (ณ วันที่ 30 กันยายน 2565) มีจำนวนทั้งหมด 653 ผัง แบ่งออกเป็นผังเมืองรวมที่ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จำนวน 327 ผัง โดยเป็นผังที่ใช้บังคับอยู่ จำนวน 285 ผัง และผังเมืองรวมที่กำลังดำเนินการวางและจัดทำ (ผังพื้นที่เปิดใหม่ดำเนินการครั้งแรก) จำนวน 326 ผัง ผังเมืองรวมทั้งหมดสามารถจำแนกตามประเภทผังได้ 3 ประเภท ดังนี้ (ตารางที่ 3 - 1)

(1) ผังเมืองรวมจังหวัด ดำเนินการในพื้นที่ 70 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 70 ผัง (โดยยกเว้นจังหวัดที่ดำเนินการในรูปแบบผังเมืองรวมเมือง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดที่ดำเนินการในผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) * ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง) ผังเมืองรวมจังหวัดทั้งหมดได้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎกระทรวงและมีผลใช้บังคับอยู่

(2) ผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน มีจำนวน 582 ผัง ประกอบด้วย ผังที่ได้ประกาศใช้บังคับแล้ว จำนวน 256 ผัง และมีผังที่กำลังดำเนินการวางและจัดทำ (ผังพื้นที่เปิดใหม่โดยดำเนินการครั้งแรก) จำนวน 326 ผัง เป็นผังที่ดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 318 ผัง และเป็นผังที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 8 ผัง (รายละเอียดปรากฏตามข้อมูลใน ตารางที่ 3 - 2)

(3) ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) * จำนวน 1 ผัง ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 กำหนดให้แผนผังที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นผังเมืองรวมตามกฎหมายผังเมือง และให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับแผนผัง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงมีแผนการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมขึ้น ในพื้นที่สามจังหวัดให้สอดคล้องกับผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) * โดยมีเป้าหมายในพื้นที่ 30 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 30 ผัง ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 ผัง จังหวัดระยอง จำนวน 8 ผัง และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 11 ผัง ซึ่งเมื่อดำเนินการวางผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชนครบถ้วนแล้ว จะได้ใช้บังคับแทนผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) * ต่อไป

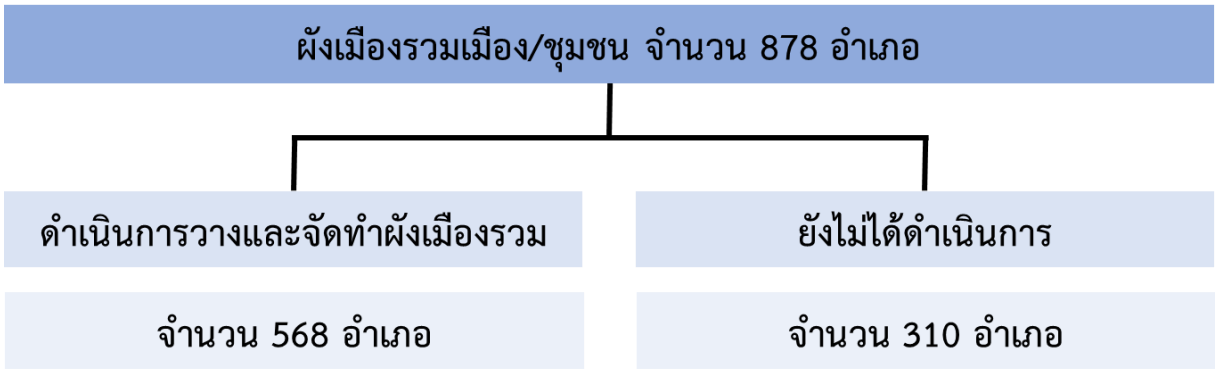
หมายเหตุ : * ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) หมายถึง ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2562

ตารางที่ 3 - 1 จำนวนผังเมืองรวมจำแนกตามประเภทของผัง

ผังเมืองรวม	ผังเมืองรวมที่ประกาศใช้บังคับแล้ว	ผังเมืองรวมที่กำลังดำเนินการวางและจัดทำ (ผังพื้นที่เปิดใหม่ดำเนินการครั้งแรก)	รวม
1. ผังเมืองรวมจังหวัด	70	-	70
2. ผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน	256	326	582
3. ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) *	1	-	1
รวมทั้งหมด	327	326	653

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

หมายเหตุ : * ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) หมายถึง ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2562

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

รูปที่ 3 - 22 แสดงการวางและจัดทำผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน จำนวน 878 อำเภอ

ตารางที่ 3 - 2 จำนวนผังเมืองรวมจำแนกตามขั้นตอนและผู้ดำเนินการ

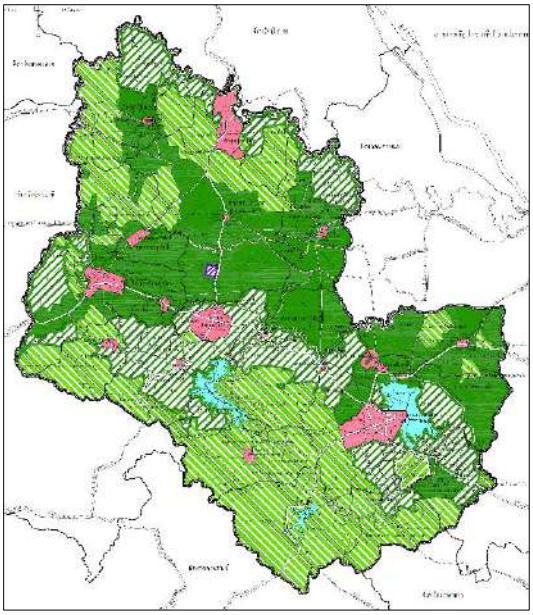
ผังเมืองรวมที่อยู่ในขั้นตอนการวางและจัดทำผัง (ผังพื้นที่เปิดใหม่ดำเนินการครั้งแรก) **รวม 326 ผัง**

กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการ			องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ		
1	การสำรวจ กำหนดเขตผัง วิเคราะห์และจัดทำร่างผังเมืองรวม	203 ผัง	1	การสำรวจ กำหนดเขตผัง วิเคราะห์และจัดทำร่างผังเมืองรวม	4 ผัง
2	การประชุมเพื่อพิจารณาร่างผังเมืองรวม	6 ผัง	2	การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม	-
3	การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน	62 ผัง	3	การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน	2 ผัง
4	การประชุมคณะกรรมการผังเมือง	5 ผัง	4	การประชุมความเห็นกรมโยธาธิการและผังเมือง	-
5	การปิดประกาศพร้อมข้อกำหนด 90 วัน	1 ผัง	5	การประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด	-
6	การรวบรวม ตรวจสอบ พิจารณาคำร้องและแจ้งผลการพิจารณาคำร้อง	-	6	การปิดประกาศพร้อมข้อกำหนด 90 วัน	-
7	การจัดทำเอกสารประกอบการยกร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย	25 ผัง	7	การรวบรวม ตรวจสอบ พิจารณาคำร้องและแจ้งผลการพิจารณาคำร้อง	2 ผัง
8	การเสนอ ครม.ให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา	16 ผัง	8	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และประกาศในราชกิจจานุเบกษา	-
	รวม	318 ผัง		รวม	8 ผัง

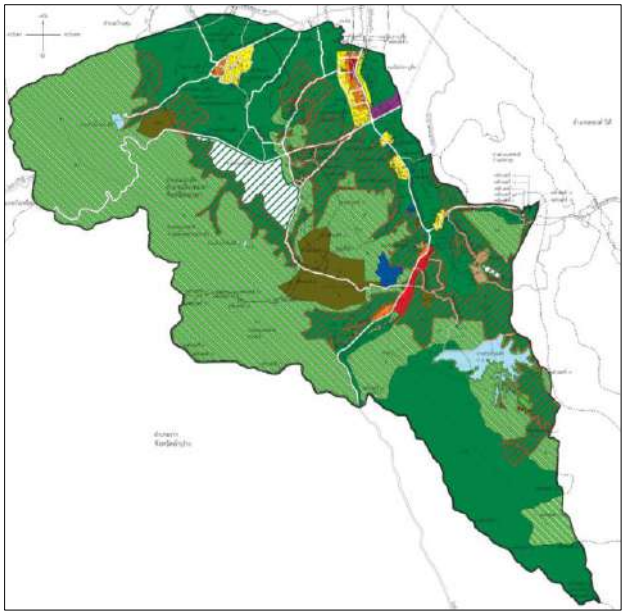
(ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565)

ขั้นตอนวางและจัดทำผัง

ขั้นตอนยกร่างกฎหมายและประกาศบังคับใช้

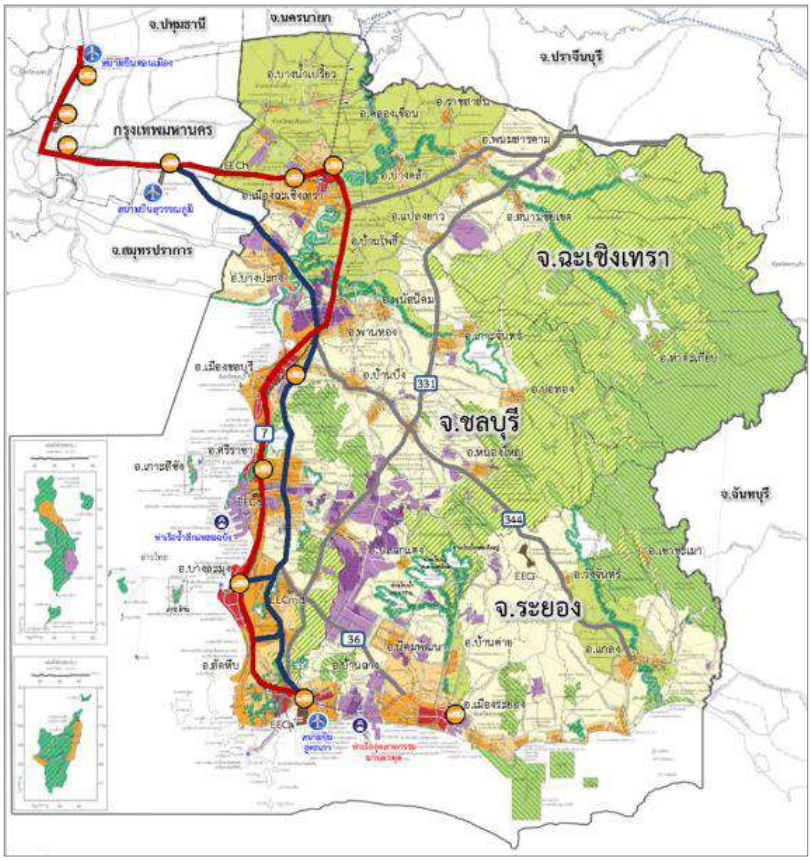

ผังเมืองรวมจังหวัด

ผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน

รูปที่ 3 - 23 ตัวอย่างผังเมืองรวมจังหวัด และผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน

รูปที่ 3 - 24 ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) *

หมายเหตุ : * ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) หมายถึง ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2562

3.2.1.4 การขอแก้ไขผังเมืองรวม ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

เมื่อได้มีการประกาศให้ใช้บังคับกฎกระทรวงผังเมืองรวมมาช่วงระยะหนึ่ง หากกรมโยธาธิการและผังเมือง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ขอแก้ไขผังเมืองรวมเฉพาะบริเวณหรือเฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใดให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ สามารถดำเนินการได้ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ซึ่งสามารถจำแนกการดำเนินการออกเป็น 2 กรณี ได้แก่

1. กรณีการดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง
2. กรณีการดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมโยธาธิการและผังเมือง หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถเสนอเหตุผลในการขอแก้ไขต่อคณะกรรมการผังเมือง หรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดเพื่อพิจารณา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานและกำหนดระยะเวลาของการดำเนินงาน สรุปได้ตามรูปที่ 3 - 25 ดังนี้

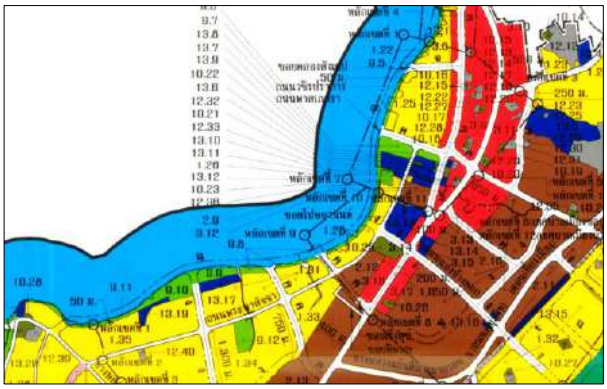

รูปที่ 3 - 25 ขั้นตอนการแก้ไขผังเมืองรวม ตามมาตรา 35

ผังเมืองรวมที่อยู่ในขั้นตอนการขอแก้ไขตามมาตรา 35 (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565) จำนวน 37 ผัง ประกอบด้วย การขอแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 22 ผัง และการขอแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 15 ผัง และในจำนวนนี้อยู่ในขั้นตอนเสนอยกร่างกฎหมายแล้ว 6 ผัง เพื่อจะดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ข)

3.2.1.5 ผลสัมฤทธิ์ของงานด้านการวางและจัดทำผังเมืองรวม

ผังเมืองรวมเป็นกรอบชี้นำการพัฒนาเมืองและชุมชน เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองหรือชนบท ให้มีความสวยงามเจริญเติบโตอย่างมีระเบียบแบบแผน และถูกสุขลักษณะ ส่งเสริมเศรษฐกิจของเมืองหรือชุมชน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของเมืองหรือชุมชนให้มีที่โล่ง มีสวนสาธารณะ มีที่พักผ่อนหย่อนใจ ดำรงรักษาสถานที่ที่มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและภูมิประเทศที่งดงามทั้งในเขตเมืองและชนบท ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในการอยู่อาศัย โดยการวางผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต บริเวณที่ส่งเสริมการพัฒนาควบคู่ไปกับการวางผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่งให้สัมพันธ์กัน การดำรงรักษาเอกลักษณ์ วัฒนธรรม โบราณสถาน และสิ่งที่มีคุณค่าของเมืองหรือชุมชน

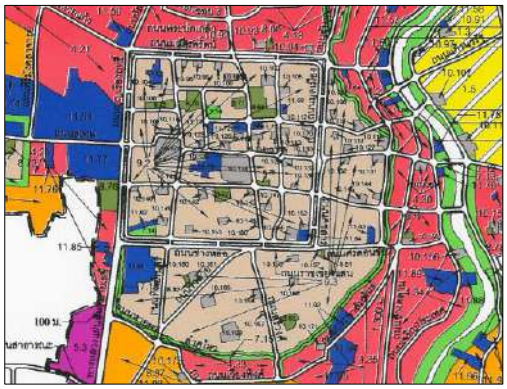

ผังเมืองรวมเมืองชลบุรี พ.ศ. 2553 ที่เสนอแนะถนนโครงการสาย ฉ

ถนนโครงการสาย ฉ ที่สร้างตามผังเมืองรวมเมืองชลบุรี

รูปที่ 3 - 26 ตัวอย่างการก่อสร้างถนนโครงการตามที่กำหนดในผังเมืองรวม

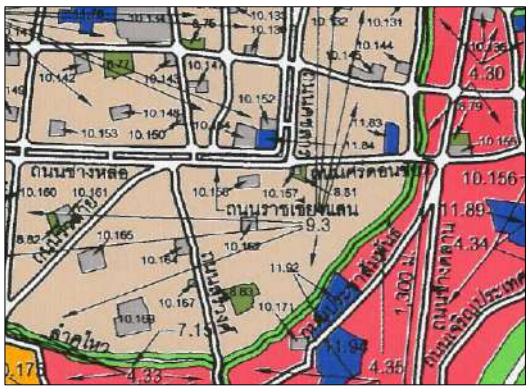
ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. 2555 ที่กำหนดพื้นที่อนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตคูเมืองเชียงใหม่ที่มีการควบคุมความสูง กิจกรรม และขนาดอาคาร ให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ตามที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่

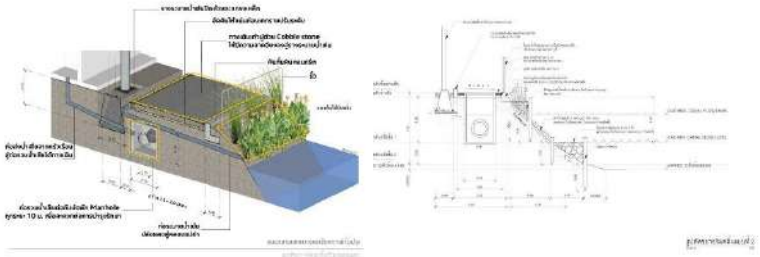
รูปที่ 3 - 27 ตัวอย่างการอนุรักษ์พื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ตามที่กำหนดในผังเมืองรวม

การวางผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมืองในอนาคต สามารถรองรับความต้องการของประชาชนหรือกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่วางผังได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ทั้งในด้านความต้องการใช้ไฟฟ้า น้ำ การกำจัดขยะ สถานีขนส่ง โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ราชการ เป็นต้น วางผังแสดงผังน้ำเพื่อป้องกันหรือลดผลกระทบจากการเสี่ยงภัยน้ำท่วม โดยพื้นที่เสี่ยงภัยมาก ส่วนใหญ่จะไม่ส่งเสริมการพัฒนา ยกเว้นชุมชนดั้งเดิม วิถีชีวิตชุมชนกับแม่น้ำ ลำคลอง โดยส่งเสริมหรือควบคุมรูปแบบอาคาร เช่น การสร้างอาคารยกใต้ถุนสูงเพื่อไม่ให้ขวางทางน้ำ ควบคุมความหนาแน่นของอาคารหรือการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควบคู่กับการวางผังแสดงที่โล่ง โดยมีมาตรการป้องกันการสร้างอาคารบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลองสายหลัก เพื่อเป็นทางระบายน้ำ หรือการกำหนดพื้นที่รับน้ำ พื้นที่แก้มลิง เพื่อบรรเทาความรุนแรงของความเสี่ยงภัยที่อาจจะเกิดขึ้น

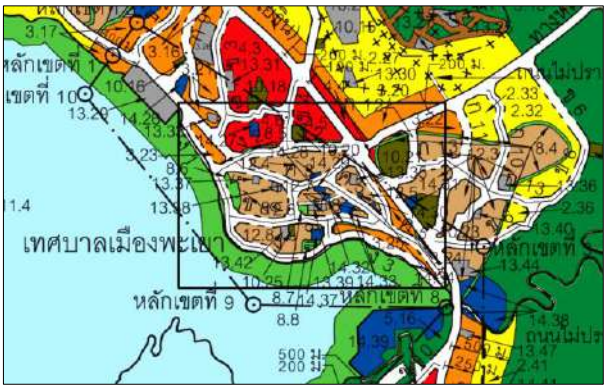
ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่ พ.ศ. 2555
กำหนดพื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ริมคลองแม่ข่า
ซึ่งปัจจุบันได้มีการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และมีการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณริมคลองแม่ข่า

รูปที่ 3 - 28 ตัวอย่างการควบคุมการใช้พื้นที่ริมแหล่งน้ำและการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามน่าอยู่ตามที่กำหนดในผังเมืองรวม

ตลอดจนการสงวนรักษาพื้นที่ไว้ใช้ประโยชน์เพื่อการนันทนาการ การพักผ่อนหย่อนใจ และบริการสาธารณะของเมืองหรือชุนชน การเปิดมุมมองและทัศนียภาพที่สวยงาม และการจัดทำผังแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นกรอบในการอนุรักษ์ รักษา และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม

และสอดคล้องกัน และเมื่อได้มีการวางผังเมืองรวมแล้ว จะสามารถต่อยอดการพัฒนาตามผังเมืองไปสู่การปฏิบัติได้ ในรูปแบบโครงการพัฒนาเมืองต่าง ๆ ทั้งในส่วนของงานก่อสร้างถนนโครงการตามผังเมือง ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การปรับปรุงภูมิทัศน์ ระบบระบายน้ำ เป็นต้น เพื่อให้เป็นเมืองหรือชุมชนที่น่าอยู่ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ผังเมืองรวมเมืองพะเยา พ.ศ. 2562
ที่กำหนดพื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการริมกว๊านพะเยา

โครงการสร้างสวนสาธารณะริมกว๊านพะเยา
ในพื้นที่โล่งเพื่อนันทนาการตามที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวมเมืองพะเยา

รูปที่ 3 - 29 ตัวอย่างการพัฒนาพื้นที่ตามที่กำหนดในผังเมืองรวม

ดังนั้น จะเห็นว่าในการจัดทำผังเมืองรวม ถือเป็นกฎหมายเพื่อสาธารณประโยชน์สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและปัจเจกชนที่เป็นสมาชิกในสังคมให้ได้รับบริการจากภาครัฐที่ดี ทำให้มีระเบียบแบบแผนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาอย่างมีลำดับความสำคัญ ดังปรากฏให้เห็นในพื้นที่ที่ได้รับการวางผังเมืองและดำเนินการตามนโยบายแผนการพัฒนาด้านการคมนาคมขนส่ง แผนพัฒนาด้านการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมไปถึงแผนการพัฒนาด้านบริการสาธารณะ ทั้งนี้ การปฏิบัติตามมาตรการและการควบคุมของผังเมืองยังถือเป็นข้อตกลงร่วมกันของสังคมในการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือทรัพย์สินสาธารณะให้ทุกภาคส่วนสามารถได้รับการพัฒนาอย่างเสมอภาคและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง จากการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม ยกตัวอย่างเช่น การกำหนดการประกอบอุตสาหกรรมประเภทที่มีความเสี่ยงร้ายแรงให้อยู่ห่างจากพื้นที่พักอาศัย เป็นต้น

3.2.1.6 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการขับเคลื่อนงานด้านผังเมืองในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2565) มีปัจจัยที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านผังเมือง ดังนี้

- ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) แม้ว่าปัจจุบันสถานการณ์ได้คลี่คลายและมีแนวโน้มที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการดำเนินการตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมือง ในช่วงครึ่งปีแรกยังเป็นอุปสรรคสำคัญ กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการแก้ปัญหาในบางส่วนโดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดประชุมการมีส่วนร่วมของขั้นตอนต่าง ๆ ในรูปแบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Online) เช่น การประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้การดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมยังคงสามารถดำเนินการต่อไปได้ แต่ด้วยการวางผังเมืองมีผังในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน บางพื้นที่ประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงการประชุมผ่านระบบออนไลน์ได้สะดวกมากนัก จึงไม่ค่อยได้รับการตอบรับที่ดีสำหรับชุมชนเมืองขนาดเล็ก ตลอดจนการสำรวจในพื้นที่วางผังเพื่อจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม ยังคงต้องเข้าไปในพื้นที่ เป็นผลให้การดำเนินงานด้านการผังเมืองล่าช้าออกไป จากกรอบระยะเวลาเดิม

- พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ตามมาตรา 30 ได้กำหนดให้การยื่นคำร้องขอแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดตามมาตรา 22 (5) ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเป็นไปตามที่ผู้มีส่วนได้เสียที่ยื่นคำร้องแสดงความเห็นไว้เมื่อได้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 9 นั้น คือ ผู้ยื่นคำร้องจะต้องเป็นผู้ที่เคยแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนการประชุมประชาชน ดังนั้น ในกระบวนการวางผังจะต้องเน้นกระบวนการแสดงความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเป็นการรักษาสิทธิของประชาชนให้สามารถยื่นคำร้องตามมาตรา 30 ได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นขั้นตอนที่สำคัญ จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและรอบคอบ แม้ว่ากระบวนการวางและจัดทำผังจะมีการลดขั้นตอน แต่ไม่อาจจะรวบรัดในกระบวนการดังกล่าวได้ นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มกระบวนการในการดำเนินงานอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมืองที่มีความซับซ้อน หรือเมืองที่ประชาชนให้ความสนใจและร่วมแสดง

ความคิดเห็นอย่างมากมาย กระบวนการรวบรวมและสรุปประเด็นความคิดเห็นของประชาชนดังกล่าว เป็นเรื่องที่ไม่สามารถละเลยได้

- เนื่องจากการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม มีเป้าหมายจะดำเนินการให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไทย โดยในปัจจุบันกรมโยธาธิการและผังเมืองมีนโยบายดำเนินการกำหนดขอบเขตวางผังครอบคลุมพื้นที่ทั้งอำเภอ พื้นที่วางผังจึงมีขนาดค่อนข้างใหญ่ และพบว่าหลายแห่งมีประเด็นปัญหาพื้นที่ที่ทับซ้อนทางกฎหมายและแนวเขตที่ยังไม่ได้ข้อยุติที่ชัดเจน เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม กรมโยธาธิการและผังเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการร่วมมือกันหาข้อยุติ เพื่อขับเคลื่อนให้การดำเนินการวางผังมีความก้าวหน้าและใช้บังคับได้โดยเร็ว

3.2.2 ผังเมืองเฉพาะ

ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้ให้ความหมาย **“ผังเมืองเฉพาะ”** ว่า หมายถึง แผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่งหรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท เพื่อประโยชน์ในการสร้างเมืองใหม่ การพัฒนาเมือง การอนุรักษ์เมือง หรือการฟื้นฟูเมือง

“ผังเมืองเฉพาะ” ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนดให้เป็นผังประเภท “ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน” เช่นเดียวกับ “ผังเมืองรวม” ซึ่งการจัดทำ “ผังเมืองเฉพาะ” นั้น ต้องสอดคล้องกับผังเมืองรวมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 โดย **“ผังเมืองเฉพาะ”** จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาพื้นที่ส่วนของเมือง/ชุมชนหรือบริเวณเฉพาะแห่ง โดยการกำหนดรายละเอียดการปฏิบัติที่ชัดเจน โดยมีองค์ประกอบการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนผัง มาตรการข้อกำหนด และโครงการพัฒนาตามผังเมืองเฉพาะ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะที่ได้กำหนดไว้ให้เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ การวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะมีเป้าหมายการดำเนินการเพื่อประโยชน์ที่สำคัญต่อการพัฒนาเมือง/ชุมชน ดังนี้

1. การสร้างเมืองใหม่ จากปัญหาของเมืองเดิมที่ใช้งานเต็มศักยภาพแล้ว หรือจากนโยบายของรัฐบาลในการสร้างเมืองใหม่ที่มีเป้าหมายการพัฒนาในประเด็นใหม่ ๆ อาทิ เมืองแห่งการศึกษา เมืองแห่งการวิจัยและนวัตกรรม เมืองอยู่อาศัย เมืองอุตสาหกรรม

2. การพัฒนาเมือง พัฒนาพื้นที่ส่วนของเมืองรองรับการขยายตัวในกิจกรรมต่าง ๆ ของเมือง อาทิ ศูนย์กลางย่านเศรษฐกิจใหม่ ย่านที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพดี สภาพแวดล้อมที่ดี

3. การอนุรักษ์เมือง มรดกทางวัฒนธรรม ศิลปกรรม และสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า ตลอดจนรูปแบบการตั้งถิ่นฐานที่มีเอกลักษณ์ วิถีชีวิตพื้นถิ่นและอัตลักษณ์ ให้คงไว้เป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและมีคุณค่าของเมือง/ชุมชน

4. การฟื้นฟูเมือง ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข และฟื้นฟูทางกายภาพ บริเวณย่านต่าง ๆ ของเมืองที่ประสบปัญหาต่าง ๆ อาทิ ด้านเศรษฐกิจ กายภาพ สังคม สภาพแวดล้อม ให้กลับมาดำเนินกิจกรรมได้ตามปกติ หรือเปลี่ยนแปลงบทบาทให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

สำหรับผู้มีหน้าที่และอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ตามมาตรา 41 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม สามารถดำเนินการได้ใน 4 กรณี คือ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง เมื่อได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ใช้บังคับผังเมืองรวม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะขึ้นเองได้

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการ

3. รัฐมนตรีสั่งการให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดหรือสั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการก็ได้

4. กรณีที่ผังเมืองเฉพาะไม่มีองค์ประกอบของผังเมืองเฉพาะตามมาตรา 40 (5) (ก) (ง) และ (ญ) (6) และ (7) หากคณะกรรมการผังเมืองเห็นสมควรอาจสั่งให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการเฉพาะบริเวณก็ได้

3.2.2.1 องค์ประกอบของผังเมืองเฉพาะ ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ผังเมืองเฉพาะประกอบด้วย

(1) วัตถุประสงค์ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

(2) แผนที่แสดงเขตของผังเมืองเฉพาะ

(3) แผนผังที่ทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ (รูปที่ 3 - 30)

(ก) แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งจำแนกเป็นประเภทกิจการ พร้อมทั้งแนวเขตการแบ่งที่ดินออกเป็นประเภทและย่าน

(ข) แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่งโดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย พร้อมทั้งรายละเอียดแสดงแนวและขนาดทางสาธารณะ

(ค) แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน

(ง) แผนผังแสดงที่โล่ง

(จ) แผนผังแสดงการกำหนดระดับพื้นดิน

(ฉ) แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี ที่จะพึงส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะ

(ช) แผนผังแสดงบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ รวมทั้งต้นไม้เดี่ยวหรือต้นไม้หมู่ที่จะพึงส่งเสริมหรือบำรุงรักษา

(ซ) แผนผังแสดงพื้นที่สีเขียวและพื้นที่อนุรักษ์

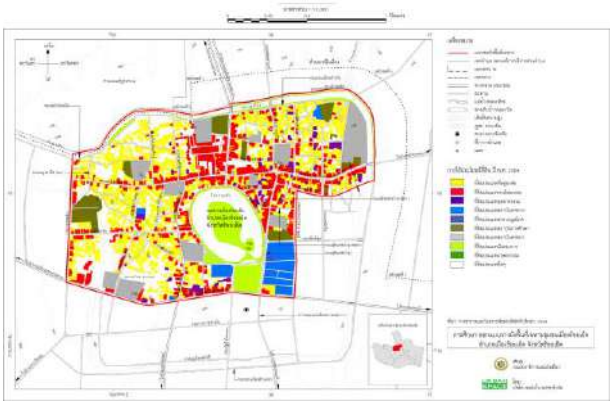
(4) รายการและคำอธิบายประกอบแผนผังตาม (3) รวมทั้งประเภทและชนิดของอาคารที่จะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ก่อสร้าง

(5) ข้อกำหนดที่จะให้ปฏิบัติหรือไม่ให้ปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผังเมืองเฉพาะ

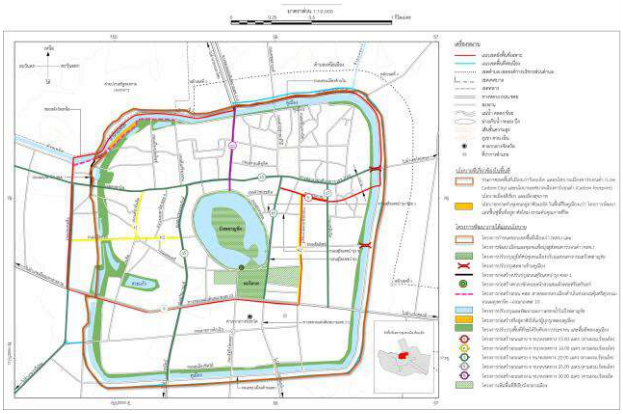
(6) รายละเอียดที่ดินของเอกชนเพื่อใช้เป็นที่อุปกรณ์เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามผังเมืองเฉพาะ

(7) รายละเอียดและแผนที่ระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นซึ่งเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งจะนำมาใช้เพื่อประโยชน์แก่การผังเมือง

(8) แผนที่ แผนผัง หรือรายละเอียดอื่น ๆ ตามความจำเป็นเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ การควบคุม บริหารจัดการพื้นที่ที่มีปัญหาเฉพาะด้าน เช่น แผนผังเพื่อการบริหารจัดการน้ำ แผนผังเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย แผนผังแสดงส่วนพื้นที่เพื่อการพัฒนาหรือควบคุมด้านกายภาพ เป็นต้น

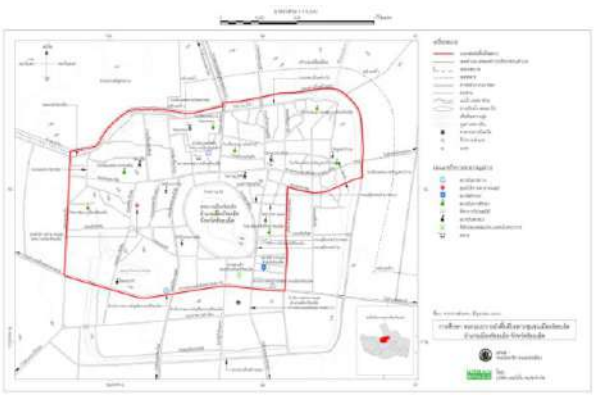

(ก)
แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(ข)
แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและขนส่ง

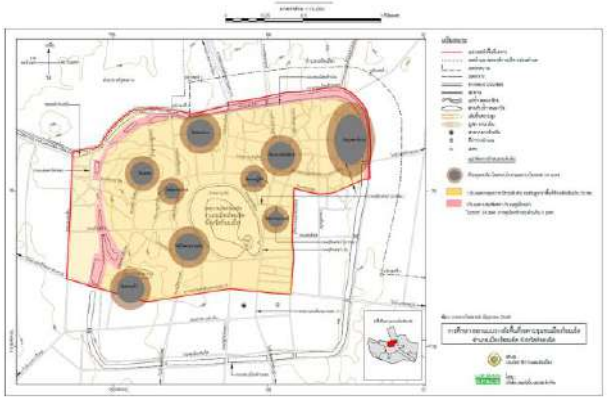
รูปที่ 3 - 30 องค์ประกอบผังเมืองเฉพาะตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

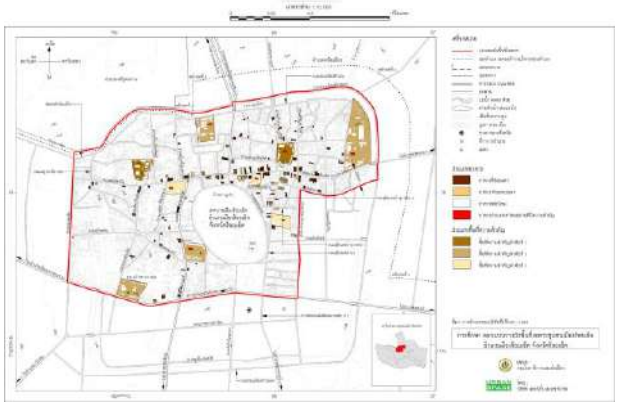
(ค)
แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ

(ง)
แผนผังแสดงที่โล่ง

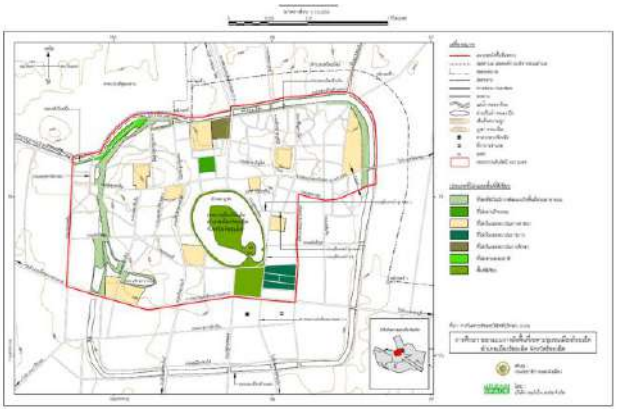

(จ)
แผนผังแสดงการกำหนดระดับพื้นดิน

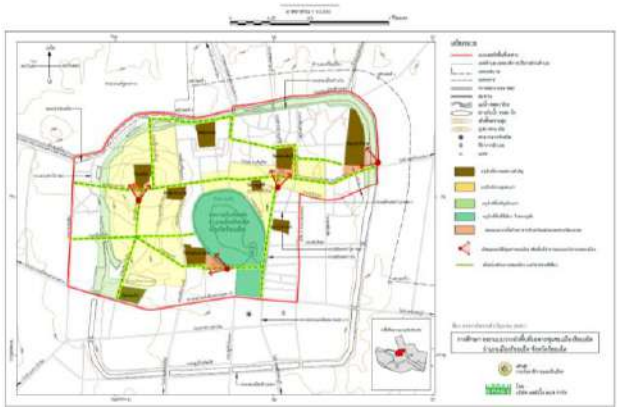

(ฉ)
แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีที่จะดำรงรักษาหรือบูรณะ

รูปที่ 3 - 31 องค์ประกอบผังเมืองเฉพาะตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

(ซ)
แผนผังแสดงบริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม หรือภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่า
ในทางธรรมชาติ

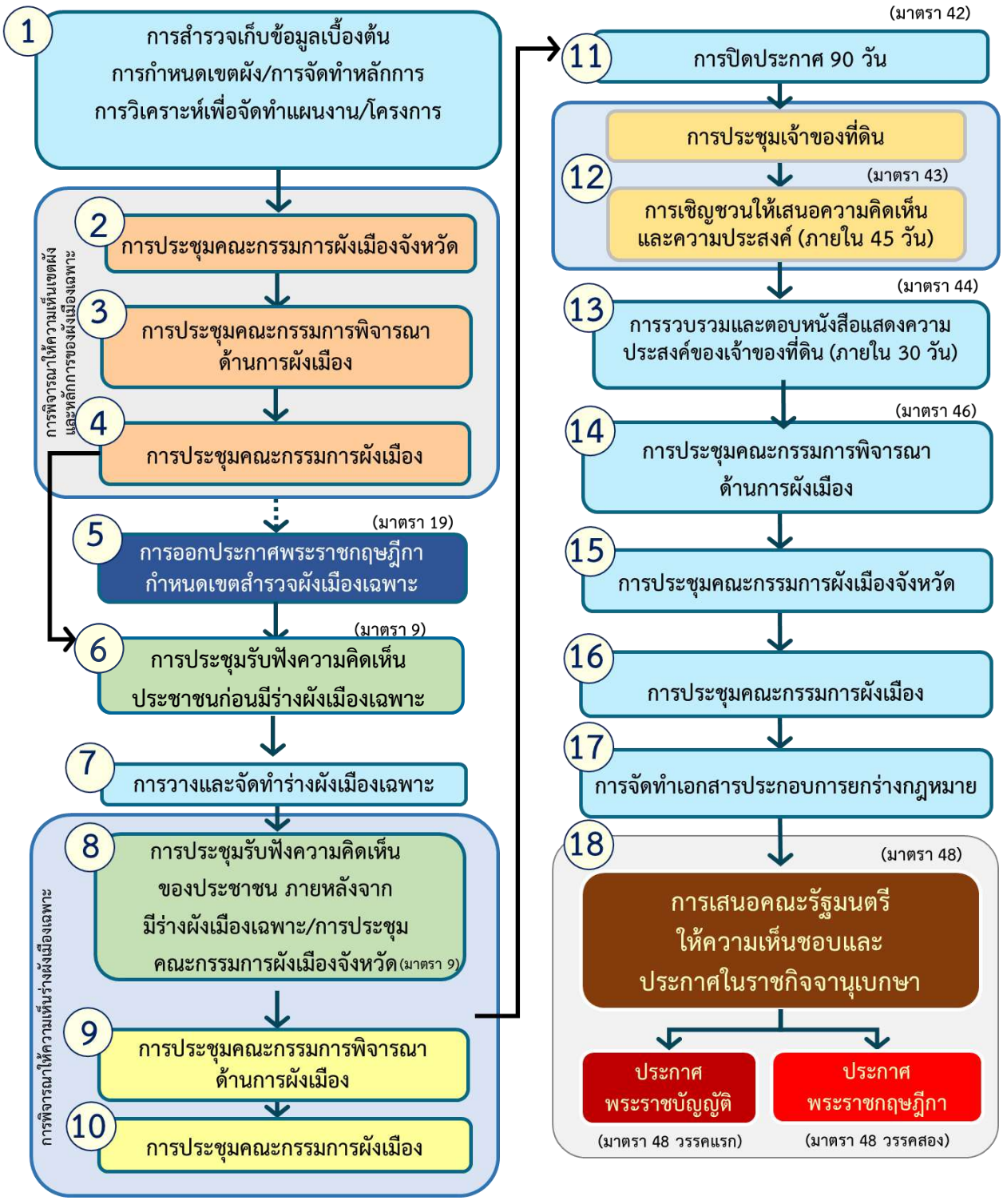

(ซ)
แผนผังแสดงพื้นที่สีเขียวและพื้นที่อนุรักษ์

รูปที่ 3 - 32 องค์ประกอบผังเมืองเฉพาะตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

3.2.2.2 ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำผังเมืองเฉพาะ

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้กำหนดขั้นตอนและกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานของกรมโยธาธิการและผังเมืองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีกรอบดำเนินงานในทิศทางเดียวกันและดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ตามแผนภูมิที่แสดงซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 18 ขั้นตอน ดังนี้

รูปที่ 3 - 33 ขั้นตอนและกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

“ผังเมืองเฉพาะ” ประกาศใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาแล้วแต่กรณี (กรณีไม่มีองค์ประกอบของข้อกำหนดในเรื่องแนวทางและขนาดของที่อุปกรณ์ ประเภท ชนิด ขนาด จำนวนและลักษณะของอาคารที่ชำรุดทรุดโทรม การดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร และรายละเอียดระบุที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น ซึ่งเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินจะประกาศบังคับใช้โดยพระราชกฤษฎีกา)

3.2.2.3 ผลการดำเนินการด้านผังเมืองเฉพาะ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาและเห็นชอบให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการ จำนวน 5 ผัง ดังนี้

(1) ผังเมืองเฉพาะชุมชนปากน้ำประแส บริเวณย่านชุมชนเก่าริมน้ำประแส อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

(2) ผังเมืองเฉพาะเมืองสุรินทร์ บริเวณย่านเมืองเก่าสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

(3) ผังเมืองเฉพาะเมืองจันทบุรี บริเวณย่านเมืองเก่าจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

(4) ผังเมืองเฉพาะเมืองตะกั่วป่า บริเวณย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

(5) ผังเมืองเฉพาะเมืองพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ทั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมืองจะได้บรรจุผังเมืองเฉพาะดังกล่าวเข้าสู่แผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ จำนวน 18 ขั้นตอน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป

รูปที่ 3 - 34 การประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและการสำรวจพื้นที่
เพื่อดำเนินการจัดทำผังเมืองเฉพาะบริเวณชุมชนปากน้ำประแส บริเวณย่านชุมชนเก่าริมน้ำประแส จังหวัดระยอง

รูปที่ 3 - 35 การประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและการสำรวจพื้นที่
เพื่อดำเนินการจัดทำผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าสุรินทร์ บริเวณย่านเมืองเก่าสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

รูปที่ 3 - 36 ผังเมืองเฉพาะบริเวณชุมชนปากน้ำประแส บริเวณย่านชุมชนเก่าริมน้ำประแส จังหวัดระยอง

การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาเมือง

ผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าสุรินทร์ บริเวณย่านเมืองเก่าสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

หลักการและเหตุผล

1. ดำรงรักษา สืบทอดมรดกอันทรงคุณค่าของประเทศชาติให้ดำรงอยู่และปรับปรุงพัฒนา
2. แผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าสุรินทร์
3. การอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่าสุรินทร์ บริเวณมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปะวัฒนธรรม

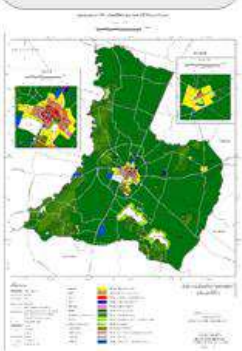
ความสำคัญ

1. การสงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนามรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่น
2. มรดกทางวัฒนธรรมและทรัพยากรทางสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าต่อชีวิตและประวัติศาสตร์
3. การประกาศเขตเมืองเก่าสุรินทร์

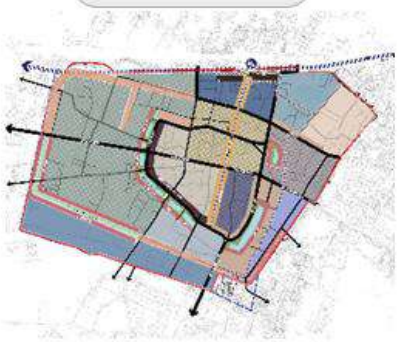
วัตถุประสงค์

1. ปรับและฟื้นฟูแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบพื้นที่โบราณสถาน
2. ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่บริเวณใจกลางเมืองส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม
3. ให้มีมาตรการและแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่เมืองเก่า
4. ส่งเสริมและพัฒนาโครงข่ายพื้นที่สีเขียว สร้างการเชื่อมโยงและเข้าถึงที่สะดวก ปลอดภัย
5. ส่งเสริมกิจกรรมรองรับการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

ผังเมืองรวม

แนวคิดการวางผัง

กำหนดมาตรการด้านกฎหมาย บริหารจัดการด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและการใช้อาคารให้มีความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของเมืองและรักษาภูมิทัศน์เมืองให้มีระเบียบ สวยงาม และสอดคล้องกับบริบทความเป็นเมืองเก่าที่มีชีวิตชีวา สร้างแนวทางพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์

ผังเมืองเฉพาะ

1. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสถานี และหลังสถานีรถไฟ
2. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอนุสาวรีย์พระยาสุรินทร์ภักดีศรีณรงค์จางวาง
3. โครงการอนุรักษ์อาคารเก่าและปรับปรุงภูมิทัศน์ถนนคนเดินบริเวณถนนมิตรอารีย์ ถนนสนิทนิคมรัฐ (ห่วยโหล่ว) และถนนธนสาร
4. โครงการพัฒนาพื้นที่ และให้บริการจุดเปลี่ยนถ่ายสาธารณะบริเวณตลาดสดเทศบาล และตลาดนอก
5. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณถนนเทศบาล1 (แยกถนนเทศบาล 3-แยกถนนจิตรบำรุง)
6. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ริมน้ำบริเวณคลองคูเมืองชั้นใน

โครงการและแผนงาน

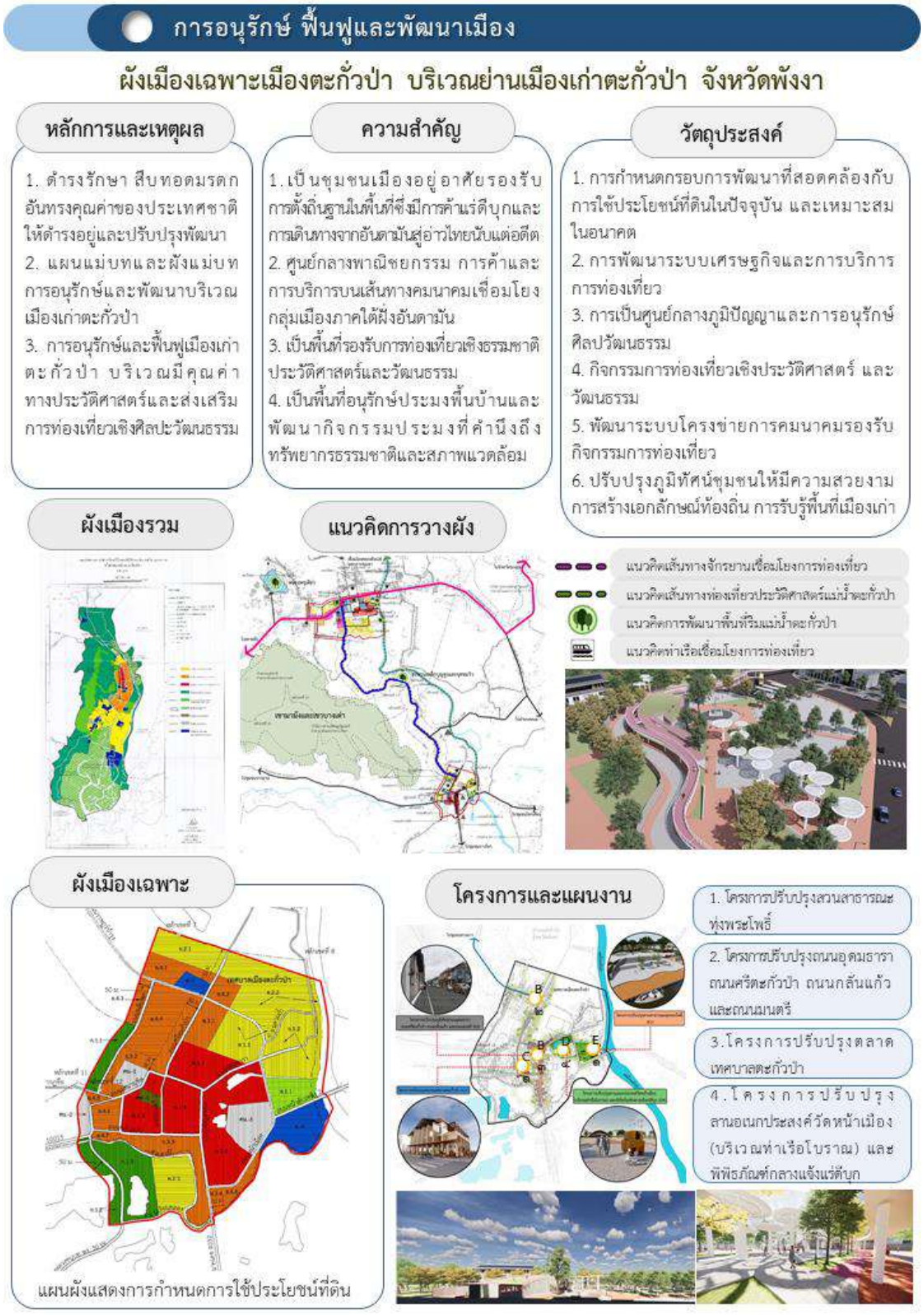

รูปที่ 3 - 37 ผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าสุรินทร์ บริเวณย่านเมืองเก่าสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

รูปที่ 3 - 38 ผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าจันทบุรี บริเวณย่านเมืองเก่าจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

รูปที่ 3 - 39 ผังเมืองเฉพาะเมืองตะกั่วป่า บริเวณย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาเมือง

ผังเมืองเฉพาะเมืองพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

หลักการและเหตุผล

1. ดำรงรักษา สืบทอดมรดกอันทรงคุณค่าของประเทศชาติให้ดำรงอยู่และปรับปรุงพัฒนา
2. แผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก
3. การฟื้นฟูและพัฒนาชุมชนให้พร้อมรับการเข้ามาของนักท่องเที่ยว

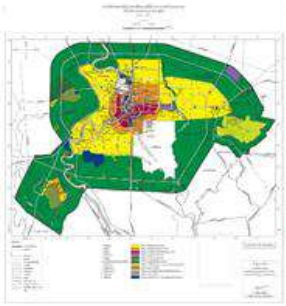
ความสำคัญ

1. การสงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนามรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่น
2. มรดกทางวัฒนธรรมและทรัพยากรทางสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าต่อวิถีชีวิตและประวัติศาสตร์
3. การประกาศเขตเมืองเก่าพิษณุโลก

วัตถุประสงค์

1. การปรับปรุงแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมเมืองเก่าพิษณุโลก
2. อนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่าพิษณุโลก
3. ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารแผนการพัฒนาการใช้พื้นที่และอาคาร
4. สุขลักษณะ ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม ความปลอดภัย
5. เสริมสร้างการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้

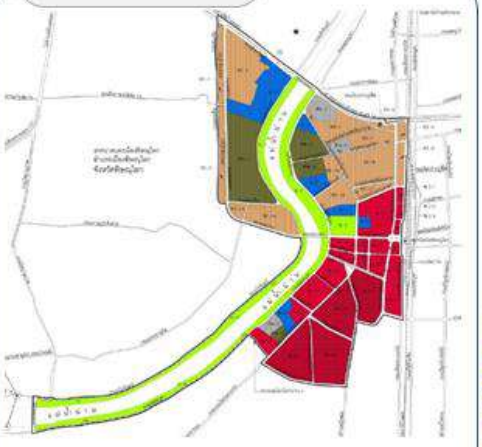
ผังเมืองรวม

แนวคิดการวางผัง

ผังเมืองเฉพาะ

แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการและแผนงาน

1. แผนงานการพัฒนาพื้นที่สีเขียวของเมืองและสวนสาธารณะ
2. แผนงานการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวและส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน
3. แผนงานการพัฒนาระบบการเดินทางและขนส่ง
4. แผนงานการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

โครงการที่มีความพร้อมในการจัดทำแบบก่อสร้าง

โครงการปรับปรุงเขื่อนป้องกันตลิ่งพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณสวนชมน่านฝั่งตะวันออก

รูปที่ 3 - 40 ผังเมืองเฉพาะพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าบริเวณหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

3.2.2.4 ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้ประกาศบังคับใช้และยังไม่มีการดำเนินการจัดทำ "ผังเมืองเฉพาะ" มาก่อน จึงเป็นเหตุให้กรมโยธาธิการและผังเมืองจะต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน 4 ประการ คือ

(1) ฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ การเก็บข้อมูลและจัดทำแผนที่ฐานเพื่อใช้ประกอบในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ โดยต้องใช้ข้อมูลในชั้นความละเอียดแม่นยำสูงในมาตราส่วน 1:1,000 ซึ่งมีความซับซ้อนทางวิชาการและทางเทคนิคในการดำเนินการ ซึ่งยังไม่มีการดำเนินการมาก่อน

(2) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ กรมโยธาธิการและผังเมืองกำลังดำเนินการจัดทำหลักสูตรอบรมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจทางด้านการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ตลอดจนการพัฒนาเมืองให้แก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง ตลอดจนบุคลากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความสนใจทางด้านการวางผังเมืองและการพัฒนาเมือง ซึ่งความรู้ที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเป็นผู้มีหน้าที่และอำนาจในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

(3) ทักษะ ความชำนาญ แนวทางปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ สำหรับใช้ในการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะสำหรับผู้ที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานการผังกรมโยธาธิการและผังเมือง ได้จัดทำหลักสูตรอบรมปฏิบัติการในการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะภาคปฏิบัติเพื่อรองรับการพัฒนาทักษะ ความชำนาญ เทคนิค วิธีการใช้เครื่องมือในการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะให้แก่บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานการผังจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมโยธาธิการและผังเมือง

(4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดแคลนบุคลากรที่เชี่ยวชาญอาทิ นักผังเมือง สถาปนิก นักออกแบบชุมชนเมือง นิติกร วิศวกร ซึ่งต้องทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานการผังและเจ้าหน้าที่ดำเนินการในการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

3.2.2.5 การดำเนินการขั้นต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมโยธาธิการและผังเมืองมีแผนการดำเนินงานในการนำผังเมืองเฉพาะที่ผ่านความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2565 จำนวน 5 ผัง ไปสู่ขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 โดยจะดำเนินงานในขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 6 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจเก็บข้อมูลเบื้องต้นในการกำหนดเขตผัง การจัดทำหลักการ การวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนงานโครงการ

ขั้นตอนย่อย 1.1 การสำรวจ จัดเก็บข้อมูลทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมประชากร สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผังเมืองเฉพาะ

ขั้นตอนย่อย 1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล บูรณาการสรุปผล

ขั้นตอนย่อย 1.3 การกำหนดเขตผัง (ร่าง) ผังแนวคิด ประเด็นดำเนินการ รูปแบบและแนวทางดำเนินการ (ร่าง) หลักการผังเมืองเฉพาะและจัดทำแผนโครงการ

ขั้นตอนย่อย 1.4 การปรึกษาหารือรับฟังความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามข้อ 1.3

ขั้นตอนย่อย 1.5 การจัดทำ (ร่าง) ผังแนวคิด ข้อกำหนดมาตรการ การจัดทำ (ร่าง) แผนงานและโครงการประกอบแผนผัง

ขั้นตอนย่อย 1.6 การปรึกษาหารือรับฟังความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามข้อ 1.5

ขั้นตอนที่ 2 การประชุมคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมคณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมคณะกรรมการผังเมือง

ขั้นตอนย่อย 4.1 ประชุมคณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาด้านการผังเมือง

ขั้นตอนย่อย 4.2 ประชุมคณะกรรมการผังเมือง (เพื่อพิจารณาเขตผัง/หลักการวางผังเมืองเฉพาะ)

ขั้นตอนที่ 5 การออกประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจผังเมืองเฉพาะ (ถ้าจำเป็น)

ขั้นตอนย่อย 5.1 การจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจผังเมืองเฉพาะ

ขั้นตอนย่อย 5.2 การออกประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตสำรวจผังเมืองเฉพาะ

ขั้นตอนที่ 6 การประชุมรับฟังความคิดเห็นประชาชนก่อนมีร่างผังเมืองเฉพาะ

ขั้นตอนย่อย 6.1 จัดทำเอกสาร และแผนที่ แผนผัง

ขั้นตอนย่อย 6.2 การประชาสัมพันธ์ ติดต่อกันเป็นเวลา 7 วัน

ขั้นตอนย่อย 6.3 การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ 1 (มาตรา 9)

3.2.2.6 การกำหนดเมืองเป้าหมายเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

การกำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 นั้น มีปัจจัยที่ต้องพิจารณาหลายปัจจัยประกอบกัน โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านผังเมือง ที่มีการกำหนดระดับความสำคัญของเมือง ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด รวมถึงเมืองและชุมชนที่สะท้อนสู่การจัดทำผังเมืองระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะผังเมืองรวมซึ่งเป็นกรอบที่มีความสำคัญต่อการจัดลำดับความสำคัญของเมืองในการจัดทำแผนดำเนินการเพื่อจัดทำผังเมืองเฉพาะ นอกจากนี้ การพิจารณาพื้นที่เป้าหมายการจัดทำผังเมืองเฉพาะยังต้องพิจารณา นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการระดับชาติที่ระบุ โครงการและพื้นที่เป้าหมายที่ชัดเจนและมีความสอดคล้องกับการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ อันได้แก่ การสร้างเมืองใหม่ การพัฒนาเมือง การอนุรักษ์หรือฟื้นฟูเมือง ซึ่งปัจจุบันมีแผนปฏิบัติการระดับชาติที่มีความสอดคล้อง มีรูปแบบการพัฒนาและมีพื้นที่เป้าหมายที่ชัดเจนประกาศใช้ ได้แก่ แผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า จำนวน 36 เมือง โดยสำนักงานแผนและนโยบายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนแม่บทการพัฒนาเมืองกับโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง (Transit Oriented Development : TOD) ที่มีศักยภาพสูง จำนวน 10 เมือง โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม

ตารางที่ 3 - 3 แสดงพื้นที่เป้าหมายของสถานีรถไฟที่มีศักยภาพสูง สำหรับการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ จำนวน 10 สถานี

สถานี	จังหวัด	ผังเมืองเฉพาะ***	ผังเมืองรวม	ระดับเมือง
1.นครราชสีมา HSR*	นครราชสีมา	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา	เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาค
2.ขอนแก่น HSR	ขอนแก่น	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมเมืองขอนแก่น	เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาค
3.พัทยา HSR	ชลบุรี	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมจังหวัดชลบุรี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาค
4.อยุธยา HSR	พระนครศรีอยุธยา	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมเมืองพระนครศรีอยุธยา	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
5.ชท.ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมเมืองฉะเชิงเทรา	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
6.ชลบุรี HSR	ชลบุรี	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมเมืองชลบุรี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
7.ชท.ถนนจิระ**	นครราชสีมา	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา	เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัด
8.ชท.บัวใหญ่ HSR	นครราชสีมา	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมชุมชนบัวใหญ่	เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัด
9.ชท.ศรีราชา HSR	ชลบุรี	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมเมืองศรีราชา	เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัด
10.บ้านฉาง	ระยอง	การพัฒนาเมือง	ผังเมืองรวมชุมชนบ้านฉาง	เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัด

หมายเหตุ : HSR* หมายถึง รถไฟความเร็วสูง (High Speed Train :HSR)
**ชท หมายถึง ชุมทาง
*** หมายถึง รูปแบบ/วิธีการพัฒนาเมืองในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

ตารางที่ 3 - 4 แสดงพื้นที่เฉพาะของเมืองเก่า 36 เมือง สำหรับการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

เมืองเก่า	จังหวัด	ผังเมืองเฉพาะ*	ผังเมืองรวม	ระดับเมือง
เชียงใหม่	เชียงใหม่	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองเชียงใหม่	เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาค
พิษณุโลก	พิษณุโลก	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองพิษณุโลก	เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาค
นครราชสีมา	นครราชสีมา	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา	เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาค
ภูเก็ต	ภูเก็ต	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมจังหวัดภูเก็ต	เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาค
ลำปาง	ลำปาง	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองลำปาง	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
ราชบุรี	ราชบุรี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองราชบุรี	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
เชียงราย	เชียงราย	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองเชียงราย	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
นครศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองนครศรีธรรมราช	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
ระยอง	ระยอง	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองระยอง	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
ฉะเชิงเทรา	ฉะเชิงเทรา	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองฉะเชิงเทรา	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
บุรีรัมย์	บุรีรัมย์	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองบุรีรัมย์	เมืองศูนย์กลางรองระดับภาค
แม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองแม่ฮ่องสอน	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
น่าน	น่าน	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองน่าน	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ลำพูน	ลำพูน	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองลำพูน	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
แพร่	แพร่	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองแพร่	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
เพชรบุรี	เพชรบุรี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองเพชรบุรี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
จันทบุรี	จันทบุรี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองจันทบุรี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
พะเยา	พะเยา	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองพะเยา	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
กำแพงเพชร	กำแพงเพชร	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองกำแพงเพชร	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
สกลนคร	สกลนคร	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองสกลนคร	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
สตูล	สตูล	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองสตูล	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
สุรินทร์	สุรินทร์	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองสุรินทร์	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ระนอง	ระนอง	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองระนอง	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
สงขลา	สงขลา	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองสงขลา	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ปัตตานี	ปัตตานี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองปัตตานี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
สุพรรณบุรี	สุพรรณบุรี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ตาก	ตาก	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองตาก	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ยะลา	ยะลา	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองยะลา	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
นราธิวาส	นราธิวาส	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองนราธิวาส	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ร้อยเอ็ด	ร้อยเอ็ด	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองร้อยเอ็ด	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
อุทัยธานี	อุทัยธานี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองอุทัยธานี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
กาญจนบุรี	กาญจนบุรี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองกาญจนบุรี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ตรัง	ตรัง	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองตรัง	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ลพบุรี	ลพบุรี	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองลพบุรี	เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัด
ตะกั่วป่า	พังงา	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองตะกั่วป่า	เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัด
พิมาย	นครราชสีมา	การอนุรักษ์เมืองการฟื้นฟูเมือง	ผังเมืองรวมเมืองพิมาย	เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัด

หมายเหตุ : * หมายถึง รูปแบบ/วิธีการพัฒนาเมืองในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

3.2.2.7 การจัดทำแผนการดำเนินการและระยะเวลาในการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

การกำหนดแผนเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ได้กำหนดแผนและระยะเวลาดำเนินการ 10 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2565 - พ.ศ. 2574 โดยแบ่งช่วงระยะเวลาดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

(1) ระยะที่ 1 ดำเนินในระหว่างปี พ.ศ. 2565 - 2567 จำนวน 15 ผัง

(2) ระยะที่ 2 ดำเนินในระหว่างปี พ.ศ. 2568 - 2570 จำนวน 15 ผัง

(3) ระยะที่ 3 ดำเนินในระหว่างปี พ.ศ. 2571 - 2574 จำนวน 16 ผัง

ตารางที่ 3 - 5 สรุปแผนการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ในปี พ.ศ. 2565 - 2574

ผังเมืองเฉพาะ	ระยะที่ 1 (3 ปี) (พ.ศ. 2565 - พ.ศ. 2567)	ระยะที่ 2 (3 ปี) (พ.ศ. 2568 - พ.ศ. 2570)	ระยะที่ 3 (4 ปี) (พ.ศ. 2571 - พ.ศ. 2574)	รวม 10 ปี (พศ.2565 - พศ.2574)
1. เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาคที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า	2 ผัง	2 ผัง	3 ผัง	7 ผัง
2. เมืองศูนย์กลางรองระดับภาคที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า	3 ผัง	3 ผัง	3 ผัง	9 ผัง
3. เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัดที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า	8 ผัง	8 ผัง	8 ผัง	24 ผัง
4. เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัดที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า	2 ผัง	2 ผัง	2 ผัง	6 ผัง
รวม	15 ผัง	15 ผัง	16 ผัง	46 ผัง

3.2.2.8 แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ

ในการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อการจัดทำผังเมืองเฉพาะมีแนวทางและขั้นตอนดังนี้

(1) การวางและจัดทำผังพื้นที่เฉพาะ หรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น เพื่อให้ได้กรอบข้อมูลพื้นที่วางผังเพื่อนำไปสู่การจัดทำกฎหมายผังเมืองเฉพาะ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ซึ่งในขั้นตอนนี้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) การขับเคลื่อนผังพื้นที่เฉพาะ หรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้นสู่การพิจารณาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ความเห็นชอบในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมาย

(3) ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อจัดทำกฎหมายผังเมืองเฉพาะ ให้ใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกามีซึ่งมีกระบวนการและขั้นตอนดำเนินการรวม 18 ขั้นตอน

ตารางที่ 3 - 6 แผนการดำเนินการวางและจัดทำผังฯ ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2574

การดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.														
	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574
1. ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่															
1.1 ผังนโยบายระดับประเทศ			1 ผัง												
1.2 ผังนโยบายระดับภาค							6 ผัง								
1.3 ผังนโยบายระดับจังหวัด								69 ผัง							
2. ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน															
2.1 ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน	40 ผัง	27 ผัง	30 ผัง	30 ผัง	40 ผัง	47 ผัง	27 ผัง	40 ผัง	40 ผัง	40 ผัง	40 ผัง	40 ผัง	40 ผัง	43 ผัง	
2.2 ผังเมืองเฉพาะ															
2.2.1. เมืองศูนย์กลางหลักระดับภาคที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า						2 ผัง			2 ผัง			3 ผัง			
2.2.2. เมืองศูนย์กลางรองระดับภาคที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า						3 ผัง			3 ผัง			3 ผัง			
2.2.3. เมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัดที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า						8 ผัง			8 ผัง			8 ผัง			
2.2.4. เมืองศูนย์กลางรองระดับจังหวัดที่มีพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมืองโดยรอบสถานีขนส่ง (TOD) หรือเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่า						2 ผัง			2 ผัง			2 ผัง			

3.3 การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2562 มาตรา 34 ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมตามระยะเวลาที่คณะกรรมการผังเมือง หรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดกำหนด แล้วแต่กรณี แต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณารายงานการประเมินผลครั้งที่ผ่านมาเสร็จสิ้นแล้วเสนอคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณา หากคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดเห็นว่าสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ทำให้ผังเมืองรวมนั้นไม่เหมาะสมที่จะรองรับการพัฒนาเมืองหรือการดำรงรักษาเมืองต่อไป หรือจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเมืองทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการปรับปรุงโดยการวางและจัดทำผังเมืองรวมขึ้นใหม่ให้เหมาะสมได้

ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในการประชุมคณะกรรมการผังเมือง ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2564 เรื่อง การกำหนดระยะเวลา การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการกำหนดระยะเวลาการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ดังนี้

(1) ให้ดำเนินการประเมินผลผังเมืองรวม หลังจากมีผลใช้บังคับครบ 3 ปี และเสนอคณะกรรมการผังเมือง เพื่อพิจารณาผลการประเมิน ภายในระยะเวลา 5 ปี นับตั้งแต่

- วันที่ผังประกาศใช้บังคับ (ผังเปิดใหม่/ผังปรับปรุง)
- วันที่คณะกรรมการผังเมืองพิจารณารายงานการประเมินผลครั้งที่ผ่านมาเสร็จสิ้น (มีมติ “ไม่ปรับปรุงผัง”)

(2) กรณีที่จำเป็นต้องประเมินผลผังเมืองรวม “ก่อน” ระยะเวลาที่กำหนด ให้เสนอคณะกรรมการผังเมือง เพื่อพิจารณาระยะเวลาการประเมินผลผังเมืองรวมเป็นรายกรณี

ดังนั้น กรมโยธาธิการและผังเมือง จึงได้ดำเนินภารกิจตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

3.3.1 การติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมผังเมืองรวม

เมื่อมีประกาศให้ใช้บังคับผังเมืองรวม กรมโยธาธิการและผังเมือง จะดำเนินงานกำกับ แนะนำ ให้คำปรึกษาด้านการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมผังเมืองรวม เพื่อสนับสนุนการประเมินผลผังเมืองรวม โดยเมื่อมีการประกาศใช้บังคับผังเมืองรวม หรือมีการพิจารณารายงานการประเมินผลผังเมืองรวมในพื้นที่ครั้งที่ผ่านมาเสร็จสิ้น ครบ 1 ปี กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะต้องดำเนินการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมผังเมืองรวมรายปี และจัดทำเป็นรายงานเพื่อเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงฯ ในปีถัดไป และใช้เป็นข้อมูลในการประเมินผลผังเมืองรวมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสำนักวิเคราะห์และประเมินผล และสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ได้ดำเนินภารกิจในการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม ระดับผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แล้วเสร็จทั้งสิ้น จำนวน 56 ผัง ได้แก่

ตารางที่ 3 - 7 รายชื่อผังเมืองรวมในขั้นตอนการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด
1	ชุมชนแหลมงอบ	ตราด
2	ชุมชนหลวงเหนือ	ลำปาง
3	ชุมชนล้อมแรด	ลำปาง
4	ชุมชนดอกคำใต้	พะเยา
5	ชุมชนเชียงม่วน	พะเยา
6	ชุมชนบ้านถ้ำ	พะเยา
7	ชุมชนคำชะอี	มุกดาหาร
8	ชุมชนท่าน้ำอ้อยม่วงหัก	นครสวรรค์

ตารางที่ 3 - 7 รายชื่อผังเมืองรวมในขั้นตอนการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด
9	ชุมชนศรีสำโรง	สุโขทัย
10	ชุมชนกงไกรลาศ	สุโขทัย
11	ชุมชนเกาะลันตาใหญ่-เกาะลันตาน้อย	กระบี่
12	ชุมชนจันจว้า	เชียงราย
13	ชุมชนแม่จัน-สันทราย	เชียงราย
14	ชุมชนบ้านกรูด	ประจวบคีรีขันธ์
15	ชุมชนทับสะแก	ประจวบคีรีขันธ์
16	ชุมชนเชียงกลาง	น่าน
17	ชุมชนนาน้อย	น่าน
18	ชุมชนโพธิ์ประทับช้าง	พิจิตร
19	ชุมชนบ้านค่ายหมื่นแผ้ว	ชัยภูมิ
20	ชุมชนหนองบัวระเหว	ชัยภูมิ
21	ชุมชนนาหนองทุ่ม	ชัยภูมิ
22	ชุมชนลาดใหญ่	ชัยภูมิ
23	ชุมชนคอนสวรรค์	ชัยภูมิ
24	ชุมชนคลองแม่ลาย	กำแพงเพชร
25	ชุมชนคลองขลุง-ท่ามะเขือ	กำแพงเพชร
26	ชุมชนท่าม่วง	กาญจนบุรี
27	ชุมชนสามง่าม ท่าโบสถ์	ชัยนาท
28	ชุมชนสรรพยา	ชัยนาท

ตารางที่ 3 - 7 รายชื่อผังเมืองรวมในขั้นตอนการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด
29	ชุมชนเวียงฝาง	เชียงใหม่
30	เมืองเมืองปัก	นครราชสีมา
31	ชุมชนหนองบัว	นครสวรรค์
32	ชุมชนเก้าเลี้ยว	นครสวรรค์
33	ชุมชนบรรพตพิสัย	นครสวรรค์
34	ชุมชนตากฟ้า	นครสวรรค์
35	ชุมชนลาดยาว	นครสวรรค์
36	ชุมชนเวียงสา	น่าน
37	ชุมชนสามง่าม	พิจิตร
38	ชุมชนสากเหล็ก	พิจิตร
39	ชุมชนปง	พะเยา
40	ชุมชนเชียงคำ-สบบง-บ้านทราย	พะเยา
41	ชุมชนบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยพะเยา	พะเยา
42	ชุมชนเกาะยาวน้อย	พังงา
43	ชุมชนขุนยวม	แม่ฮ่องสอน
44	ชุมชนแม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน
45	ชุมชนท่าโขลง	ลพบุรี
46	ชุมชนแก่งเสือเต้น	ลพบุรี
47	ชุมชนบ้านโฮ่ง	ลำพูน
48	ชุมชนสามชุก	สุพรรณบุรี
49	เมืองบางคนที	สมุทรสงคราม

ตารางที่ 3 - 7 รายชื่อผังเมืองรวมในขั้นตอนการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด
50	เมืองบางระจัน	สิงห์บุรี
51	ชุมชนโพธิ์ทอง	อ่างทอง
52	ชุมชนหัวดง	อุตรดิตถ์
53	ชุมชนพิชัย	อุตรดิตถ์
54	ชุมชนกระพี้	อุตรดิตถ์
55	ชุมชนหนองฉาง	อุทัยธานี
56	ชุมชนหนองสระ	อุทัยธานี

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565

3.3.2 การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม

เมื่อมีการประกาศใช้บังคับผังเมืองรวม หรือมีการพิจารณารายงานการประเมินผลผังเมืองรวมในพื้นที่ครั้งที่ผ่านมาเสร็จสิ้น กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องดำเนินการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมให้ใช้บังคับผังเมืองรวมภายใน 5 ปี โดยมีแนวทางดำเนินการประเมินผลภายใต้พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ซึ่งมีองค์ประกอบที่ต้องแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลง 8 ปัจจัย ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ความหนาแน่นของประชากร นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคมนาคมและการขนส่ง การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบด้วย ทั้งนี้ เมื่อคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาแล้วมีมติ “ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม” หมายความว่า ผังเมืองรวมดังกล่าวจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เนื่องจากสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมเมืองมีการเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ และหากคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาแล้ว

มีมติ “ไม่ปรับปรุงผังเมืองรวม” หมายความว่า ผังเมืองรวมยังสามารถใช้บังคับต่อไปได้ เนื่องจากสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผังเมืองรวมที่ได้ดำเนินการประเมินผลแล้ว จำนวน 39 ผัง ดังนี้

3.3.2.1 ดำเนินการประเมินผลผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน แล้วเสร็จ จำนวน 20 ผัง

โดยเป็นผังที่กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการทั้งหมด จำนวน 20 ผัง ดังนี้

ผังที่ผ่านการประเมินผล โดยคณะกรรมการผังเมือง มีมติไม่ปรับปรุงผัง (ให้ใช้บังคับต่อ) จำนวน 15 ผัง ได้แก่

ตารางที่ 3 - 8 รายชื่อผังเมืองรวมที่ผ่านการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม โดยมีมติไม่ปรับปรุงผัง

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด
1	ชุมชนหลวงเหนือ	ลำปาง
2	ชุมชนดอกคำใต้	พะเยา
3	ชุมชนเชียงม่วน	พะเยา
4	ชุมชนร้องกวาง	แพร่
5	ชุมชนล้อมแรด	ลำปาง
6	ชุมชนบ้านถ้ำ	พะเยา
7	ชุมชนท่าน้ำอ้อยม่วงหัก	นครสวรรค์
8	ชุมชนคำชะอี	มุกดาหาร
9	ชุมชนวิหารแดง	สระบุรี
10	ชุมชนแหลมงอบ	ตราด

ตารางที่ 3 - 8 รายชื่อผังเมืองรวมที่ผ่านการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม โดยมีมติไม่ปรับปรุงผัง (ต่อ)

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด
11	ชุมชนแม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน
12	ชุมชนเกาะลันตาใหญ่-เกาะลันตาน้อย	กระบี่
13	ชุมชนศรีสำโรง	สุโขทัย
14	ชุมชนบางสะพานน้อย	ประจวบคีรีขันธ์
15	เมืองหล่มสัก	เพชรบูรณ์

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565

ผังที่ผ่านการประเมินผล โดยคณะกรรมการผังเมือง มีมติให้ปรับปรุงผัง จำนวน 5 ผัง ได้แก่

ตารางที่ 3 - 9 รายชื่อผังเมืองรวมที่ผ่านการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม โดยมีมติให้ปรับปรุงผัง

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด
1	ชุมชนดงเจน	พะเยา
2	ชุมชนสลกบาตร	กำแพงเพชร
3	เมืองบ้านโป่ง	ราชบุรี
4	ชุมชนปาย	แม่ฮ่องสอน
5	ชุมชนหาดเสี้ยว	สุโขทัย

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565

3.3.2.2 การประเมินผลผังเมืองรวมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 19 ผัง สามารถจำแนกเป็น 2 กรณี ดังนี้

(1) กรณีผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการมีขั้นตอน ดังนี้

รูปที่ 3 - 41 ขั้นตอนการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม กรณีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินการ

โดยมีรายชื่อผังเมืองรวม ที่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 13 ผัง ได้แก่

ตารางที่ 3 - 10 รายชื่อผังเมืองรวม กรณีกรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการที่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด	ขั้นตอนปัจจุบัน
1	ชุมชนระโนด	สงขลา	ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
2	เมืองปากพนัง	นครศรีธรรมราช	ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
3	ชุมชนจุฬาภรณ์	นครศรีธรรมราช	ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
4	ชุมชนท่าศาลา	นครศรีธรรมราช	ขั้นตอนที่ 7 นำเสนอรายงานฯ ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัด
5	ชุมชนท่าวุ้ง	ลพบุรี	ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมตาม 8 ปัจจัย ที่กฎหมายกำหนด
6	ชุมชนบ้านเหล่า	เชียงราย	ขั้นตอนที่ 7 นำเสนอรายงานฯ ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัด
7	เมืองแม่หล่าย	แพร่	ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
8	ชุมชนจอมบึง	ราชบุรี	ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
9	ชุมชนสันกำแพง	เชียงใหม่	ขั้นตอนที่ 7 นำเสนอรายงานฯ ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัด

ตารางที่ 3 - 10 รายชื่อผังเมืองรวม กรณีกรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการที่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (ต่อ)

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด	ขั้นตอนปัจจุบัน
10	ชุมชนเกาะเต่า	สุราษฎร์ธานี	ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
11	ชุมชนเกาะแตน	สุราษฎร์ธานี	ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมแผนที่ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูล ทบทวนกฎกระทรวงผังเมืองรวม
12	ชุมชนปากดง	กำแพงเพชร	ขั้นตอนที่ 7 นำเสนอรายงานฯ ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัด
13	ชุมชนทุ่งช้าง	น่าน	ขั้นตอนที่ 5 จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565

(2) กรณีผังเมืองรวมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ จำนวน 6 ผัง โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองมีภารกิจในการกำกับ แนะนำให้คำปรึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีขั้นตอน ดังนี้

รูปที่ 3 - 42 ขั้นตอนการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ

โดยมีรายชื่อผังเมืองรวมกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 6 ผัง ได้แก่

ตารางที่ 3 - 11 รายชื่อผังเมืองรวม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ลำดับที่	ผังเมืองรวม	จังหวัด	ขั้นตอนปัจจุบัน
1	ชุมชนพะตง - พังลา	สงขลา	ขั้นตอนที่ 7 นำเสนอรายงานฯ ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัด
2	เมืองนราธิวาส	นราธิวาส	ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมแผนที่ จัดเก็บรวบรวม ข้อมูล ทบทวนกฎกระทรวงผังเมืองรวม
3	ชุมชนท่าลาน	สระบุรี	ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมแผนที่ จัดเก็บรวบรวม ข้อมูล ทบทวนกฎกระทรวงผังเมืองรวม
4	ชุมชนสุวรรณภูมิ	ร้อยเอ็ด	ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมแผนที่ จัดเก็บรวบรวม ข้อมูล ทบทวนกฎกระทรวงผังเมืองรวม
5	ชุมชนเกษตรวิสัย	ร้อยเอ็ด	ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมแผนที่ จัดเก็บรวบรวม ข้อมูล ทบทวนกฎกระทรวงผังเมืองรวม
6	เมืองนครศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช	ขั้นตอนที่ 1 จัดเตรียมแผนที่ จัดเก็บรวบรวม ข้อมูล ทบทวนกฎกระทรวงผังเมืองรวม

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2565

3.3.2.3 ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินผลผังเมืองรวม

(1) ผังเมืองรวมจำนวน 20 ผัง ได้ผ่านการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนด โดยคณะกรรมการผังเมืองมีมติ ดังนี้

- ให้ปรับปรุงผัง จำนวน 5 ผัง ทำให้ผังเมืองรวมเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงผัง โดยสามารถใช้ผลการประเมินฯ รวมถึงข้อคิดเห็นของประชาชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงผังเมืองรวมครั้งใหม่ ทำให้ผังเมืองรวมที่จะประกาศต่อไป สามารถแก้ไขปัญหาพื้นที่และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

- ไม่ปรับปรุงผังเมืองรวม จำนวน 15 ผัง ทำให้มีผังเมืองรวมสามารถใช้บังคับต่อไปได้ เนื่องจากสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมไม่มีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ โดยสามารถใช้ผลการประเมินฯ รวมถึงข้อคิดเห็นของประชาชนในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาพื้นที่เฉพาะบริเวณเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน

(2) จัดให้มีการเผยแพร่ผลการประเมินผังเมืองรวม จำนวน 20 ผัง และข้อเสนอแนะที่ได้จากกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมในเขตจังหวัด คณะกรรมการพิจารณาด้านการผังเมือง คณะอนุกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาการประเมินผลผังเมืองรวม และคณะกรรมการผังเมือง/คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงผังและพัฒนางานในความรับผิดชอบให้มีความเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชน

รูปที่ 3 - 43 ข่าวประชาสัมพันธ์กรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อเผยแพร่ผลการประเมิน

(3) สืบเนื่องจากระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 ที่มีการกำหนดการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ทั้งสิ้น 8 ปัจจัย โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน รวม 26 ตัวชี้วัด กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสำนักวิเคราะห์และประเมินผล ได้ดำเนินการ ดังนี้

- จัดทำคู่มือการจัดทำรายงานการติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมผังเมืองรวม จำนวน 500 เล่ม และคู่มือการจัดทำรายงานการประเมินผลผังเมืองรวม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 500 เล่ม แจกให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีมาตรฐานเดียวกัน

รูปที่ 3 - 44 คู่มือการจัดทำรายงานการติดตามฯ และคู่มือการจัดทำรายงานการประเมินผลผังเมืองรวม

- จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม “การจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผล ตามระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 (รูปแบบใหม่)” เพื่อพัฒนาทักษะ และเพิ่มศักยภาพของบุคลากรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่ต้องปฏิบัติงานด้านการติดตามและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม จำนวน 3 รุ่น มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 149 คน เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผล (รูปแบบใหม่) ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการผังเมืองกำหนด

รูปที่ 3 - 45 การอบรมหลักสูตร การจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผล ตามระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 (รูปแบบใหม่)

3.3.2.4 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการประเมินผลผังเมืองรวม

(1) ปัญหาในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลอาคาร เนื่องจากในปัจจุบันการใช้ประโยชน์อาคารมีรูปแบบผสมผสาน เช่น การใช้อาคารในเชิงเกษตรร่วมกับที่อยู่อาศัย หรือการใช้อาคารเป็นคลังสินค้าร่วมกับที่อยู่อาศัย ทำให้ผู้สำรวจและจัดเก็บข้อมูลเกิดความสับสน ส่งผลให้การจัดเก็บข้อมูลอาคาร และข้อมูลจำนวนประชากร ที่ใช้ในการประเมินผลเกิดความคลาดเคลื่อน

(2) สถานการณ์เฉพาะหน้าที่เป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย เช่น การเกิดภัยพิบัติในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการสำรวจพื้นที่ หรือจัดประชุมได้ตามแผนงาน ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3.3.2.5 เป้าหมายการดำเนินการในระยะต่อไป

(1) พัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรของกรมโยธาธิการและผังเมือง ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการปฏิบัติงานด้านติดตามและประเมินผลผังเมืองรวมและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานและระยะเวลาที่กำหนด

(2) พัฒนาคู่มือรายงานติดตามฯ และรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(3) เตรียมแนวทางการปฏิบัติงาน และพร้อมรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เช่น การสำรองงาน การเตรียมความพร้อมของเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารออนไลน์ เป็นต้น

(4) เป้าหมายการดำเนินการในขั้นตอนประเมินผลฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 60 ผัง จำแนกเป็นผังที่กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการ จำนวน 48 ผัง และผังที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ จำนวน 12 ผัง

ส่วนที่ 4

การดำเนินการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ส่วนที่ 4
การดำเนินการอื่น ๆ
ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

4.1 การจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 มีเป้าหมายเพื่อขับเคลื่อนการผังเมืองให้มีประสิทธิภาพ เป็นเครื่องมือการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศให้มีความสอดคล้องกันในทุกระดับ โดยกำหนดให้ระบบการผังเมืองของประเทศต้องมีกรอบนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้ดำเนินการร่วมกัน เพื่อให้การวางและจัดทำผังเมือง และการใช้ประโยชน์พื้นที่และที่ดินในทุกระดับเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประโยชน์แก่สาธารณะ “การผังเมือง” จึงเป็นกลไกหนึ่งในทางสากลที่ใช้ในการจัดการและแก้ไขปัญหาเพื่อจัดระเบียบของการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกันของสังคม ทั้งนี้ การผังเมืองไม่ได้มีความหมายเพียงเฉพาะการดำเนินการในเขตพื้นที่ชุมชนเมืองที่เป็นศูนย์รวมของกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงพื้นที่ที่อยู่ภายในอาณาเขตการปกครองของประเทศโดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งในและนอกเขตชุมชนเมือง ถึงแม้ว่าพื้นที่นั้นจะมีสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันจะเป็นอย่างไรก็ตาม หากจะนำมาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมการพัฒนาทางเศรษฐกิจในหลักสากล จะมีการพัฒนาภายใต้กฎกติกาการใช้พื้นที่ที่สังคมตกลงร่วมกัน เพื่อให้เกิดการใช้พื้นที่ที่เหมาะสมทำให้ช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ในการใช้พื้นที่ ตามกรอบที่การผังเมืองกำหนดอันจะนำมาซึ่งความสงบสุขของสังคมที่ยั่งยืน สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของการผังเมืองที่มีจุดมุ่งหมายหลักที่ต้องการสร้างกติกาการใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างกลุ่มคนในสังคม เพื่อให้สมาชิกส่วนใหญ่ดำรงชีวิตภายใต้คุณภาพชีวิตที่ดีและเพื่อให้ประเทศพัฒนาอย่างสมดุลสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการพัฒนาประเทศ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

4.1.1 ที่มาของธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

4.1.1.1 ธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองได้ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 โดยให้คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเป็นผู้จัดทำ เพื่อใช้เป็นหลักการพื้นฐานที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองพึงปฏิบัติ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการต่อไปตามหน้าที่และอำนาจของตน (มาตรา 7 และมาตรา 75 (8))

4.1.1.2 รัฐบาลได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องการใช้พื้นที่ให้เกิดความยั่งยืน โดยต้องมีการกำหนดนโยบายการตั้งถิ่นฐานและการผังเมืองให้มีหน่วยงานระดับชาติกำกับดูแลและทำงานควบคู่ไปกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้มีกฎหมายเฉพาะเหมือนเป็นธรรมนูญการผังเมืองในการกำกับกฎหมายอื่น ๆ ไม่ให้หน่วยงานต่าง ๆ ละเมิด หรือปล่อยให้มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ไม่เป็นไปตามหลักการ

4.1.1.3 ธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ดำเนินการโดยยึดหลักการในการวางผังเมือง ซึ่งเป็นกรอบหลักการพื้นฐานสากลที่ทุกประเทศจะยึดถือเป็นกฎที่ต้องคำนึงถึงเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองที่ดี ประกอบด้วยหลักการ 3 ด้าน ได้แก่

(1) หลักแห่งความมีเอกภาพ (Rule of Solidarity) โดยมุ่งหวังให้เกิดความมั่นคงและเป็นปึกแผ่นเดียวกันในเนื้อหาเชิงพื้นที่ของการวางผังเมืองทุกระดับ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญที่ผู้วางผังเมืองต้องคำนึงถึงและยึดถือปฏิบัติเพื่อให้การวางผังเมืองทุกระดับเกิดความสอดคล้องไม่ขัดแย้งกันในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

(2) หลักแห่งความสอดคล้อง เชื่อมโยง (Rule of Coherence) โดยมุ่งหวังให้เกิดความกลมกลืนกันในบริบทเชิงพื้นที่ของประเทศ ตั้งแต่ระดับรัฐธรรมนูญ (แนวนโยบายแห่งรัฐ) ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้เกิดการบูรณาการ (Integration) ภารกิจด้านการวางผังเมืองอย่างเป็นระบบ ซึ่งจำแนกออกได้ 3 มิติ ประกอบด้วย

(2.1) มิติเชิงพื้นที่ ในการบริหารจัดการพื้นที่ของประเทศ การจัดทำแผนงาน/โครงการและการบริหารจัดการพื้นที่พิเศษเพื่อให้เกิดความกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกันในการกำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งผลทำให้เกิดความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของการวางผังเมืองในทุกระดับ ตั้งแต่ในระดับประเทศ ภาค จังหวัด เมือง ชุมชน และพื้นที่ระดับย่าน รวมไปถึงระดับชนบท

(2.2) มิติเชิงเวลา โดยมุ่งหวังให้เกิดความเชื่อมโยงของการจัดทำผังเมืองที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนงาน/ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวง กรม โดยมีความสอดคล้องกันในด้านมิติของเวลา

(2.3) มิติเชิงหน้าที่ หรือองค์กรซึ่งมีอำนาจบริหารจัดการพื้นที่ที่จะต้องสร้างให้เกิดการบูรณาการภารกิจระหว่างหน่วยงานร่วมกัน

โดยหลักแห่งความสอดคล้อง เชื่อมโยงดังกล่าวได้ปรากฏความเชื่อมโยงของการวางผังเมืองในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพมั่นคงของระบบการผังเมืองของประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากความสอดคล้องเชื่อมโยงของการวางผังเมืองในทุกระดับ และให้การดำเนินโครงการพัฒนาภาครัฐทางด้านกายภาพจะต้องสอดคล้องกับนโยบายและการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมือง

(3) หลักแห่งความยั่งยืน หรือหลักของความสมดุล ยั่งยืน (Rule of Sustainability) โดยมุ่งหวังให้เกิดความสมดุลในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินระหว่างการควบคุมและการพัฒนาพื้นที่ของเมือง เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและความเสมอภาคของคนในสังคมระหว่างรุ่น ในการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน การแก้ไขปัญหาของเมือง รวมทั้งการทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุขลักษณะความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงคนทุกกลุ่มในสังคม รวมทั้งความหลายหลากของพื้นที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) แห่งองค์การสหประชาชาติ และวาระใหม่แห่งการพัฒนาเมือง (New Urban Agenda) และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้มีการวางกรอบและนโยบายด้านการพัฒนาพื้นที่และการใช้ประโยชน์ที่ดินในทุกระดับ ซึ่งนอกจากจะต้องวางและจัดทำผังเมืองในแต่ละระดับให้สอดคล้องกันแล้ว ยังกำหนดให้วางกรอบและนโยบายการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้องและชนบทอย่างสมดุลและยั่งยืนอีกด้วย

ทั้งนี้ หลักการทั้งสามด้านดังกล่าวเปรียบเสมือนเป็นเสาหลักในการวางผังเมืองที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของระบบการวางผังเมืองของประเทศในทุกระดับ โดยได้ระบุถึงหลักแห่งความสอดคล้องเชื่อมโยง และหลักแห่งความยั่งยืน ที่จะทำให้เกิดความเป็นเอกภาพในบริบทเชิงพื้นที่ ในการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่ขัดแย้งกัน รวมทั้งการสร้างความสมดุลของการอนุรักษ์และการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต โดยปรากฏอยู่ในธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้จัดทำผังเมืองได้ใช้เป็นหลักการที่ต้องยึดถือปฏิบัติ เพื่อให้การวางและจัดทำผังเมืองเป็นไปตามธรรมนูญว่าด้วยผังเมืองต่อไป

4.1.2 การปฏิบัติตามธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

ธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เป็นหลักการพื้นฐานที่ผู้เกี่ยวข้องกับการผังเมืองพึงปฏิบัติ โดยพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 บัญญัติว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วจะมีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการต่อไปตามหน้าที่และอำนาจของตน ดังนั้น หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจึงต้องดำเนินงานภายใต้ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินที่ต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี

4.1.3 แนวทางการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

แนวทางการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเพื่อเสนอแนวทางการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เป็นการดำเนินการศึกษา ทบทวน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความสำคัญของการผังเมือง ความหมายและนิยามศัพท์ ที่มาของธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง และผลการบังคับใช้ของธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง รวมทั้งจัดทำแนวทางการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 2 การประชุมคณะทำงานจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เป็นการประชุมคณะทำงานจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เพื่อพิจารณาแนวทางการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการมีส่วนร่วม เป็นการดำเนินการเพื่อให้ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะหรือกำหนดปัจจัยที่มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคนโยบายเพื่อยกระดับความสำคัญของการผังเมืองและหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง และได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง เสนอข้อคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง โดยนำเสนอเป็นวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง (เบื้องต้น)

ขั้นตอนที่ 5 การประชุมคณะทำงานจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เพื่อพิจารณาร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง (ที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมแล้ว)

ขั้นตอนที่ 6 การประชุมคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ เพื่อพิจารณาร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 7 การประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง

ขั้นตอนที่ 8 การประกาศใช้ธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เพื่อให้ส่วนราชการได้นำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของตนต่อไป

4.1.4 การดำเนินการที่ผ่านมา

ตามที่คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย จึงได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 1335/2563 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เพื่อใช้เป็นหลักการพื้นฐานที่ผู้เกี่ยวข้องกับการผังเมืองพึงปฏิบัติ และเมื่อคณะทำงานจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ได้เห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองแล้วและให้กรมโยธาธิการและผังเมืองนำร่างธรรมนูญฯ ไปรับฟังความคิดเห็นตามกระบวนการมีส่วนร่วม

กระทรวงมหาดไทยโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง ได้พิจารณากำหนดแนวทางการจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วม โดยดำเนินการดังนี้

4.1.4.1 การเตรียมความพร้อมบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อร่วมเป็นวิทยากรในกระบวนการมีส่วนร่วมและซักซ้อมแนวทางในการจัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2563 ณ โรงแรมโกลเด้นทิวลิป ซอฟเฟอริน กรุงเทพมหานคร

2.4.1.4 การสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองรายภาค เพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง จำนวน 9 ครั้ง โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หน่วยงานราชการระดับพื้นที่จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ และภาคประชาสังคม ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2563 - มีนาคม 2564 โดยมีรายละเอียดของการจัดประชุมแต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 484 คน ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรุงเทพมหานคร สิงห์บุรี อ่างทอง ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ ชัยนาท ลพบุรี และสระบุรี รวมทั้งสิ้น 10 จังหวัด

ครั้งที่ 2 ณ โรงแรมไมด้า จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 445 คน ประกอบด้วยจังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม รวมทั้งสิ้น 8 จังหวัด

ครั้งที่ 3 ณ โรงแรมดุสิตธานี จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 340 คน ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี ตราด ระยอง และฉะเชิงเทรา รวมทั้งสิ้น 8 จังหวัด

ครั้งที่ 4 ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 469 คน ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอน รวมทั้งสิ้น 8 จังหวัด

ครั้งที่ 5 ณ โรงแรมนภาลัย จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 425 คน ประกอบด้วยจังหวัดอุดรธานี เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม สกลนคร หนองบัวลำภู ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และมุกดาหาร รวมทั้งสิ้น 10 จังหวัด

ครั้งที่ 6 ณ โรงแรมสีมาธานี จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 550 คน ประกอบด้วยจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และชัยภูมิ รวมทั้งสิ้น 10 จังหวัด

ครั้งที่ 7 ณ โรงแรมรอยัลภูเก็ต ซิตี้ จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 337 คน ประกอบด้วยจังหวัดภูเก็ต ชุมพร ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง และสตูล รวมทั้งสิ้น 7 จังหวัด

ครั้งที่ 8 ณ โรงแรมทวินโลตัส จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2564 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 404 คน ประกอบด้วยจังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวมทั้งสิ้น 7 จังหวัด

ครั้งที่ 9 ณ โรงแรมท๊อปแลนด์ จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563 มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ทั้งสิ้น 570 คน ประกอบด้วยจังหวัดพิษณุโลก ตาก กำแพงเพชร อุทัยธานี นครสวรรค์ พิจิตร อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ และสุโขทัย รวมทั้งสิ้น 9 จังหวัด

ในการสัมมนาดังกล่าว กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการวางผังเมืองของไทย และการดำเนินการให้เป็นไปตามผังเมืองตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการระดมความคิดเห็นและร่วมเสนอแนวทางเพื่อสนับสนุนการวางผังเมืองในทุกระดับ เพื่อใช้เป็นกรอบชี้นำการพัฒนาทางด้านกายภาพในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับเมือง ระดับชนบท และพื้นที่เฉพาะ และเพื่อกำหนดประเด็นตามสาระสำคัญของธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง นอกจากนั้นยังจัดให้มีการระดมความคิดเห็นเป็นกลุ่มย่อยเป็นรายจังหวัด เพื่ออธิบายแลกเปลี่ยน และรับฟังความคิดเห็นต่อร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง รวมทั้งการสรุปผลที่ได้จากการระดมสมองของแต่ละกลุ่มด้วย

สรุปผลจากการสัมมนารายภาค มีผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น 4,367 คน โดยมีผู้แสดงความเห็นผ่านแบบสอบถาม (กระดาษ) จำนวน 511 คน และผ่านระบบแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 1,336 คน ระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน 2563 ถึงวันที่ 18 มีนาคม 2564

4.1.4.3 การสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) จึงไม่สามารถดำเนินการจัดสัมมนาสรุปผลที่ได้จากการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองได้ กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงได้พิจารณาปรับรูปแบบเป็นการสอบถามความเห็นจากองค์กร/บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมความคิดเห็นดังกล่าวมาปรับปรุงร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง และเสนอต่อคณะทำงานจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองเพื่อพิจารณาร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ก่อนเสนอให้คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติพิจารณาแล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ก่อนออกประกาศธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง เพื่อให้ส่วนราชการได้นำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของตนต่อไป

รูปที่ 4 - 1 การสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองรายภาค ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2563 ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปที่ 4 - 2 การสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองรายภาค ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่

คณะทำงานจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ได้ดำเนินการจัดทำร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564 โดยที่ประชุมมีมติ เห็นชอบ ร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ตามมาตรา 7 ประกอบมาตรา 75 (8) และให้เสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565 ลงมติเห็นชอบหลักการร่างธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับไปแก้ไขปรับปรุงที่มาของธรรมนูญว่าด้วยการผังเมืองให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและให้รับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วเสนอคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติเพื่อพิจารณา และให้ดำเนินการต่อไปได้

4.2 การจัดทำอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 111 มาตรา ซึ่งต้องมีการจัดทำอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการใช้บังคับกฎหมายที่มีผลกระทบกับประชาชน จำนวน 15 ฉบับ โดยแบ่งเป็น

(1) กฎกระทรวง จำนวน 1 ฉบับ
(2) ประกาศกระทรวงมหาดไทย จำนวน 3 ฉบับ
(3) ประกาศคณะกรรมการผังเมือง จำนวน 6 ฉบับ
(4) ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 2 ฉบับ
(5) ระเบียบคณะกรรมการผังเมือง จำนวน 2 ฉบับ
(6) ระเบียบกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 1 ฉบับ

4.2.1 อนุบัญญัติที่กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการจัดทำและประกาศใช้บังคับไปแล้ว จำนวน 8 ฉบับ ดังนี้

4.2.1.1 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2563

มีสาระสำคัญตามมาตรา 71 วรรคสี่ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนด โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านการผังเมือง เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภูมิศาสตร์ หรือสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้ประกาศใช้บังคับในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2563

4.2.1.2 ระเบียบกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสภา ผู้แทนสมาคม ผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง ในคณะกรรมการผังเมือง พ.ศ. 2563

มีสาระสำคัญตามมาตรา 80 วรรคสาม บัญญัติให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสภาวิศวกร ผู้แทนสภาสถาปนิก ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 80 (4) และกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง จำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งต้องมาจากภาคประชาสังคมอย่างน้อยหนึ่งคน ตามมาตรา 80 (5) และได้ประกาศใช้บังคับ เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2563

4.2.1.3 ระเบียบคณะกรรมการผังเมืองว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิยื่นคำร้อง การยื่นคำร้อง และวิธีพิจารณาคำร้อง เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2564

มีสาระสำคัญตามมาตรา 30 วรรคสาม บัญญัติให้คณะกรรมการผังเมืองเป็นผู้กำหนด โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกรณีผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิยื่นคำร้อง การยื่นคำร้อง และวิธีการในการพิจารณาคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับผังเมืองรวม ในกรณีมีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดตามมาตรา 22 (5) ในการปิดประกาศผังเมืองรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2564 (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2564)

4.2.1.4 ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง บุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายเงินค่าตอบแทนการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร เกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. 2564

มีสาระสำคัญตามมาตรา 59 วรรคสอง บัญญัติให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้กำหนด โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงานกรณีบุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายเงินค่าตอบแทนการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร เกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ จากการที่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นได้สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ดัดแปลง รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564

4.2.1.5 ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกันเงินค่าตอบแทนในการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารไว้เพื่อจ่ายในการเช่าซื้อหรือเช่าที่ดินหรืออาคารเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. 2564

มีสาระสำคัญตามมาตรา 63 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้กำหนด โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินค่าตอบแทนในการเช่าซื้อหรือเช่าที่ดินหรืออาคารที่จัดหาให้ใหม่ในการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ได้รับคำสั่งให้รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารไม่สามารถจัดหาที่อยู่เองได้ เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีหน้าที่จัดหาที่ดินหรืออาคารให้บุคคลที่ถูกรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารนั้น และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564

4.2.1.6 กฎกระทรวงการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง พ.ศ. 2565

มีสาระสำคัญตามมาตรา 95 วรรคสอง บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการอุทธรณ์ คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด และคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น ในกรณีดังต่อไปนี้

- การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ดินตามมาตรา 37 วรรคสอง
- การกำหนดค่าทดแทนตามมาตรา 37 วรรคสาม
- การปฏิเสธหรือสั่งการเกี่ยวกับโครงการที่จะมีการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือที่จะก่อสร้างอาคารตามมาตรา 44
- การสั่งให้ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา 57
- การกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนตามมาตรา 59 มาตรา 64 มาตรา 66 ซึ่งคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกำหนด และมาตรา 67
- การคิดค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา 60

- การคิดค่าใช้จ่ายในการดัดแปลงอาคารตามมาตรา 61
- การจัดทำระบบสาธารณูปโภคและการกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนในการใช้ที่ดินตามมาตรา 69
- การสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือการสั่งให้แก้ไขปรับปรุงหรือการสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินตามมาตรา 97

และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2565

4.2.1.7 ประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นการปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2565

สาระสำคัญตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะกรรมการผังเมืองเป็นผู้กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ผังนโยบายระดับภาค ผังนโยบายระดับจังหวัด ผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงผู้ที่จะได้รับผลกระทบ มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบด้วยวิธีการที่หลากหลายและทั่วถึง มีข้อมูลเพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชน และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2565 (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2565)

4.2.1.8 ระเบียบคณะกรรมการผังเมืองว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565

มีสาระสำคัญตามมาตรา 34 วรรคสอง บัญญัติให้คณะกรรมการผังเมืองเป็นผู้กำหนด โดยกำหนดวิธีการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ซึ่งต้องมีการกำหนดในเรื่องการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ความหนาแน่นของประชากร นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคมนาคมและการขนส่ง การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง โดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และได้ประกาศเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2565 (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2565)

4.2.2 ร่างอนุบัญญัติที่อยู่ระหว่างดำเนินการซึ่งยังไม่ได้ประกาศใช้บังคับ จำนวน 7 ฉบับ อยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

4.2.2.1 ขั้นตอนส่งเรื่องไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 5 ฉบับ และคาดว่าจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ภายในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ดังนี้

(1) ประกาศคณะกรรมการผังเมืองฯ จำนวน 4 ฉบับ ที่ออกตามความในมาตรา 9 วรรคหนึ่ง

มีสาระสำคัญบัญญัติให้คณะกรรมการผังเมืองเป็นผู้กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ ผังนโยบายระดับภาค ผังนโยบายระดับจังหวัด ผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงผู้ที่จะได้รับผลกระทบ มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบด้วยวิธีการที่หลากหลายและทั่วถึง มีข้อมูลเพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชน ประกอบด้วย

(1.1) ประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับประเทศ พ.ศ. ....

(1.2) ประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค พ.ศ. ....

(1.3) ประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด พ.ศ. ....

(1.4) ประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. ....

(2) ประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ จำนวน 1 ฉบับ คือ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง วิธีดำเนินการและการกำหนดค่าใช้จ่ายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางและจัดทำผังเมืองรวมร่วมกัน พ.ศ. 2565 ที่ออกตามความในมาตรา 23 วรรคสาม

มีสาระสำคัญบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง ซึ่งกำหนดวิธีดำเนินการและวิธีกำหนดค่าใช้จ่ายในกรณีที่เป็นการวางและจัดทำผังเมืองรวมที่มีขอบเขตครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของจังหวัด โดยรวมเขตปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งในจังหวัดเดียวกันหรือหลายจังหวัด ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะต้องดำเนินการและจะต้องจ่ายตามสัดส่วนของตน

4.2.2.2 ขั้นตอนเตรียมเสนอคณะกรรมการผังเมือง จำนวน 1 ฉบับ ที่ออกตามความในมาตรา 37 วรรคสาม

มีสาระสำคัญบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการผังเมือง ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนความเสียหายหรือเสื่อมสิทธิ จากการที่คณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดเห็นว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองรวมต่อไปของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินขัดต่อนโยบายของผังเมืองรวมในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับสุขลักษณะความปลอดภัยของประชาชน สวัสดิภาพของสังคม หรือประโยชน์สาธารณะ คือ ร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดค่าทดแทนอันเกิดจากการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินมาก่อนที่ผังเมืองรวมจะใช้บังคับ พ.ศ. .... และคาดว่าจะประกาศใช้บังคับภายในเดือนธันวาคม

4.2.2.3 ขั้นตอนประชุมคณะทำงานจัดทำอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 1 ฉบับ ที่ออกตามความในมาตรา 25

มีสาระสำคัญบัญญัติให้คณะกรรมการผังเมืองเป็นผู้กำหนด โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐาน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับผังนโยบายระดับภาคและผังนโยบายระดับจังหวัดและต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ คือ ร่างประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและมาตรฐานของผังเมืองรวม พ.ศ. .... และคาดว่าจะประกาศภายในเดือนธันวาคม

4.3 การดำเนินการจัดทำผังน้ำ

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำควบคู่กับงานวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ โดยบัญญัติอยู่ในหมวด 3 ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ และหมวด 4 ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

หมวด 3 ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ ประกอบด้วย ผังนโยบายระดับประเทศ ผังนโยบายระดับภาค และผังนโยบายระดับจังหวัด มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังนี้

มาตรา 14 (2) (ค) กำหนดให้ดำเนินการจัดทำแผนผังกายภาพด้านการจัดการน้ำเป็นสาขาหนึ่งในแผนผังโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ในงานวางและจัดทำผังระดับประเทศ เพื่อเป็นกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่ในภาพรวมทั้งประเทศ

มาตรา 16 (3) (ญ) กำหนดให้ดำเนินการจัดทำ “แผนผังแสดงผังน้ำ” เป็นองค์ประกอบหนึ่งของแผนผังในผังนโยบายระดับภาค เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการน้ำลงรายละเอียดเชิงพื้นที่ในระดับภาค

มาตรา 18 (3) (ช) กำหนดให้ดำเนินการจัดทำ “แผนผังแสดงผังน้ำ” เป็นองค์ประกอบหนึ่งของแผนผังในผังนโยบายระดับจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการน้ำลงรายละเอียดเชิงพื้นที่ในระดับจังหวัด

หมวด 4 ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ผังเมืองรวม มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังนี้

มาตรา 22 (3) (ฉ) กำหนดให้ดำเนินการจัดทำ “แผนผังแสดงผังน้ำ” เป็นองค์ประกอบหนึ่งของแผนผังในผังเมืองรวม เพื่อใช้เป็นมาตรการในการจัดการน้ำลงรายละเอียดเชิงพื้นที่ในพื้นที่วางผังเมืองรวม

4.3.1 คำนิยามของผังน้ำ

นิยาม **“ผังน้ำ”** กำหนดไว้ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

“**ผังน้ำ**” หมายความว่า **ผังน้ำ ตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ หรือแผนผังแสดงเขตการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่น้ำหลาก**

เมื่อพิจารณากฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ คือ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 กำหนดนิยาม **“ผังน้ำ”** ไว้ในมาตรา 4 หมายความว่า แผนที่หรือแผนผังแสดงระบบทางน้ำที่มีน้ำไหลผ่าน ซึ่งเชื่อมโยงกันตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงทางออกสู่พื้นที่แหล่งน้ำ ทะเล หรือทางออกทางน้ำระหว่างประเทศ ซึ่งระบบทางน้ำดังกล่าวครอบคลุมทั้งแม่น้ำ ลำคลอง ห้วย หนอง บึง กุด ป่าบุ่ง ป่าทาม พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่แหล่งกักเก็บน้ำ พื้นที่ทางน้ำหลาก พื้นที่น้ำนอง พื้นที่ลุ่มต่ำ ทางน้ำหรือพื้นที่อื่นใดที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้น โดยทางน้ำดังกล่าวอาจมีน้ำไหลผ่านตลอดทั้งปีหรือบางช่วงเวลาก็ได้

“ผังน้ำ” ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 มีเจตนารมณ์ของผังน้ำ ตามมาตรา 56 เมื่อมีการประกาศผังน้ำในราชกิจจานุเบกษาแล้ว การใช้ประโยชน์ที่ดินที่อยู่ในระบบทางน้ำจะต้องไม่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนทางน้ำหรือกระแสน้ำหรือกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำอันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำแล้ง และแผนป้องกันและแก้ไขภาวะน้ำท่วม

“ผังน้ำ” ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เป็นการดำเนินงานตามเจตนารมณ์ของ “การผังเมือง” ซึ่งได้นิยามไว้ในมาตรา 4 คือ เพื่อการพัฒนาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบทให้มีหรือทำให้ดียิ่งขึ้นซึ่งสุขลักษณะ ความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบความสวยงาม การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคมและการขนส่ง ความปลอดภัยของประชาชน สวัสดิภาพสังคม การป้องกันภัยพิบัติ และการป้องกันความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม เพื่อดำรงรักษาหรือบูรณะสถานที่และวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ หรือบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศที่งดงามหรือมีคุณค่าในทางธรรมชาติ

4.3.2 การใช้ผังน้ำเป็นฐานข้อมูลในการวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำ

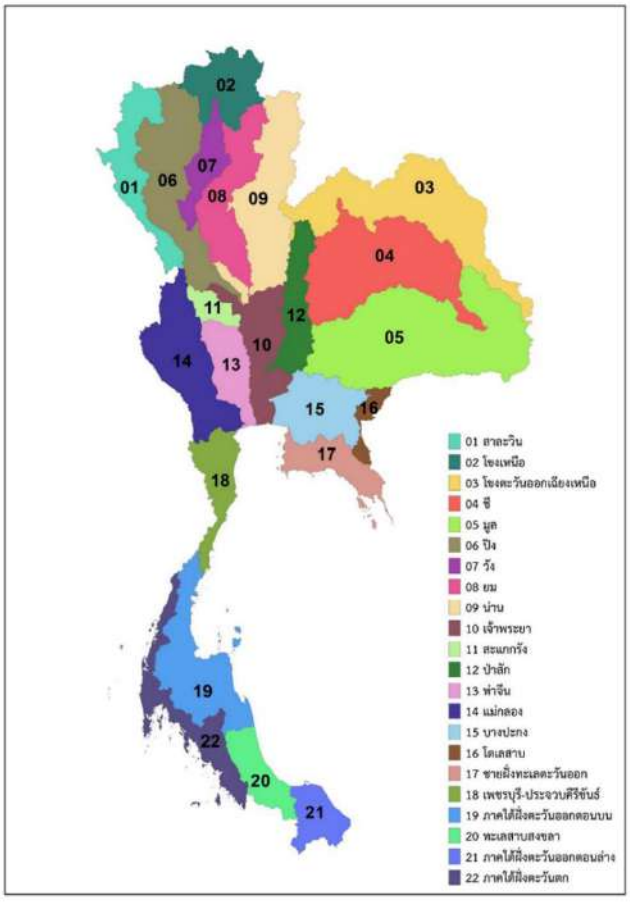
ผังน้ำของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และผังน้ำของกรมโยธาธิการและผังเมือง มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายทั้งสองฉบับ กล่าวคือ ผังน้ำของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เน้นการบริหารจัดการน้ำเป็นหลัก ทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้ง แต่ผังน้ำของกรมโยธาธิการและผังเมือง เน้นการบริหารจัดการเพื่อการตั้งถิ่นฐาน การพัฒนาเมือง การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากอุทกภัย

กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ดำเนินการวางและจัดทำผังนโยบายระดับภาค ผังนโยบายระดับจังหวัด และผังเมืองรวม ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 โดยในส่วนของ “แผนผังแสดงผังน้ำ” ได้จัดทำ “ผังน้ำ” ตามความหมาย “ผังแสดงเขตการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่น้ำหลาก” มาโดยตลอด ในขณะที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติได้มีการจัดทำผังน้ำตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

ปัจจุบัน “ผังน้ำ” ที่ดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ยังไม่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา กรมโยธาธิการและผังเมือง จึงใช้ผลการศึกษาที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ จาก “โครงการวางผังการระบายน้ำจังหวัดในลุ่มน้ำ” ซึ่งดำเนินการในพื้นที่ 25 ลุ่มน้ำหลักทั่วประเทศ (ดำเนินการ ในปี พ.ศ. 2558 - 2563) มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางและจัดทำ “แผนผังแสดงผังน้ำ” ในงานวางผังเมืองทุกระดับ โดยปรับปรุงข้อมูลและขอบเขตลุ่มน้ำ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 จำนวน 22 ลุ่มน้ำ ดังนี้

- แยกลุ่มน้ำโขง ส่วนที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็น “ลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ”
- รวมลุ่มน้ำโขง ส่วนอยู่ในภาคเหนือกับลุ่มน้ำกก เข้าด้วยกัน เป็น “ลุ่มน้ำโขงเหนือ”
- รวมลุ่มน้ำบางปะกงกับลุ่มน้ำปราจีนบุรี เข้าด้วยกัน เป็น “ลุ่มน้ำบางปะกง”
- รวมลุ่มน้ำเพชรบุรีกับลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ เข้าด้วยกันเป็น “ลุ่มน้ำเพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์”
- รวมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ส่วนที่ 1) กับลุ่มน้ำตาปีเข้าด้วยกันเป็น “ลุ่มน้ำภาคใต้ ฝั่งตะวันออกตอนบน”
- รวมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลากับลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ส่วนที่ 2) และ (ส่วนที่ 3) เข้าด้วยกันเป็น “ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา”

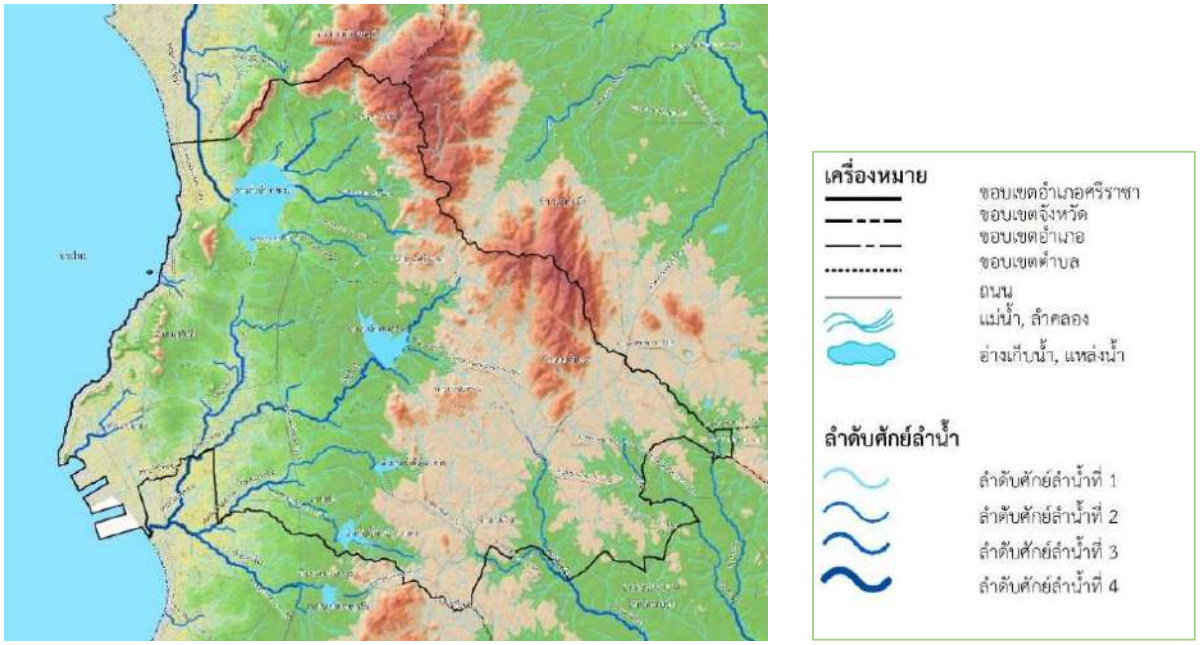
- รวมลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ส่วนที่ 4) กับลุ่มน้ำปัตตานี เข้าด้วยกันเป็น “ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง”

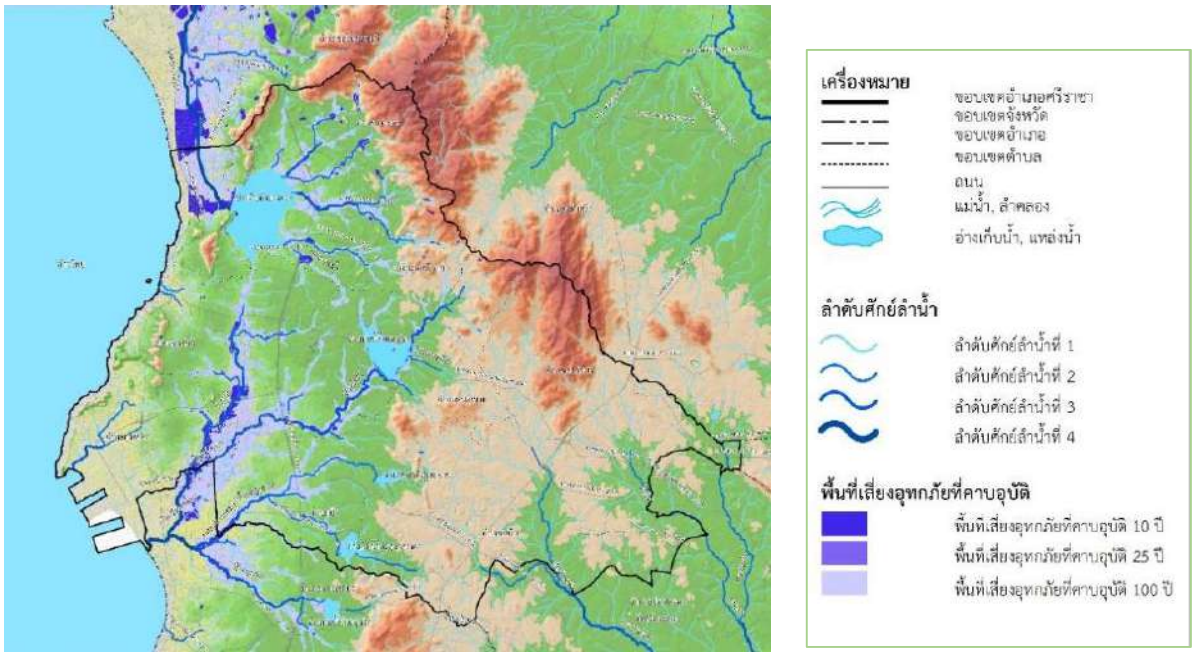
รูปที่ 4 - 3 แผนที่แสดงลุ่มน้ำ จำนวน 22 ลุ่มน้ำหลักใหม่

ผลที่ได้จาก “โครงการวางผังการระบายน้ำจังหวัดในลุ่มน้ำ” ที่ปรับข้อมูล เป็น 22 ลุ่มน้ำ ได้แก่

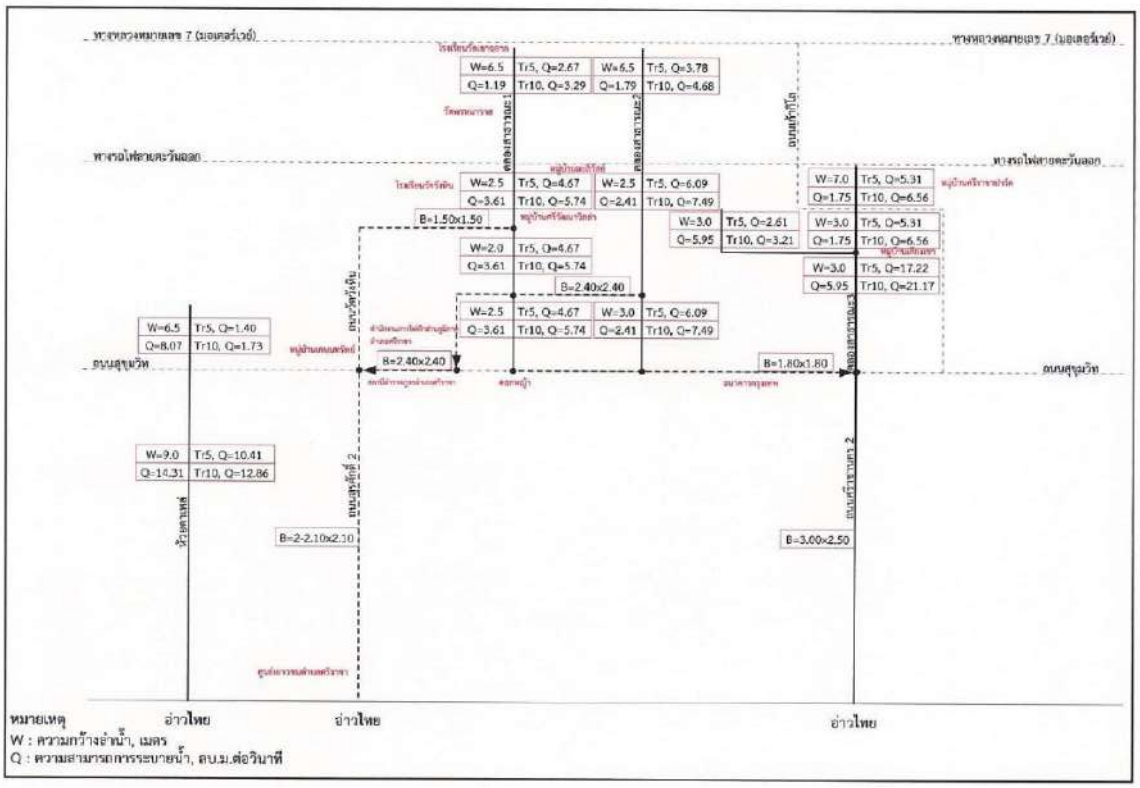
- แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมที่คาบอุบัติต่าง ๆ (2 ปี 5 ปี 10 ปี 25 ปี 50 ปี และ 100 ปี)
- แผนที่แสดงโครงสร้างพื้นฐานที่กีดขวางทางระบายน้ำ และการแก้ไขปัญหาสิ่งก่อสร้าง
- แผนที่/แผนผังแสดงระบบการระบายน้ำของลุ่มน้ำ และจังหวัดพร้อมมาตรการแผนงานโครงการปรับปรุงทางน้ำธรรมชาติเพื่อการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย
- โครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชน
- กำหนดพื้นที่ทางน้ำหลาก (Floodway) พร้อมมาตรการด้านผังเมือง

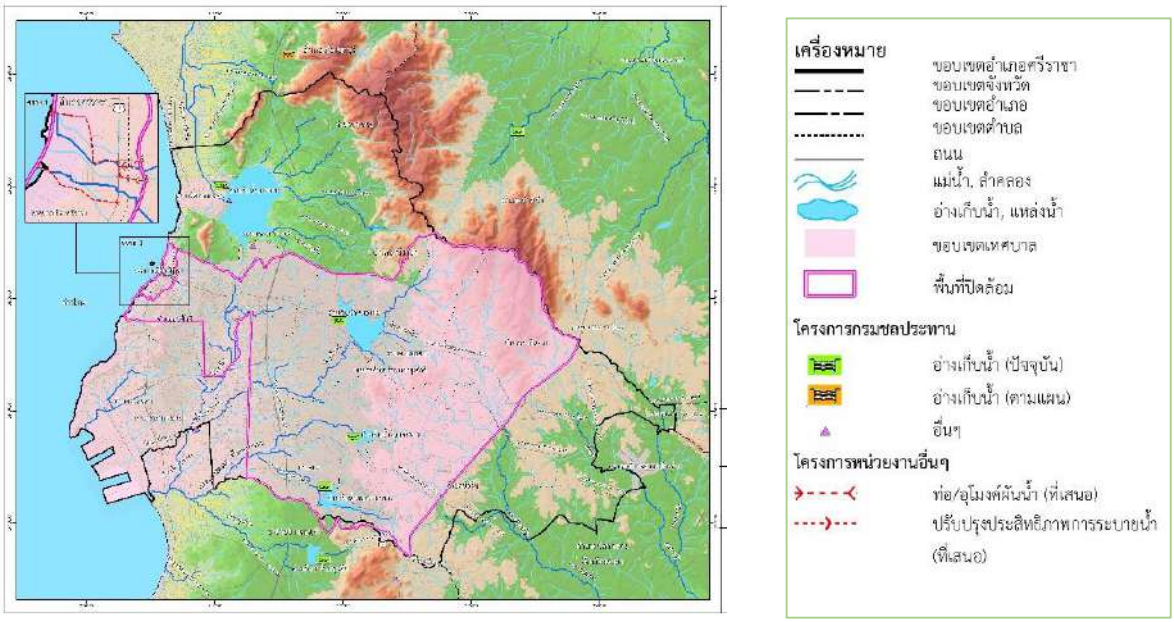
รูปที่ 4 - 4 ระบบโครงข่ายและลำดับศักย์ทางน้ำ

รูปที่ 4 - 5 พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติต่าง ๆ

รูปที่ 4 - 6 ผังระบายน้ำบริเวณเทศบาลเมืองศรีราชาและเทศบาลนครเจ้าพระยาสุรศักดิ์และชุมชนต่อเนื่อง

รูปที่ 4 - 7 แผนหลักการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น กรมจึงดำเนินการวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำ ตามนิยามในมาตรา 4 ในส่วนของ “...**หรือแผนผังแสดงเขตการพัฒนาแหล่งน้ำและพื้นที่น้ำหลาก**” แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ดังนี้

<u>เขตการพัฒนาแหล่งน้ำ</u> ที่ปรากฏในแผนผังแสดงผังน้ำ ประกอบไปด้วย

- แก้มลิง หรือ พื้นที่ที่เป็นหนอง บึง หรือพื้นที่ลุ่มต่ำที่สามารถรับน้ำและเก็บกักน้ำไว้ได้ เพื่อบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง ไม่ว่าจะเป็นโครงการแก้มลิงที่มีอยู่เดิม หรือเสนอแนะโครงการก่อสร้าง/ปรับปรุงแก้มลิงใหม่

สัญลักษณ์แก้มลิง

- เขตพัฒนาแหล่งน้ำ คือ พื้นที่เขตการพัฒนาด้านน้ำ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ชลประทาน (โดยกรมชลประทาน) ที่มีการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเพาะปลูกที่สามารถส่งน้ำไปถึงได้ในเขตโครงการ หรือเป็นพื้นที่ควรพัฒนาเป็นพื้นที่พักน้ำ รองรับการระบายน้ำหลาก (พื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่น้ำนอง) ทั้งที่มีการบริการจัดการน้ำหรือไม่มีการบริหารจัดการน้ำเข้าออก และรวมถึงพื้นที่ที่ควรพัฒนาด้านน้ำ สำหรับอุปโภคบริโภคด้วย

สัญลักษณ์เขตพัฒนาแหล่งน้ำ

- การปรับปรุงทางน้ำในเขตคลองเดิม (คป.) เป็นโครงการทางน้ำประเภทหนึ่งที่ปรากฏในแผนผังแสดงผังน้ำของผังเมืองรวม เป็นการแสดงแนวทางน้ำเดิมที่กำหนดให้ปรับปรุงทางน้ำ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการระบายน้ำขนาดเขตคลองเดิม เพื่อการระบายน้ำ การป้องกันน้ำท่วม การอุปโภคบริโภค และการรักษาระบบนิเวศ

สัญลักษณ์โครงการทางน้ำเดิมปรับปรุงเพื่อการระบายน้ำ
การป้องกันน้ำท่วม การอุปโภคบริโภค และการรักษาระบบนิเวศ

- โครงการพัฒนาระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมชุมชน (ผน.) เป็นการแสดงพื้นที่ที่กำหนดให้มีการพัฒนาระบบระบายน้ำและออกแบบระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชน ในพื้นที่เขตเมืองหรือเขตชุมชนตามวัตถุประสงค์ของการวางผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตปรากฏในแผนผังแสดงผังน้ำของผังเมืองรวม

สัญลักษณ์ที่ดินเพื่อการพัฒนาระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมชุมชน

<u>พื้นที่น้ำหลาก</u> ที่ปรากฏในแผนผังแสดงผังน้ำ เป็นพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติต่าง ๆ ซึ่งนำไปใช้ในการออกข้อกำหนดเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เกิดการพัฒนาในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเสี่ยงอุทกภัยในแต่ละบริเวณตามแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงที่โล่ง แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง และแผนผังแสดงกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ ประกอบไปด้วย

- **พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติ 10 ปี** เป็นพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำซากหรือพื้นที่เกิดน้ำท่วมบ่อยครั้ง จะเป็นพื้นที่มีการกำหนดมาตรการด้านผังเมืองเพื่อสงวนรักษาโครงข่ายการระบายน้ำธรรมชาติ อาทิ การกำหนดระยะถอยร่นริมน้ำ เป็นพื้นที่ที่ประชาชนควรรับรู้ถึงความเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมบ่อยครั้ง ควรเรียนรู้และปรับตัวให้สามารถอยู่ได้เมื่อเกิดน้ำท่วมแต่เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานในอนาคต

สัญลักษณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติ 10 ปี

- **พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติ 25 ปี** เป็นพื้นที่ทางน้ำหลาก (Floodway) จะเป็นพื้นที่ที่กันหรือกำหนดไว้ให้มีน้ำหลากไหลผ่าน ซึ่งอาจเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะทางกายภาพเหมาะสม ที่จะใช้ระบายน้ำหลาก จึงกำหนดมาตรการด้านผังเมือง โดยกำหนดรูปแบบอาคาร เช่น อาคารใต้ถุนโล่ง เป็นต้น กำหนดพื้นที่น้ำนองเพื่อชะลอ หรือลดปริมาณน้ำหลาก มีการกำหนดมาตรการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเพิ่มเติม ส่วนที่เป็นพื้นที่ชุมชนหรือพื้นที่เศรษฐกิจ อาทิ โครงการพัฒนาระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมชุมชน (ผน.) และโครงการปรับปรุงทางน้ำในเขตคลองเดิม (คป.) เพื่อเพิ่มความสามารถในการระบายน้ำ ลดผลกระทบและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่

สัญลักษณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติ 25 ปี

- **พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติ 100 ปี** เป็นพื้นที่น้ำท่วมถึง (Floodplain) จะเป็นพื้นที่กำหนดมาตรการด้านผังเมือง เพื่อให้มีการพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับความเสี่ยงในการเกิดน้ำท่วม รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยเพิ่มเติม สำหรับพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ชุมชนหรือพื้นที่เศรษฐกิจ เช่น โครงการพัฒนาระบบระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมชุมชน (ผน.) เป็นต้น

สัญลักษณ์พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่คาบอุบัติ 100 ปี

ปัจจุบันสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำ “ผังน้ำลุ่มน้ำ” ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 และคาดว่าจะแล้วเสร็จ ปี พ.ศ. 2567 ดังนั้น กรมโยธาธิการและผังเมือง จึงนำผลการศึกษา “โครงการวางผังการระบายน้ำจังหวัดในลุ่มน้ำ” ซึ่งเป็น การวางผังการระบายน้ำระดับลุ่มน้ำและระดับจังหวัด มาดำเนินการประกอบการวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 หลังจากที่ผังน้ำของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองจะนำข้อมูลของผังน้ำและข้อมูลสนับสนุนฯ มาประกอบการพิจารณาการประเมินผลผังหรือพิจารณาประกอบการวางและจัดทำผังเมืองในแต่ละระดับต่อไป

4.3.3 การเชื่อมโยงผังน้ำ

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนดให้ “แผนผังแสดงผังน้ำ” เป็นแผนผังที่เป็นสาระสำคัญของการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

“ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่” มีแนวทางการวางและจัดทำ “แผนผังแสดงผังน้ำ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการจัดการภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แบ่งตามลักษณะของแต่ละลุ่มน้ำ ภาค และจังหวัด เพื่อให้มีแนวทางการแก้ไขและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดและพื้นที่ต่อเนื่อง และเพื่อเป็นแนวทางเพื่อใช้ในการวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำในงานผังเมืองรวมต่อไป

แผนผังแสดงผังน้ำในผังนโยบายระดับภาคและผังนโยบายระดับจังหวัด มีเป้าหมายหลัก คือ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำสาขา ในระดับภาคและระดับจังหวัด อย่างเป็นระบบ โดยการบูรณาการข้อมูลด้านน้ำอย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กันตั้งแต่พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ และพื้นที่ท้ายน้ำ ให้สามารถแก้ไขและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เมื่อผังนโยบายระดับภาค และผังนโยบายระดับจังหวัด ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เป็นไปตามผังนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองให้คำแนะนำแก่หน่วยงานรัฐด้วย (มาตรา 12) กล่าวคือ แผนผังแสดงผังน้ำ ในผังนโยบายการใช้พื้นที่เป็นกรอบ นโยบาย หรือแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผังนโยบายที่ได้วางไว้ รวมทั้งเป็นแนวทางการนำไปสู่การวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำในผังเมืองรวม ซึ่งเป็นผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินต่อไป

“ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน” มีแนวทางการวางและจัดทำ “แผนผังแสดงผังน้ำ” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาโครงข่ายระบบทางน้ำเพื่อการระบายน้ำ การป้องกันและบรรเทาอุทกภัยที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และบูรณาการความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและสัมพันธ์กันทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ผังเมืองรวม และเพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถรองรับความต้องการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างทั่วถึง เหมาะสม เพียงพอ และได้มาตรฐาน

แผนผังแสดงผังน้ำในผังเมืองรวม มีเป้าหมายหลัก คือ เพื่อให้พื้นที่ผังเมืองรวมมีระบบเส้นทางน้ำที่ใช้ประโยชน์เพื่อการอุปโภคบริโภค การระบายน้ำ การป้องกันและบรรเทาอุทกภัยอย่างเป็นระบบและสัมพันธ์กันทั้งภายในและภายนอกเขตผังเมืองรวม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผังเมืองรวมเมือง/ชุมชนที่ได้กำหนดไว้

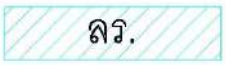
การวางและจัดทำผังเมืองรวมจะต้องสอดคล้องกับผังนโยบายระดับภาคและผังนโยบายระดับจังหวัด ต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและมาตรฐานที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนด (มาตรา 25)

ดังนั้น การวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำ ในผังนโยบายระดับภาค ผังนโยบายระดับจังหวัด และผังเมืองรวม ต้องมีสาระสำคัญและองค์ประกอบของการวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน จะขัดแย้งกันไม่ได้

4.3.4 การบูรณาการข้อมูลเพื่อจัดทำข้อกำหนดด้านการผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสำนักและกองที่เกี่ยวข้อง ได้นำข้อมูลประกอบการวางและจัดทำแผนผังแสดงผังน้ำไปบูรณาการข้อมูลกับการวางและจัดทำผังเมืองในระดับต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องและตรงตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้แก่ แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน แผนผังแสดงการตั้งถิ่นฐาน แผนผังแสดงที่โล่ง แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ เป็นต้น รวมทั้งจัดทำข้อกำหนดด้านผังเมืองประกอบแต่ละแผนผัง อาทิ

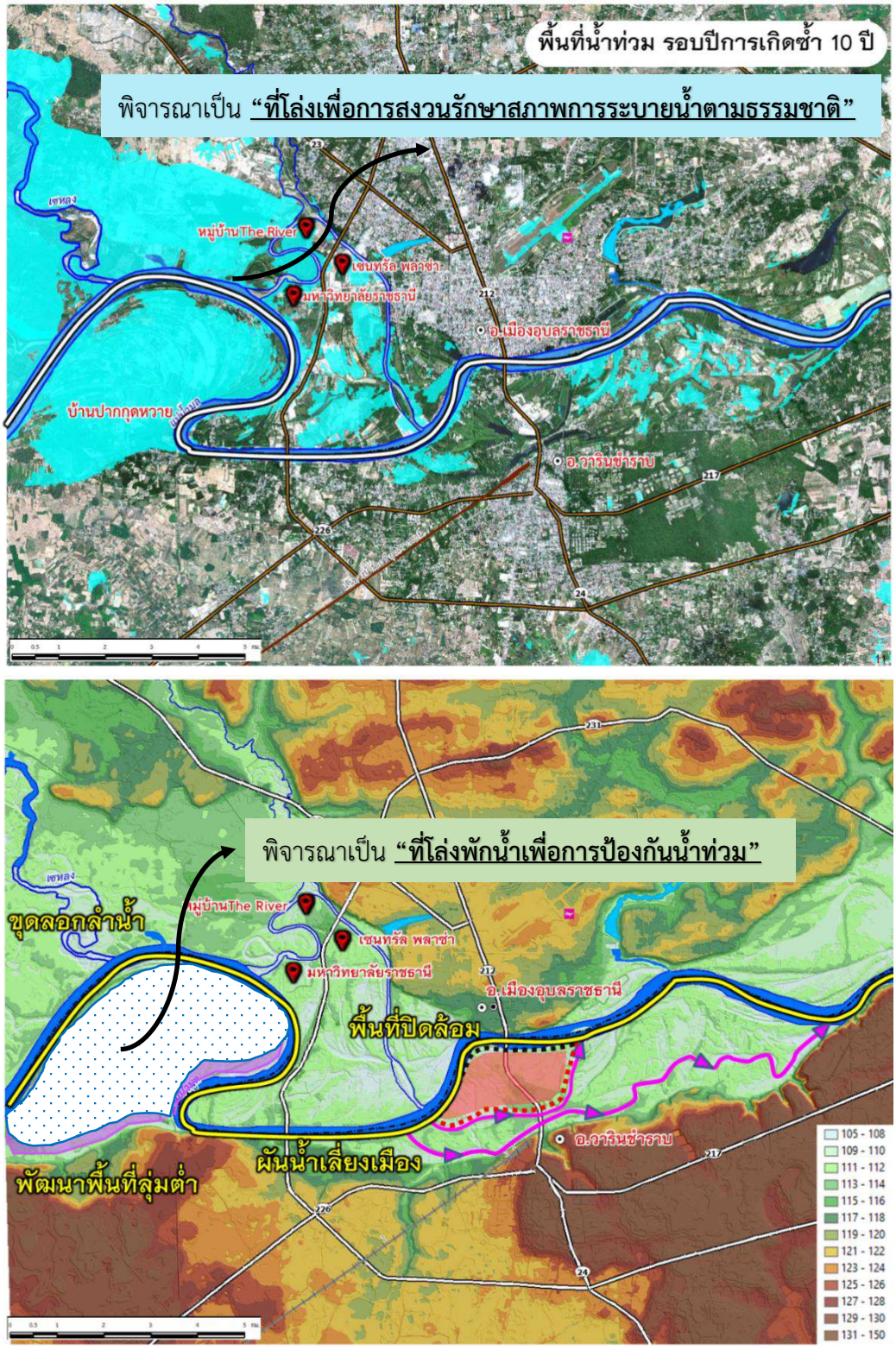
- การควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยควบคุมการก่อสร้างอาคาร การขุดดินถมดินในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ในแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- การกำหนดระยะถอยร่นและพื้นที่ทางน้ำหลาก (Floodway) เพื่อสงวนพื้นที่สำหรับการระบายน้ำและการกักเก็บน้ำ (แก้มลิง) ในแผนผังแสดงที่โล่ง ได้แก่ ที่โล่งเพื่อการสงวนรักษาสภาพการระบายน้ำตามธรรมชาติ (ลร.) และที่โล่งพักน้ำเพื่อการป้องกันน้ำท่วม (ลพ.)

สัญลักษณ์ที่โล่งเพื่อการสงวนรักษาสภาพการระบายน้ำตามธรรมชาติ

สัญลักษณ์ที่โล่งพักน้ำเพื่อการป้องกันน้ำท่วม

- กำหนดเส้นทางคมนาคมขนส่ง และกิจการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงอุทกภัย และไม่กีดขวางทางน้ำ เป็นต้น ในแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง และแผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสาธารณะ

โดยการผสมผสานมาตรการด้านผังเมืองซึ่งเป็นมาตรการไม่ใช้สิ่งก่อสร้างโดยบูรณาการร่วมกับมาตรการใช้สิ่งก่อสร้างเพื่อลดผลกระทบของปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นระบบ

รูปที่ 4 - 8 ตัวอย่างการบูรณาการข้อมูลเพื่อการวางและจัดทำแผนผังแสดงที่โล่งประเภทต่าง ๆ

ส่วนที่ 5

การพัฒนาเมือง

ส่วนที่ 5
การพัฒนาเมือง

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 มาตรา 4 “การพัฒนาเมือง” หมายความว่า การดำเนินการวางนโยบาย รวมทั้งการสร้าง ปรับปรุง ฟื้นฟู บูรณะ ดำรงรักษา หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อพัฒนาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ ภายใต้กรอบของการผังเมือง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และความเจริญก้าวหน้าของเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบทในด้านต่าง ๆ และมาตรา 36 กำหนดว่า เพื่อให้การพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมืองในพื้นที่ที่มีการวางและจัดทำผังเมืองบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อมีประกาศกระทรวงมหาดไทยหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ใช้บังคับผังเมืองรวมแล้ว การดำเนินโครงการพัฒนาภาครัฐทางด้านกายภาพจะต้องสอดคล้องกับนโยบายและการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวม

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ส่งเสริมให้นำวิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ มาใช้พัฒนาที่ดินในเมืองให้สามารถเกิดประโยชน์สูงสุดตามผังเมือง เพื่อให้ชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นทางผังเมืองที่ได้มาตรฐานครบถ้วนเพียงพอ และเพื่อขับเคลื่อนการนำผังเมืองรวมไปสู่การปฏิบัติโดยส่งเสริมให้ประชาชนในเขตผังเมืองรวมเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองและแก้ปัญหาที่ดินตาบอด ด้วยการร่วมดำเนินการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมโดยใช้การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เป็นกลไกในการดำเนินการ

5.1 การพัฒนาเมืองด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

“การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่” คือ การดำเนินการพัฒนาที่ดินหลายแปลงโดยการวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ ปรับปรุงหรือจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และการร่วมรับภาระและกระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ โดยความร่วมมือระหว่างเอกชนกับเอกชน หรือเอกชนกับรัฐ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เหมาะสมยิ่งขึ้นในด้านการคมนาคม เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และให้สอดคล้องกับการผังเมือง โดยมีหลักการสำคัญ คือ

(1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระหว่างประชาชนกับรัฐ

(2) การดำรงรักษากรรมสิทธิ์ในที่ดินของประชาชนทุกคนให้คงอยู่

(3) การร่วมรับภาระและกระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม

รูปที่ 5 - 1 ราษฎร์ - รัฐ ร่วมรับภาระในการพัฒนาพื้นที่ และกระจายผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ส่งเสริมให้นำวิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่มาใช้พัฒนาที่ดินในเมือง เป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่ดินให้สามารถใช้ประโยชน์สูงสุดตามผังเมือง เพื่อให้ชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นทางผังเมืองที่ได้มาตรฐานครบถ้วนและเพียงพอ จึงได้มีนโยบายให้ทุกจังหวัดดำเนินโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวม โดยใช้วิธีการจัดรูปที่ดินฯ จังหวัดละ 1 โครงการ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐพัฒนาถนนตามผังเมือง และที่ดินทั้งบริเวณให้สามารถใช้ประโยชน์ และเป็นตัวอย่างให้ประชาชนเห็นประโยชน์จากวิธีการพัฒนาเมืองด้วยการจัดรูปที่ดินฯ ซึ่งมีเป้าหมายดำเนินโครงการทุกจังหวัด โดยเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2565 ในการประชุมขับเคลื่อนและติดตามนโยบายของรัฐบาลและภารกิจสำคัญของกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง (นายพรพจน์ เพ็ญพาส) ได้ชี้แจงและเน้นย้ำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำวิธีการจัดรูปที่ดินฯ ไปเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2565 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีข้อสั่งการขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรวบรวมข้อมูลความต้องการในการจัดรูปที่ดินของประชาชนในพื้นที่ทุกจังหวัดให้กระทรวงมหาดไทย เพื่อเป็นข้อมูลเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป ทั้งนี้ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

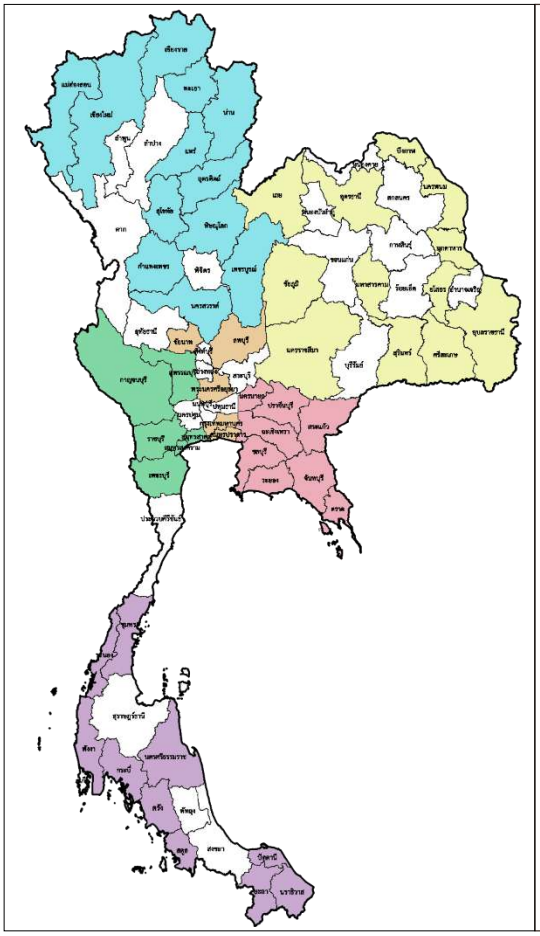
จึงมีข้อราชการขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการพัฒนาเมืองตามผังเมืองรวมด้วยวิธีจัดรูปที่ดินฯ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดที่ยังไม่มีโครงการ สำหรับจังหวัดที่ได้ดำเนินการแล้วขอให้ขยายผลโครงการต่อไปและกำชับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการพัฒนาเมืองตามผังเมืองด้วยวิธีการจัดรูปที่ดินฯ โดยคัดเลือกพื้นที่ดำเนินโครงการที่เหมาะสม รวมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ และมีนโยบายขับเคลื่อนให้เกิดโครงการจัดรูปที่ดินในทุกจังหวัดทั่วประเทศในอีก 5 ปี

รูปที่ 5 - 2 แสดงภาพรวมพิธีมอบโฉนดที่ดินแปลงใหม่ในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

5.1.1 ผลการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในประเทศไทย

ผลการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ ได้ขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาเมืองตามผังเมือง และเกิดประโยชน์กับทุกภาคส่วน กล่าวคือ เจ้าของที่ดินสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดิน แก้ปัญหาที่ดินตาบอดในเมือง ชุมชนได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานตามผังเมือง และรัฐบาลประหยัดงบประมาณที่ต้องใช้ในการเวนคืนที่ดินมาพัฒนา ซึ่งจากการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2565 มีโครงการจัดรูปที่ดินฯ ที่ดำเนินการแล้ว โครงการในพื้นที่ 53 จังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐ ตามมาตรา 35 (2) แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 ได้แก่ กรมโยธาธิการและผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบางโครงการกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้ดำเนินโครงการหน่วยงานเดียวบางโครงการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบางโครงการดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเคหะแห่งชาติ

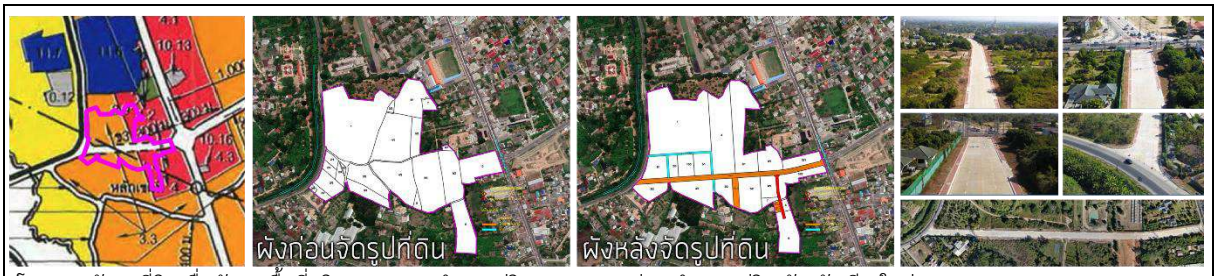

1. กระบี่	21. น่าน	41. เลย
2. กรุงเทพมหานคร	22. บึงกาฬ	42. ศรีสะเกษ
3. กาญจนบุรี	23. ปราจีนบุรี	43. สตูล
4. กำแพงเพชร	24. ปัตตานี	44. สมุทรปราการ
5. จันทบุรี	25. พระนครศรีอยุธยา	45. สมุทรสงคราม
6. ฉะเชิงเทรา	26. พะเยา	46. สมุทรสาคร
7. ชลบุรี	27. พังงา	47. สระแก้ว
8. ชัยนาท	28. พิษณุโลก	48. สุโขทัย
9. ชัยภูมิ	29. เพชรบุรี	49. สุพรรณบุรี
10. ชุมพร	30. เพชรบูรณ์	50. สุรินทร์
11. เชียงราย	31. แพร่	51. อุดรธานี
12. เชียงใหม่	32. มหาสารคาม	52. อุตรดิตถ์
13. ตรัง	33. มุกดาหาร	53. อุบลราชธานี
14. ตราด	34. แม่ฮ่องสอน	
15. นครนายก	35. ยโสธร	
16. นครพนม	36. ยะลา	
17. นครราชสีมา	37. ระนอง	
18. นครศรีธรรมราช	38. ระยอง	
19. นครสวรรค์	39. ราชบุรี	
20. นราธิวาส	40. ลพบุรี	

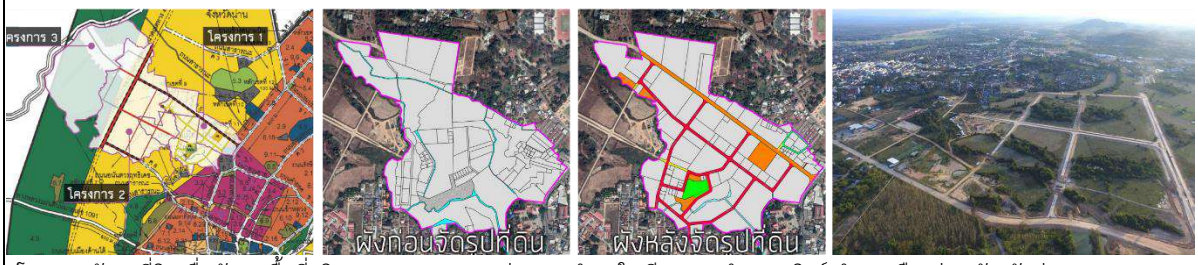
รูปที่ 5 - 3 แสดงจังหวัดที่มีการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่แล้ว จำนวน 53 จังหวัด

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์การก่อสร้างถนนตามผังเมือง ตั้งแต่ พ.ศ. 2552 - 2565

การดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่คือมาตรการหนึ่งของการพัฒนาให้เป็นไปตามที่ผังเมืองกำหนด ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนกับรัฐในการพัฒนาพื้นที่ควบคู่ไปกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและสร้างสุขภาวะให้กับเมือง ประหยัดงบประมาณภาครัฐในการเวนคืนที่ดิน

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลแม่ริม และอบต.แม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณถนนมหายศบางส่วนของตำบลในเวียง และตำบลผาสิงห์ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม ระยะที่ 2 บริเวณฟากใต้ถนนทัศนปทุม อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

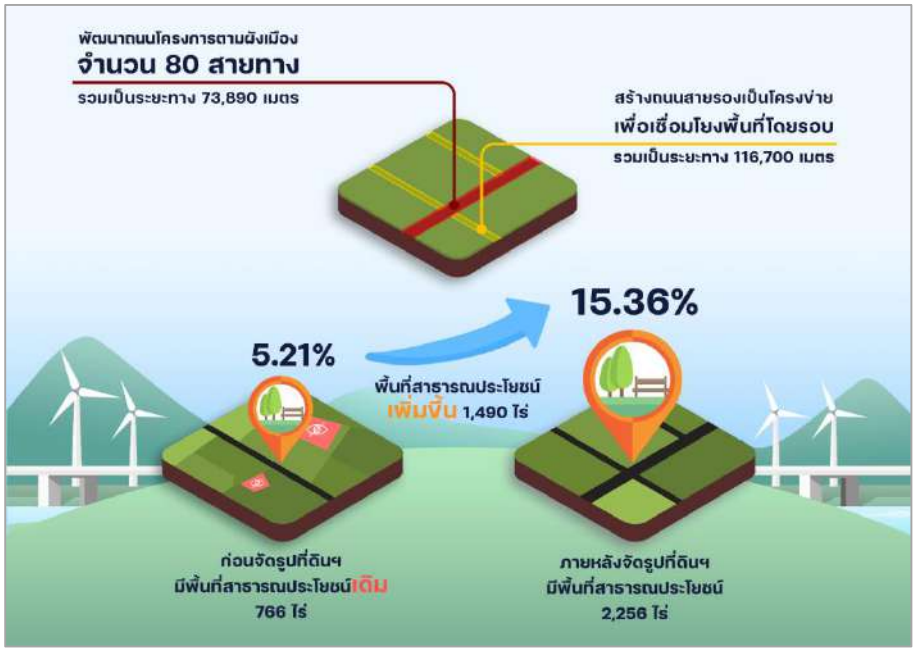

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหลังตลาดเทศบาล 5 (ตลาดบ้านคลอง) จังหวัดพิษณุโลก

รูปที่ 5 - 4 แสดงตัวอย่างโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมโดยใช้การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

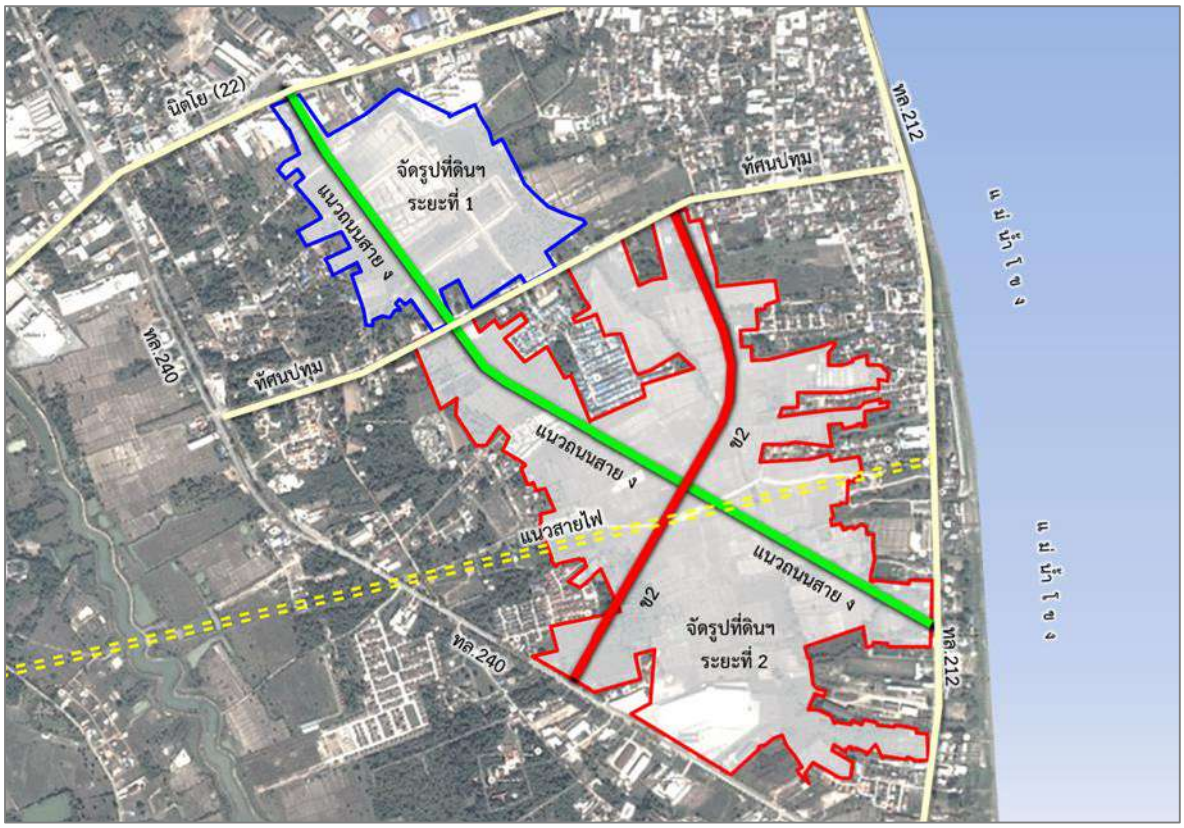
จากการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2565 เกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาเมืองตามผังเมืองทำให้เกิดประโยชน์กับประชากรในเขตผังเมืองรวมอย่างเป็นรูปธรรม ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ชุมชนได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานครบถ้วนและเพียงพอ มีสวนสาธารณะให้บริการ แก้ปัญหาที่ดินตาบอดในเมือง เจ้าของที่ดินสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้เต็มประสิทธิภาพ เสริมสร้างความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จากการมีส่วนร่วมของประชาชนอันนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขและยั่งยืนของประชาชนในปัจจุบันและอนาคต

จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาที่ดินเป็นเนื้อที่ 16,825 ไร่ ก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมให้ชุมชนได้ใช้แล้วทั้งสิ้น 80 สายทาง คิดเป็นระยะทางประมาณ 73,890 เมตร และจากการดำเนินโครงการ ฯ ยังได้โครงข่ายเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่โดยรอบเป็นระยะทางประมาณ 116,700 เมตร ซึ่งพื้นที่ถนนเหล่านี้ได้มาจากการปันส่วนที่ดินของผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ พื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจะคิดเฉพาะโครงการที่ผ่านขั้นตอนการอนุมัติโครงการแล้ว จำนวน 58 โครงการ ใน 49 จังหวัด ส่งผลให้พื้นที่ดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากการดำเนินโครงการ จำนวน 1,490 ไร่ จากเดิมมีพื้นที่สาธารณประโยชน์ 766 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.21 ของพื้นที่ดำเนินโครงการทั้งหมด ภายหลังการจัดรูปที่ดิน ฯ มีพื้นที่สาธารณประโยชน์ 2,256 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.36 ของพื้นที่ดำเนินโครงการทั้งหมด ในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ

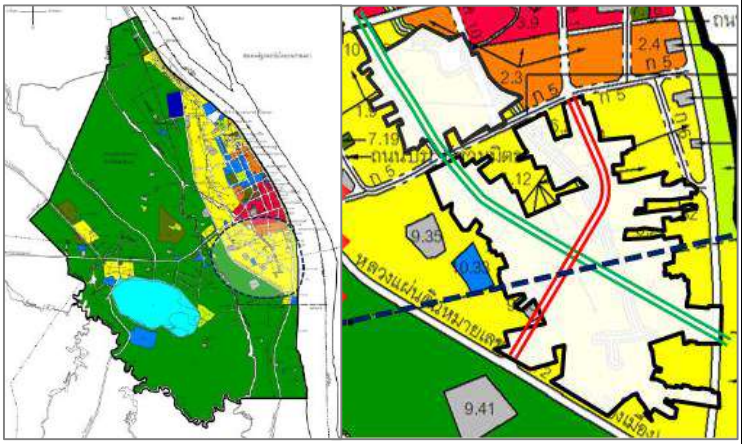
รูปที่ 5 - 5 แสดงผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาโครงการจัดรูปที่ดินฯ ที่ได้ดำเนินการ ตั้งแต่ พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2565

ตัวอย่าง โครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองโดยใช้การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เป็นกลไกในการดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนครพนม

ง ถนนโครงการสาย ง ขนาดทางกว้าง 30 เมตร

ข ถนนโครงการสาย ข2 ขนาดทางกว้าง 17 เมตร

ผังเมืองรวมเมืองนครพนม

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ตั้งอยู่ในการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย (สีเหลือง)

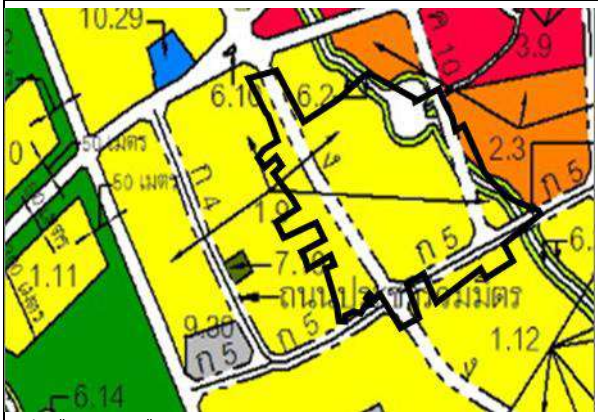

โครงการ ระยะที่ 1

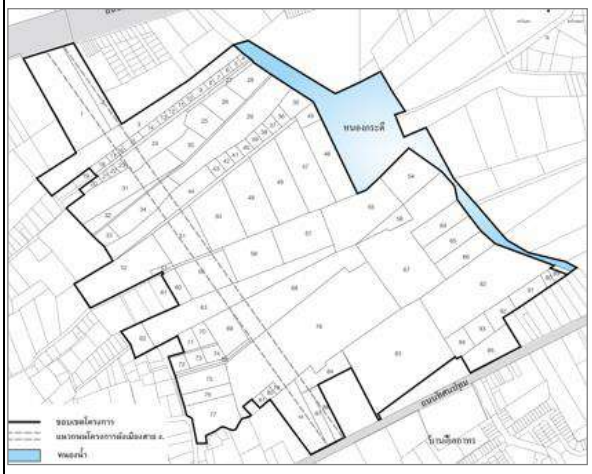

โครงการ ระยะที่ 2

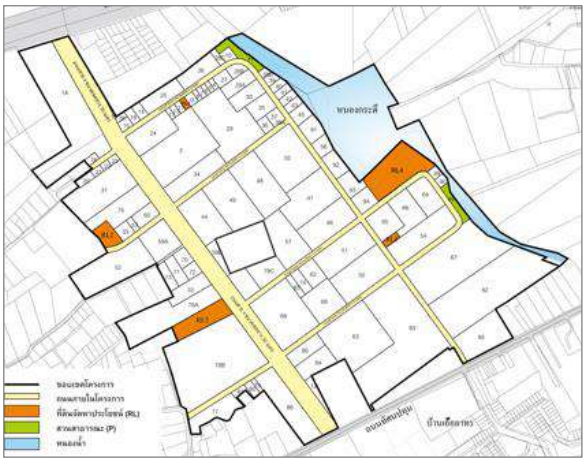
โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม ระยะที่ 1 บริเวณหนองกระตึ ตำบลหนองญาติ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

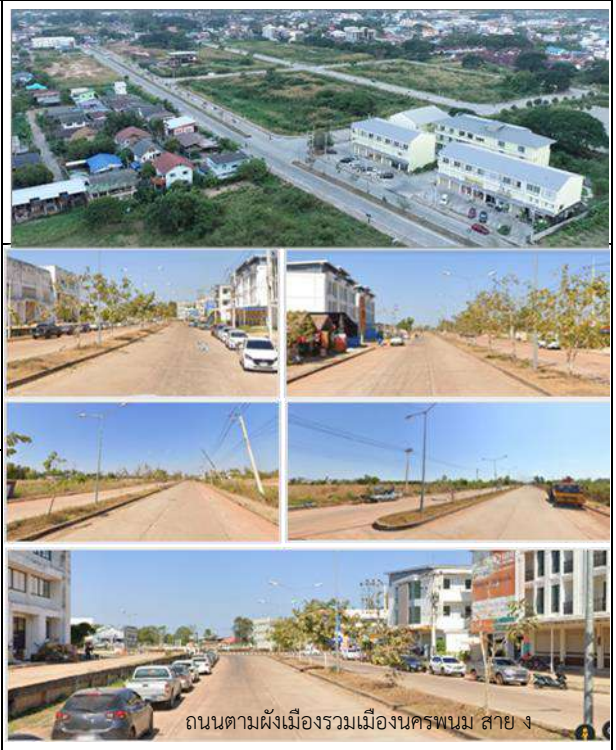
ผังเมืองรวมเมืองนครพนม

รูปแปลงที่ดินก่อนโครงการ

รูปแปลงที่ดินหลังโครงการ

ถนนตามผังเมืองรวมเมืองนครพนม สาย ง

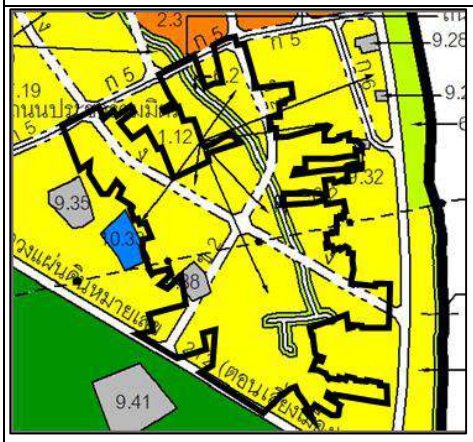
พื้นที่โครงการ : 223 ไร่ 2 งาน 80 ตารางวา
จำนวนเจ้าของที่ดิน 60 ราย จำนวนแปลงที่ดิน 95 แปลง
ก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมสาย ง เขตทาง 30 เมตร
ความยาว 841 ม.

การดำเนินงานปัจจุบัน : ดำเนินการก่อสร้างถนนสาย ง และสาธารณูปโภคอื่นในโครงการแล้วเสร็จ พร้อมเตรียมชำระบัญชีโครงการ

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โครงการจัดรูปที่ดินฯ ระยะ 1

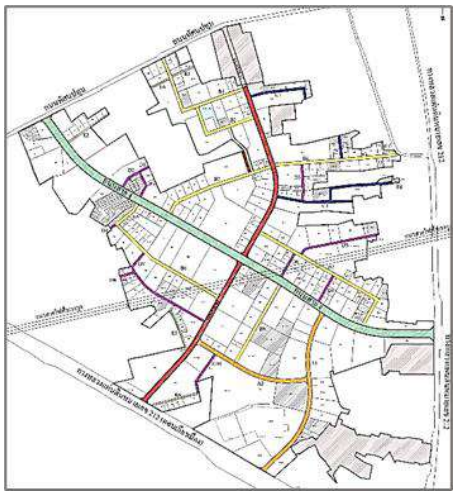
โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม ระยะที่ 2 บริเวณฟากใต้ถนนทัศนปทุม อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

ผังเมืองรวมเมืองนครพนม

รูปแปลงที่ดินก่อนโครงการ

รูปแปลงที่ดินหลังโครงการ

ถนนตามผังเมืองรวม สาย ง

ถนนตามผังเมืองรวม สาย ข2

พื้นที่โครงการ ประมาณ 850 - 1 - 60 ไร่ แปลงที่ดิน 268 แปลง เจ้าของที่ดิน 255 ราย ก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมสาย ง ขนาดเขตทาง 30 เมตร ยาว 1,787 เมตร และสาย ข2 ขนาดเขตทาง 17 เมตร ความยาว 1,636 เมตร

การดำเนินงานปัจจุบัน : ดำเนินการก่อสร้างถนนและสาธารณูปโภคในโครงการ

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โครงการจัดรูปที่ดินฯ ระยะ 2

ตัวอย่างการพัฒนาเมืองด้วยวิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหลังโรงเรียนชาติเฉลิม จังหวัดระนอง

ภาพอนาคตการพัฒนาเมืองด้วยวิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหลังโรงเรียนชาติเฉลิม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

ถนนตามผังเมืองสาย ข1 เขตทาง 20 เมตร ความยาว 762 เมตร

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดระนอง...จังหวัดระนองได้ประโยชน์อะไร

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหลังโรงเรียนชาติเฉลิม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน พร้อมใจกัน “ปัน” พื้นที่ของตนเอง เพื่อ “เปลี่ยน” เมืองให้สมบูรณ์สร้างความสะดวกและปลอดภัยด้วยโครงข่ายคมนาคมที่ได้รับการพัฒนาตามผังเมืองเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองในอนาคตของเมืองระนอง ถนนภายในโครงการสามารถเชื่อมต่อถนนสายหลักของเมืองได้ และใช้เป็นเส้นทางสัญจรโดยไม่ต้องเดินทางผ่านโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าถึง เกิดสภาพแวดล้อมชุมชนที่ดี การพัฒนาโครงการฯ ยังช่วยป้องกันและลดอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้น สร้างความปลอดภัยให้เด็กนักเรียน

พลังของความร่วมมือร่วมใจกันของชาวระนอง ที่พร้อมใจกัน ปันที่ดินของตนเพื่ออนาคตของเมืองระนอง เราเปลี่ยนวันนี้เพื่อส่งต่อให้คนในวันข้างหน้า

ผังเมืองรวมเมืองระนอง

ผังก่อนดำเนินโครงการ

ผังหลังดำเนินโครงการ

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหลังโรงเรียนชาติเฉลิม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
<u>พื้นที่โครงการ</u> : 214 - 0 - 4 ไร่
<u>เจ้าของที่ดิน</u> : 47 ราย 51 แปลง

ตัวอย่างภาพจำลองการพัฒนาเมืองในอนาคตภายหลังการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดเชียงราย

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ

โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ที่ได้ดำเนินการจนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีโครงการที่ประกาศการสิ้นสุดโครงการในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จำนวน 15 โครงการ ได้แก่

1. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณสวนหลวง ร.9
2. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชลบุรี บริเวณเทศบาลตำบลหัวกุญแจและองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
3. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดเชียงราย ในเขตเทศบาลตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย
4. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บริเวณผังเมืองรวมเมืองบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
5. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองนราธิวาส บริเวณสะพานปลา ถนนจตุรงค์รัศมี อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
6. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดพะเยา บริเวณเทศบาลเมืองพะเยาและเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
7. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเคหะชุมชนเพชรบูรณ์ ระยะที่ 1 จังหวัดเพชรบูรณ์
8. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเคหะชุมชนเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 จังหวัดเพชรบูรณ์
9. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดแพร่ บริเวณถนนพญาพล เขตเทศบาลเมืองแพร่และเทศบาลตำบลป่าแมต อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
10. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน บริเวณผังเมืองรวมชุมชนแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
11. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองมะหาด ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
12. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดลพบุรี บริเวณหมู่ที่ 9 ตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

13. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณชุมชนเมืองอรัญประเทศ เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
14. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดสุรินทร์ บริเวณถนนปัทมานนท์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
15. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดบริเวณถนนตามผังเมืองสาย ข7 อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

โครงการที่มอบหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินแปลงใหม่ให้กับเจ้าของที่ดินสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้แล้ว จำนวน 38 โครงการ ได้แก่

1. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสวนหลวง ร.9
2. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
3. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณถนนทุ่งดอนแดง และถนนจันทคามวิถี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
4. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา บริเวณหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 3 ตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา
5. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชลบุรี บริเวณเทศบาลตำบลหัวกุญแจ และองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
6. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชัยนาท บริเวณชุมชนหนองหลวงพัฒนา ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท
7. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดเชียงราย ในเขตเทศบาลตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย
8. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ บริเวณเทศบาลตำบลแม่ริม และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
9. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดตรัง บริเวณตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

10. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม ระยะที่ 1 บริเวณหนองกระตึ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
11. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บริเวณผังเมืองรวมเมืองบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
12. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองนราธิวาส บริเวณสะพานปลา ถนนจตุรงค์รัศมี อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
13. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดน่าน ตำบลในเวียงบริเวณถนนมหายศ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
14. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี บริเวณสวนปราจีนวนารมย์ อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
15. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดพะเยา บริเวณเทศบาลเมืองพะเยา และเทศบาลตำบลท่าวังทอง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
16. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณบ้านหานบัว ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา
17. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณด้านทิศใต้ของตลาดเทศบาล 5 (บ้านคลอง) ถนนสิงหวัฒน์ อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
18. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเคหะชุมชนเพชรบูรณ์ ระยะที่ 1 จังหวัดเพชรบูรณ์
19. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเคหะชุมชนเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 จังหวัดเพชรบูรณ์
20. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดแพร่ บริเวณถนนพญาพลเขตเทศบาลเมืองแพร่ และเทศบาลตำบลป่าแมต อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
21. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณชุมชนศรีมหาสารคาม ระหว่างซอยศรีสวัสดิ์ รัตนโกสิน 3 ชุมชนศรีมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
22. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร บริเวณชุมชนตาดแคน อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

23. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน บริเวณผังเมืองรวมชุมชนแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
24. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณชุมชนบ้านศาลาแดง ตำบลตาดทอง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
25. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลนครยะลา ระยะที่ 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
26. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลนครยะลา ระยะที่ 2 ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
27. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดระนอง บริเวณหลังโรงเรียนชาติเฉลิม อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
28. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองมะหาด ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
29. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดเลย บริเวณทุ่งนาเมี่ยง เทศบาลเมืองเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
30. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดลพบุรี บริเวณหมู่ที่ 9 ตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
31. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่หมู่ 11 ตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
32. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสองฟากถนนโครงการผังเมืองรวมเมืองสมุทรสงคราม สาย ข5 เขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม และตำบลบางแก้ว จังหวัดสมุทรสงคราม
33. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสองฟากถนนสาย ง13 ผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
34. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณชุมชนเมืองอรัญประเทศ เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

35. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดสุโขทัย บริเวณสถานีขนส่งผู้โดยสารเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดสุโขทัย (โครงการ ๑)
36. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
37. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดสุรินทร์ บริเวณถนนปัทมานนท์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
38. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณถนนตามผังเมืองสาย ข7 อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

5.1.3 ผลการดำเนินงานโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวม เพิ่มเติมจำนวน 3 โครงการ ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่

5.1.3.1 โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณถนนไกรลาส - ถนนกำลังพล ในเขตเทศบาลนครสวรรค์ และองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

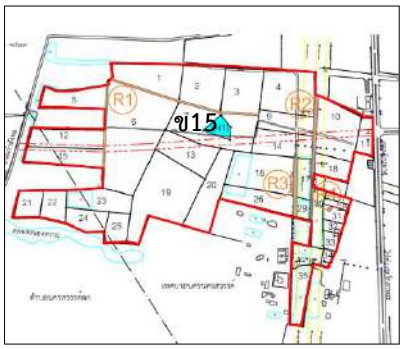
5.1.3.2 โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ 1 ระยะที่ 2 บริเวณย่านศิลาอาสน์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

5.1.3.3 โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าระหัด อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

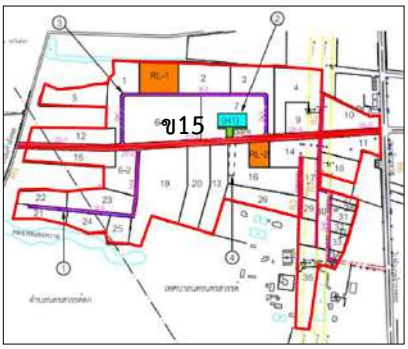
5.1.3.1 โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณถนนไกรลาส – ถนนกำลังพล ในเขตเทศบาลนครสวรรค์ และองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ผังเมืองรวมเมืองนครสวรรค์

รูปแปลงที่ดินก่อนโครงการ

รูปแปลงที่ดินหลังโครงการ

<u>ที่ตั้งโครงการ</u>	บริเวณถนนไกรลาส - ถนนกำลังพล จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในเขตพื้นที่ผังเมืองรวมเมืองนครสวรรค์ การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
พื้นที่โครงการ	285 - 2 - 68.84 ไร่
เจ้าของที่ดิน	จำนวนเจ้าของที่ดิน : 19 ราย จำนวนแปลงที่ดิน : 35 แปลง
การดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	ก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมเมืองนครสวรรค์ สาย ข15 ขนาดเขตทาง 20 เมตร ความยาว 1,120 เมตร
งบประมาณ	90,227,000 บาท

ผลการดำเนินงานปัจจุบัน : ดำเนินการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมเมืองนครสวรรค์ สาย ข15 ขนาดเขตทาง 20 เมตร ความยาว 1,120 เมตร

ผู้ที่รับประโยชน์จากการดำเนินการก่อสร้างถนนตามผังเมือง ได้แก่ ประชากรที่อยู่ในพื้นที่โครงการ จำนวน 19 ราย และประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ผังเมืองรวมเมืองนครสวรรค์ จำนวน 205,700 ราย

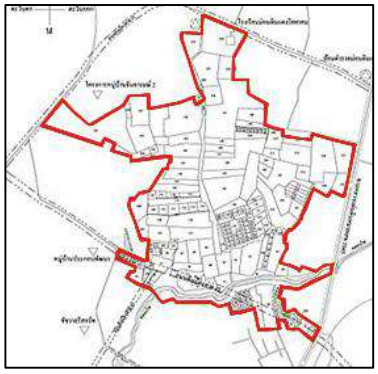

รูปที่ 5 - 6 แสดงลักษณะทางกายภาพของโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณถนนไกรลาส – ถนนกำลังพล ในเขตเทศบาลนครสวรรค์ และองค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

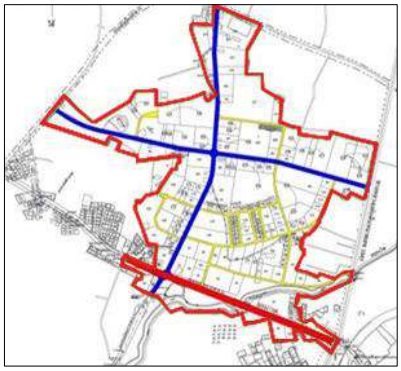
5.1.3.2 โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ 1 ระยะ 2 บริเวณย่านศิลาอาสน์ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

ผังเมืองรวมเมืองอุตรดิตถ์

รูปแปลงที่ดินก่อนโครงการ

รูปแปลงที่ดินหลังโครงการ

ที่ตั้งโครงการ	บริเวณย่านศิลาอาสน์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ อยู่ในเขตพื้นที่ผังเมืองรวมเมืองอุตรดิตถ์ การใช้ประโยชน์ที่ดินตั้งอยู่ในที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง (สีส้ม) ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย (สีเหลือง) ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา (สีเขียวมะกอก) และที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สีเขียวอ่อน)
พื้นที่โครงการ	646 ไร่ 2 งาน 53 ตารางวา
เจ้าของที่ดิน	จำนวนเจ้าของที่ดิน : 208 ราย จำนวนแปลงที่ดิน : 257 แปลง

การดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	ก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมเมืองอุตรดิตถ์ สาย ข2 และ ข6 (ถนนเสนอแนะ/ขั้นตอนการปรับปรุงผังเมืองรวม) ขนาดเขตทาง 20 เมตร ความยาว 2,370 เมตร
งบประมาณ	126,207,400 บาท

ผลการดำเนินงานปัจจุบัน : อยู่ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง (อยู่ระหว่างรอสำนักงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของราคา)

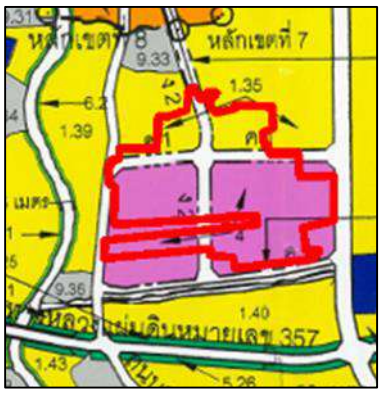
ผู้ที่รับประโยชน์จากการดำเนินการก่อสร้างถนนตามผังเมือง ได้แก่ ประชากรที่อยู่ในพื้นที่โครงการ จำนวน 208 ราย และประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ผังเมืองรวมเมืองอุตรดิตถ์ จำนวน 60,983 ราย

รูปที่ 5 - 7 แสดงลักษณะทางกายภาพของโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณย่านศิลาอาสน์ จังหวัดอุตรดิตถ์

5.1.3.3 โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าระหัด อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี

รูปแปลงที่ดินก่อนโครงการ

รูปแปลงที่ดินหลังโครงการ

<u>ที่ตั้งโครงการ</u>	บริเวณเทศบาลตำบลท่าระหัด อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในเขตพื้นที่ผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี การใช้ประโยชน์ที่ดินตั้งอยู่ในเขต ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย (สีเหลือง) และที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ (สีม่วงอ่อน)
พื้นที่โครงการ	199 - 0 - 0 ไร่
เจ้าของที่ดิน	จำนวนเจ้าของที่ดิน : 36 ราย จำนวนแปลงที่ดิน : 15 แปลง
การดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 การดำเนินงาน	ก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี สาย ค1 (ฟากเหนือ) ขนาดเขตทาง 40 เมตร ความยาว 603 เมตร และก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี สาย ง2 (ฟากใต้) เขตทาง 50 เมตร ยาว 510 เมตร
งบประมาณ	80,929,000 บาท

ผลการดำเนินงานปัจจุบัน : ลงนามในสัญญาจ้างแล้ว และอยู่ระหว่างการก่อสร้าง

ผู้ที่รับประโยชน์จากการดำเนินการก่อสร้างถนนตามผังเมือง ได้แก่ ประชากรที่อยู่ในพื้นที่โครงการ จำนวน 36 ราย และประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ผังเมืองรวมเมืองสุพรรณบุรี จำนวน 75,310 ราย

รูปที่ 5 - 8 แสดงลักษณะทางกายภาพของโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณตำบลท่าระหัด จังหวัดสุพรรณบุรี

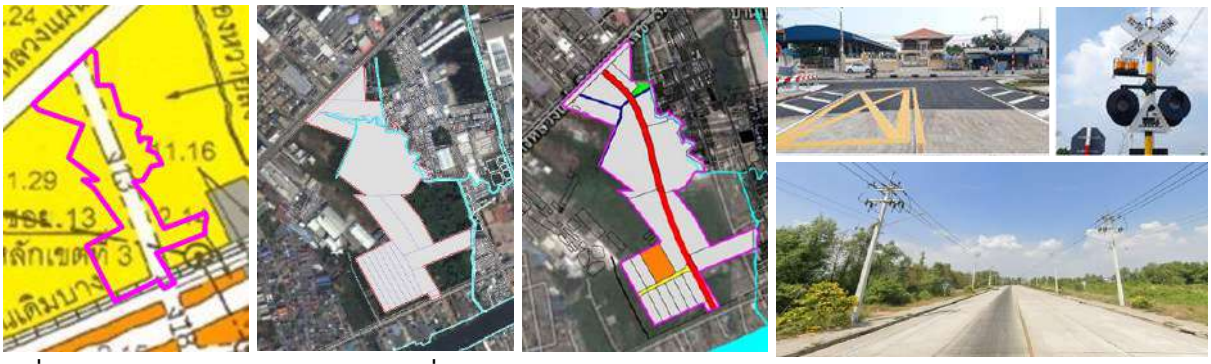
นโยบายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่ส่งเสริมการพัฒนาโครงข่ายถนนตามที่กำหนดในผังเมืองรวม เป็นภารกิจสำคัญที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาเมือง โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับรัฐบาลในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามผังเมืองอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐาน เพื่อให้พื้นที่มีความพร้อมรองรับการพัฒนาเมืองในอนาคตตามผังเมืองกำหนด ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนอันเกิดจากการมีส่วนร่วม

ของประชาชน ทั้งนี้ การดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จะมีการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมในโครงการจัดรูปที่ดิน ฯ ในพื้นที่ 3 จังหวัด ประกอบด้วย โครงการฯ จังหวัดกำแพงเพชร โครงการฯ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2 และโครงการฯ จังหวัดชลบุรี 2 ตลอดจนขับเคลื่อนและส่งเสริมให้เกิดโครงการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ 24 จังหวัดที่ยังไม่มีโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่สำหรับเป็นตัวอย่างให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เห็นถึงประโยชน์ในการพัฒนาเมืองโดยใช้วิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ต่อไป กรมโยธาธิการและผังเมืองมีเป้าหมายจะขับเคลื่อนให้เกิดโครงการในทุกจังหวัดทั่วประเทศภายใน 5 ปี (ปี พ.ศ. 2566 - 2567)

การประชาสัมพันธ์โครงการจัดรูปที่ดินฯ และขอบคุณประชาชนเจ้าของที่ดินที่เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่ที่ได้มอบหนังสือแสดงสิทธิ์ในแปลงที่ดินใหม่ให้กับเจ้าของที่ดินเรียบร้อยแล้ว โดยมีพิธีเปิดถนนโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ใน 3 จังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้แก่ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดเลย และจังหวัดเชียงราย

(1) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสองฟากถนนโครงการ สาย ง 13 ตามผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร ขนาดพื้นที่โครงการ 118 - 2 - 8 ไร่ เจ้าของที่ดินจำนวน 21 ราย แปลงที่ดินจำนวน 23 แปลง ถือเป็นโครงการที่แสดงให้เห็นประโยชน์และเป็นที่ประจักษ์ โดยเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2564 อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นประธานในพิธีเปิดถนนโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสองฟากถนนโครงการ สาย ง 13 โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองสนับสนุนการดำเนินโครงการและงบประมาณจำนวน 50 ล้านบาท เป็นค่าก่อสร้างถนนโครงการ สาย ง 13 ขนาดเขตทาง 20 เมตร ความยาว 841 เมตร และถนนสายรอง ขนาดเขตทาง 12 เมตร ความยาว 183 เมตร พร้อมดำเนินการก่อสร้างเครื่องกั้นถนนชนิดคานทำงานอัตโนมัติและส่วนประกอบอื่น ๆ และการก่อสร้างทางผ่านเสมอระดับชนิดคอนกรีตกำลังสูงบริเวณจุดตัดทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่เพื่อความปลอดภัยกับประชาชนชาวสมุทรสาคร ด้วยงบประมาณ จากที่ดินจัดหาประโยชน์ในโครงการถึง 10.6 ล้านบาท ซึ่งได้จากการสละที่ดินของผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจากการพัฒนาโครงการดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์จากการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร สาย ง 13 ในการช่วยบรรเทาการจราจรบริเวณถนนเศรษฐกิจ 1 รวมทั้งสร้าง เครื่องกั้นถนนบริเวณจุดตัดทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่ - มหาชัย เพื่อความปลอดภัย

ของประชาชนในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง เกิดประโยชน์กับคนเมืองสมุทรสาคร และพื้นที่ใกล้เคียงจำนวน 172,058 รายแล้ว

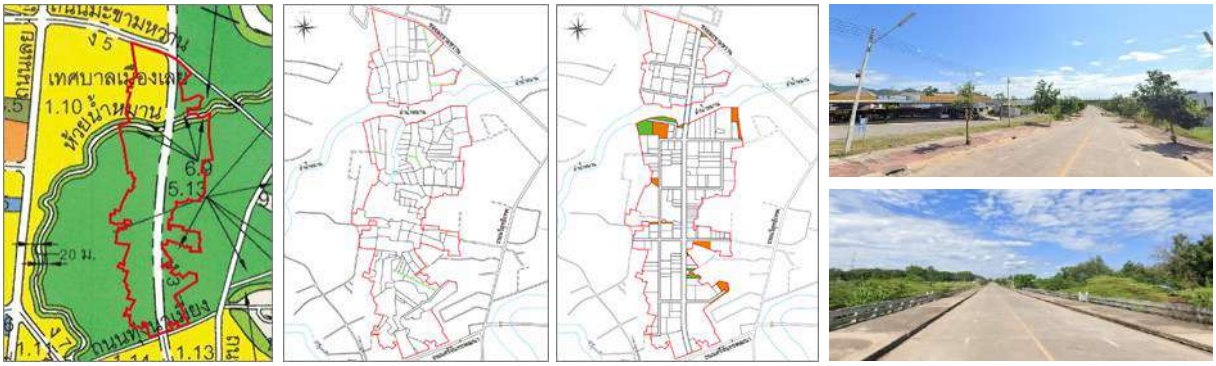
รูปที่ 5 - 9 แสดงภาพรวมโครงการจัดรูปที่ดิน ฯ บริเวณสองฟากถนนโครงการ สาย ง13 ผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

รูปที่ 5 - 10 แสดงพิธีเปิดถนนโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสองฟากถนนโครงการ สาย ง13 ผังเมืองรวมเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

(2) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดเลยบริเวณทุ่งนาเมี่ยง เทศบาลเมืองเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ขนาดพื้นที่โครงการ 221 - 2 - 49.50 ไร่ เจ้าของที่ดินจำนวน 81 ราย แปลงที่ดินจำนวน 134 แปลง เป็นโครงการที่แสดงให้เห็นประโยชน์และเป็นที่ประจักษ์ โดยเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565 อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นประธานในพิธีเปิดถนนโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ และเปิดสะพานข้ามลำน้ำหมาน เพื่อเชื่อมต่อไปยังทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 201 ระบายการจราจรจากถนนสายหลักสู่เชียงคานโดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวรวมทั้งจัดให้มีไฟฟ้า ประปา และระบบไฟฟ้าส่องสว่างอันเป็นการพัฒนาพื้นที่ในแบบราษฎร์ - รัฐร่วมพัฒนา ซึ่งในวันนี้โครงการฯ ได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินแปลงใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมส่งมอบโฉนดที่ดินคืนแก่เจ้าของที่ดินในโครงการ จากการพัฒนาโครงการดังกล่าว เกิดผลสัมฤทธิ์จากการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมเมืองเลย สาย ง3 เกิดเครือข่าย

เชื่อมโยงการคมนาคมระหว่างซอยมะขามหวานและถนนศรีจันทร์พัฒนาทำให้ระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งในเมืองมีความสมบูรณ์มากขึ้น เกิดประโยชน์กับคนเมืองเลยและพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 45,368 รายแล้ว

รูปที่ 5 - 11 แสดงภาพรวมโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดเลย บริเวณทุ่งนาเมี่ยง เทศบาลเมืองเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

รูปที่ 5 - 12 แสดงพิธีเปิดถนน และสะพานข้ามลำน้ำหมานในโครงการจัดรูปที่ดินฯ บริเวณทุ่งนาเมี่ยง เทศบาลเมืองเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

(3) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดเชียงราย ในเขตเทศบาลตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ขนาดพื้นที่โครงการ 87 - 3 - 8 ไร่ เจ้าของที่ดินจำนวน 14 ราย แปลงที่ดินจำนวน 21 แปลง เป็นโครงการที่แสดงให้เห็นประโยชน์และเป็นที่ประจักษ์ โดยเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2565 อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นประธานในพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ให้กับเจ้าของที่ดินที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเชียงรายร่วมกับเทศบาลตำบลเวียงชัย ดำเนินการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณสองฟากถนนตามผังเมืองรวมชุมชนเวียงชัย สาย ก5 ขนาดเขตทาง 12 เมตร ความยาว 941 เมตร เกิดผลสัมฤทธิ์จากการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมชุมชน สาย ก5 เชื่อมต่อ

ระบบโครงข่ายคมนาคมระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1299 กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1173 ชุมชนเวียงชัย เพื่อช่วยบรรเทาการจราจรระหว่างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1299 กับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1173 และช่วยระบายการจราจรจากถนนสายหลักสู่พื้นที่ภายนอกไปสู่อำเภอเมืองเชียงรายและอำเภอพญาเม็งราย เป็นการเปิดพื้นที่รองรับการพัฒนาเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยรอบศูนย์ราชการ เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มศักยภาพตามที่ผังเมืองรวมกำหนด เกิดประโยชน์กับคนเมืองเชียงราย และพื้นที่ใกล้เคียงจำนวน 6,770 รายแล้ว

รูปที่ 5 - 13 แสดงภาพรวมโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

รูปที่ 5 - 14 แสดงการเปิดใช้ถนนในโครงการ และพิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณให้กับเจ้าของที่ดินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนจังหวัดเชียงราย ในเขตเทศบาลตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

5.1.4 กองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

กองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ มีสถานะเป็น “นิติบุคคล” ในกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยเป็นแหล่งเงินนอกงบประมาณเพื่อใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการจัดรูปที่ดินฯ ให้สามารถดำเนินการได้เสร็จสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความยืดหยุ่นและเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินในการบริหารโครงการ

5.1.4.1 วัตถุประสงค์

(1) เป็นเงินให้กู้ยืมแก่ผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(2) เป็นเงินอุดหนุนหรือเงินให้กู้ยืมแก่ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในการจัดสร้างหรือปรับปรุงสาธารณูปโภคหรือสถานที่สาธารณประโยชน์ ที่เป็นการรองรับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(3) ใช้เพื่อการค้นคว้า การวิจัย การฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(4) เป็นเงินทดรองจ่ายค่าทดแทนหรือค่าเสียหายในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(5) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

5.1.4.2 ประเภทของเงินกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

กองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้การสนับสนุนด้านการเงินเพื่อการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ โดยแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

(1) เงินอุดหนุน หมายถึง เงินช่วยเหลือแก่ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจในการจัดสร้าง หรือปรับปรุงสาธารณูปโภคหรือสถานที่สาธารณประโยชน์ที่เป็นการรองรับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(2) เงินให้กู้ยืม หมายถึง เงินที่ให้ผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กู้ยืมเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐใช้ในการจัดสร้างหรือปรับปรุงสาธารณูปโภคหรือสถานที่สาธารณประโยชน์ที่เป็นการรองรับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

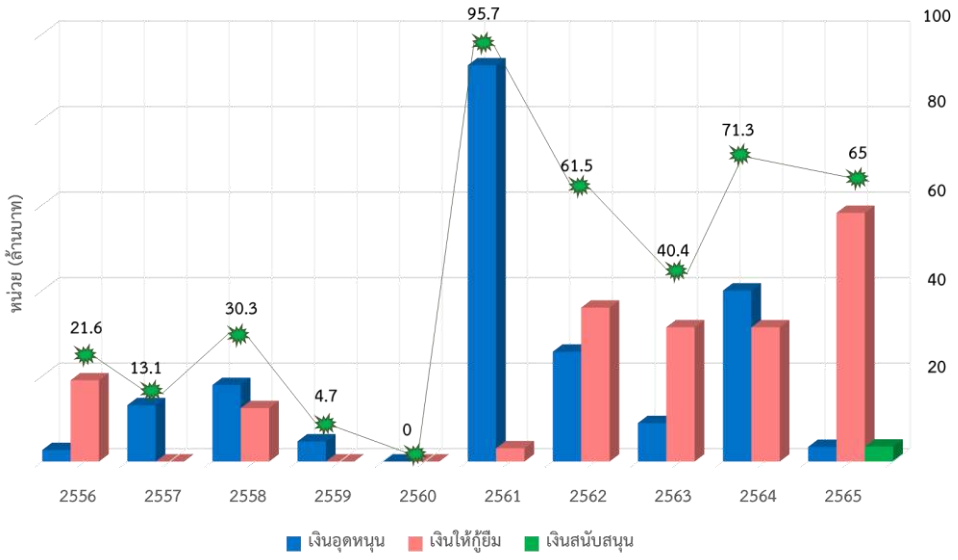
(3) เงินสนับสนุน หมายถึง เงินที่ใช้เพื่อการค้นคว้า การวิจัย การฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(4) เงินทดรองจ่าย หมายถึง เงินที่ใช้เพื่อทดรองจ่ายค่าทดแทนหรือค่าเสียหายในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ตามมาตรา 79 (4)

5.1.4.3 การสนับสนุนด้านการเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

กองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ได้สนับสนุนด้านการเงินให้แก่โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2565 ทั้งหมด 19 จังหวัด 30 สัญญา โดยแบ่งตามประเภทการขอรับการสนับสนุน ดังนี้

การสนับสนุนเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ จำแนกตามปีงบประมาณ

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

รูปที่ 5 - 15 การสนับสนุนด้านการเงินจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ จำแนกตามปีงบประมาณ

ตารางที่ 5 - 1 การสนับสนุนด้านการเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2556 - 2565

ประเภทเงิน	จำนวนจังหวัด	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน (บาท)
เงินให้กู้ยืม	11	12	191,533,652.35
เงินอุดหนุน	14	17	209,270,138.28
เงินสนับสนุน	-	1	3,500,000.00
รวม	**19***	**30**	**404,303,790.63**

***หมายเหตุ** โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดชัยนาท จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดระนอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครพนม ได้รับเงินให้กู้ยืมและเงินอุดหนุน

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

รูปที่ 5 - 16 การสนับสนุนด้านการเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2556 - 2565

5.1.4.4 การสนับสนุนด้านการเงินของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

(1) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดนครพนม ระยะที่ 2 บริเวณฟากใต้ของถนนทัศนปทุม อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประเภทเงิน : เงินให้กู้ยืม

งบประมาณที่ได้รับ : 26,790,600.00 บาท

วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นค่าชดเชยในการรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างบริเวณบ้านมั่นคง และเป็นค่าก่อสร้างถนนบริเวณโดยรอบแปลงที่ดินใหม่และถมที่ดินแปลงใหม่ให้แก่เจ้าของที่ดินที่ได้รับผลกระทบ

(2) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริเวณหมู่ที่ 8 ตำบลจำปา และหมู่ที่ 1 ตำบลท่าเจ้าสนุก อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประเภทเงิน : เงินอุดหนุน

งบประมาณที่ได้รับ : 3,417,829.21 บาท

วัตถุประสงค์ : เพื่อก่อสร้างถนนสายรอง ค่าขยายเขตไฟฟ้า และค่าขยายเขตระบบประปา

ประเภทเงิน : เงินให้กู้ยืม

งบประมาณที่ได้รับ : 1,656,700.00 บาท

วัตถุประสงค์ : เพื่อจ่ายค่าชดเชย (ถมดินบ่อบัว) และค่าจัดทำสวนสาธารณะ

(3) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองสุไหงโก - ลก อำเภอสุไหงโก - ลก จังหวัดนราธิวาส

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประเภทเงิน : เงินให้กู้ยืม

งบประมาณที่ได้รับ : 7,942,000.00 บาท

วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นค่าชดเชยอาคารสิ่งปลูกสร้าง (ฟาร์มเลี้ยงหมู) ต้นไม้ และอื่น ๆ (งานรั้ว)

(4) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดเลย บริเวณทุ่งนาเมี่ยง เทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประเภทเงิน : เงินให้กู้ยืม

งบประมาณที่ได้รับ : 1,500,000.00 บาท

วัตถุประสงค์ : (1) เพื่อเป็นค่าชดเชยอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

(2) เพื่อเป็นค่าซ่อมบำรุงถนนสายหลักและสายรอง

(3) เพื่อเป็นค่าดูแลรักษาที่ดินจัดหาประโยชน์ของโครงการ

(4) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

(5) โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณหลังโรงเรียนชาติเฉลิม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประเภทเงิน : เงินให้กู้ยืม

งบประมาณที่ได้รับ : 20,261,209.00 บาท

วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างถนนสายรองของโครงการ ระบบสัญญาณไฟจราจร ขยายเขตระบบไฟฟ้าและระบบประปา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในโครงการ

(6) โครงการศึกษาค้นคว้าวิจัยผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของสำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประเภทเงิน : เงินสนับสนุน

งบประมาณที่ได้รับ : 3,500,000.00 บาท

วัตถุประสงค์ : เพื่อใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลอื่นใดที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ตามมาตรา 35 (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547

5.1.4.5 ผลการดำเนินงานด้านการจัดทำกฎหมาย

สำนักงานกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ได้ทบทวนข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ 4 ประเภท ประกอบด้วย เงินอุดหนุน เงินให้กู้ยืม เงินสนับสนุน และเงินทดรองจ่าย พบว่า ควรปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ว่าด้วยการจ่ายเงินหรือการจัดสรรเงินจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่ออุดหนุนให้กู้ยืม หรือสนับสนุนโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2552 และระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ว่าด้วยการพิจารณาค่าทดแทน ค่าเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายอื่น ในการดำเนินการจัดรูปที่ดินที่ต้องทดรองจ่ายเงินจากกองทุน พ.ศ. 2553 เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามภารกิจของกองทุน จึงได้ยกเลิกระเบียบดังกล่าว และจัดทำระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ว่าด้วยการจัดสรรเงินจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่ออุดหนุน ให้กู้ยืม สนับสนุนหรือทดรองจ่ายเพื่อการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2565 และประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณา “เงินสนับสนุน” ของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2565 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาการขอรับเงินสนับสนุนให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ว่าด้วยการจัดสรรเงินจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) สำนักงาน ก.พ. ให้กองทุนมีการจัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในกองทุนที่เป็นนิติบุคคล และควรมีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติตน (Do’s and Don’ts) เพิ่มเติม ทั้งนี้ ให้นำประมวลจริยธรรมดังกล่าวมาบังคับใช้กับคณะกรรมการบริหาร และคณะอนุกรรมการ ของสำนักงานกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(1) ระเบียบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ว่าด้วยการจัดสรรเงินจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่ออุดหนุน ให้กู้ยืม สนับสนุน หรือทดรองจ่ายเพื่อการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2565

มีสาระสำคัญดังนี้

(1.1) เงินอุดหนุน

ความหมาย เงินกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมีมติให้เป็นเงินช่วยเหลือแก่ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจในการจัดสร้าง หรือปรับปรุงสาธารณูปโภค หรือสถานที่สาธารณประโยชน์ที่เป็นการรองรับการจัดรูปที่ดิน

ผู้มีสิทธิขอรับเงินอุดหนุน ผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดิน ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ

วงเงิน

- ไม่เกินร้อยละ 60 ของเงินกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ
- วงเงินอุดหนุนไม่เกิน ร้อยละ 70 ของวงเงินโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานที่ขอเงินอุดหนุนจะต้องออกเงินสมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของวงเงินของโครงการ

(1.2) เงินให้กู้ยืม

ความหมาย เงินกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมีมติให้ผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กู้ยืมเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการ หรืออนุมัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐใช้ในการจัดสร้าง หรือปรับปรุงสาธารณูปโภคหรือสถานที่สาธารณประโยชน์ที่เป็นการรองรับการจัดรูปที่ดิน

ผู้มีสิทธิขอกู้ยืม ผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดิน ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ

วงเงิน

- ไม่เกินร้อยละ 60 ของเงินกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ
- วงเงินกู้ไม่เกิน ร้อยละ 80 (สมาคม) / ร้อยละ 70 (หน่วยงานของรัฐ) ของวงเงินโครงการ โดยอย่างน้อยต้องมีการใช้เงินกู้ยืมไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 เพื่อการจัดสร้างหรือปรับปรุงสาธารณูปโภคหรือสถานที่สาธารณประโยชน์ไม่น้อยกว่าวงเงินกู้ยืม

อัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาชำระคืนเงิน

สมาคม

- ในพื้นที่เป้าหมาย อัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าอัตราดอกเบี้ย MLR ร้อยละ 3.5 ต่อปี หรือตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- นอกพื้นที่เป้าหมาย อัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าอัตราดอกเบี้ย MLR ร้อยละ 2 ต่อปี หรือตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- ระยะเวลาปลอดการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยไม่เกิน 2 ปี และระยะเวลาชำระหนี้รวมระยะเวลาปลอดการชำระคืนเงินต้นไม่เกิน 20 ปี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเคหะแห่งชาติ และกรมโยธาธิการและผังเมือง

- อัตราดอกเบี้ยน้อยกว่าอัตราดอกเบี้ย MLR ร้อยละ 3 ต่อปี หรือตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- ระยะเวลาปลอดการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยไม่เกิน 2 ปี และระยะเวลาชำระหนี้ รวมระยะเวลาปลอดการชำระคืนเงินต้นไม่เกิน 20 ปี

วงเงิน

- ไม่เกินร้อยละ 60 ของเงินกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ
- วงเงินอุดหนุนไม่เกิน ร้อยละ 70 ของวงเงินโครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานที่ขอเงินอุดหนุนจะต้องออกเงินสมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของวงเงินของโครงการ

(1.3) เงินสนับสนุน

ความหมาย เงินกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมีมติให้จัดสรรให้กับผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ใช้เพื่อการค้นคว้า การวิจัย การฝึกอบรม การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ตามมาตรา 79 (3)

ผู้มีสิทธิขอรับเงินสนับสนุน ผู้ที่จะดำเนินการจัดรูปที่ดินและผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดิน

วงเงิน

- ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ
- วงเงินสนับสนุนเงินอุดหนุนและเงินกู้ยืมจากกองทุนรวมแล้วต้องไม่เกินวงเงินที่จะต้องใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ

(1.4) เงินทดรองจ่าย

ความหมาย ค่าทดแทน ค่าเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินการจัดรูปที่ดินที่ต้องทดรองจ่ายจากกองทุน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสมาคม (มาตรา 27) ค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากการสำรวจ (มาตรา 42) และค่าทดแทนความเสียหายที่เกิดจากการเข้าไปใช้สอยหรือครอบครองที่ดินเป็นการชั่วคราว (มาตรา 49)

ผู้มีสิทธิขอให้ทดรองจ่ายเงินกองทุน ผู้ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดิน ผู้ตรวจการสมาคม และพนักงานอัยการ

วงเงิน ไม่เกินร้อยละ 5 ของเงินกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ

(2) ประกาศคณะกรรมการบริหารกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณา “เงินสนับสนุน” ของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2565

มีสาระสำคัญ ตามข้อ 5 วัตถุประสงค์ในการขอรับเงินสนับสนุน ได้แก่

(2.1) การค้นคว้า เพื่อให้ทราบข้อมูลที่จำเป็นของพื้นที่ สามารถนำไปวิเคราะห์ผลลัพธ์ผลกระทบที่เกิดจากการจัดรูปที่ดิน และนำไปวางแผนดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2.2) การวิจัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ หรือทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการในการจัดรูปที่ดินให้ดียิ่งขึ้น มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ หรือปรับปรุงผลิตผลหรือเครื่องมือที่มีอยู่เดิมเพื่อให้การจัดรูปที่ดินมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2.3) การฝึกอบรม เพื่อให้ผู้ที่จะดำเนินการจัดรูปที่ดินได้ หรือผู้ดำเนินโครงการ รวมถึงผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดรูปที่ดินมีความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ ทักษะหรือความเชี่ยวชาญ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(2.4) การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ เพื่อสร้างการรับรู้และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการจัดรูปที่ดิน ให้แก่บุคคลทั่วไปทราบถึงแนวคิด วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดรูปที่ดิน

(3) ประมวลจริยธรรมกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ และแนวทางการปฏิบัติตน (Do's and Don'ts) มีสาระสำคัญ ตามข้อ 2 กำหนดให้คณะกรรมการบริหาร คณะอนุกรรมการ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(3.1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(3.2) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา โปร่งใส และตรวจสอบได้

(3.3) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องกล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริต ใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ

(3.4) ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตสาธารณะไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

(3.5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว และทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงผลประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ

(3.6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ

(3.7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(3.8) ยึดมั่นในค่านิยมองค์กรเพื่อใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน

5.1.4.6 ผลสัมฤทธิ์ของงาน/โครงการ

- **เชิงปริมาณ** เป้าหมายตัวชี้วัดตามงานสำคัญของสำนักงานกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ต้องสามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินแก่โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้ได้อย่างน้อย 2 โครงการ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีโครงการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ จำนวน 6 โครงการ เป็นโครงการจัดรูปที่ดินจำนวน 5 โครงการ และโครงการศึกษาวิจัย จำนวน 1 โครงการ เป็นเงินจำนวน 65,068,338.21 บาท **“ซึ่งเป็นการดำเนินงานได้ดีกว่าตัวชี้วัดที่ตั้งไว้”**

- **เชิงคุณภาพ** ผลจากการสนับสนุนด้านการเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดรูปที่ดินฯ ให้แก่โครงการจัดรูปที่ดินฯ ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการได้ ทำให้โครงการสามารถดำเนินงานได้อย่างประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเจ้าของที่ดินในโครงการและบริเวณโดยรอบ ตลอดจนเกิดการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในผังเมือง

5.1.4.7 รายงานผลการตรวจสอบการรับจ่ายเงิน

ตามมาตรา 83 แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรายงานการรับจ่ายเงินทุกปี เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วให้ทำรายงานการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาต่อไป

(1) การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2565 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา ถนนสามเสน กรุงเทพฯ นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่สอง ประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ในการนี้ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองมอบหมายให้ นายอิทธิพงศ์ ตันมณี ผู้ตรวจราชการกรม เป็นผู้แทน ชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยมีระเบียบวาระการประชุมที่ (2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม วาระที่ 2.14 รับทราบรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่กรมโยธาธิการและผังเมือง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563 โดยมติที่ประชุม รับทราบโดยไม่มีข้อสังเกต

รูปที่ 5 - 17 การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 4 ครั้งที่ 10 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

(2) การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 31 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2565 เวลา 09.30 น. นายศุภชัย สมเจริญ (รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) เป็นประธานการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 31 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองมอบหมายให้ ว่าที่ร้อยเอก ธีรพงศ์ ครุธดิลกานันท์ รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นผู้ชี้แจงต่อประธานวุฒิสภา เรื่อง รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินกองทุนจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ กรมโยธาธิการและผังเมือง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563 โดยมติที่ประชุม รับทราบโดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. เห็นชอบรายงานการเงินกองทุนจัดรูปที่ดินฯ ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

2. ควรเร่งรัดดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมในจังหวัดที่ไม่มีผังเมืองรวมหรือผังเมืองรวมหมดอายุบังคับใช้

3. กำหนดหัวข้อเกี่ยวกับความรู้วิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อฝึกอบรมผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด และผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น

4. ควรประชาสัมพันธ์ถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วน (เจ้าของที่ดิน ชุมชน เมือง รัฐ) และนำโครงการตัวอย่างต้นแบบไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับพื้นที่ต่าง ๆ

5. ควรมีแผนการบริหารจัดการกองทุนเมื่อได้รับอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น แทนการรับชำระเงินคืน รวมทั้งควรกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการ/การลงทุนหรือหาประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สิน

6. ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองประสานกรมที่ดินในการเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ให้เจ้าของที่ดินโดยเร็ว

รูปที่ 5 - 18 การประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 31 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

5.2 โครงการออกแบบวางและจัดทำผังพื้นที่เฉพาะ

“ผังพื้นที่เฉพาะ” หมายถึง แผนผัง โครงการพัฒนา รายละเอียดเพื่อดำเนินการ ข้อกำหนด ข้อเสนอแนะและมาตรการประกอบการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวนโยบายการก่อสร้าง ปรับปรุง ฟื้นฟู แก้ไขปัญหาหรือดำรงรักษาบริเวณพื้นที่เฉพาะแห่ง สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการพัฒนาในระดับต่าง ๆ สู่การปฏิบัติและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ผังเมืองรวมกำหนดไว้ ภายใต้กรอบของการพัฒนาเมืองตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ตลอดจนคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับการพัฒนาในระดับนานาชาติ อาทิ กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) การทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงและมีความยั่งยืน จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียวและรองรับการใช้พื้นที่ของผู้หญิง เด็ก คนชราและผู้พิการตามหลักการออกแบบเพื่อรองรับทุกกลุ่มคน

ผังพื้นที่เฉพาะ เป็นการดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดการพัฒนาหรือส่งเสริมศักยภาพพื้นที่ให้เกิดการใช้งานเต็มประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาเชิงพื้นที่และตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว อาทิ การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการรองรับการพัฒนาพื้นที่ การพัฒนาสภาพแวดล้อมเมือง ภูมิทัศน์ที่ดี ร่มรื่นสวยงาม เป็นระเบียบและมีอัตลักษณ์ การพัฒนาพื้นที่สีเขียวรองรับการเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ การพัฒนาระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชน การพัฒนาระบบความปลอดภัยของชุมชน การพัฒนาเส้นทางการสัญจรเชื่อมโยงทางเท้า ทางจักรยาน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ผังพื้นที่เฉพาะ มีองค์ประกอบ รูปแบบและวิธีการดำเนินงาน โดยใช้กรอบแนวทางการดำเนินการจัดทำผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ซึ่งมีองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญ ได้แก่ การจัดทำแผนผังต่าง ๆ โครงการพัฒนาประกอบแผนผัง แผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และให้มีกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าผังพื้นที่เฉพาะ เปรียบเสมือนเป็นผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น

5.2.1 องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น

(1) ความสำคัญและเหตุผล

(2) ขอบเขตผังพื้นที่เฉพาะ

(3) วัตถุประสงค์ผังพื้นที่เฉพาะ

(4) แผนผังต่าง ๆ อาทิ

(ก) แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินซึ่งจำแนกเป็นประเภทกิจการ พร้อมทั้งแนวเขตการแบ่งที่ดินออกเป็นประเภทและย่าน

(ข) แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยแสดงการเชื่อมต่อโครงข่ายการคมนาคมและการขนส่งไว้ด้วย พร้อมทั้งรายละเอียดแสดงแนวและขนาดทางสาธารณะ

(ค) แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ ตามโครงสร้างพื้นฐาน

(ง) แผนผังแสดงที่โล่ง

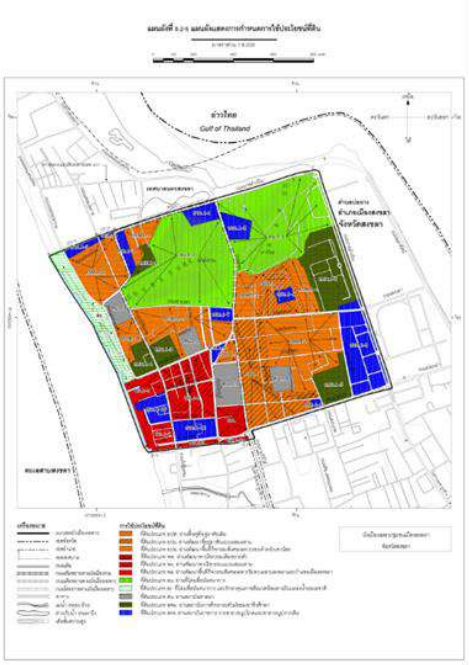
(จ) แผนผังแสดงการกำหนดระดับพื้นดิน

(ฉ) แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่หรือวัตถุที่มีประโยชน์หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีที่จะพึงส่งเสริมดำรงรักษาหรือบูรณะ

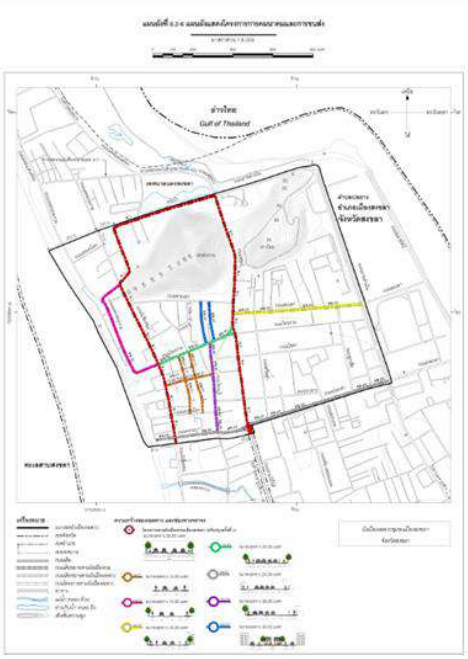
(5) มาตรการ ข้อกำหนด และข้อเสนอแนะประกอบแผนผัง

(6) โครงการพัฒนา ผังปฏิบัติการโครงการและแผนดำเนินการ

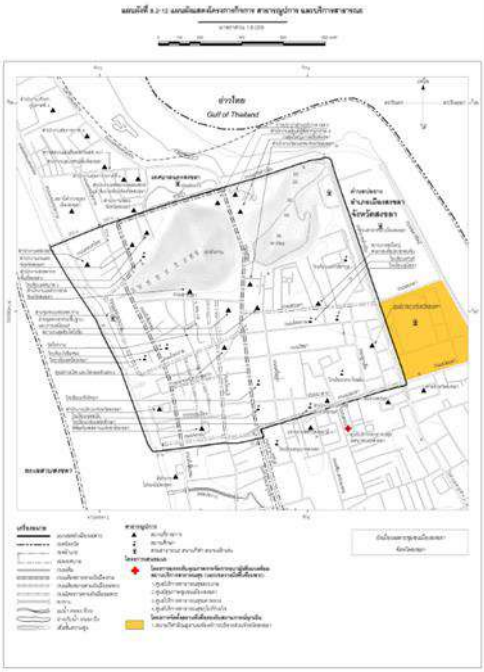
(7) รายละเอียดแบบก่อสร้างโครงการ เอกสารประกอบแบบก่อสร้างและเอกสารประกอบการของบประมาณ

แผนผังแสดงการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและขนส่ง

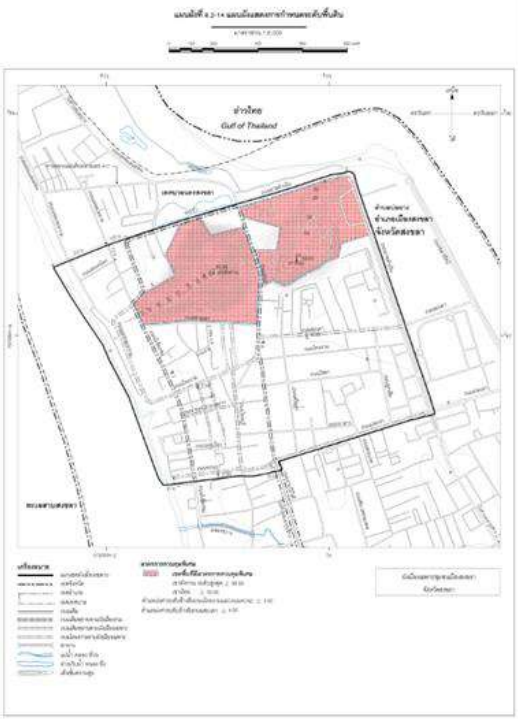

แผนผังแสดงรายละเอียดของกิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ

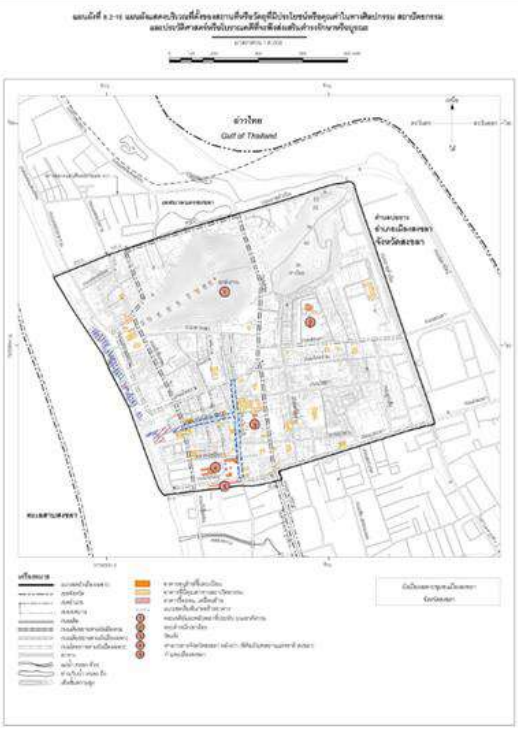

แผนผังแสดงที่โล่ง

รูปที่ 5 - 19 องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น

แผนผังแสดงการกำหนดระดับดิน

แผนผังแสดงบริเวณที่ตั้งของสถานที่หรือคุณค่าในทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี

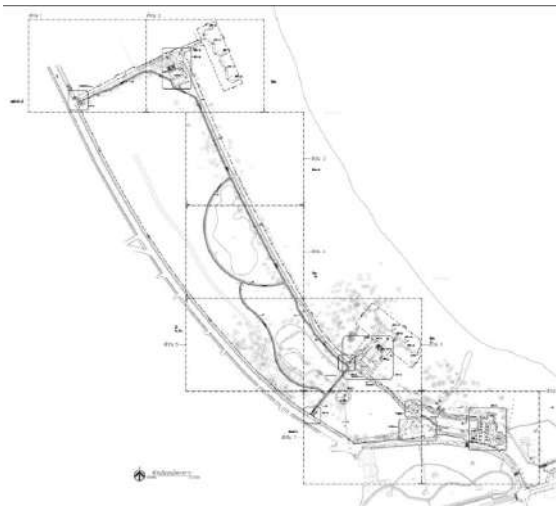
รูปที่ 5 - 20 องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น

รูปที่ 5 - 21 องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น ตัวอย่างโครงการพัฒนาผังปฏิบัติการโครงการและแผนดำเนินการ

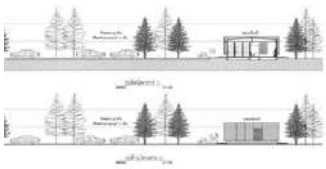
โครงการพัฒนาพื้นที่นันทนาการและบริการท่องเที่ยวแหลมสนอ่อน

รูปที่ 5 - 22 องค์ประกอบของผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น (รายละเอียดแบบก่อสร้างโครงการ)

5.2.2 ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการในการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การศึกษา สำรวจ จัดเก็บ วิเคราะห์และบูรณาการข้อมูล

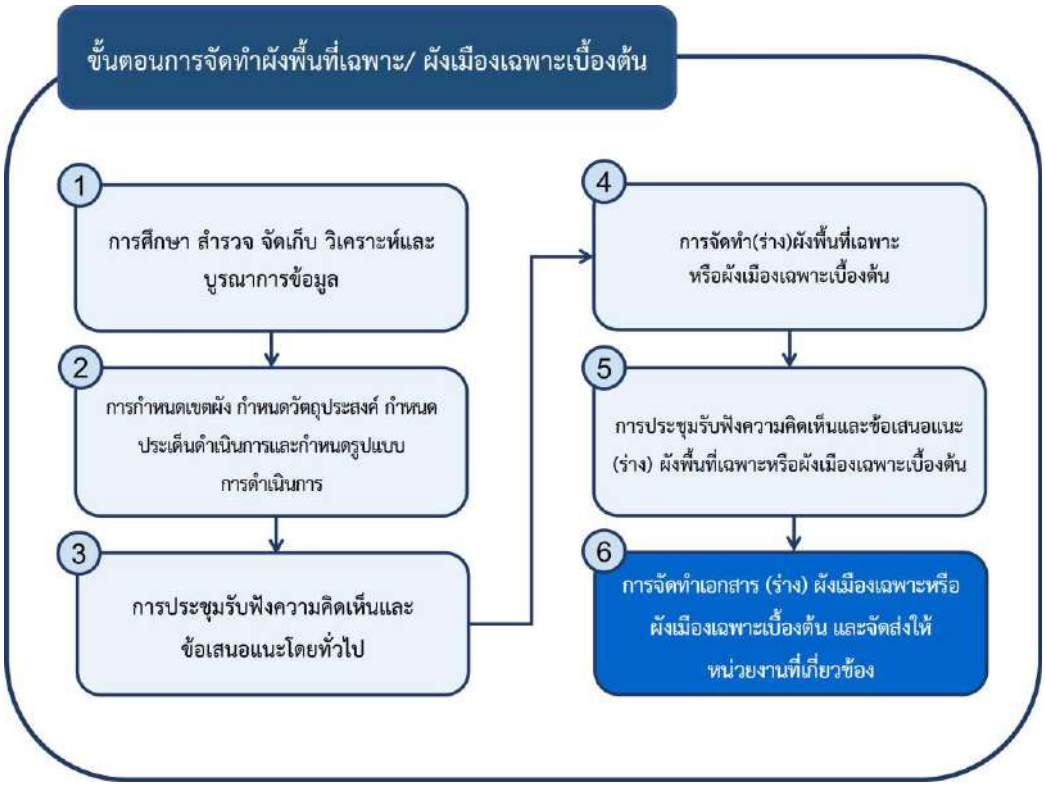
(2) การกำหนดเขตผัง กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดประเด็นดำเนินการ และกำหนดรูปแบบดำเนินการ

(3) การประชุมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยทั่วไป

(4) การจัดทำร่างผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น ประกอบด้วย (ร่าง) แผนผัง แผนงานโครงการ ข้อกำหนด มาตรการร่างหลักการและแนวทางดำเนินการสู่การปฏิบัติ

(5) การประชุมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะร่างผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น

(6) การจัดทำเอกสารร่างผังเมืองเฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้นและจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์

รูปที่ 5 - 23 ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อการออกแบบวางผังพื้นที่เฉพาะ

5.2.3 ผลการดำเนินการการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น จำนวน 16 ผัง ตามรายชื่อพื้นที่ดำเนินการ ดังนี้

(1) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
(2) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
(3) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
(4) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
(5) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
(6) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองตรัง จังหวัดตรัง
(7) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
(8) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
(9) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
(10) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
(11) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองตาก จังหวัดตาก
(12) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
(13) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
(14) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
(15) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว
(16) ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

5.2.4 การขับเคลื่อนผังพื้นที่เฉพาะ (ผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น) สู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

เมื่อกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้นแล้วเสร็จ ก็สามารถนำผลการดำเนินงานขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาเมืองให้เป็นรูปธรรมได้ใน 2 แนวทาง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการในแต่ละแนวทาง ดังนี้

5.2.4.1 การขับเคลื่อนผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้นสู่ขั้นตอนการจัดทำกฎหมายผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

โดยนำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้นเข้าสู่การพิจารณาให้ความเห็นชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ที่จะจัดทำผังเมืองเฉพาะและขอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการ (ตามมาตรา 41 ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562)

(1) ขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1.1) การประสานงานหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเตรียมการจัดประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1.2) การประชุมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ดำเนินโครงการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 และเห็นชอบให้กรมโยธาธิการและผังเมืองมีหน้าที่ดำเนินการ

(1.3) การประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ดำเนินโครงการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 และเห็นชอบให้กรมโยธาธิการและผังเมืองมีหน้าที่ดำเนินการ

(2) ผลดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีดังนี้

(2.1) ผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และขอให้กรมโยธาธิการและผังเมืองมีหน้าที่ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ตามขั้นตอนการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะ 18 ขั้นตอน มีจำนวนทั้งสิ้น 5 ผัง ดังนี้

1. ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนปากน้ำประแส บริเวณย่านชุมชนเก่าริมน้ำประแส อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

2. ผังพื้นที่เฉพาะเมืองสุรินทร์ บริเวณย่านเมืองเก่าสุรินทร์ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

3. ผังพื้นที่เฉพาะเมืองจันทบุรี บริเวณย่านเมืองเก่าจันทบุรี อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

4. ผังพื้นที่เฉพาะเมืองตะกั่วป่า บริเวณย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

5. ผังพื้นที่เฉพาะเมืองพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

5.2.5 การขับเคลื่อนโครงการพัฒนาตามผังพื้นที่เฉพาะสู่การก่อสร้างโครงการ

โดยการนำแผนงานโครงการบรรจุเข้าสู่แผนของหน่วยงานและดำเนินการจัดทำคำของบประมาณและกระบวนการก่อสร้างโครงการ เพื่อการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และการตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในระยะเวลาอันรวดเร็ว

(1) ขั้นตอนการดำเนินการมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

(1.1) นำโครงการพัฒนาบรรจุเข้าสู่แผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน

(1.2) จัดทำคำขอดำเนินโครงการมายังกรมโยธาธิการและผังเมือง

(1.3) หน่วยงานของกรมโยธาธิการและผังเมืองบรรจุเข้าแผนงาน

(1.4) จัดทำโครงการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ

(1.5) เข้าสู่กระบวนการดำเนินโครงการ

(2) ผลการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการพัฒนาตามผังพื้นที่เฉพาะ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการจำนวน 2 โครงการ ดังนี้

(2.1) โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะอ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่โดยรอบ จังหวัดจันทบุรี ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 65 ล้านบาท

(2.2) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์โคกหนองโสน (ระยะที่ 1) ตำบลโคกม้า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 120 ล้านบาท

โดยทั้ง 2 โครงการได้เข้าสู่แผนของหน่วยงานภายในกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป

การพัฒนาเมือง

โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะอ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่โดยรอบ จังหวัดจันทบุรี

หลักการและเหตุผล

ในการวางผังพื้นที่เฉพาะอ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่โดยรอบได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาเมืองที่ได้ต่อยอดจากผังเมืองรวมจังหวัดจันทบุรี โดยในการวางผังพื้นที่เฉพาะมีรายละเอียดที่แตกต่างจากผังเมืองรวม คือ ผังพื้นที่เฉพาะนั้นได้เสนอแนะการกำหนดรายละเอียดแผนผังและโครงการที่ใช้ในการพัฒนาหรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่ง รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นทางผังเมืองที่มีความชัดเจน เพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่างเป็นรูปธรรม สร้างความเป็นระเบียบ ความสวยงาม ความปลอดภัยของประชาชน ส่งเสริมสภาพทางเศรษฐกิจให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค
2. ส่งเสริมการสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ชายฝั่งอันเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนและสังคม
3. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินและกิจกรรมการพัฒนาชุมชนแบบบูรณาการ และมีประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

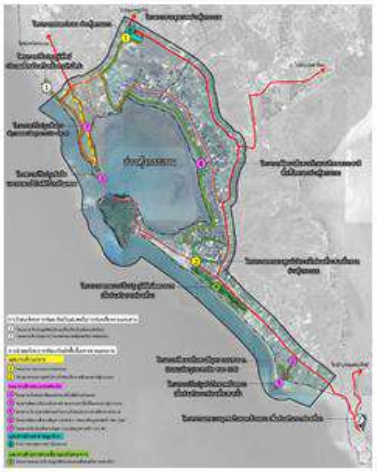
ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผังแม่บทเพื่อการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ด้านการท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมโยงของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่วางผังและพื้นที่ชุมชนโดยรอบ พร้อมทั้งเสนอโครงการพัฒนาพื้นที่ที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. ผังพื้นที่เฉพาะพร้อมกับมาตรการทางผังเมือง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาในด้านคมนาคมขนส่ง การบริการสาธารณะ

แนวคิดการพัฒนา

ผังแม่บทการพัฒนา

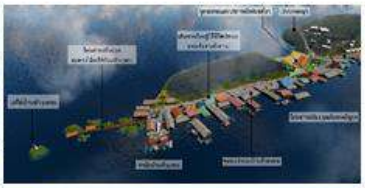
1.โครงการตลาดประมงอ่าวคุ้งกระเบน
2.โครงการออกแบบศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเล อ่าวคุ้งกระเบน
3.โครงการปรับปรุงท่าเรือและสะพานไม้จอดเรือบ้านหัวแหลม
4.โครงการพัฒนาเส้นทางจักรยานศึกษาธรรมชาติพื้นที่โดยรอบอ่าวคุ้งกระเบน
5.โครงการปรับปรุงท่าเรือหาดเจ้าหลาวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล
6.โครงการพัฒนาเส้นทางสัญจร ถนนสาย ก (เลิงบูรพาชลทิต ซอย 124)
7.โครงการปรับปรุงเส้นทางการสัญจร (ถนนเลิงบูรพาชลทิต ซอย 80)
8.โครงการสวนสุขภาพอ่าวคุ้งกระเบน
9.โครงการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์คลองจากเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

แนวคิดการพัฒนา“ **ชุมชนท่องเที่ยวนิเวศ** ” และ “**ส่งเสริมการประมงชายฝั่ง**”
ส่งเสริมพื้นที่ท่องเที่ยวและเรียนรู้ธรรมชาติ การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสร้างความเชื่อมโยงโครงข่ายพื้นที่ธรรมชาติชายฝั่งทะเล เพิ่มพื้นที่สร้างความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตชุมชน

แนวคิดการพัฒนา “ **ชุมชนท่องเที่ยวตากอากาศ** ” และ “**ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่นันทนาการ**” ส่งเสริมการสร้างพัฒนาจากศักยภาพพื้นที่ตากอากาศและพื้นที่สีเขียวชายฝั่งทะเล ส่งเสริมพื้นที่ท่องเที่ยวหลากหลาย ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวธรรมชาติ การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง อนุรักษ์และสงวนรักษาพื้นที่ธรรมชาติชายฝั่งทะเล

ทัศนียภาพการพัฒนา

รูปที่ 5 - 24 โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะอ่าวคุ้งกระเบนและพื้นที่โดยรอบ จังหวัดจันทบุรี

การพัฒนาเมือง

โครงการพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์โคกหนองโสน (ระยะที่ 1)
ตำบลโคกม้า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ที่มาของโครงการ

เทศบาลตำบลโคกม้า มีพื้นที่สาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมีพื้นที่ที่เหมาะกับการพัฒนาเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นแหล่งนันทนาการของคนในชุมชนทุกเพศทุกวัยทั้งในตำบลและพื้นที่ใกล้เคียง การพัฒนาเมืองที่ยั่งยืนต้องควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณโคกหนองโสน
2. เพื่อพัฒนาให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นพื้นที่นันทนาการ และเป็นแหล่งท่องเที่ยว
3. เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว สร้างภูมิทัศน์ให้น่าอยู่ สวยงาม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. มีการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. มีสถานที่ผักผ่อนหย่อนใจ และแหล่งท่องเที่ยวของตำบลโคกม้า
3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสุขภาพที่ดี มีสถานที่ในการออกกำลังกายและนันทนาการต่างๆ
4. พื้นที่ได้รับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวควบคู่กับการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

แนวคิดการพัฒนา

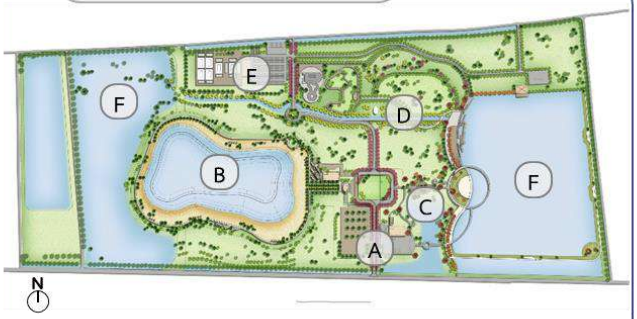
1. แนวคิดในการจัดการและบริหารพื้นที่ให้เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาของเมือง
2. แนวคิดในการพัฒนา ส่งเสริมให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ พื้นที่นันทนาการด้านต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวของเมือง
3. แนวคิดในการอนุรักษ์ และพัฒนาสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

ทัศนียภาพการพัฒนา

ผังแม่บทการพัฒนา

A	ทางเข้าโครงการและลานจอดรถ	D	สวนสาธารณะ
B	ทะเลและหาดทรายเทียม	E	สนามกีฬา ออกกำลังกาย
C	พื้นที่กิจกรรมริมน้ำ	F	สนามกีฬา ออกกำลังกาย

ระยะการพัฒนา

รูปที่ 5 - 25 โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์โคกหนองโสน (ระยะที่ 1) ตำบลโคกม้า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

5.2.6 การดำเนินการในขั้นต่อไปปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

กรมโยธาธิการและผังเมืองมีแผนการดำเนินการจัดทำผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น เพื่อขับเคลื่อนสู่การจัดทำผังเมืองเฉพาะและขับเคลื่อนโครงการพัฒนาตามผังพื้นที่เฉพาะสู่การดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ดังนี้

5.2.6.1 ผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น เพื่อเสนอคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 4 ผัง ดังนี้

(1) ผังพื้นที่เฉพาะเมืองร้อยเอ็ด บริเวณย่านเมืองเก่าร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

(2) ผังพื้นที่เฉพาะเมืองนราธิวาส บริเวณย่านชุมชนเมืองนราธิวาส อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

(3) ผังพื้นที่เฉพาะเมืองลำพูน บริเวณย่านชุมชนเมืองลำพูน อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

(4) ผังพื้นที่เฉพาะเมืองตรัง บริเวณย่านชุมชนเมืองตรัง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

5.2.6.2 โครงการพัฒนาตามผังพื้นที่เฉพาะหรือผังเมืองเฉพาะเบื้องต้น เสนอเป้าหมายแผนปฏิบัติการกรมโยธาธิการและผังเมือง เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567 จำนวน 10 โครงการ คือ

(1) โครงการปรับภูมิทัศน์สระแก้วเพื่อนันทนาการและการท่องเที่ยว อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

(2) โครงการพัฒนาพื้นที่แยกอนุสาวรีย์พระขัติยะวงษา เชื่อมโยงการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

(3) โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวสาธารณะริมแม่น้ำปิง และถนนสายวัฒนธรรม อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

(4) โครงการพัฒนาพื้นที่ลานกีฬาและนันทนาการชุมชนริมแม่น้ำกวง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

(5) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์กะพังสุรินทร์ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

(6) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่ลานวัฒนธรรมริมแม่น้ำโขง อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

(7) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์อุทยานพระนารายณ์ อำเภอตะกั่วป่า

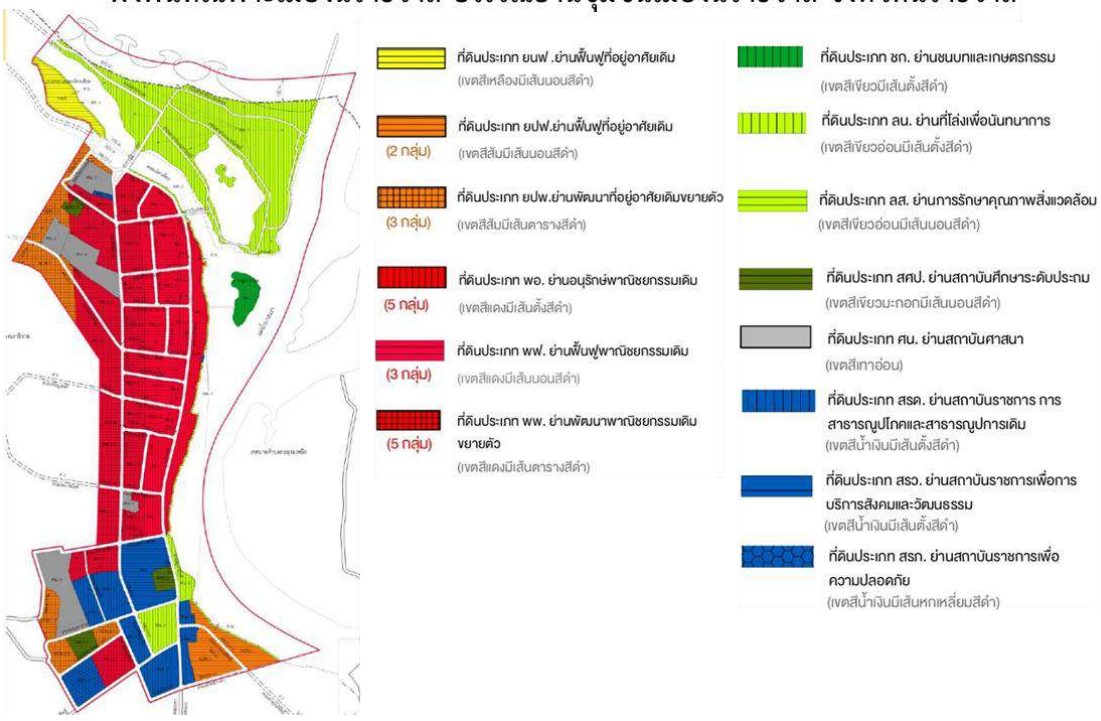
(8) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์สวนหนองคู อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

(9) โครงการจัตุรัสเมืองตรัง ระยะที่ 2 บริเวณศูนย์ราชการ

(10) โครงการพื้นที่นันทนาการแบะบริเวณท้องเที่ยวแหลมสนอ่อน อำเภอสงขลา

การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาเมือง

ผังพื้นที่เฉพาะเมืองนราธิวาส บริเวณย่านชุมชนเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

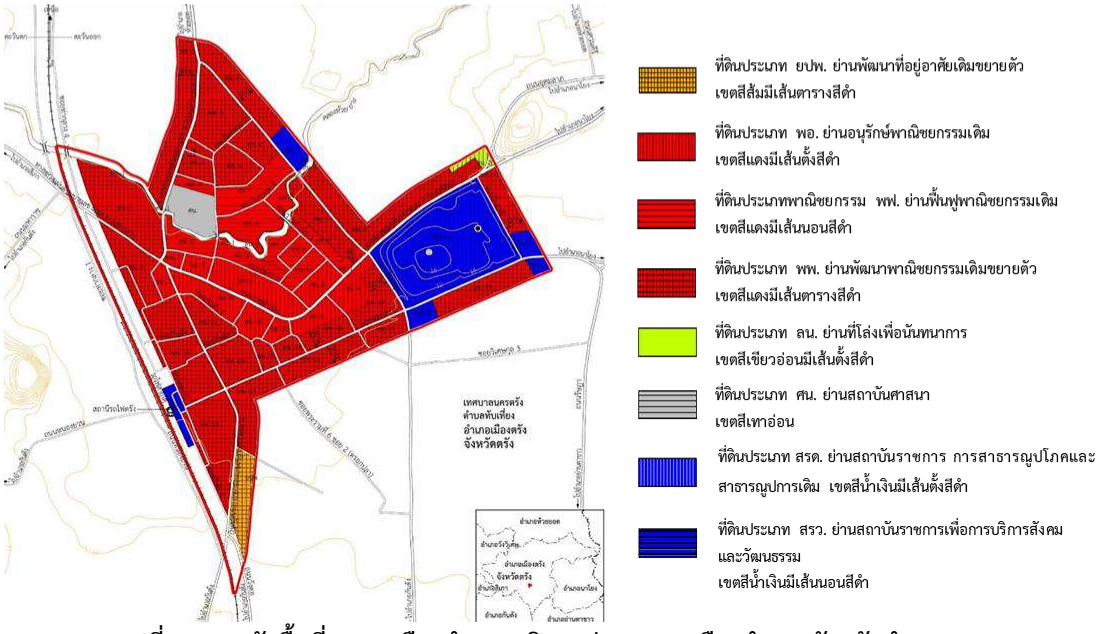
รูปที่ 5 - 26 ผังพื้นที่เฉพาะเมืองนราธิวาส บริเวณย่านชุมชนเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาเมือง

ผังพื้นที่เฉพาะเมืองลำพูน บริเวณย่านชุมชนเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน

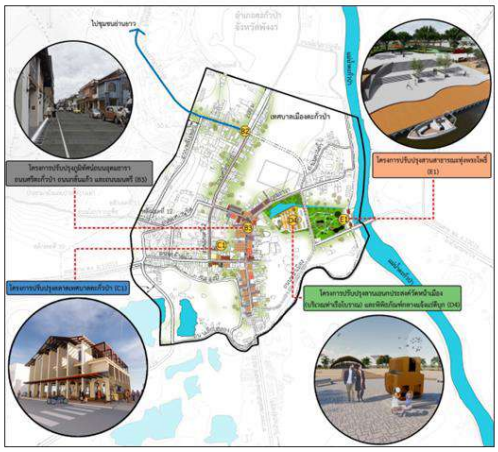
ผังพื้นที่เฉพาะเมืองตรัง บริเวณย่านชุมชนเมืองตรัง จังหวัดตรัง

รูปที่ 5 - 27 ผังพื้นที่เฉพาะเมืองลำพูน บริเวณย่านชุมชนเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และผังพื้นที่เฉพาะเมืองตรัง บริเวณย่านชุมชนเมืองตรัง จังหวัดตรัง

การพัฒนาเมือง

โครงการพื้นที่เฉพาะเมืองตะกั่วป่า บริเวณย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า จังหวัดพังงา

ทัศนียภาพย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า

โครงการพื้นที่เฉพาะเมืองพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

รูปที่ 5 - 28 โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองตะกั่วป่า บริเวณย่านเมืองเก่าตะกั่วป่า จังหวัดพังงา และโครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองพิษณุโลก บริเวณย่านเมืองเก่าหน้าสถานีรถไฟพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

การพัฒนาเมือง

โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองร้อยเอ็ด บริเวณย่านเมืองเก่าร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองนราธิวาส บริเวณย่านชุมชนเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

รูปที่ 5 - 29 โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองร้อยเอ็ด บริเวณย่านเมืองเก่าร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และโครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองนราธิวาส บริเวณย่านชุมชนเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

การพัฒนาเมือง

รูปที่ 5 - 30 โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองลำพูน บริเวณย่านชุมชนเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และโครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะเมืองตรัง บริเวณชุมชนย่านเมืองตรัง จังหวัดตรัง

ส่วนที่ 6

การดำเนินการเพื่อสนับสนุนภารกิจ ด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

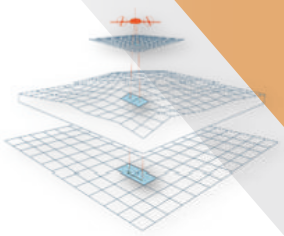

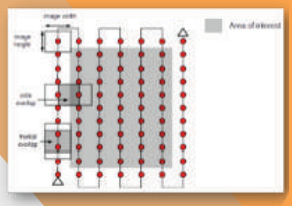

ส่วนที่ 6
การดำเนินการเพื่อสนับสนุนภารกิจ ด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

6.1 งานสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาพื้นที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle : UAV)

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านการสำรวจและจัดทำแผนที่ มีการพัฒนาและปรับรูปแบบการสำรวจที่แตกต่างไปจากอดีตมาก โดยเฉพาะด้านการสำรวจด้วยภาพถ่ายทางอากาศจากอากาศยานไร้คนขับ (UAV) หรือ ที่เรียกว่า โดรน (Drone) ซึ่งในปัจจุบันถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในงานสำรวจและจัดทำแผนที่ เพราะมีขนาดกะทัดรัดในราคาที่ไม่สูงมากนัก และสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเข้าถึงพื้นที่ที่เป็นอุปสรรคหรืออันตรายต่อการทำงานได้เป็นอย่างดี โดยทั่วไปการสำรวจด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) จะใช้กล้องถ่ายรูปความละเอียดสูงบันทึกภาพถ่ายโดยให้มีส่วนทับซ้อน (Overlap) และส่วนเกย (Sidelap) แล้วจะนำภาพเหล่านั้นมาประมวลผลร่วมกับค่าพิกัดของจุดควบคุมภาคพื้นดิน (Ground Control Point : GCP) จึงจะได้ผลลัพธ์เพื่อนำไปวิเคราะห์และใช้งานในด้านต่าง ๆ ต่อไป โดรนจึงเป็นเครื่องมือสำรวจที่ช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลปัจจุบันและทันสมัย ส่งผลให้ประหยัดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและงบประมาณในการดำเนินงานโครงการฯ ได้

ภาพถ่ายทางอากาศ (Aerial Photogrammetry) สามารถช่วยเพิ่มวิสัยทัศน์ในการออกแบบกล่าวคือ ภาพถ่ายทางอากาศจะสนับสนุนข้อมูลพื้นที่ปฏิบัติงานให้เห็นภาพรวมในบริเวณที่กว้างกว่าการมองจากระดับพื้นดิน รายละเอียดต่าง ๆ ในภาพถ่ายทางอากาศช่วยให้สามารถเก็บข้อมูลต่าง ๆ ได้หลายชนิดในระยะเวลาเดียวกัน เช่น ข้อมูลทางกายภาพและการใช้ประโยชน์ที่ดิน บริเวณสองฟากทางสามารถใช้ในการวางแผนและออกแบบแนวถนนโครงการสำหรับวิศวกรโยธา ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน และสิ่งปกคลุมดินสามารถใช้ในการวางผังเมืองสำหรับสถาปนิกและนักผังเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ เนื่องจากผลผลิตจากการสำรวจด้วยภาพถ่ายทางอากาศหรือภาพถ่ายออร์โธ (Orthophoto) มีรายละเอียดเชิงพื้นที่มากกว่าการสำรวจจากภาคพื้นดินเพียงอย่างเดียว เพื่อประกอบ

กับข้อมูลความสูงภูมิประเทศ จึงช่วยให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพเชิงพื้นที่ได้อย่างถูกต้องชัดเจน และเมื่อมีการผสมผสานข้อมูลการสำรวจภาคพื้นดินด้วยเทคโนโลยีระบุค่าพิกัดด้วยดาวเทียม GNSS จะช่วยให้เกิดความถูกต้องแม่นยำ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.1.1 การเปรียบเทียบเทคโนโลยีที่ใช้ในด้านการสำรวจและจัดทำแผนที่

ความก้าวหน้าในการพัฒนาทางเทคโนโลยีด้านอากาศยานไร้คนขับ (UAV) และการค้นพบอัลกอริทึมในการประมวลผลภาพในการสร้างแบบจำลองสามมิติจากภาพถ่ายสองมิติ นำไปสู่การพัฒนาระบบการทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ทำให้เกิดการใช้งานง่าย สะดวกและมีความคล่องตัวมากขึ้น เมื่อเทียบกับวิธีการสำรวจด้วยภาพถ่ายทางอากาศแบบเดิม การสำรวจรังวัดด้วยเทคโนโลยีการระบุค่าพิกัดด้วยดาวเทียมและการสำรวจภาคพื้นดิน โดยการสำรวจด้วยภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับ (UAV) สามารถให้ผลผลิตของข้อมูลที่มีรายละเอียดความถูกต้องแม่นยำ มีความสมบูรณ์และความคมชัดเป็นปัจจุบัน ซึ่งสามารถนำไปใช้งานทางด้านวิศวกรรมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังใช้เวลาและงบประมาณที่ต่ำกว่า ด้วยเหตุนี้ กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสำนักวิศวกรรมการผังเมือง จึงมีแนวคิดในการนำ UAV มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ซึ่งโดยทั่วไปมีขนาดพื้นที่ไม่ใหญ่และเป็นงานที่ต้องการข้อมูลสภาพภูมิประเทศที่มีความละเอียดเพียงพอสำหรับการออกแบบและวางแผนเบื้องต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการดำเนินงานต่อไป ดังตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสียของการสำรวจและจัดทำแผนที่ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามตารางที่ 6 - 1

ตารางที่ 6 - 1 แสดงการเปรียบเทียบข้อดี - ข้อเสียของการสำรวจและจัดทำแผนที่ด้วยวิธีการต่าง ๆ

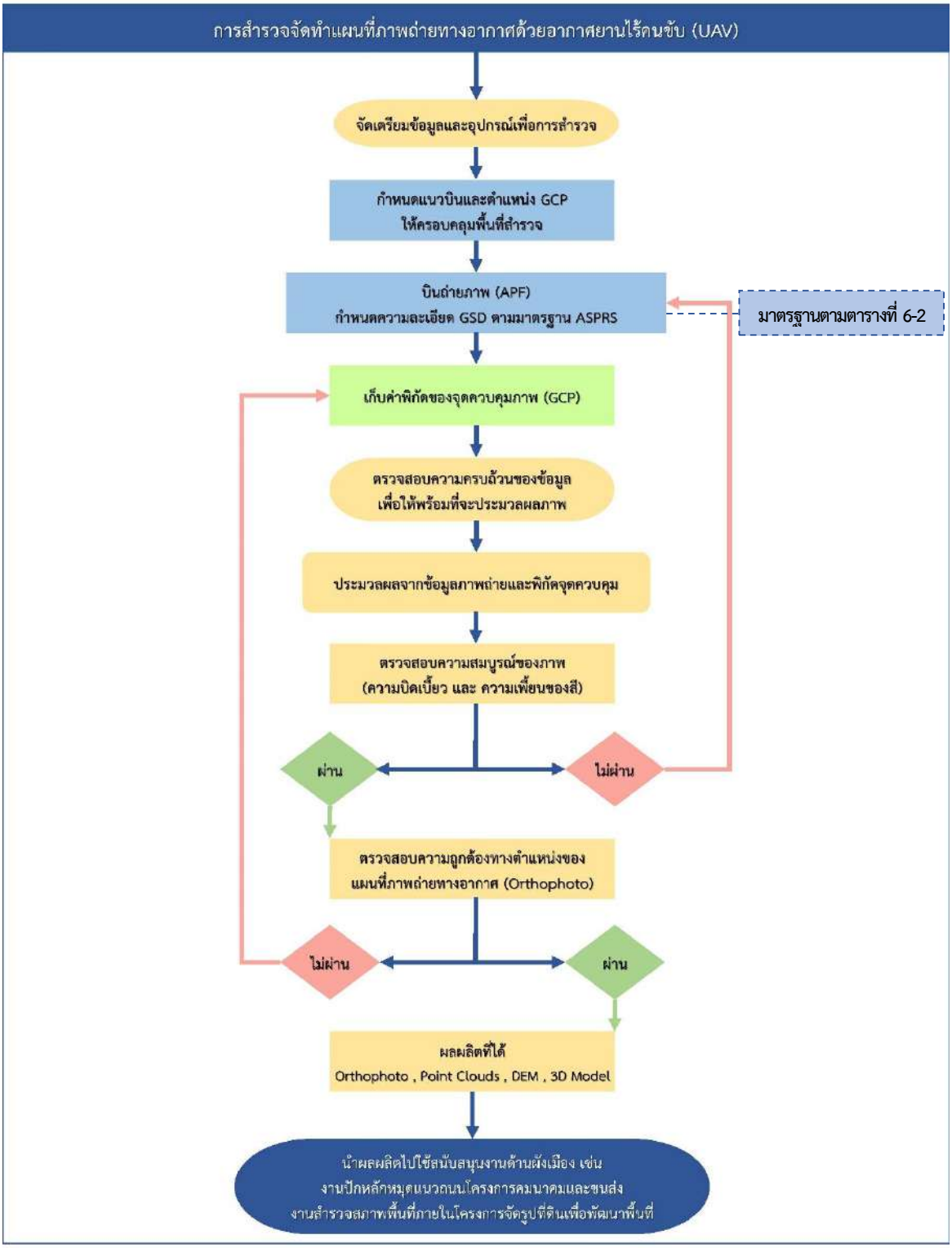
	อากาศยานไร้คนขับ UAV	การระบุค่าพิกัดด้วยดาวเทียม GNSS	กล้องประมวลผลรวม Total Station
ระยะเวลาการทำงาน	เร็ว	ปานกลาง	ช้า
ความถูกต้องทางตำแหน่ง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
ราคาของอุปกรณ์	ต่ำ	สูงมาก	ปานกลาง
การเก็บรายละเอียด	ทั้งหมด	น้อย	น้อย
แบบจำลอง 3D Modeling	มี	ไม่มี	ไม่มี

6.1.2 ขั้นตอนการสำรวจและจัดทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ

การจัดทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) ทำได้โดยการติดกล้องดิจิทัลไว้กับลำตัวของอากาศยานเพื่อทำการบินถ่ายภาพจากมุมสูง ซึ่งตัวอากาศยานสามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบโดยผ่านการกำหนดแนวบินให้ครอบคลุมพื้นที่สำรวจ การวางตำแหน่งหมุดควบคุมและการกำหนดความละเอียดจุดภาพบนพื้นดินจากนักบินหรือผู้บังคับอากาศยานและแสดงผลการทำงานผ่านสถานีควบคุมโดยหลังจากที่ทำการบินถ่ายภาพในพื้นที่เสร็จสิ้นและเก็บข้อมูลค่าพิกัดของหมุดควบคุมภาพแล้วจะต้องนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการประมวลผลภาพถ่ายด้วยโปรแกรมเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลภาพถ่ายออร์โธ (Orthophoto) กลุ่มจุดพิกัดสามมิติ (PointaClouds) แบบจำลองความสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model : DEM) และแบบจำลองสามมิติ (3D Model) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานอยู่ 3 ขั้นตอน รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 6 - 1 และเพื่อนำผลผลิตของข้อมูลดังกล่าวไปใช้สนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมืองตามลำดับขั้นตอนการทำงาน (Flow Chart) รูปที่ 6 - 2

รูปที่ 6 - 1 ขั้นตอนการสำรวจภาพถ่ายทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

รูปที่ 6 - 2 ลำดับขั้นตอนการทำงาน (Flow Chart) การสำรวจและจัดทำแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

ตารางที่ 6 - 2 แสดงมาตรฐานการสำรวจและจัดทำแผนที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับที่ดำเนินการในปัจจุบัน

มาตราส่วนแผนที่	ค่า GSD	ค่าคลาดเคลื่อนกำลังสองน้อยที่สุด (RMSE) ไม่เกิน (เมตร)			งานตามภารกิจ (สวผ.)
		ชั้นหนึ่ง (Class 1)	ชั้นสอง (Class 2)	ชั้นสาม (Class 3)	
1:100	1-2 ซม.	0.018	0.035	0.053	ผังเมืองเฉพาะโครงการจัดรูปที่ดินฯ ปักแนวถนนตามผังเมือง
1:200	2-3 ซม.	0.035	0.071	0.106	
1:250	3-4 ซม.	0.044	0.088	0.133	
1:500	4-10 ซม.	0.088	0.177	0.265	
1:1000	10-20 ซม.	0.177	0.354	0.530	
1:2000	20-30 ซม.	0.354	0.707	1.061	
1:2500	30-40 ซม.	0.442	0.884	1.326	
1:5000	40-100 ซม.	0.884	1.768	2.652	
1:10000	1-2 ม.	1.768	3.536	5.303	
1:25000	3-4 ม.	4.419	8.839	13.258	

หมายเหตุ: ตารางค่าความถูกต้องเชิงตำแหน่งทางราบของวัตถุบนแผนที่เทียบกับตำแหน่งบนภาคพื้นดิน ที่มาตราส่วนแผนที่ระดับต่าง ๆ (อ้างอิงจากมาตรฐาน ASPRS : American Society for Photogrammetry and Remote Sensing)

GSD = Ground Sample Distance

6.1.3 ผลผลิตที่ได้จากการสำรวจเพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

6.1.3.1 แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ (Orthophoto) เป็นแผนที่ภาพถ่ายที่มีการดัดแก้ภาพถ่ายที่ปกติจะมีการฉายแบบศูนย์ทิวทัศน์ (Central Projection) ซึ่งทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนทางตำแหน่งบนภาพถ่ายให้เป็นการฉายภาพแบบตกฉากกับพื้นผิว (Orthogonal Projection) ผ่านกระบวนการปรับแก้แบบออร์โธ (Orthorectification) ซึ่งมีการปรับแก้ความคลาดเคลื่อนเนื่องจากความสูงต่ำของภูมิประเทศ โดยได้มีการจัดตำแหน่งของภาพถ่ายของวัตถุต่าง ๆ บนภาพให้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้อง ทั้งในกระบวนการดัดแก้ภาพถ่ายนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้แบบจำลองความสูงเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการดัดแก้ร่วมด้วย ดังตัวอย่างของแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ (Orthophoto) แสดงดังรูปที่ 6 - 3

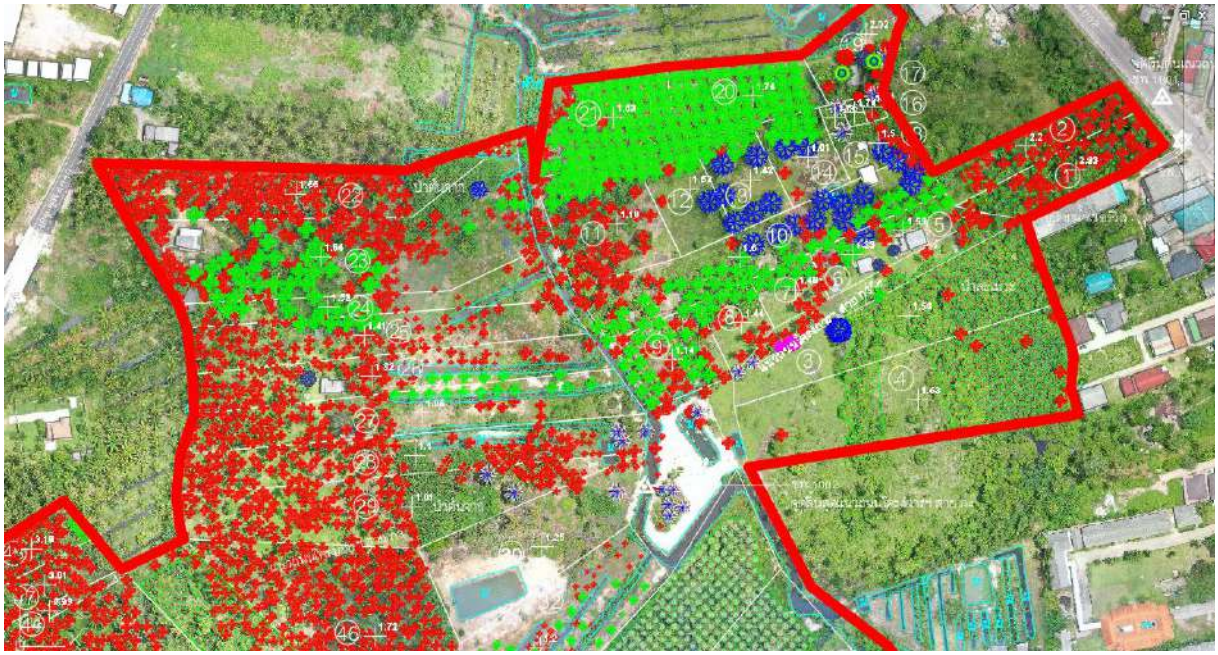
รูปที่ 6 - 3 แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศโดยอากาศยานไร้คนขับ ในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ทำการกำหนดขอบเขตของโครงการตามระวางที่ดิน ก่อนลงสำรวจรายละเอียดในพื้นที่จริง

ทั้งนี้ แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ (Orthophoto) จะถูกนำมาใช้เป็นแผนที่ฐานในการจัดทำข้อมูลรายละเอียดโดยจะต้องมีการลงสำรวจในพื้นที่จริงซึ่งไม่สามารถจำแนกด้วยภาพถ่ายทางอากาศ เช่น ชนิด ขนาด ประเภท อาคาร สิ่งปลูกสร้าง ต้นไม้ ฯลฯ แสดงดังรูปที่ 6 - 4 และ 6 - 5

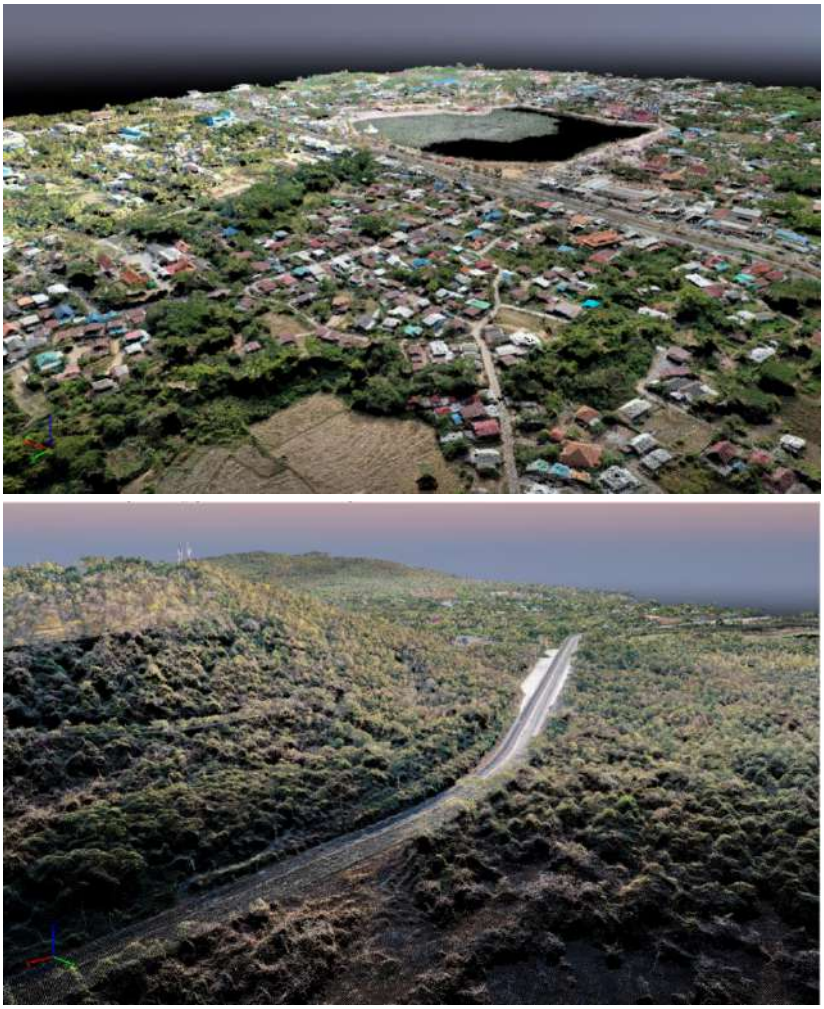

รูปที่ 6 - 4 การสำรวจพื้นที่จริงจำแนกชนิดรายละเอียดต่าง ๆ เช่น อาคารและสิ่งปลูกสร้างในโครงการ จำแนกชนิดของต้นไม้ การใช้ประโยชน์พื้นที่ในปัจจุบัน เป็นต้น

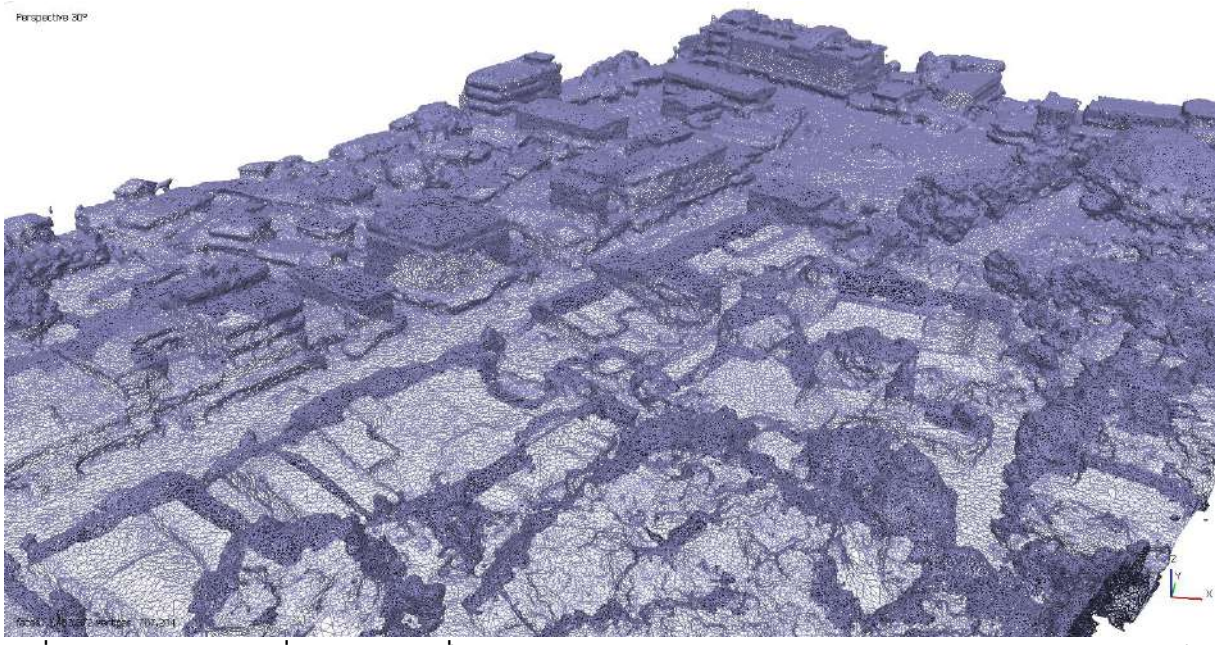
รูปที่ 6 - 5 การลงตำแหน่งและจำแนกรายละเอียดบนแผนที่หลังจากการสำรวจบนพื้นที่จริง

6.1.3.2 ข้อมูลกลุ่มจุดพิกัดสามมิติ (Point Cloud) เป็นกลุ่มของจุดสามมิติที่เก็บข้อมูลค่าของตำแหน่งของขอบของวัตถุในพิกัดฉากสามมิติ (X, Y, Z) ดังรูปที่ 6 - 6 ซึ่งมักจะเก็บพร้อมกับค่าสีของวัตถุในรูปแบบของแม่สีแดง เขียว ฟ้า (Red - Green - Blue : RGB) ควบคู่ไปด้วยโดยเก็บในรูปแบบของไฟล์ข้อมูลซึ่งในปัจจุบันจะเก็บในรูปแบบต่าง ๆ เช่น CSV, LAZ หรือ LAS เป็นต้น โดยพอยต์คลาวด์เหล่านี้เมื่อนำมาแสดงผลจะสามารถแสดงเป็นกลุ่มของจุดในลักษณะของพื้นผิวต่อเนื่องได้ จึงทำให้สามารถแสดงการเปลี่ยนแปลงของพื้นผิวเป็นรูปทรงต่าง ๆ ของวัตถุสามมิติได้ จึงนิยมนำมาใช้ในการประมวลผลรวมถึงการวิเคราะห์ระยะทาง รวมถึงการใช้เป็นต้นแบบในการขึ้นรูปทรงสามมิติของวัตถุ หรือลักษณะภูมิประเทศ เป็นต้น รูปที่ 6 - 6 แสดงตัวอย่างข้อมูลกลุ่มจุดพิกัดสามมิติ

รูปที่ 6 - 6 ข้อมูลกลุ่มจุดพิกัดสามมิติ (Point Cloud) โครงการวางแผนการสำรวจภูมิประเทศด้วยอากาศยานไร้คนขับ โครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าเชื่อมต่อสถานที่ท่องเที่ยว บริเวณภูพานน้อย จังหวัดหนองบัวลำภู

6.1.3.3 ข้อมูลแบบจำลองสามมิติ (Mesh Model) ข้อมูลพื้นผิวที่มีโครงสร้างแบบเวกเตอร์ ที่ใช้แสดงลักษณะของรูปร่างของโมเดลที่ประกอบด้วยพื้นผิวของโมเดลยอดมุมและขอบมุมของโมเดล โดยจะนำพอยท์คลาวด์มาประมวลผลสร้าง Mesh เพื่อที่จะได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพเชิงตำแหน่ง แต่ทั้งนี้คุณภาพในการประมวลผล สร้าง Mesh นั้น จะขึ้นกับคุณภาพของพอยท์คลาวด์ที่ได้จากการประมวลผลในขั้นตอนก่อนหน้า นอกจากนี้ในการประมวลผลสร้าง Mesh จะต้องมีการกำหนดและควบคุมจำนวนของรูปหลายเหลี่ยม (polygon) ดังรูปที่ 6 - 7 ในข้อมูล Mesh ซึ่งทำการคำนวณมาจากจำนวนจุดพอยท์คลาวด์โดยจำนวนของรูปหลายเหลี่ยมในข้อมูล Mesh จะแสดงถึงระดับความละเอียดในข้อมูล ทั้งนี้ หากจำนวนของรูปหลายเหลี่ยมมีค่าน้อยจะส่งผลกระทบให้ Mesh ที่ทำการสร้างนั้นหยาบและไม่มีความละเอียดเพียงพอจะนำไปประมวลผลใช้งานต่อ นอกจากนี้ยังมีส่วนของการ Interpolate Mesh เพื่อทำการสร้างพื้นผิวข้อมูลหรือเติมเต็มข้อมูลให้ครบถ้วน โดยทำการ Interpolate ด้วยวิธีการค้นหาจุดที่ใกล้เคียงกันบนพอยต์คลาวด์ เพื่อที่จะทำการประมวลผลสร้างเป็นพื้นที่ผิวเพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลนั้นมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำไปสร้างแบบจำลองความสูงภูมิประเทศในขั้นตอนต่อไป ข้อมูลแบบจำลองสามมิติ (Mesh Model) ที่ได้สามารถนำไปใช้ในการออกแบบ วางผัง รูปแบบอาคาร และโครงสร้างพื้นฐานในโครงการพัฒนาเมืองหรือผังเมืองเฉพาะต่อไปได้ ดังรูปที่ 6 - 8

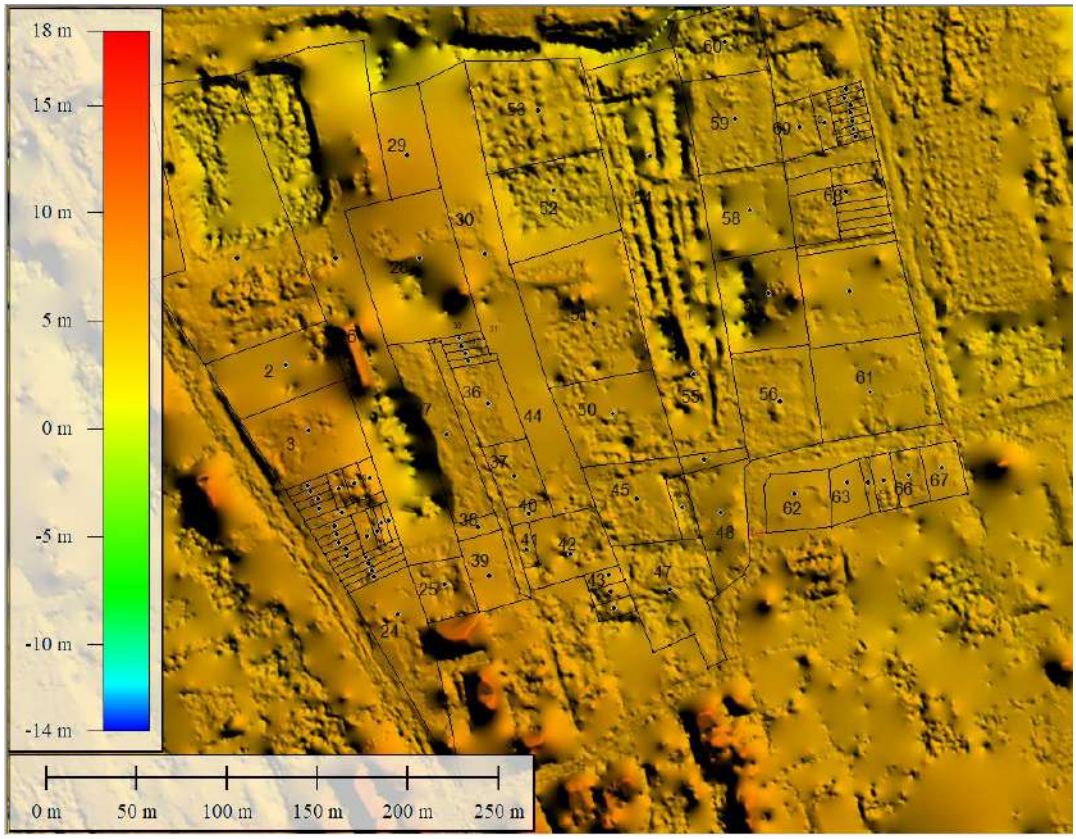
รูปที่ 6 - 7 ข้อมูลรูปหลายเหลี่ยม (Polygon) ที่ได้จากกลุ่มพิกัดสามมิติ (Point Cloud) บริเวณชุมชนเมืองเก่า จังหวัดสุรินทร์

รูปที่ 6 - 8 ข้อมูลแบบจำลองสามมิติ (Mesh Model) การสำรวจและสร้างแบบจำลองสามมิติ บริเวณชุมชนเมืองเก่า จังหวัดสุรินทร์

6.1.3.4 ข้อมูลแบบจำลองความสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model : DEM)

ผลผลิตเหล่านี้เป็นข้อมูลที่เก็บค่าความสูงต่ำและลักษณะภูมิประเทศในรูปแบบข้อมูลราสเตอร์ (Raster Data) ที่เป็นตารางกริดซึ่งบรรจุเอาข้อมูลความสูงไว้ ทั้งนี้ (Digital Surface Model : DSM) จะเป็นผลลัพธ์ที่ได้เป็นผลผลิตโดยตรงจากงานรังวัดด้วยภาพถ่าย และเมื่อนำไปหักลบกับสิ่งปลูกสร้าง ความสูงต้นไม้และพืชพรรณต่าง ๆ ออกไป ก็จะได้เป็น (Digital Elevation Model : DEM) หรือ (Digital Terrain Model : DTM) ที่เป็นความสูงที่ระดับพื้นดิน ซึ่งในการหักลบความสูงนั้น จะเป็นการหักลบความสูงผ่านการสร้างแบบจำลองความสูงของพุ่มไม้ (Canopy Height Model : CHM) ทั้งนี้ เนื่องจากพืชพรรณในแต่ละชนิดซึ่งมีความสูงของชั้นยอดเรือนที่ไม่เท่ากัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวิเคราะห์ร่วมกับงานแปลตีความภาพถ่ายร่วมด้วยในการสร้าง CHM ข้อมูล DEM ที่ได้แสดงถึงค่าระดับในพื้นที่ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบโครงการในเบื้องต้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบรายละเอียด (Detail Design) ต่อไป ตามตัวอย่าง DEM แสดงดังรูป 6 - 9

รูปที่ 6 - 9 การใช้ข้อมูลแบบจำลองความสูงเชิงเลข (Digital Elevation Model : DEM) ในการวัดระดับความสูงเฉลี่ยของแต่ละแปลงที่ดิน ในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

จากเหตุผลดังกล่าว กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสำนักวิศวกรรมการผังเมือง จึงได้มีการดำเนินงานสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ เช่น งานปักหลักหมุดแนวถนนโครงการคมนาคมและขนส่ง งานวางผังเมืองเฉพาะ งานสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางภายภาพของพื้นที่ในโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาเมืองต่อไป ซึ่งปัจจุบันกรมโยธาธิการและผังเมือง มีการจัดหาอากาศยานไร้คนขับ (UAV) เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน รายละเอียดตามตารางที่ 6 - 3

ตารางที่ 6 - 3 แสดงจำนวนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ที่มีในปัจจุบัน

ปีงบประมาณ	รายการอากาศยานไร้คนขับ UAV	จำนวน
2562	DJI รุ่น Mavic 2 Pro	2 ลำ
2563	DJI รุ่น Mavic 2 Pro	6 ลำ
2564	DJI รุ่น Phantom 4 RTK	4 ลำ
รวมปัจจุบันมีอากาศยานไร้คนขับ UAV จำนวนทั้งสิ้น 12 ลำ แบ่งออกเป็น 3 ฝูงบิน หรือ จำนวน 4 ลำ/ฝูงบิน		

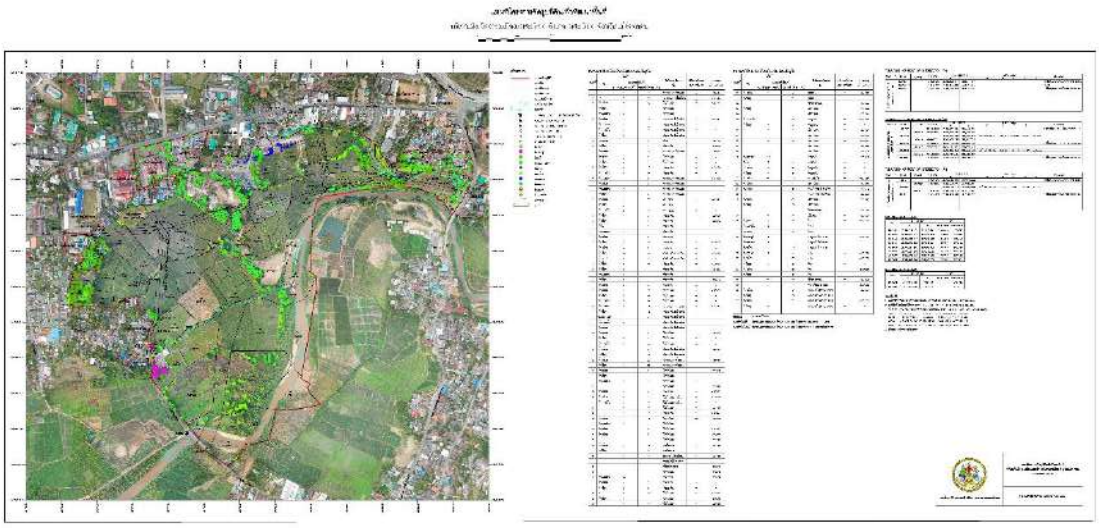
ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (จำนวน 10 แห่ง)

1. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณในเขตเทศบาลตำบลปากดง จังหวัดกำแพงเพชร
2. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณเทศบาลตำบลหนองไม้แดงและองค์การบริหารส่วนตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
3. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
4. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณถนนจุฑามาตย์ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
5. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
6. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณหลังศูนย์ราชการ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู
7. โครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณสะพานพิทักษ์คุมพล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
8. การนำอากาศยานไร้คนขับ (Drone) มาสำรวจและจัดทำแผนที่เพื่อใช้ในการออกแบบวางผังพื้นที่เฉพาะ “โครงการก่อสร้างทางจักรยานรอบบึงสีไฟ” จังหวัดพิจิตร
9. การสนับสนุนการสำรวจภูมิประเทศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (Drone) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบ “โครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าเชื่อมต่อสถานีท่องเที่ยว” จังหวัดหนองบัวลำภู
10. การสำรวจโดยการบินโดรน เพื่อเก็บข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โครงการและขอบเขตของพื้นที่ดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ โครงการที่ 4 บริเวณเหมืองหินเก่า จังหวัดสุรินทร์

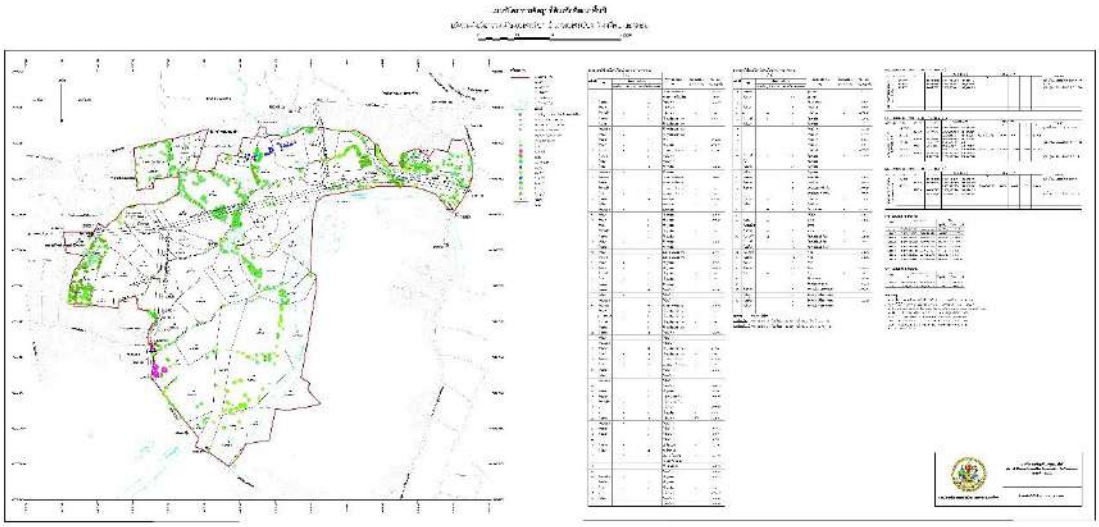
ตัวอย่างการปฏิบัติงาน และผลงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รูปที่ 6 - 10 ตัวอย่างการปฏิบัติงานภาคสนามในการสำรวจเพื่อจัดทำแผนที่และข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

รูปที่ 6 - 11 แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงรายละเอียดโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

รูปที่ 6 - 12 แผนที่แสดงรายละเอียดโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ บริเวณอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

รูปที่ 6 - 13 แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงรายละเอียดโครงการสำรวจภูมิประเทศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (Drone) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบ “โครงการก่อสร้างกระเช้าลอยฟ้าเชื่อมต่อสถานีท่องเที่ยว” จังหวัดหนองบัวลำภู

6.2 งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของผังเมืองรวม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมืองในบริเวณที่เกี่ยวข้องในด้านการคมนาคมและการขนส่ง ที่สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการผังเมือง โดยกำหนดให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการให้อนุญาตก่อสร้างอาคารหรือการประกอบกิจการในเขตผังเมืองรวม พิจารณาการอนุญาตให้เป็นไปตามกฎกระทรวงผังเมืองรวม ประกาศกระทรวงมหาดไทย หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ประกาศใช้บังคับของแต่ละพื้นที่ โดยการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง รายการประกอบและข้อกำหนดของกฎกระทรวงผังเมืองรวม นั้น

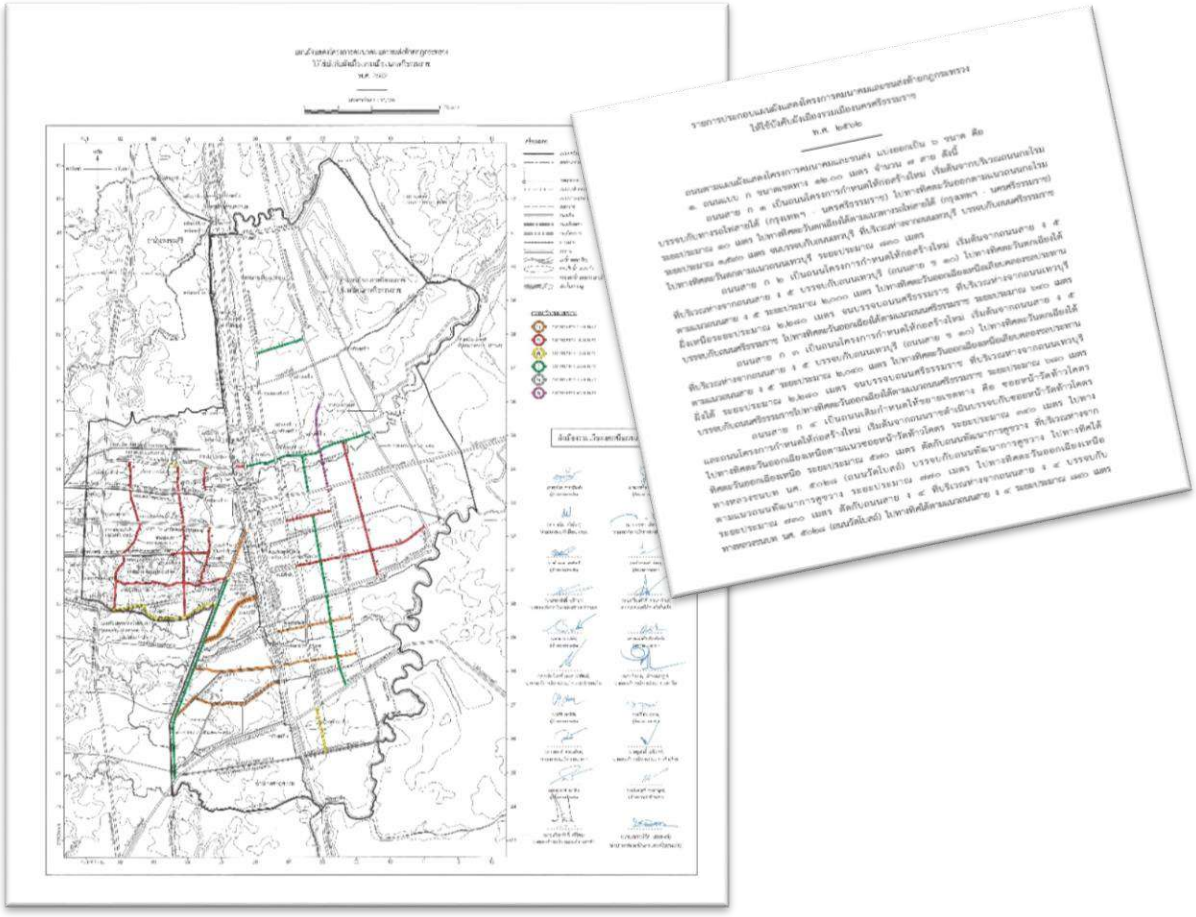
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง จะพบกับปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน เช่น ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติให้เป็นไปตามผังเมืองรวม ปัญหาด้านจำนวนบุคคลากรที่ไม่เพียงพอ และปัญหาความรู้ด้านเทคโนโลยีหรือเครื่องมือไม่เพียงพอ เป็นต้น ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังฯ ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวส่วนใหญ่เกิดกับถนนโครงการซึ่งเป็นถนนที่กำหนดให้ก่อสร้างใหม่ เนื่องจากไม่มีสภาพถนนในปัจจุบันเป็นจุดอ้างอิง จึงต้องมีการดำเนินการสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการ ส่วนถนนเดิมขยายซึ่งเป็นถนนที่มีอยู่เดิมกำหนดให้ขยายเขตทางสามารถปฏิบัติได้โดยง่ายเนื่องจากมีสภาพถนนให้เห็นในปัจจุบัน

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนงานทางด้านการผังเมือง รวมถึงสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติตามผังเมือง กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสำนักวิศวกรรมการผังเมือง จึงดำเนินโครงการสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง โดยการสำรวจแนวถนนในพื้นที่จริงพร้อมสำรวจรังวัดกันเขตทางเพื่อความถูกต้องเหมาะสมตามหลักการ ให้กับสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอความอนุเคราะห์ผ่านสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด

6.2.1 แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่งของผังเมืองรวม หมายถึง แผนผังที่แสดงระบบคมนาคมขนส่งในปัจจุบัน และโครงการพัฒนาด้านการคมนาคมและการขนส่งในอนาคต รวมถึงรายละเอียดสายทางและขนาดเขตทางของถนนโครงการภายในเขตผังเมืองรวม เพื่อรองรับการคมนาคมและขนส่งในอนาคตให้สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต โดยในทางปฏิบัติจะต้องใช้ควบคู่กับรายการประกอบแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง ประกอบด้วยโครงการ 2 ประเภท คือ ถนนเดิมขยายและถนนโครงการ โดยถนนเดิมขยาย หมายถึง ถนนที่มีอยู่เดิมกำหนดให้ขยายเขตทาง ส่วนถนนโครงการ หมายถึง ถนนที่กำหนดให้ก่อสร้างใหม่ตามแนวโครงข่ายที่กำหนดในแผนผังและรายการประกอบฯ แสดงดังรูปที่ 6 - 14

รูปที่ 6 - 14 ตัวอย่างแผนผังและรายการประกอบแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

6.2.2 การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

6.2.2.1 วิธีการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผัง ฯ

(1) จัดทำแนวถนนโครงการแต่ละสายลงแผนที่โดยเขียนลงบน

- แผนที่ระวางโฉนดที่ดินหรือแผนที่ภาษี
- แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินมาตราส่วนอย่างน้อย 1:4000 และใช้รูปถ่ายทางอากาศประกอบ

(2) สำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการ

(3) แผนที่ที่จัดทำตามข้อ 6.2.2.1 มีไว้สำหรับผู้รับผิดชอบนำไปเป็นแนวทางในการลงไปสู่การปฏิบัติจริง

(4) การติดประกาศหรือโฆษณาให้รายละเอียดเกี่ยวกับถนนโครงการสายต่าง ๆ

6.2.2.2 ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผัง ฯ

การปฏิบัติให้เป็นไปตามผังฯ แบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอนสำคัญ

(1) การกันเขตทาง

- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร, เมืองพัทยา, เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล

(2) การก่อสร้างถนน

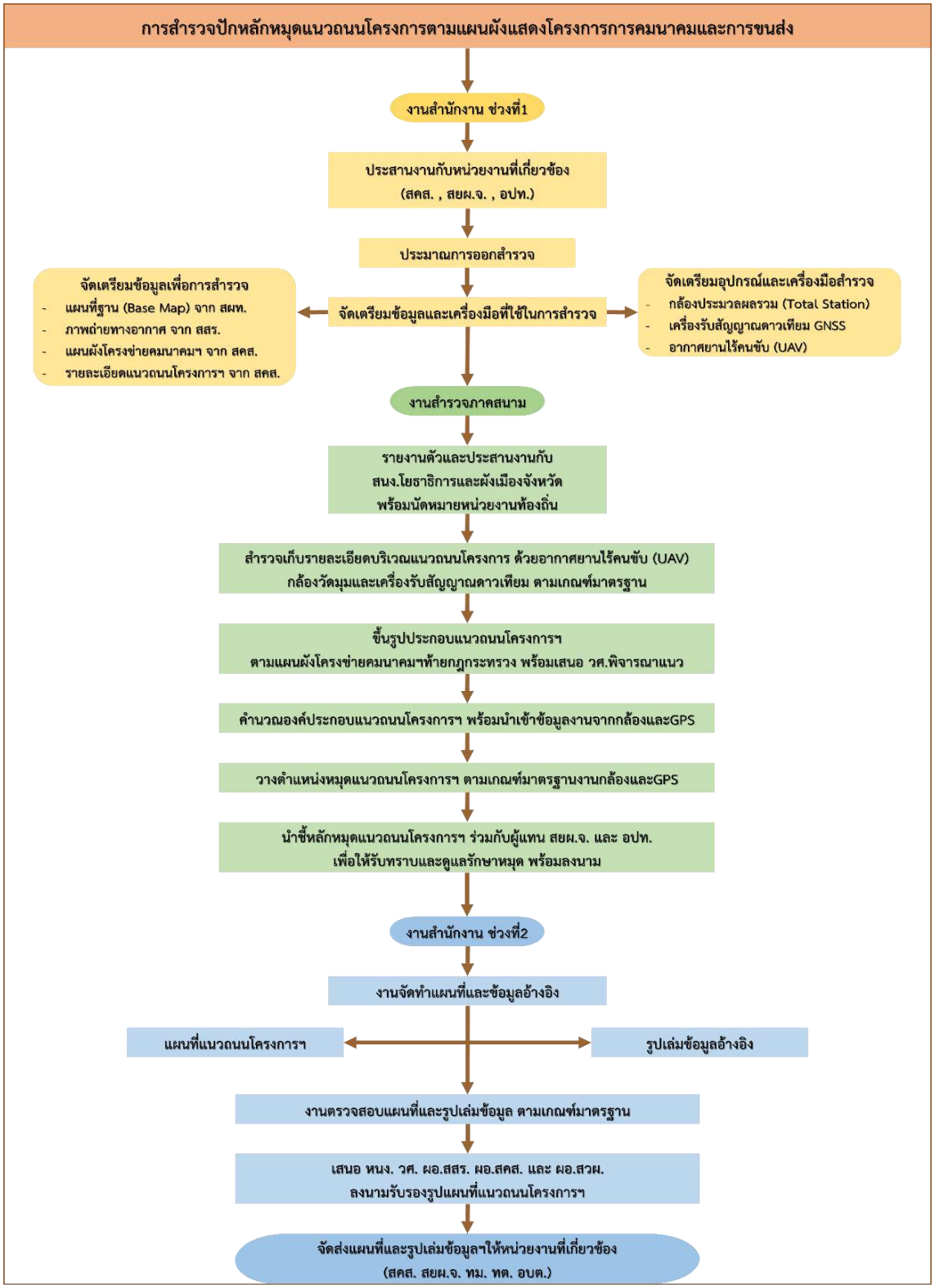
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร, เมืองพัทยา, เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล
- กรมทางหลวง
- กรมทางหลวงชนบท
- กรมโยธาธิการและผังเมือง

6.2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินงานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการ

งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 6 - 15 และลำดับขั้นตอนการทำงาน (Flow Chart) รูปที่ 6 - 16

รูปที่ 6 - 15 ขั้นตอนการดำเนินงานและแนวทางการสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

รูปที่ 6 - 16 ลำดับขั้นตอนการทำงาน (Flow Chart) การสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

6.2.2.4 ประโยชน์ของการปักหลักหมุดแนวถนนโครงการการคมนาคมและการขนส่ง

แผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่งของผังเมืองรวม ประกอบด้วยถนนโครงการ 2 ประเภท คือ ถนนเดิมขยายและถนนโครงการกำหนดให้ก่อสร้างใหม่ ซึ่งเป็นแผนผังที่ใช้บังคับใช้ตามผังเมืองรวม ซึ่งในกรณีถนนโครงการกำหนดให้ก่อสร้างใหม่ยังไม่สามารถทราบได้ว่าแนวถนนอยู่บริเวณใดในพื้นที่จริง ทำให้เกิดปัญหาการขออนุญาตปลูกสร้างหรือใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชน

ดังนั้น การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังฯ ของถนนโครงการฯ สามารถดำเนินการได้โดยการสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการในพื้นที่จริงพร้อมกันแนวเขตทางให้ถูกต้องตามหลักวิศวกรรมสำรวจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบแนวเขตทางที่ชัดเจนในพื้นที่สามารถดำเนินการอนุญาตปลูกสร้างอาคาร กันแนวถอยร่นตามกฎหมายควบคุมอาคาร ได้ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังฯ อย่างถูกต้อง

จากเหตุผลดังกล่าว กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสำนักวิศวกรรมการผังเมือง จึงได้มีการดำเนินงานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอความอนุเคราะห์ผ่านสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (จำนวน 7 ผัง)

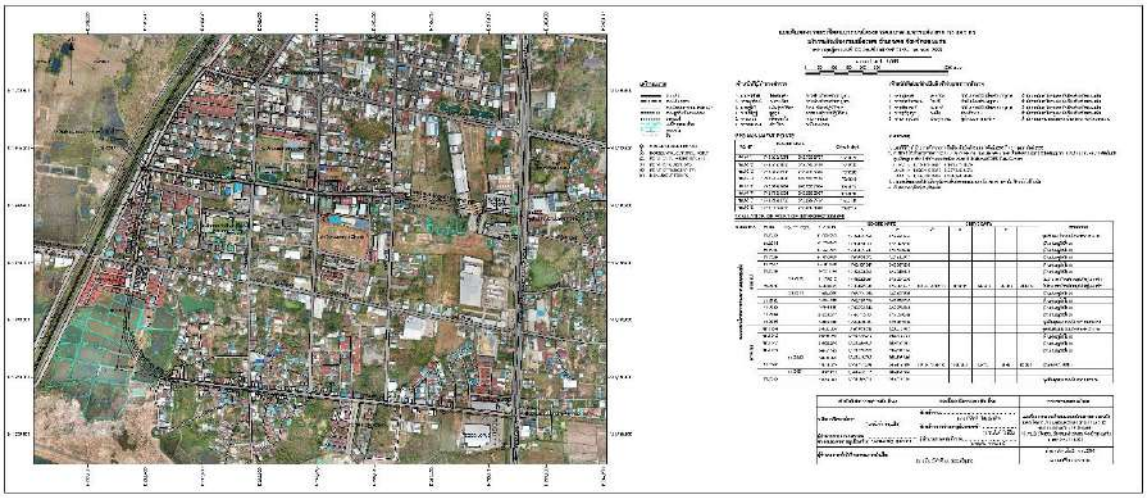
1. งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการฯ สาย ง4 ข1 และ ข9
   ผังเมืองรวมเมืองนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2562
2. งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการฯ สาย ค7
   ผังเมืองรวมเมืองตาก พ.ศ. 2562
3. งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการฯ สาย ก3 และ ก5
   ผังเมืองรวมเมืองพล จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2562
4. งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการฯ สาย ก11
   ผังเมืองรวมเมืองสุโขทัย พ.ศ. 2562
5. งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการฯ สาย ง2
   ผังเมืองรวมเมืองสระบุรี พ.ศ. 2562

6. งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการฯ สาย ฉ24
   ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
7. งานสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการฯ สาย ข9
   ผังเมืองรวมเมืองกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ. 2562

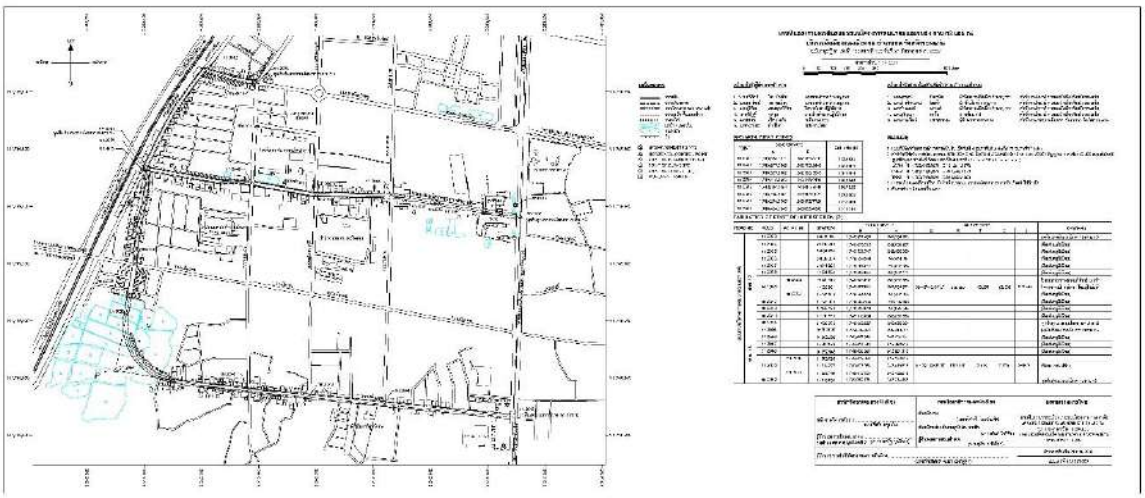
ตัวอย่างการปฏิบัติงาน และผลงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รูปที่ 6 - 17 ตัวอย่างการปฏิบัติงานภาคสนามในการสำรวจปักหลักหมุดแนวถนนโครงการ

รูปที่ 6 - 18 แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงรายละเอียดแนวถนนโครงการคมนาคมและขนส่ง สาย ก3 และ ก5 บริเวณผังเมืองรวมเมืองพล จังหวัดขอนแก่น

รูปที่ 6 - 19 แผนที่แสดงรายละเอียดแนวถนนโครงการคมนาคมและขนส่ง สาย ก3 และ ก5 บริเวณผังเมืองรวมเมืองพล จังหวัดขอนแก่น

6.3 การจัดทำแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้พัฒนางานบริการด้านผังเมืองด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการติดต่อขอรับบริการหรือขอเอกสารข้อมูลด้านผังเมือง โดยการจัดทำระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง หรือ แอปพลิเคชัน Landuse Plan เพื่อให้บริการข้อมูล ตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองรวมทั่วประเทศในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งจะเป็นช่องทางช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและทุกภาคส่วนสามารถสืบค้นข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองได้ด้วยตนเองจากทุกที่ ทุกเวลา ตอบสนองการใช้ชีวิตวิถีใหม่ตามแนวทาง New Normal ช่วยลดขั้นตอน ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน

6.3.1 การดำเนินงานจัดทำแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการพัฒนาระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง หรือ แอปพลิเคชัน Landuse Plan มาอย่างต่อเนื่อง สำหรับเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลผังเมืองและให้บริการตรวจสอบข้อมูลแผนผังและข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองแก่ประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชนในรูปแบบออนไลน์ จำนวน 3 ช่องทาง ประกอบด้วย ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง แอปพลิเคชัน Landuse Plan และ Landuse Plan BOT โดยระบบหรือแอปพลิเคชันสามารถให้บริการสืบค้นและตรวจสอบข้อมูลผังเมืองทั่วประเทศด้วยเงื่อนไขการค้นหาต่าง ๆ ได้แก่ หมายเลขโฉนดที่ดิน ตำแหน่งปัจจุบัน (Current Location) ชื่อผังเมืองรวม ขอบเขตการปกครอง และการระบุค่าพิกัดตำแหน่ง

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว ได้มีการร่วมมือระหว่างกรมโยธาธิการและผังเมืองและกรมที่ดิน ตาม “บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือบูรณาการการใช้บริการข้อมูลที่ดินและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกรมที่ดินและกรมโยธาธิการและผังเมือง” โดยได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2565 และกรมโยธาธิการและผังเมืองได้พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพระบบให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลแผนที่รูปแปลงที่ดิน แสดงร่วมกับแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองและให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยหมายเลขโฉนดที่ดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการด้านผังเมืองและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ในคราวเดียว

ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง หรือแอปพลิเคชัน Landuse Plan ให้บริการข้อมูล ประกอบด้วย แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง (ที่มีการประกาศบังคับใช้) ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง (ที่มีการประกาศบังคับใช้) และข้อกำหนดควบคุมการก่อสร้างอาคารซึ่งจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการตรวจสอบข้อมูลเพื่อการขออนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้ายอาคาร และการขอใบรับรองการก่อสร้างอาคาร (ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522) โดยสามารถตรวจสอบข้อมูลได้ด้วยการระบุเงื่อนไขการค้นหา ได้แก่ หมายเลขโฉนดที่ดิน ตำแหน่งปัจจุบัน ชื่อผังเมืองรวม ขอบเขตการปกครอง หรือระบุตำแหน่งพิกัด โดยทั้ง 3 ช่องทาง สามารถใช้งานได้ดังนี้

6.3.1.1 ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง บนเว็บไซต์กรมโยธาธิการและผังเมือง (www.dpt.go.th)

การใช้งานระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง สำหรับตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองแบบออนไลน์ สามารถเข้าใช้งานได้ผ่านเว็บไซต์กรมโยธาธิการและผังเมือง ในแถบเมนูงานบริการด้านผังเมือง หรือสามารถเข้าใช้งานได้ที่ https://plludds.dpt.go.th โดยวิธีการใช้งาน เมื่อเข้าสู่หน้าระบบ สามารถระบุเงื่อนไขเพื่อค้นหาตำแหน่งหรือพื้นที่ที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลได้ด้วยหมายเลขโฉนดที่ดิน ตำแหน่งปัจจุบัน ชื่อผังเมืองรวม ขอบเขตการปกครอง หรือระบุตำแหน่งพิกัด จากนั้นระบบจะแสดงแผนที่ตำแหน่ง ข้อมูลแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง และข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง รวมทั้งสามารถเลือกดูข้อมูลข้อกำหนดควบคุมอาคารเบื้องต้นที่บังคับใช้ในพื้นที่นั้น พร้อมแสดงแผนที่รูปแปลงที่ดินในบริเวณตำแหน่งที่ตรวจสอบ

6.3.1.2 แอปพลิเคชัน Landuse Plan บนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา (Mobile Application)

การใช้งานแอปพลิเคชัน Landuse Plan สำหรับตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองแบบออนไลน์ สามารถใช้งานได้บนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพาทั้งระบบปฏิบัติการ แบบ iOS และ Android โดยการดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันชื่อ Landuse Plan วิธีการการใช้งาน ในหน้าแอปพลิเคชันสามารถระบุเงื่อนไขเพื่อค้นหาตำแหน่งหรือพื้นที่ที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลได้ด้วยหมายเลขโฉนดที่ดิน ตำแหน่งปัจจุบัน ชื่อผังเมืองรวม ขอบเขตการปกครอง หรือระบบตำแหน่งพิกัด จากนั้นแอปพลิเคชันจะแสดงตำแหน่งหรือบริเวณที่ต้องการตรวจสอบ พร้อมแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง และสามารถเลื่อนหน้าจอเพื่อแสดงข้อมูลข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง ข้อมูลข้อกำหนดควบคุมอาคารเบื้องต้นที่บังคับใช้ในพื้นที่นั้น พร้อมแสดงแผนที่รูปแปลงที่ดินในบริเวณตำแหน่งที่ตรวจสอบ

6.3.1.3 Landuse Plan BOT ผ่าน LINE OA กรมโยธาธิการและผังเมือง

การใช้งาน Landuse Plan BOT แชทบอทแบบอัตโนมัติสำหรับตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองแบบออนไลน์ผ่าน LINE Application สามารถใช้งานได้บน LINE OA ของกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยค้นหาและเพิ่มเพื่อนบัญชีไลน์ DPT Information หรือพิมพ์ค้นหา @dpt.go.th และเลือกใช้งานแชทบอทที่แถบเมนู Landuse Plan BOT วิธีการการใช้งานสอบถามข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน สามารถระบุและแชร์ตำแหน่งที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลแชทบอทจะตอบข้อมูล แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน และข้อกำหนดควบคุมอาคารเบื้องต้นของบริเวณที่ดินนั้น ๆ ผ่านช่องทางแชทของ Landuse Plan BOT

รูปที่ 6 - 20 ช่องทางบริการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง แบบออนไลน์

6.3.2 การดำเนินงานประชาสัมพันธ์การใช้งานระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง หรือแอปพลิเคชัน Landuse Plan

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้งานระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง หรือ แอปพลิเคชัน Landuse Plan เพื่อให้ประชาชน

หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รับรู้และมีการนำไปใช้งานอย่างแพร่หลายผ่านช่องทางต่าง ๆ (โดยกองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์) ดังต่อไปนี้

6.3.2.1 ดำเนินการประชาสัมพันธ์แอปพลิเคชันผ่านรายการโทรทัศน์ เพื่อมอบเป็นของขวัญปีใหม่ให้ประชาชน ประจำปี พ.ศ. 2565 ภายใต้ชื่อ “ผังเมือง Delivery : Landuse Plan” ทางรายการ "Happy Life กับคุณหรีด” ตอนที่ 2 "ผังเมือง Delivery ของขวัญปีใหม่ จาก ยผ." ทางช่อง 3HD เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2565 (รูปที่ 6 - 21)

6.3.2.2 ดำเนินการจัดทำโปสเตอร์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แอปพลิเคชัน Landuse Plan ผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ได้แก่ LINE OA Facebook และเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง และสำนักข่าวต่าง ๆ เช่น มติชนออนไลน์ กรุงเทพธุรกิจ เป็นต้น (รูปที่ 6 - 22 ถึง รูปที่ 6 - 23)

6.3.2.3 ร่วมจัดแสดงผลงานแอปพลิเคชัน Landuse Plan หรือระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง ในงานนิทรรศการนานาชาติ Sustainability Expo 2022 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ระหว่างวันที่ 26 กันยายน - 2 ตุลาคม 2565 เพื่อเผยแพร่การใช้งานแอปพลิเคชัน Landuse Plan และให้บริการข้อมูลและคำปรึกษาด้านการผังเมืองแก่ประชาชนและผู้เข้าร่วมงาน (รูปที่ 6 - 24)

จากการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การใช้งานระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง หรือแอปพลิเคชัน Landuse Plan สามารถสรุปจำนวนผู้ใช้งานและการใช้งานจากช่องทางต่าง ๆ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 ได้ดังตารางที่ 6 - 4

ตารางที่ 6 - 4 แสดงผลสรุปจำนวนการใช้งานแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

ช่องทางการใช้งาน	สรุปจำนวนการใช้งาน
1. แอปพลิเคชัน Landuse Plan บนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา	- การดาวน์โหลดแอปพลิเคชันใช้งาน 8,075 ครั้ง - การค้นหา ตรวจสอบข้อมูล 17,617 ครั้ง
2. ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามผังเมือง บนเว็บไซต์กรมโยธาธิการและผังเมือง	- การเข้าใช้งานระบบผ่านเว็บไซต์ 279,611 ครั้ง
3. Landuse Plan BOT บน LINE OA กรมโยธาธิการและผังเมือง	- ผู้ใช้งาน LINE OA 3,155 ราย . (นับจากจำนวนเพื่อนใน LINE OA ของกรมฯ)

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

รูปที่ 6 - 21 การประชาสัมพันธ์ “ผังเมือง Delivery : Landuse Plan” ในรูปแบบวิดีทัศน์ผ่านรายการโทรทัศน์

รูปที่ 6 - 22 ภาพประชาสัมพันธ์ผ่าน LINE OA Facebook และเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง

รูปที่ 6 - 23 ภาพประชาสัมพันธ์ผ่านสำนักข่าวออนไลน์

รูปที่ 6 - 24 ภาพงานนิทรรศการนานาชาติ Sustainability Expo 2022 (SX2022)

6.4 การพัฒนาบุคลากรและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการผังเมืองเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

6.4.1 การพัฒนาบุคลากรและการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผังเมืองเพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการพัฒนาบุคลากรของกรม ดำเนินการพัฒนาความรู้ ความสามารถในงานด้านการผังเมืองและโยธาธิการให้กับบุคลากรของกรม หน่วยงานเอกชน บุคลากรที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการฝึกอบรม และพัฒนารูปแบบเทคโนโลยี คู่มือ เอกสารสื่อการสอน และสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเมืองแก่องค์กรต่าง ๆ ตลอดจนการพัฒนาข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและผู้อำนวยการสำนัก/กอง ร่วมเป็นคณะกรรมการฯ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผังเมือง และพัฒนาเมือง สำหรับบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมด้านการผังเมือง และด้านการพัฒนาเมือง ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องกับภารกิจของกรม นโยบายของรัฐบาล และสถานการณ์ปัจจุบัน

ทั้งนี้ การให้ความรู้ด้านการผังเมือง และการพัฒนาเมืองตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กำหนดให้การบริหารจัดการผังเมืองจะต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ ตั้งแต่การกำหนดกรอบนโยบาย การใช้ประโยชน์พื้นที่ ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด เพื่อกำหนดแนวทางและแผนงานการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งให้เกิดการพัฒนาทางด้านกายภาพอย่างเหมาะสม ทำให้การใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้มีมาตรการทางกฎหมายและสภาพบังคับให้การบริหารจัดการผังเมืองเป็นระบบตามกลไก และกระบวนการที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การผังเมืองสามารถชี้นำการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างแท้จริง

โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติการผังเมืองทั้งฉบับ มีการเพิ่มประเภทของผังในระดับนโยบาย เพิ่มคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประกาศใช้บังคับผังเมืองรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการผังเมือง ส่งผลให้มีการปรับและเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานไปจากเดิม จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติฉบับนี้

นอกจากนี้ จากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ 30 พฤศจิกายน 2564 ประธานคณะอนุกรรมาธิการการบริหารราชการแผ่นดินการพัฒนาระบบราชการและการผังเมือง (พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม และมีประเด็นข้อสังเกตถึงแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดทำผังเมืองรวมชุมชน และผังเมืองเฉพาะ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ซึ่งตามประเด็นข้อสังเกตดังกล่าว ประกอบกับภารกิจการพัฒนาบุคลากรของกรมโยธาธิการและผังเมือง จึงมีการดำเนินการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการผังเมือง และการพัฒนาเมือง เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป โดยในปี พ.ศ. 2565 สถาบันพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนาเมือง มีการดำเนินการ ดังนี้

6.4.1.1 การฝึกอบรม/สัมมนา

สถาบันฯ ได้มีการจัดดำเนินโครงการอบรม/สัมมนา จำนวน 7 โครงการ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7,231 คน ได้แก่

(1) การฝึกอบรม/สัมมนา ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (On - Site) ได้แก่

(1.1) หลักสูตร “การถ่ายทอดความรู้ในการวางและจัดทำแผนผังด้านวิศวกรรมการผังเมือง” เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในทักษะที่จำเป็นในการวางและจัดทำแผนผังด้านวิศวกรรมการผังเมือง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม และได้มาตรฐานเดียวกัน พร้อมทั้งได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการวางและจัดทำ

แผนผังวิศวกรรม ด้านการผังเมืองและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทำให้เกิดเครือข่ายการประสานการดำเนินการในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 3 วัน คือ

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 21 - 23 มีนาคม 2565

รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 - 30 มีนาคม 2565

โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง รวม 2 รุ่น จำนวน 157 คน (ภาพกิจกรรมแนบท้าย)

(1.2) หลักสูตร “การบริหารโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่”

ตามพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ พ.ศ. 2547 กำหนดให้กรมโยธาธิการและผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดรูปที่ดินตามแผนแม่บท และพื้นที่เป้าหมายการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้กำหนดนโยบายงานจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของจังหวัด ให้มีการดำเนินการพัฒนาถนนตามผังเมืองรวมด้วยวิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่สำเร็จเป็นรูปธรรมโดยเร็วอย่างน้อยจังหวัดละ 1 โครงการ เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาถนนตามผังเมืองรวมด้วยวิธีการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ นับตั้งแต่ขั้นเตรียมโครงการ ขั้นอนุมัติโครงการ ขั้นดำเนินโครงการ และขั้นสิ้นสุดโครงการ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาเมืองที่ดี ชุมชนน่าอยู่ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

โดยได้ดำเนินการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ แก่บุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมืองส่วนภูมิภาคที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา พิษณุโลก พะเยา ภูเก็ต ร้อยเอ็ด ระยอง ลำปาง สิงห์บุรี สระบุรี สุโขทัย และหนองคาย ดำเนินการระหว่างวันที่ 23 - 27 พฤษภาคม 2565 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 52 คน (ภาพกิจกรรมแนบท้าย)

(1.3) หลักสูตร “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม” เป็นโครงการที่ให้ความรู้กับบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมืองรุ่นใหม่ ประกอบด้วย นักผังเมือง นักวิเคราะห์ผังเมือง วิศวกรโยธา นายช่างโยธา นายช่างสำรวจ นักวิชาการแผนที่ภาพถ่าย และบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมือง ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมให้บุคลากรรุ่นใหม่มีศักยภาพในการดำเนินงานวางและจัดทำผังเมือง เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวางและจัดทำผังเมือง การจัดเก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ประเมินผลได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพงานวางและจัดทำผังเมืองให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 6 - 12 กรกฎาคม 2565 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 48 คน (ภาพกิจกรรมแนบท้าย)

(1.4) หลักสูตร “การออกแบบจัดรูปแปลงที่ดินใหม่และการประเมินมูลค่าที่ดินในโครงการ” การจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ เป็นการพัฒนาที่ดินหรือปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของเมือง โดยไม่ใช้วิธีการเวนคืนที่ดิน แต่ใช้วิธีรวบรวมที่ดินเป็นแปลงใหญ่นำมาวางผังจัดรูปที่ดินใหม่ ภายใต้ความร่วมมือของเจ้าของที่ดิน เอกชน และภาครัฐ เพื่อพัฒนาที่ดินให้เกิดความคุ้มค่าและได้รับประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ การจัดแปลงที่ดินใหม่เพื่อแก้ปัญหาแปลงที่ดินที่ขาดทางเข้าออก หรือเรียกว่าพื้นที่ตาบอด รวมถึงปัญหาพื้นที่เดิมที่มีรูปแปลงที่ดินไม่เหมาะสมต่อการพัฒนา แปลงที่ดินทั้งหมด จะถูกจัดรูปแปลงใหม่ตามผังแม่บท โดยวิธีการปันส่วนที่ดินเพื่อจัดทำสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสวนสาธารณะ รวมถึงให้มีการดำเนินการพัฒนาถนนตามผังเมืองรวมในพื้นที่เป้าหมายของโครงการอย่างน้อยจังหวัดละ 1 โครงการ เป็นการมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพและทักษะของบุคลากรให้สามารถดำเนินงานในขั้นตอนการออกแบบจัดรูปแปลงที่ดินใหม่และการประเมินมูลค่าที่ดินในโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 8 - 11 สิงหาคม 2565 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 52 คน (ภาพกิจกรรมแนบท้าย)

(1.5) หลักสูตร “การจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562” ด้วยความในมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 วรรคหนึ่ง บัญญัติให้กรมโยธาธิการและผังเมือง หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ตามระยะเวลาที่คณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดกำหนด แล้วแต่กรณี แต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นให้ใช้บังคับผังเมืองรวมใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณารายงานการประเมินผลครั้งที่ผ่านมาเสร็จสิ้น และวรรคสอง บัญญัติให้การจัดทำรายงานการประเมินผลเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนด

ทั้งนี้ คณะกรรมการผังเมืองได้กำหนดระเบียบคณะกรรมการผังเมืองว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. 2565 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2565 แล้ว ทำให้การประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมต้องดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว โดยปัจจัยและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลผังเมืองรวมต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านความหนาแน่นของประชากร การใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคมนาคมและการขนส่ง นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง รวมทั้งให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบการประเมินผลด้วย โดยจัดดำเนินการ จำนวน 3 รุ่น ดังนี้

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 - 5 สิงหาคม 2565 จำนวน 5 วันทำการ
รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 8 - 11 สิงหาคม 2565 จำนวน 4 วันทำการ
รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 15 - 19 สิงหาคม 2565 จำนวน 5 วันทำการ

โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง รวม 3 รุ่น จำนวน 148 คน (ภาพกิจกรรมแนบท้าย)

(2) การฝึกอบรม/สัมมนาผ่านระบบออนไลน์ (Online) ได้แก่

(2.1) งานสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวันผังเมืองโลก พ.ศ. 2564 (World Town Planning Day 2021) เรื่อง Resilient & Recovery Cities ขับเคลื่อนเมืองสู่ความสุข ในยุคโควิด 19

การจัดงานวันผังเมืองโลก หรือ World Town Planning Day กำหนดจัดในวันที่ 8 พฤศจิกายน ของทุกปี เพื่อให้เกิดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน คำนึงถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในเมือง (Cities) หรือพื้นที่ (Territories) ทั้งในระดับโลก ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น โดยปัจจุบันมีกว่า 30 ประเทศใน 4 ทวีป ที่มีการจัดงานดังกล่าว และกิจกรรมที่จัดนั้น มีทั้งการแลกเปลี่ยนในด้านวิชาการ การหาทุนและอื่น ๆ การจัดกิจกรรมมีหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานระดับนานาชาติ ระดับประเทศ หรือจัดในมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การวางผังภาคและเมือง

สำหรับประเทศไทย โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย จัดงานวันผังเมืองโลก โดยใช้ภาษาอังกฤษว่า “Word Town Planning Day” ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี และสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ดำเนินการสัมมนาทางวิชาการภายใต้ หัวข้อเรื่อง Resilient & Recovery Cities : ขับเคลื่อนเมือง สู่ความสุข ในยุคโควิด 19 (ผ่านระบบออนไลน์) ในรูปแบบ Virtual Video มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วย บุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษา ประชาชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6,679 คน ผ่านระบบออนไลน์ในรูปแบบของ Virtual Seminar แบ่งออกเป็น 6 กิจกรรม ได้แก่ เวทีสนทนา (Forum) เวทีวิชาการ (Spotlight) บทความวิชาการ (Interview) การปรับปรุงข้อมูล (up date) ผลงานด้านการผังเมือง/พัฒนาเมือง (DPT Insight) บูธนิทรรศการ (Exhibition) และร่วมแสดงความคิดเห็น (WTPD Community)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนในการออกแบบและสร้างสรรค์เมืองเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการผังเมืองของประเทศให้บรรลุผลสำเร็จภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ประชาชนสามารถ

ปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ และมีความสุข ส่งผลให้ประเทศเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีเนื้อหาในการสัมมนาครอบคลุม 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านวิชาการผังเมือง การพัฒนาเมือง การวางผังเมือง และออกแบบเมือง เพื่อการรับมือและปรับตัวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

2. ด้านการฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยว ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการวางผังเมืองและการออกแบบเมือง

4. ด้านความสมดุลระหว่างการพัฒนาและการอนุรักษ์

ทั้งนี้ สามารถเข้าชมงานสัมมนาดังกล่าวย้อนหลังได้ทางช่อง YouTube กรมโยธาธิการและผังเมือง Official (ภาพกิจกรรมแนบท้าย)

(2.2) การอบรมออนไลน์ e - Learning การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง

โครงการฝึกอบรมผ่านระบบออนไลน์ (e - Learning) หลักสูตร “การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง” กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรของกรมโยธาธิการและผังเมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจในเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเป็นระบบตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้หลักเกณฑ์วิธีการและแนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดำเนินการระหว่างวันที่ 23 มิถุนายน - 12 กรกฎาคม 2565 รวมระยะเวลา 20 วัน โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 95 คน ซึ่งมีเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. ความรู้เบื้องต้นของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

2. ความรู้เบื้องต้นของการวางและจัดทำผังเมืองรวม

6.4.1.2 การจัดทำหลักสูตรใหม่

ในปี พ.ศ. 2565 สถาบันฯ ได้มีการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการผังเมือง และการพัฒนาเมืองกับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติม จำนวน 3 หลักสูตร เพื่อดำเนินการฝึกอบรมในปี พ.ศ. 2566 ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4,680 คน โดยมีหลักสูตร ดังนี้

(1) หลักสูตร "เจ้าพนักงานการผัง" เป็นหลักสูตรที่ต้องการให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานการผังตามพระราชบัญญัติการผังเมือง อาทิ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และนายกเมืองพัทยา ทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 รวมทั้งทราบถึงหลักเกณฑ์แนวทางการวางและจัดทำผังเมืองตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 60 คน ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวน 2 วัน ซึ่งมีหัวข้อวิชา ดังนี้

(1.1) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

(1.2) การวางและจัดทำผังเมือง

(1.3) บทบาท และหน้าที่ของเจ้าพนักงานการผัง

(1.4) การบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 การอุทธรณ์และบทกำหนดโทษ

(2) หลักสูตร "ผู้ช่วยเจ้าพนักงานการผัง" เป็นหลักสูตรที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานการผัง ให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทราบถึงแนวทางการวางและจัดทำผังเมืองตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 60 คน ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวน 5 วัน ซึ่งมีหัวข้อวิชา ดังนี้

(2.1) พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

(2.2) อนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมือง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2.3) การวางและจัดทำผังเมือง

(2.4) การติดตามและประเมินผลผัง

(2.5) การบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 การอุทธรณ์และบทกำหนดโทษ

(3) หลักสูตร "ผู้บริหารกองช่างท้องถิ่น" สำหรับหลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง รวมทั้งทราบถึงแนวทางการปฏิบัติในการควบคุมงานก่อสร้าง การประมาณราคาและการจัดซื้อจัดจ้างอย่างถูกต้อง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ตามบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกันตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 60 คน/จังหวัด ระยะเวลาการฝึกอบรม จำนวน 3 วัน ซึ่งมีหัวข้อวิชา ดังนี้

(3.1) กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

(3.2) กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(3.3) กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

(3.4) กฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

(3.5) การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

(3.6) การประมาณราคางานก่อสร้าง

(3.7) การควบคุมงานก่อสร้าง

ทั้งนี้ หลักสูตรดังกล่าว สถาบันฯ ร่วมกับสำนัก/กองที่เกี่ยวข้องได้จัดทำโครงการฝึกอบรมพร้อมกรอบการบรรยายแล้วเสร็จ และได้ส่งข้อมูลให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำหรับนำไปดำเนินการจัดฝึกอบรมในปี พ.ศ. 2566 ต่อไป

6.4.1.3 การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

กรมโยธาธิการและผังเมือง โดยคณะกรรมการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมกรมโยธาธิการและผังเมือง ได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยได้บรรจุหลักสูตรเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง ให้กับบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) โครงการอบรม/สัมมนา ประจำปี พ.ศ. 2566 มีจำนวน 26 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11,260 คน

(2) โครงการอบรม/สัมมนา ประจำปี พ.ศ. 2567 มีจำนวน 26 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11,260 คน

(3) โครงการอบรม/สัมมนา ประจำปี พ.ศ. 2568 มีจำนวน 25 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11,200 คน

(4) โครงการอบรม/สัมมนา ประจำปี พ.ศ. 2569 มีจำนวน 26 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11,260 คน

(5) โครงการอบรม/สัมมนา ประจำปี พ.ศ. 2570 มีจำนวน 26 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11,260 คน

ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาบุคลากรดังกล่าว ขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปี และ/หรือจำนวนผู้สมัครขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละหลักสูตร

6.4.1.4 การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

ในปี พ.ศ. 2565 กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ดำเนินการรวบรวมองค์ความรู้ด้านการผังเมือง โดยจัดทำในรูปแบบเอกสารจัดการองค์ความรู้ออนไลน์ (KM Online) เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าชมบนเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง (www.dpt.go.th) หัวข้อ KM การจัดการความรู้ จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

(1) เรื่อง การสัมมนาทางวิชาการเนื่องในวันผังเมืองโลก พ.ศ. 2564 (World Town Planning Day) เรื่อง Resilient & Recovery : ขับเคลื่อนเมือง สู่ความสุข ในยุคโควิด - 19

(2) เรื่อง คดีปกครองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง

ทั้งนี้ สามารถเข้าชมผ่านเว็บไซต์ โดยสแกน QR Code

http://oldoffice.dpt.go.th/km/index.php/km/resultkm/70-2565

กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการผังเมือง และการพัฒนาเมือง โดยนอกจากการฝึกอบรม/สัมมนา ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (On - Site) และการฝึกอบรม/สัมมนา ผ่านระบบออนไลน์ (Online) กรมได้อยู่ระหว่างการจัดทำการเรียนรู้ ในรูปแบบการฝึกอบรม/สัมมนา แบบห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการส่งเสริมการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นการใช้ช่องทางในระบบสื่อสารและอินเตอร์เน็ต ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทุกที่เสมือนอยู่ในห้องเรียน เพื่อเป็นการรองรับการฝึกอบรม/สัมมนา บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7,850 แห่ง ทั่วประเทศ ได้อย่างทั่วถึง โดยคาดว่าจะสามารถจัดฝึกอบรม/สัมมนาบุคลากรได้ ในปี พ.ศ. 2567 ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประมาณ 1,500 คนต่อหลักสูตร โดยการฝึกอบรม/สัมมนารูปแบบดังกล่าว จะเป็นการพัฒนาองค์ความรู้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย และแผนพัฒนาจังหวัด ในด้านการผังเมืองและพัฒนาเมืองในอนาคต

ภาพการฝึกอบรม/สัมมนา

(1) การฝึกอบรม/สัมมนา ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (On - Site)

(1.1) หลักสูตร "การถ่ายทอดความรู้ในการวางและจัดทำแผนผังด้านวิศวกรรมการผังเมือง"

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 21 - 23 มีนาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 74 คน

รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 - 30 มีนาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 83 คน

(1.2) หลักสูตร "การบริหารโครงการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่" ระหว่างวันที่ 23 - 27 พฤษภาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 52 คน

(1.3) หลักสูตร "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวางผังเมือง และจัดทำผังเมืองรวม" ระหว่างวันที่ 6 - 12 กรกฎาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 48 คน

(1.4) หลักสูตร "การออกแบบจัดรูปแปลงที่ดินใหม่และการประเมินมูลค่าที่ดินในโครงการ" ระหว่างวันที่ 8 - 11 สิงหาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 52 คน

(1.5) หลักสูตร "การจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562"

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 - 5 สิงหาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 49 คน

รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 8 - 11 สิงหาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 50 คน

รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 15 - 19 สิงหาคม 2565

กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง จำนวน 49 คน

รูปที่ 6 - 25 ประมวลภาพกิจกรรมการฝึกอบรม/สัมมนา ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (On - Site)

รูปที่ 6 - 26 ประมวลภาพกิจกรรมการฝึกอบรม/สัมมนา ณ สถานที่จัดฝึกอบรม (On - Site)

(2) การฝึกอบรม/สัมมนาผ่านระบบออนไลน์ (Online)

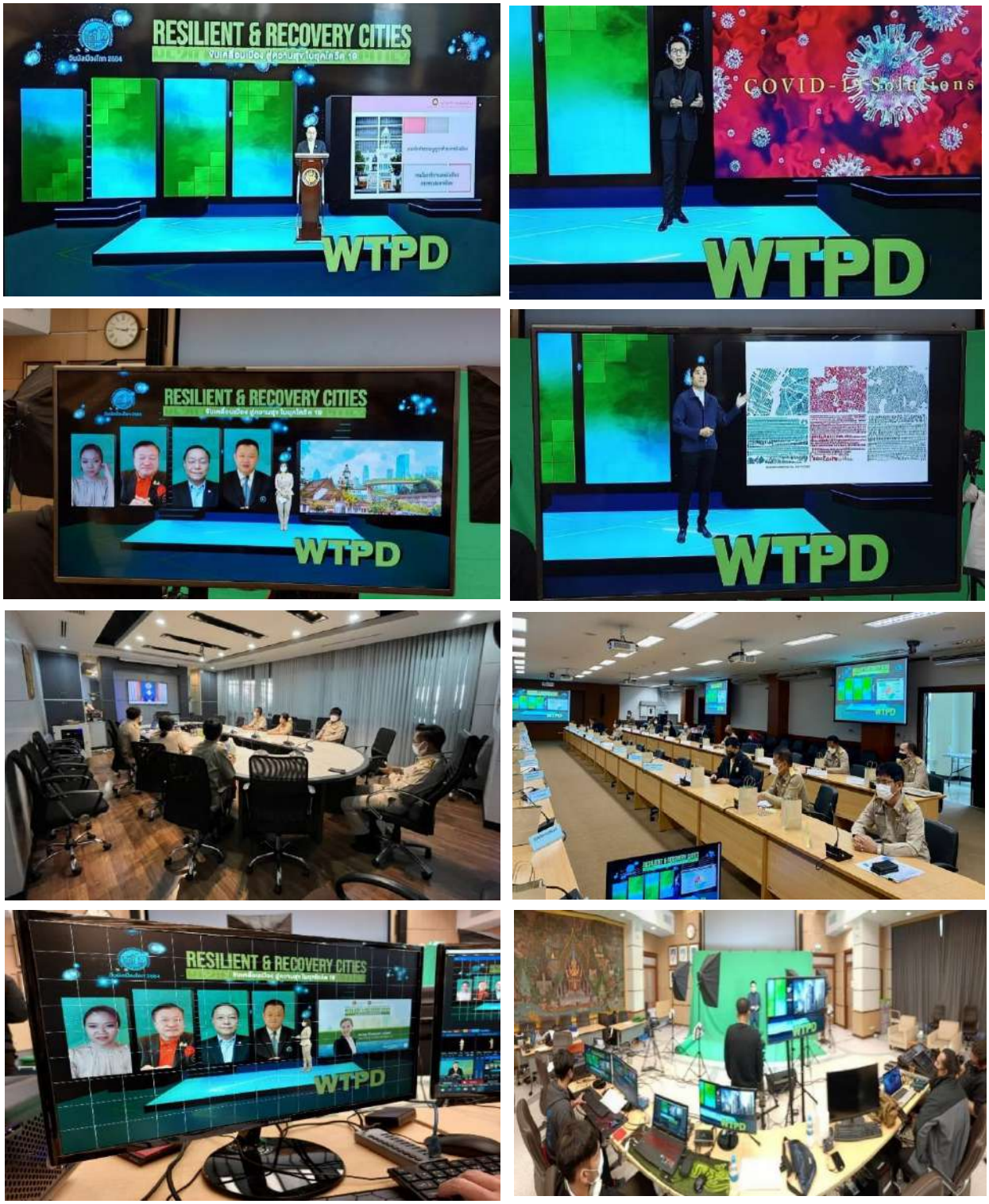
(2.1) งานสัมมนาทางวิชาการ เนื่องในวันผังเมืองโลก พ.ศ. 2564 (World Town Planning Day 2021) เรื่อง Resilient & Recovery Cities ขับเคลื่อนเมืองสู่ความสุข ในยุคโควิด 19

ได้รับเกียรติจาก พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
กล่าวปาฐกถา เพื่อเปิดการสัมมนาและแสดงแนวคิดในการวางผังและการพัฒนาเมือง
ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตและกิจกรรมในยุคโควิด 19

นายพรพจน์ เพ็ญพาส อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง
กล่าวปาฐกถา ความเป็นมาและความสำคัญของกิจกรรมงานเนื่องในวันผังเมืองโลก ประจำปี 2564
กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษา ประชาชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
จำนวน 6,679 คน (โดยเป็นบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 410 คน)

รูปที่ 6 - 27 ประมวลภาพกิจกรรมการฝึกอบรม/สัมมนาผ่านระบบออนไลน์ (Online)

6.4.2 การจัดทำสื่อเพื่อการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการผังเมืองและการพัฒนาเมือง

พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ภารกิจด้านการผังเมือง ซึ่งผังเมืองเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเมืองในทุกระดับของประเทศ เนื่องจากผังเมืองไม่ได้เป็นเพียงการจัดระเบียบพื้นที่เท่านั้น แต่ผังเมืองคือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้สามารถอยู่ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างมีความสุข

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการวางผังเมืองในทุกระดับซึ่งปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนได้เข้าใจ และเสริมสร้างการรับรู้ โดยเน้นให้ประชาชนเกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการวางและจัดทำผังเป็นสำคัญ เมื่อประชาชนรับรู้และเข้าใจถึงประโยชน์ของผังเมือง จะช่วยทำให้การดำรงชีวิตของประชาชนดียิ่งขึ้น ซึ่งสุขลักษณะความสะดวกสบาย ความเป็นระเบียบ และความสวยงามของเมือง รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และการพัฒนาเมือง

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวจะสำเร็จได้ก็จะต้องร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและประชาชน โดยเฉพาะประชาชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางและจัดทำผังในทุกระดับเพื่อจะได้ผังเมืองที่เหมาะสมกับพื้นที่และตามความต้องการของประชาชน ท้ายที่สุดประเทศจะได้รับการพัฒนามีความเป็นระเบียบสวยงามและมีความปลอดภัย

กรมโยธาธิการและผังเมืองได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และส่งข้อมูลให้เข้าถึงประชาชนทั่วทุกกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องและชัดเจน เกิดการยอมรับ มีส่วนร่วมในกระบวนการวางผังในทุกระดับ ทั้งนี้ ได้ดำเนินการจัดทำสื่อต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ดังนี้

สื่อออนไลน์ ได้ดำเนินการจัดทำสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

6.4.2.1 เว็บไซต์ กรมโยธาธิการและผังเมือง www.dpt.go.th

6.4.2.2 Facebook งานประชาสัมพันธ์ กรมโยธาธิการและผังเมือง

6.4.2.3 แอปพลิเคชั่น Line OA : DPT Information @dpt.go.th

สื่อโทรทัศน์ ได้ดำเนินการเผยแพร่ในรูปแบบ 2D Animation รายการ "Happy Life กับคุณหรีด" ช่วง "ก่อ - ร่าง - สร้าง - เมือง กับ หนุ่ม ยผ.โยธาผังเมือง" ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ไทยทีวีสี ช่อง 3 HD ภารกิจด้านการผังเมือง

ภาพปก	ชื่อตอน / ลิงก์	QR Code
	Ep.1 ตอน รู้จักหนุ่ม ยผ. (โยธาผังเมือง) https://youtu.be/Vnacp7Z44CA	
	Ep.2 ตอน ผังเมืองสยามสู่...มหานครกรุงเทพฯ https://youtu.be/auQK3RsQO8M	
	Ep.3 ตอน ปัญหาคาใจ เรื่องสีผังเมือง https://youtu.be/YY4in-VpBAo	
	Ep.4 ตอน ปัญหาคาใจเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางผังเมือง https://youtu.be/onerpRna4qQ	
	Ep.5 ตอน เข้าใจผังเมือง เข้าใจบ้าน...ของเรา https://youtu.be/vu6TdqEdA8w	
	Ep.6 ตอน "ผังเมืองที่ดี หนึ่งในความสุขแห่งปวงประชา" https://youtu.be/kseGWxiCqlI	
	Ep.7 ตอน "ผังเมืองในฝัน เป็นจริงได้" https://youtu.be/iMt4pHw0RIU	

ภารกิจด้านการผังเมือง

ภาพปก	ชื่อตอน / ลิงก์	QR Code
	EP.1 ตอน "สาระสำคัญพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562" https://youtu.be/FlAHIgWDHVQ	
	EP.2 ตอน "ผังเมือง Delivery ของขวัญปีใหม่ จาก ยผ." https://youtu.be/yY62diOqpD8	
	EP.3 ตอน "ขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวม" https://youtu.be/a5Q6YkWQ6JQ	
	EP.4 ตอน "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม" https://youtu.be/WCWw4s7kEfk	
	EP.5 ตอน ผังเมืองมีประโยชน์อย่างไร? https://youtu.be/mfX_AC06fas	
	EP.6 ตอน "โครงการวางผังระบายน้ำจังหวัดในลุ่มน้ำ" https://youtu.be/6baPt-lcRSA	
	EP.7 ตอน "ผังเมืองเฉพาะ คืออะไร?" https://youtu.be/gMcBYi8OSFY	

ภารกิจด้านพัฒนาเมือง (จัดรูปที่ดิน)

ภาพปก	ชื่อตอน / ลิงก์	QR Code
	EP.1 "จัดรูปที่ดิน พัฒนาพื้นที่ พัฒนาเมือง?" https://youtu.be/qHdwuND5Q9E	
	EP.2 "หลักการจัดรูปที่ดิน" https://youtu.be/QivPtV6qysk	
	EP.3 "หลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่เพื่อการจัดรูปที่ดินฯ" https://youtu.be/w_zXhAobXyw	
	EP.4 "ร่วมภูมิใจ โครงการจัดรูปที่ดินฯ ที่ทำสำเร็จ" https://youtu.be/3nniHq0iw-4	
	EP.5 "การจัดรูปที่ดิน ต่างจากการเวนคืนที่ดินอย่างไร ?" https://youtu.be/aGQ2pj8v3vQ	
	EP.6 "แหล่งงบประมาณโครงการจัดรูปที่ดินฯ" https://youtu.be/sQsp7lfSbjk	
	EP.7 "ขั้นตอนการดำเนินโครงการจัดรูปที่ดินฯ" https://youtu.be/zucCDYvDSFI	

และ สกู๊ป รายการ "Joy's Day" (ถนนแห่งการเดินทาง) ตอนที่ 1 **เรื่อง สาระสำคัญพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562** และตอนที่ 2 **เรื่อง กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม** ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก หรือ ช่อง 5 HD

“Joy Day” (ถนนแห่งการเดินทาง)

EP.1 “ยผ. พาเที่ยว CHECK IN (สี) ผังเมือง @จันทบุรี และสาระสำคัญ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 สำคัญอย่างไร ?”

Link : https://youtu.be/9uqtQz9IJrA

“Joy Day” (ถนนแห่งการเดินทาง)

EP.2 "กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม"

Link : https://youtu.be/FMLOEEA2kNs

สื่อสิ่งพิมพ์ ได้ดำเนินการเผยแพร่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ วารสาร แผ่นพับ และสิ่งพิมพ์ เป็นรูปเล่ม

การวางผังเมืองมีความสำคัญ
ต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศในทุกระดับ

การวางและสนับสนุนด้านการผังเมือง รัฐบาลให้ความสำคัญกับงานด้านผังเมืองโดยได้มอบนโยบายให้กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการวางและจัดทำแผนผังเมืองให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อให้ผังเมืองเป็นแผนแม่บทในการชี้นำการพัฒนาประเทศ เป็นเครื่องมือกำหนดนโยบายการพัฒนาพื้นที่ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ซึ่งนโยบาย โครงการและมาตรการทางด้านผังเมือง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต และการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน วางผังเมืองบนความตกลงใจของคนในชุมชนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข โดยมีผังประเทศ ผังภาค และผังจังหวัด เป็นผังระดับนโยบาย และถ่ายทอดสู่การจัดทำผัง กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

การวางและจัดทำผังเมือง ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2562 ได้แบ่งประเภทผังเมือง เป็น 2 กลุ่ม 5 ประเภทดังต่อไปนี้

ผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ กำหนดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ผังนโยบายระดับประเทศ

ผังนโยบายระดับภาค

ผังนโยบายระดับจังหวัด

ผังนโยบายระดับประเทศ เป็นกรอบนโยบายและแผนกายภาพการใช้พื้นที่โดยองค์รวมของประเทศ วางเป้าหมายด้านการใช้ประโยชน์พื้นที่ การพัฒนาเมืองและชนบท สร้างความสมดุลของการใช้ทรัพยากรและการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมการพัฒนาเมืองของภูมิภาค ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน

ภาพตัวอย่าง ผังเมืองเฉพาะเมืองเก่าจันทบุรี บริเวณชุมชนเก่าริมแม่น้ำจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ผังนโยบายระดับภาค เป็นแผนผังนโยบายการพัฒนาพื้นที่ภาค ชี้นำการการพัฒนาและดำรงรักษาพื้นที่ที่มีขอบเขตเกินหนึ่งจังหวัดในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมือง การคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการดำรงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผังนโยบายระดับจังหวัด เป็นแผนผังยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่จังหวัด เป็นแนวทาง/มาตรการพัฒนาพื้นที่ระดับจังหวัด ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน การพัฒนาเมือง การคมนาคม และการขนส่ง การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการดำรงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดกรอบแนวทางและแผนงานการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใดเพื่อการพัฒนาเมืองและการดำรงรักษาเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้องและชนบท แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ผังเมืองรวม เป็นแผนผัง มาตรการ ข้อกำหนดผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่โล่ง โครงการคมนาคมขนส่ง กิจการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง

ผังเมืองเฉพาะ เป็นแผนผังและโครงการดำเนินการเพื่อพัฒนา หรือดำรงรักษาบริเวณเฉพาะแห่ง หรือกิจการที่เกี่ยวข้องในเมือง บริเวณที่เกี่ยวข้อง หรือชนบท เพื่อประโยชน์ในการสร้างเมืองใหม่ การพัฒนาเมือง การอนุรักษ์เมือง หรือการฟื้นฟูเมือง

กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมโยธาธิการและผังเมือง
ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0-2299-4000 โทรสาร 0-2299-4486
ค้นหาองค์ความรู้ด้านการผังเมือง ผ่านช่องทาง YOUTUBE : กรมโยธาธิการและผังเมือง OFFICIAL FACEBOOK : กองประชาสัมพันธ์ กรมโยธาธิการและผังเมือง, เรื่องดีดีกับ DPT
E-mail : pr@dpt.go.th เว็บไซต์ : www.dpt.go.th

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมือง
ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

ที่ดินเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการจัดระเบียบและวางระบบในการใช้ที่ดิน รวมทั้งการบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อให้การใช้ที่ดินสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเครื่องมือสำคัญ คือ การวางและจัดทำผังเมือง โดยการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน เช่น เขตที่อยู่อาศัย เขตพาณิชยกรรม เขตอุตสาหกรรม เขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการออกกฎหมายขึ้นมาใช้บังคับ กล่าวคือ "พระราชบัญญัติการผังเมือง" ปัจจุบันใช้พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากได้ยกเลิกพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่ใช้บังคับมาเป็นเวลา ๔๖ ปี เนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นกฎหมายหลักที่บัญญัติ ถึงการกำหนดการใช้ประโยชน์ของที่ดินทุกแปลงในรูปแบบของผังนโยบายการใช้ประโยชน์พื้นที่ แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ผังนโยบายระดับประเทศ ผังนโยบายระดับภาค และผังนโยบายระดับจังหวัด (ใช้บังคับเฉพาะหน่วยงานของรัฐ) และผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ (ใช้บังคับหน่วยงานของรัฐและประชาชน) ซึ่งผังเหล่านี้เข้ามาควบคุมการใช้พื้นที่ตั้งแต่ในระดับประเทศ ภาค จังหวัด เมือง และชนบท ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบในลักษณะของกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาประเทศในด้านการใช้พื้นที่เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการโดยการนำไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งนี้กลไกสำคัญที่จะทำให้งานผังเมืองบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น เจ้าของพื้นที่จะต้องมีส่วนสำคัญในการมีส่วนร่วมในการวางและจัดทำผังเมืองดังกล่าวด้วย

โดยที่พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมือง จึงได้กำหนดไว้ในมาตรา ๙ ซึ่งบัญญัติไว้สรุปได้ว่า การวางและจัดทำผังทั้ง ๕ รูปแบบนั้น ผู้วางผังจะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดให้มีการออกหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการผังเมืองกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ และกฎหมายยังกำหนดเงื่อนไขประการสำคัญไว้อีก คือ หลักเกณฑ์นี้จะต้องกำหนดโดยคำนึงถึงผู้ที่จะได้รับผลกระทบในผังแต่ละประเภท และจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบด้วยวิธีการที่หลากหลายและทั่วถึง โดยมีข้อมูลเพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น และในขณะนี้กรมโยธาธิการและผังเมืองได้จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนของผังแต่ละประเภทโดยนำเงื่อนไขดังกล่าวมากำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ตามระดับและลักษณะของผังด้วย ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

๑. เมื่อจะมีการวางและจัดทำผังในท้องที่ใด กำหนดให้ผู้วางผังต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทราบทางสื่อและช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อกระจายเสียง (วิทยุ) สื่อสิ่งพิมพ์ (แผ่นพับใบปลิว จดหมายข่าว) และสื่อสังคมออนไลน์ (เฟซบุ๊ก ยูทูบ เว็บเพจ)

๒. จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังในพื้นที่และจะได้นำความคิดเห็นนั้นมาวางและจัดทำผัง

๓. การเผยแพร่รายละเอียดของผังเมืองที่ได้จัดทำทางเว็บไซต์ที่กำหนด

๔. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและเผยแพร่สรุปผลดังกล่าวนั้นทางเว็บไซต์ที่กำหนด

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณากลั่นกรองของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้หลักเกณฑ์ฯ ออกมาใช้บังคับได้สมบูรณ์ที่สุด

จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ได้เริ่มต้นตั้งแต่กระบวนการวางและจัดทำผัง ซึ่งเป็นระยะเวลาก่อนที่กฎหมายจะมีผลใช้บังคับเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและทุกภาคส่วน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ผู้วางผังได้กำหนดการใช้ที่ดินในพื้นที่นั้น ๆ ดังนั้น ผังเมืองของประเทศไทย จะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการผังเมืองได้ประชาชนจึงมีส่วนสำคัญที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางและจัดทำผังตามที่กล่าวไว้ข้างต้น การวางและจัดทำผังนั้นเปรียบเสมือนการออกแบบบ้านซึ่งผู้วางผังและประชาชนจะต้องทำหน้าที่สถาปนิกช่วยกันออกแบบเพื่อจะได้บ้านที่ตรงตามความต้องการของผู้อยู่อาศัยและเหมาะสมกับพื้นที่

กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมโยธาธิการและผังเมือง
218/1 ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0-2299-4000 โทรสาร 0-2299-4486
สามารถติดตามข่าวสารกรมโยธาธิการและผังเมือง ผ่านช่องทาง YOUTUBE : กรมโยธาธิการและผังเมือง OFFICIAL FACEBOOK : งานประชาสัมพันธ์กรมโยธาธิการและผังเมือง, เรื่องดีดีกับ DPT
E-mail : pr@dpt.go.th เว็บไซต์ : www.dpt.go.th

จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ จำนวน 12 ครั้ง

ภาพ	ชื่อตอน / ลิงก์	QR Code
	“สาระน่ารู้กับพระราชบัญญัติการผังเมือง” เรื่อง “ธรรมนูญว่าด้วยการผังเมือง” เพื่อพัฒนาประเทศ https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9819#gallery	
	“สาระสำคัญพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562” https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9763#gallery	
	“การวางผังเมืองมีความสำคัญต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ของประเทศในทุกระดับ” https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9807#gallery	
	“กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมือง ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562” https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9778#gallery	
	“การวางผังนโยบายระดับประเทศ” https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/10186#gallery	
	“ผังนโยบายระดับภาค” https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/10292#gallery	

จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ในหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ จำนวน 12 ครั้ง

ภาพ	ชื่อตอน / ลิงก์	QR Code
	“ผังนโยบายระดับจังหวัดเพื่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืน” https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/10578#gallery	
	“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางและจัดทำผังเมืองรวม https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/11353#gallery	
	“ผังเมือง” เพื่อประโยชน์ของประชาชน https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9820#gallery	
	“ขั้นตอนและกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองรวมตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562” https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9808#gallery	
	“ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในผังเมืองรวม” (สีและสัญลักษณ์) https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9764#gallery	
	“ผังเมืองเฉพาะ” กับขั้นตอน การวางและจัดทำตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 https://office.dpt.go.th/iprd/th/downlode/9815#gallery	

สื่อวิทยุ ได้ดำเนินการเผยแพร่ในช่องทางสื่อวิทยุของ รายการห้องรับแขก FM 89.5 MHz รายการ 106 กูรูทอร์ค FM 106.0 MHz และรายการเรื่องนี้ (คุณ) ต้องรู้ FM 92.5 MHz

เรื่อง ผังเมือง Delivery

ออกอากาศ วันที่ 27, 28 มกราคม 2565 และวันที่ 3, 4, 10, 11 กุมภาพันธ์ 2565 ทาง FM 89.5 MHz
วันที่ 27, 28 มกราคม 2565 และวันที่ 3, 4, 10, 11 กุมภาพันธ์ 2565 ทาง FM 92.5 MHz
และวันที่ 2, 9 กุมภาพันธ์ 2565 ทาง 106.0 MHz

เรื่อง กรมโยธาธิการและผังเมือง กับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ออกอากาศ วันที่ 10, 11, 17, 18 มีนาคม 2565 ทาง FM 89.5 MHz
วันที่ 10, 11, 17, 18, 24, 25 มีนาคม 2565 ทาง FM 92.5 MHz
และวันที่ 10, 17 มีนาคม 2565 ทาง FM 106.0 MHz

เรื่อง เชิญชวนประชุมเชิงปฏิบัติการ “การวางผังนโยบายระดับประเทศ ครั้งที่ 2”

ออกอากาศ วันที่ 22 เมษายน 2565 ทาง FM 89.5 MHz และวันที่ 27 เมษายน 2565 ทาง FM 92.5 MHz

การชี้แจงทำความเข้าใจโดยหนังสือราชการ ได้ดำเนินการมีหนังสือชี้แจงไปยังสื่อโดยตรงทางสื่อออนไลน์ และเอกสาร

ชี้แจงข่าว **วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565** สำนักข่าว TNN Online แพลตฟอร์ม Youtube รายการ EEC จุดเปลี่ยนประเทศไทย นำเสนอข่าวประเด็น "ปัญหาผังเมือง กระทบแผนพัฒนาอีอีซี" https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=329140189241652&id=100064370212035	
ชี้แจงข่าว **วันที่ 20 มีนาคม 2565** หนังสือพิมพ์และเว็บไซต์ฐานเศรษฐกิจ ประเด็น "3 สมาคมอสังหาฯ EEC โวยผังเมือง - แนวถนน 384 เส้น ล็อกที่ดินมูลค่าเป็นศูนย์" https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=354476746707996&id=100064370212035	
ชี้แจงข่าว **วันที่ 28 มีนาคม 2565** เว็บไซต์เดลินิวส์ ประเด็น "ร้องผู้ตรวจการแผ่นดินเบรกโยธาฯ ออกผังเมืองเอื้อประโยชน์เหมืองทอง" https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=358957006259970&id=100064370212035	
ชี้แจงข่าว **วันที่ 7 กันยายน 2565** เว็บไซต์ข่าวไทยโพสต์ และเว็บไซต์ข่าวสยามรัฐ ประเด็น "ฝนตกน้ำท่วม ผู้ว่า กทม. เป็นแพะ โดนด่าตลอด แนะแก้ที่ต้นเหตุ ปฏิรูปกรมโยธาธิการและผังเมือง" https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid03dU9pzce156pAptN6FxPBSJwGpccQPBvSptBbcqw4X5f7vsakf4KiHgBeaXf9JiAl&id=100064370212035	

กรมโยธาธิการและผังเมือง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในสื่อช่องทางต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้รับทราบ รับรู้ เข้าใจ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมโยธาธิการและผังเมือง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการผังเมือง ด้านการพัฒนาเมือง ด้านการอาคาร และด้านการบริการด้านช่าง ได้ครอบคลุมอย่างทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก อนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่มีผลใช้บังคับแล้ว

ภาคผนวก ข ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม

ภาคผนวก ค โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจของกรมโยธาธิการและผังเมือง

ภาคผนวก ง คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

ภาคผนวก ก

อนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ที่มีผลใช้บังคับแล้ว

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ” หมายความว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

“คณะกรรมการสรรหา” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบสามคน ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง (๔) อย่างหนึ่งอย่างใดดังนี้

(๑) ด้านการผังเมือง

(๒) ด้านเศรษฐศาสตร์

(๓) ด้านสังคมศาสตร์

(๔) ด้านภูมิศาสตร์

(๕) ในสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ

ข้อ ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗๒

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะได้รับการเสนอชื่อในแต่ละด้านจะต้องมีประสบการณ์ในด้านนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าสิบปี และจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะในแต่ละด้าน ดังนี้

(๑) ด้านการผังเมือง จะต้องจบการศึกษาในสาขาวิชาการผังเมือง สถาปัตยกรรมศาสตร์ หรือวิศวกรรมศาสตร์

(๒) ด้านเศรษฐศาสตร์ จะต้องจบการศึกษาในสาขาวิชาการเศรษฐศาสตร์

(๓) ด้านสังคมศาสตร์ จะต้องจบการศึกษาในสาขาวิชาสังคมวิทยา มานุษยวิทยา ประชากรศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์

(๔) ด้านภูมิศาสตร์ จะต้องจบการศึกษาในสาขาวิชาภูมิศาสตร์

(๕) ในสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ได้แก่ เกษตรศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือบริหารธุรกิจ

หมวด ๒
การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการสรรหา เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามบัญชีรายชื่อตามข้อ ๘ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อธิบดีกรมที่ดิน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายกสภาสถาปนิก และนายกสภาวิศวกร เป็นกรรมการ รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองแต่งตั้งข้าราชการของกรมโยธาธิการและผังเมืองจำนวนหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘ การได้มาซึ่งรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง (๔) ให้กรรมการสรรหาตามข้อ ๗ พิจารณาเสนอชื่อผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านด้านละไม่เกินสองคน พร้อมประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน ประสบการณ์การทำงานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับด้านที่สรรหา และหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ เพื่อใช้ในการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ข้อ ๙ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อ พร้อมข้อมูลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๘ แล้วเสนอให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหา

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านตามความเหมาะสม รวมกันทุกด้านไม่เกินสิบสามคน โดยจะต้องมีด้านการผังเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน สำหรับด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านภูมิศาสตร์ และในสาขาวิชาการด้านอื่น ๆ ต้องมีจำนวนไม่เกินด้านละสองคน

ข้อ ๑๑ องค์ประชุมและการประชุมคณะกรรมการสรรหา ให้นำหมวด ๕ คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ให้กรรมการสรรหาคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนคัดเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ตามจำนวนที่สรรหาในแต่ละด้าน

ข้อ ๑๓ วิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) วิธีลงคะแนน ให้แจกใบลงคะแนนที่มีรายชื่อผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้านให้แก่คณะกรรมการสรรหาเพื่อทำเครื่องหมายกากบาท (X) ตามจำนวนที่สรรหาในแต่ละด้าน

(๒) การนับคะแนน ให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองมอบหมายให้ข้าราชการสังกัดกรมโยธาธิการและผังเมืองจำนวนสองคนทำหน้าที่ตรวจนับคะแนน

(๓) กรณีใบลงคะแนนตาม (๑) มีการลงคะแนนเกินจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่สรรหาในด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ให้นำคะแนนในด้านนั้น ๆ มานับเป็นคะแนน

(๔) ในกรณีด้านใดด้านหนึ่งมีผู้ได้คะแนนเท่ากันในลำดับเดียวกันหลายคน ให้ใช้วิธีจับสลากรายชื่อผู้ได้คะแนนเท่ากัน เพื่อเรียงลำดับที่ในบัญชีรายชื่อดังกล่าว

(๕) เมื่อตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย พร้อมกับแสดงคะแนนของแต่ละคนไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกดังกล่าวด้วย

(๖) ให้บัญชีรายชื่อตาม (๕) มีอายุสามปีนับแต่วันประชุมสรรหา เว้นแต่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงทั้งหมด

ข้อ ๑๔ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองนำรายชื่อตามลำดับในบัญชีเพื่อดำเนินการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองต่อไป

ข้อ ๑๕ ในกรณีตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองมีหนังสือสอบถามความยินยอมการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างของผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อตามข้อ ๑๓ (๖) ตามลำดับที่ขึ้นบัญชีจากสูงสุดในขณะนั้นจนมีผู้แสดงความยินยอมแล้วให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการตามข้อ ๑๔ ต่อไป

ในกรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และเหลือวาระการดำรงตำแหน่งไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่เสนอแต่งตั้งก็ได้ เว้นแต่จะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๑๖ วาระการดำรงตำแหน่ง

(๑) ในกรณีตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างทั้งหมดให้มีวาระสามปีตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง

(๒) ในกรณีตามข้อ ๑๕ ให้มีวาระเท่ากับที่เหลืออยู่ในตำแหน่งที่ตนแทน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกรมโยธาธิการและผังเมือง
เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสภา
ผู้แทนสมาคม ผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง ในคณะกรรมการผังเมือง
พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสภา ผู้แทนสมาคม ผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง ในคณะกรรมการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๓"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

"ผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า สมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการผังเมืองที่มาจากสมาคมใดสมาคมหนึ่ง ได้แก่ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

"ภาคประชาสังคม" หมายความว่า บุคคลจากองค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะมีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ด้านพัฒนาสังคมและไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน เช่น องค์การหรือสถานสาธารณกุศลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรภาคประชาชน องค์กรสาธารณประโยชน์ และพลังพลเมือง แต่ไม่รวมถึงนิติบุคคล องค์กร หรือคณะบุคคลที่จัดตั้งหรือดำเนินการโดยพรรคการเมือง หรือดำเนินกิจกรรมในลักษณะการแสวงหาอำนาจรัฐ หรือเอื้อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง

"คณะกรรมการสรรหา" หมายความว่า คณะกรรมการสรรหากรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองในคณะกรรมการผังเมือง

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๔ กรรมการตามมาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบด้วย กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาวิศวกร ผู้แทนสภาสถาปนิก ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๕ กรรมการตามมาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง (๕) ประกอบด้วย กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองจำนวนไม่เกินสี่คนซึ่งต้องมาจากภาคประชาสังคมอย่างน้อยหนึ่งคน

ข้อ ๖ กรรมการตามข้อ ๕ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘๓ ประกอบกับมาตรา ๗๒

หมวด ๒
การได้มาซึ่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสภาวิศวกร ผู้แทนสภาสถาปนิก ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๗ ในกรณีกรรมการที่เป็นผู้แทนสภาวิศวกร ผู้แทนสภาสถาปนิก ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ให้อธิบดีแจ้งสภาวิศวกร สภาสถาปนิก สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นหนังสือเพื่อส่งรายชื่อบุคคลที่เป็นสมาชิกของสภานั้น ๆ ที่มีประสบการณ์ทางด้านการผังเมืองมาเป็นกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาวิศวกร ผู้แทนสภาสถาปนิก ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสภาวิศวกร ผู้แทนสภาสถาปนิก ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้ซึ่งที่ประชุมของคณะกรรมการสภาดังกล่าวมีมติเห็นชอบส่งมาเพื่อเป็นผู้แทนในคณะกรรมการผังเมือง ตามกฎหมายเฉพาะของสภานั้น ๆ

ข้อ ๘ ในกรณีกรรมการที่เป็นผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้อธิบดีแจ้งนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย เป็นหนังสือเพื่อพิจารณาคัดเลือกกันเองในการที่จะมาเป็นกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนหนึ่งสมาคม และให้ทำหนังสือแจ้งรายชื่อนายกของสมาคมที่ได้รับการคัดเลือกมายังกรมโยธาธิการและผังเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สมาคมดังกล่าวได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี

ถ้าสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แจ้งรายชื่อนายกของสมาคมที่ได้รับการคัดเลือกภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีเลือกนายกสมาคมใดสมาคมหนึ่งดังกล่าวจำนวนหนึ่งสมาคมเป็นผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการผังเมือง แล้วให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

เมื่อครบระยะเวลาทุก ๆ สองปีนับแต่วันที่กรมโยธาธิการและผังเมืองได้รับหนังสือแจ้งรายชื่อนายกสมาคมที่เป็นผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเมื่อครบระยะเวลาทุก ๆ สองปีนับแต่วันที่อธิบดีเลือกนายกสมาคมใดสมาคมหนึ่งเป็นผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองนำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้เพื่อดำเนินการต่อไป

หมวด ๓

การได้มาซึ่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองที่อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองมอบหมายที่ปรึกษาด้านการผังเมือง ผู้อำนวยการสำนักผังประเทศและผังภาค ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะ ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองมอบหมายข้าราชการของกรมโยธาธิการและผังเมืองจำนวนหนึ่งคนเป็นเลขานุการ

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการสรรหาตามข้อ ๙ ทำหน้าที่คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมจะดำรงตำแหน่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองซึ่งต้องมีภาคประชาสังคมด้วย

ข้อ ๑๑ การได้มาซึ่งรายชื่อผู้ที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองตามมาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง (๕) ให้กรรมการสรรหาตามข้อ ๙ พิจารณาเสนอชื่อผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน และภาคประชาสังคมจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสามคน พร้อมประวัติส่วนตัว ประวัติการทำงาน ประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และหนังสือแสดงความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อใช้ในการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา

ข้อ ๑๒ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อ พร้อมข้อมูลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และภาคประชาสังคมตามข้อ ๑๑ แล้วเสนอให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหา

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดจำนวนกรรมการตามมาตรา ๘๐ วรรคหนึ่ง (๕) จำนวนไม่เกินสี่คน โดยจะต้องมีผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองจำนวนสามคน และภาคประชาสังคมจำนวนหนึ่งคน

ข้อ ๑๔ องค์ประชุมและการประชุมคณะกรรมการสรรหา ให้นำหมวด ๕ คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ให้กรรมการสรรหาคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนคัดเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และภาคประชาสังคมได้ตามจำนวนที่สรรหาในข้อ ๑๓

ข้อ ๑๖ วิธีการสรรหากรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองและภาคประชาสังคม ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) วิธีลงคะแนน ให้แจกใบลงคะแนนซึ่งแยกเป็นใบลงคะแนนที่มีบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และใบลงคะแนนที่มีบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการภาคประชาสังคม ให้แก่คณะกรรมการสรรหา เพื่อทำเครื่องหมายกากบาท (X) ตามจำนวนที่สรรหาในข้อ ๑๓

(๒) การนับคะแนน ให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองมอบหมายให้ข้าราชการสังกัดกรมโยธาธิการและผังเมืองจำนวนสองคนทำหน้าที่ตรวจนับคะแนน

(๓) กรณีใบลงคะแนนตาม (๑) มีการลงคะแนนเกินจำนวนกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และภาคประชาสังคมที่สรรหาในบัญชีใดบัญชีหนึ่ง ไม่ให้นำคะแนนในบัญชีนั้น ๆ มานับเป็นคะแนน

(๔) ในกรณีบัญชีใดบัญชีหนึ่งมีผู้ได้คะแนนเท่ากันในลำดับเดียวกันหลายคน ให้ใช้วิธีจับสลากรายชื่อผู้ได้คะแนนเท่ากัน เพื่อเรียงลำดับที่ในบัญชีรายชื่อดังกล่าว

(๕) เมื่อตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และภาคประชาสังคม โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย พร้อมกับแสดงคะแนนของแต่ละคนไว้ในแต่ละบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกดังกล่าวด้วย

(๖) ให้บัญชีรายชื่อตาม (๕) มีอายุเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๘๓ ประกอบกับมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง เว้นแต่กรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองและภาคประชาสังคมว่างลงทั้งหมด

ข้อ ๑๗ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองนำรายชื่อตามลำดับในแต่ละบัญชีตามข้อ ๑๖ (๕) เพื่อดำเนินการแต่งตั้งเป็นกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และภาคประชาสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองต่อไป

ข้อ ๑๘ ในกรณีตำแหน่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองและภาคประชาสังคมว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองมีหนังสือสอบถามความยินยอมการเป็นกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และภาคประชาสังคมแทนตำแหน่งที่ว่างของผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อตามข้อ ๑๖ (๕) ตามลำดับที่ขึ้นบัญชีจากสูงสุดในขณะนั้นจนมีผู้แสดงความยินยอมแล้วให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการตามข้อ ๑๗ ต่อไป

ในกรณีกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และภาคประชาสังคมว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และเหลือวาระการดำรงตำแหน่งไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่เสนอแต่งตั้งก็ได้ เว้นแต่จะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการผังเมือง

ข้อ ๑๙ วาระการดำรงตำแหน่ง

(๑) ในกรณีตำแหน่งกรรมการที่เป็นผู้แทนสถาบันหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองและภาคประชาสังคมว่างทั้งหมดให้มีวาระสามปีตามมาตรา ๘๓ ประกอบกับมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง

(๒) ในกรณีตามข้อ ๑๘ ให้มีวาระเท่ากับที่เหลืออยู่ในตำแหน่งที่ตนแทน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายชยพล ธิติศักดิ์)
อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

ระเบียบคณะกรรมการผังเมือง

ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิยื่นคำร้อง การยื่นคำร้อง และวิธีพิจารณาคำร้อง เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการผังเมือง จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิยื่นคำร้อง การยื่นคำร้อง และวิธีพิจารณาคำร้อง เกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คำร้อง” หมายความว่า

(๑) หนังสือของผู้มีส่วนได้เสียที่มีถึงกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม ซึ่งร้องขอให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวม

(๒) การขอให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้มีส่วนได้เสียผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตของกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม

หมวด ๑
คำร้องและผู้มีส่วนได้เสีย

ข้อ ๔ คำร้อง จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) เป็นกรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียที่ได้ยื่นคำร้องแสดงความเห็นไว้เมื่อได้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามมาตรา ๙

ข้อ ๕ คำร้อง ให้ประกอบด้วย

(๑) ข้อความเป็นคำร้อง โดยระบุความต้องการที่จะให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ และแสดงว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้เสีย

(๒) หลักฐานแสดงสถานะของบุคคลที่ยื่นคำร้องทั้งในกรณีบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล หรือในกรณีที่เป็นผู้ได้รับมอบอำนาจให้ส่งหลักฐานการมอบอำนาจด้วย

ข้อ ๖ ผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีสิทธิยื่นคำร้อง ได้แก่

(๑) ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินนั้น หรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น หรือเป็นผู้มีสิทธิทั้งหลายอันเกี่ยวกับที่ดินที่ตั้งอยู่ภายในเขตผังเมืองรวม

(๒) บุคคลอื่นใดที่แสดงได้ว่าตนเป็นผู้มีส่วนได้เสีย

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงผู้ได้รับมอบอำนาจจากบุคคลตาม (๑) และ (๒)

หมวด ๒
วิธีการยื่นคำร้อง

ข้อ ๗ กรณีคำร้องเป็นหนังสือ ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นต่อกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม และสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ไปยังกรมโยธาธิการและผังเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม และสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม

ข้อ ๘ กรณีคำร้องที่ยื่นผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องโดยผ่านทางเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง เว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม และเว็บไซต์ของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม

ข้อ ๙ ผู้มีส่วนได้เสียต้องระบุในคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๗ หรือข้อ ๘ ว่าตนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินแปลงใด หรืออาคารเลขที่ใดที่อยู่ในเขตผังเมืองรวม ประเด็นที่เข้าเงื่อนไขตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ว่าเป็นประเด็นใด พร้อมหลักฐานเอกสารประกอบเป็นหนังสือ

กรณีหลักฐานเอกสารประกอบคำร้องไม่ครบถ้วนให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม แจ้งประสานกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือในกรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียไม่อาจจัดส่งเอกสารได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว โดยมีเหตุอันสมควร ให้ผู้มีส่วนได้เสียระบุเหตุผลประกอบเอกสารนั้นด้วย

ข้อ ๑๐ ผู้มีส่วนได้เสียต้องยื่นคำร้องภายในกำหนดระยะเวลาที่มีการปิดประกาศตามมาตรา ๒๙

กรณีผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องเป็นหนังสือโดยการส่งทางไปรษณีย์ ให้ถือว่าวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับไปรษณียภัณฑ์ที่บรรจุคำร้องนั้นเป็นวันที่ยื่นคำร้อง

หมวด ๓
วิธีพิจารณาคำร้อง

ส่วนที่ ๑
ผังเมืองรวมที่กรมโยธาธิการและผังเมืองวางและจัดทำ

ข้อ ๑๑ เมื่อปิดประกาศครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๙ แล้ว ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(๑) รวบรวมเอกสารและตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องแล้วเสนอคำร้องดังกล่าวให้คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมพิจารณาเพื่อให้ความคิดเห็น

(๒) นำความคิดเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมตาม (๑) เสนอกรมโยธาธิการและผังเมืองเพื่อพิจารณาให้ความเห็น

(๓) นำความคิดเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมตาม (๑) และความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมืองตาม (๒) เสนอคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาคำร้องภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาของการปิดประกาศตามมาตรา ๒๙

ในกรณีที่กรมโยธาธิการและผังเมืองไม่สามารถดำเนินการเสนอให้คณะกรรมการผังเมืองพิจารณาคำร้องภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองขออนุมัติอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองเพื่อขยายระยะเวลาดำเนินการได้ ทั้งนี้ ให้ขยายระยะเวลาดำเนินการอีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว

การพิจารณาคำร้องตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสาร ลักษณะของคำร้อง จำนวนผู้ยื่นคำร้อง และความเห็นทางด้านการผังเมือง

กรณีมีประเด็นปัญหาว่าผู้ยื่นคำร้องจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือไม่ ให้เสนอคณะกรรมการผังเมืองเพื่อพิจารณาวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาเป็นเช่นใดแล้วให้ถือเป็นการยุติ

ส่วนที่ ๒
ผังเมืองรวมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางและจัดทำ

ข้อ ๑๒ เมื่อปิดประกาศครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๙ แล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

(๑) รวบรวมเอกสารและตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องแล้วเสนอคำร้องดังกล่าวให้คณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมพิจารณาเพื่อให้ความคิดเห็น

(๒) นำความคิดเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมตาม (๑) เสนอคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดเพื่อพิจารณาคำร้อง

(๓) นำความคิดเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมตาม (๑) และผลการพิจารณาคำร้องของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดตาม (๒) เสนอกรมโยธาธิการและผังเมืองพิจารณาเพื่อให้ความเห็นภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันพ้นกำหนดระยะเวลาของการปิดประกาศตามมาตรา ๒๙

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการเสนอกรมโยธาธิการและผังเมืองพิจารณาเพื่อให้ความเห็นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอขยายระยะเวลาดำเนินการได้อีกไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าวสำหรับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีกรุงเทพมหานครเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม ให้ขออนุมัติผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๒) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเป็นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม ให้ขออนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตผังเมืองรวมนั้น

การพิจารณาคำร้องตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสาร ลักษณะของคำร้อง จำนวนผู้ยื่นคำร้อง และความเห็นทางด้านการผังเมือง

กรณีมีประเด็นปัญหาว่าผู้ยื่นคำร้องจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือไม่ ให้เสนอคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดเพื่อพิจารณาวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณาเป็นเช่นใดแล้วให้ถือเป็นการยุติ

ข้อ ๑๓ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองแจ้งผลการพิจารณาเพื่อให้ความเห็นตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง (๓) ให้คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากจังหวัดนั้น

ข้อ ๑๔ กรณีที่กรมโยธาธิการและผังเมืองไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นจากผลการพิจารณาคำร้องของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการต่อไปตามนั้น

กรณีที่กรมโยธาธิการและผังเมืองไม่เห็นพ้องกับความเห็นของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองเสนอคำร้องนั้นพร้อมกับความเห็นของคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดและความเห็นของกรมโยธาธิการและผังเมือง ให้คณะกรรมการผังเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่กรมโยธาธิการและผังเมืองรับรองมตินั้น เมื่อคณะกรรมการผังเมืองพิจารณาเป็นเช่นใดแล้ว ให้ถือเป็นการยุติ

ส่วนที่ ๓
ผลการพิจารณา

ข้อ ๑๕ หากคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียแล้วไม่เห็นชอบด้วยกับคำร้อง ก็ให้สั่งยกคำร้องนั้น

กรณีที่คณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียแล้ว เห็นชอบด้วยกับคำร้อง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้วางและจัดทำผังเมืองรวม แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในผังเมืองรวมนั้น

ข้อ ๑๖ ให้เลขานุการคณะกรรมการผังเมือง หรือเลขานุการคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี แจ้งผลการพิจารณาตามข้อ ๑๕ ให้แก่ผู้ยื่นคำร้องภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับรองมตินั้นแล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ฉัตรชัย พรหมเลิศ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ประธานกรรมการผังเมือง

ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง

เรื่อง บุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายเงินค่าตอบแทน
การดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง จึงกำหนดบุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายเงินค่าตอบแทนการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง บุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายเงินค่าตอบแทนการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ เมื่อคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นได้สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ตามมาตรา ๕๗ แล้วให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจ่ายเงินค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๕๙ โดยจ่ายให้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นการดัดแปลงอาคาร ให้จ่ายเงินค่าตอบแทนเฉพาะค่าดัดแปลงอาคารตามรายละเอียดแสดงการดัดแปลงอาคารที่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยให้จ่ายเงินค่าตอบแทนแก่เจ้าของอาคาร ซึ่งเป็นอาคารที่ปลูกสร้างอยู่ในวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

(๒) ถ้าเป็นอาคารที่ไม่อาจเคลื่อนย้ายได้ ให้จ่ายเงินค่าตอบแทนแก่เจ้าของอาคาร ซึ่งเป็นอาคารที่ปลูกสร้างอยู่ในวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

(๓) ถ้าเป็นอาคารหรือส่วนของอาคารที่เคลื่อนย้ายได้ ให้จ่ายเงินค่าตอบแทนเฉพาะส่วนของอาคาร ที่รื้อย้าย ค่าขนย้าย และค่าปลูกสร้างอาคารที่ถูกรื้อย้ายขึ้นมาใหม่แก่เจ้าของอาคาร ซึ่งเป็นอาคารที่ปลูกสร้างอยู่ในวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ

(๔) ผู้เช่าที่ดินหรือผู้เช่าอาคารที่ต้องรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร ซึ่งมีสัญญาเช่าเป็นหนังสือหรือทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งจะฟ้องร้องให้บังคับคดีได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหลักฐานนั้นได้ทำไว้ก่อนวันที่ใช้บังคับพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ หรือได้ทำขึ้นภายหลังวันนั้นโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ดำเนินการ และการเช่านั้นยังไม่ระงับไปในวันที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการได้สั่งให้รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร ทั้งนี้ ให้จ่ายเงิน

ค่าตอบแทนดังกล่าวเฉพาะที่ผู้เช่าที่ดิน หรือผู้เช่าอาคารได้เสียหายจริงโดยเหตุที่ต้องออกจากที่ดินหรืออาคารก่อนสัญญาเช่าระงับ

(๕) บุคคลซึ่งมีสิทธิตามมาตรา ๑๓๔๙ หรือมาตรา ๑๓๕๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเสียสิทธิในการใช้ทาง หรือเสียสิทธิในการวางท่อน้ำ ท่อระบายน้ำ สายไฟฟ้า หรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกันผ่านที่ดิน ซึ่งต้องมีการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร ในเมื่อบุคคลเช่นว่านั้นได้ให้เงินค่าทดแทนในการที่ได้ใช้สิทธินั้น ๆ แก่เจ้าของที่ดินไปแล้ว

ข้อ ๔ ในการจ่ายเงินค่าตอบแทนในการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารทราบจำนวนเงินค่าตอบแทนตามที่คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามข้อ ๓ เพื่อให้บุคคลผู้มีสิทธิดังกล่าวนำหลักฐานเพื่อมาแสดงสิทธิในอาคารให้แก่เจ้าหน้าที่ดำเนินการทราบ

ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารสามในสี่ของจำนวนเงินค่าตอบแทนทั้งหมดก่อน ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดำเนินการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจ่ายเงินค่าตอบแทนส่วนที่เหลือให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔
พรพจน์ เพ็ญพาส
อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกันเงินค่าตอบแทนในการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร ไว้เพื่อจ่ายในการเช่าซื้อหรือเช่าที่ดินหรืออาคารเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกันเงินค่าตอบแทนในการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารไว้เพื่อจ่ายในการเช่าซื้อหรือเช่าที่ดินหรืออาคารเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกันเงินค่าตอบแทนในการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารไว้เพื่อจ่ายในการเช่าซื้อหรือเช่าที่ดินหรืออาคารเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติให้ใช้บังคับผังเมืองเฉพาะ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารได้รับคำสั่งจากคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นให้รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๕๗ และคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารดังกล่าวตามมาตรา ๕๙ แล้ว ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นไม่สามารถจัดหาที่อยู่ของตนเองได้เนื่องจากการถูกรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคาร ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดหาที่อยู่ชั่วคราวที่เหมาะสมให้อาศัยอยู่ตามความจำเป็น

ข้อ ๔ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดหาที่ดินหรืออาคารให้บุคคลที่ได้รับคำสั่งให้รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารตามข้อ ๓ โดยการเช่าซื้อหรือเช่า และบุคคลนั้นสมัครใจเข้าอยู่ในที่ดินหรืออาคารที่จัดหาให้ใหม่นั้น โดยเจ้าหน้าที่ดำเนินการจะต้องกันเงินที่ได้จากค่าตอบแทนจากการรื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๕๙ ไว้เพื่อจ่ายในการเช่าซื้อหรือเช่าที่ดินหรืออาคารโดยมีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นการเช่าซื้อที่ดินหรืออาคาร จำนวนเงินที่กันไว้ให้เป็นไปตามที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการและบุคคลที่ได้รับคำสั่งให้รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารตกลงกัน

(๒) ถ้าเป็นการเช่าที่ดินหรืออาคาร ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการกันเงินไว้สำหรับค่าเช่า โดยมีกำหนดระยะเวลาการเช่าไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ หากมีจำนวนเงินเหลือจากที่กันไว้ ให้จ่ายเงินนั้นแก่บุคคลที่ได้รับคำสั่งให้รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔
พรพจน์ เพ็ญพาส
อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

กฎกระทรวง

การยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์
ตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง
พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ผู้อุทธรณ์” ให้หมายความรวมถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะซึ่งได้รับมอบหมายให้อุทธรณ์แทนผู้มีสิทธิอุทธรณ์

“คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์” หมายความว่า คณะกรรมการอุทธรณ์ คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด หรือคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์อาจอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่งหรือหนังสือแจ้งกรณีอันเป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์

ข้อ ๔ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ถึงแก่ความตายก่อนใช้สิทธิอุทธรณ์ ทายาทของผู้มีสิทธิอุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์แทนได้

ข้อ ๕ การอุทธรณ์ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการอุทธรณ์ สำหรับการอุทธรณ์การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ดินตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง และการอุทธรณ์การกำหนดค่าทดแทนตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม

(๒) คณะกรรมการผังเมืองจังหวัด สำหรับการอุทธรณ์การปฏิเสธหรือสั่งการเกี่ยวกับโครงการที่จะมีการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือที่จะก่อสร้างอาคารตามมาตรา ๔๔ การอุทธรณ์การสั่งให้ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๕๗ การอุทธรณ์การกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ การอุทธรณ์การคิดค่าใช้จ่ายในการ

ดัดแปลงอาคารตามมาตรา ๖๑ การอุทธรณ์การจัดทำระบบสาธารณูปโภคและการกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทนในการใช้ที่ดินตามมาตรา ๖๙ และการอุทธรณ์การสั่งให้ระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือการสั่งให้แก้ไขปรับปรุง หรือการสั่งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินตามมาตรา ๙๗

(๓) คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น สำหรับการอุทธรณ์การคิดค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๖๐

ข้อ ๖ คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) วัน เดือน ปี ที่ยื่นอุทธรณ์

(๒) ชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

(๓) คำสั่ง คำวินิจฉัย หรือการกระทำอื่นใด ที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้งหรือข้อกฎหมาย และเหตุผลที่ยกขึ้นอ้างอิง

(๔) ความประสงค์หรือคำขอของผู้อุทธรณ์

(๕) ลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ประสงค์จะยื่นเอกสารหรือหลักฐานประกอบการพิจารณาคำอุทธรณ์ ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นพร้อมคำอุทธรณ์

ข้อ ๗ ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ ตามข้อ ๕ ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร

(๒) ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ เว้นแต่ในกรณีที่ผังเมืองที่ใช้บังคับในท้องที่นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้วางและจัดทำผัง ให้ยื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้วางและจัดทำผังนั้น

ข้อ ๘ การยื่นคำอุทธรณ์ จะยื่นโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ที่ทำการไปรษณีย์รับฝากส่งหรือวันที่คำขออุทธรณ์ได้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานตามข้อ ๗ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณีเป็นวันยื่นอุทธรณ์ เว้นแต่ในกรณีที่วันที่คำขออุทธรณ์ได้เข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว เป็นวันนอกเวลาทำการตามปกติ ให้ถือว่าวันทำการถัดไปเป็นวันยื่นอุทธรณ์

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การยื่นเอกสารหรือหลักฐานประกอบการพิจารณาอุทธรณ์ การแก้ไขเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ การถอนคำอุทธรณ์ หรือการแจ้งเหตุแห่งการไม่มาชี้แจงหรือไม่ส่งเอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็น รวมทั้งการดำเนินการอื่น ด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ในกรณีที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ได้รับคำอุทธรณ์แต่เป็นเรื่องที่ตนไม่มีหน้าที่หรืออำนาจ ให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวส่งต่อคำอุทธรณ์นั้นไปยังหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจรับคำอุทธรณ์ตามข้อ ๗ โดยเร็ว พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย

ห้ามมิให้คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ปฏิเสธไม่รับคำอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ซึ่งได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๓

ข้อ ๑๐ เมื่อได้รับคำอุทธรณ์แล้ว ให้สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รับคำอุทธรณ์ ออกใบรับคำอุทธรณ์ให้แก่ผู้อุทธรณ์ไว้เป็นหลักฐาน และให้ตรวจคำอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำอุทธรณ์สมบูรณ์ตามข้อ ๖ ให้ทำความเห็นเบื้องต้นส่งพร้อมคำอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำอุทธรณ์นั้นไม่สมบูรณ์ ให้มีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์เพื่อแก้ไขคำอุทธรณ์ให้สมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้อุทธรณ์ไม่แก้ไขคำอุทธรณ์ให้สมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้บันทึกไว้แล้วเสนอคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ตามมาตรา ๙๕ ในกรณีที่คำอุทธรณ์ซึ่งผู้อุทธรณ์ยื่นไม่สมบูรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้วันได้รับคำอุทธรณ์ตามมาตรา ๙๕ หมายถึงวันที่ผู้อุทธรณ์ได้แก้ไขคำอุทธรณ์ให้สมบูรณ์หรือวันที่ครบระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขคำอุทธรณ์

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่อาจยื่นเอกสารหรือหลักฐานประกอบการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมคำอุทธรณ์ตามข้อ ๖ วรรคสอง ผู้อุทธรณ์อาจยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมภายในกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ได้ ในกรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว หากผู้อุทธรณ์ประสงค์จะยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติม ต้องแสดงเหตุผลอันสมควรที่ตนไม่อาจยื่นเอกสารหรือหลักฐานภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และต้องยื่นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ระยะเวลาอุทธรณ์สิ้นสุดลง

การยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือยื่นที่สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รับคำอุทธรณ์

ข้อ ๑๒ ภายในกำหนดเวลาการยื่นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจขอแก้ไขเพิ่มเติมคำอุทธรณ์ได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ พร้อมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริง และเหตุผลของการแก้ไขเพิ่มเติม ยื่นที่สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รับคำอุทธรณ์

ข้อ ๑๓ ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการอุทธรณ์พิจารณาโดยคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

(๑) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๑) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง ให้คำนึงถึงนโยบายของผังเมืองรวมในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับสุขลักษณะ ความปลอดภัยของประชาชน สวัสดิภาพของสังคม หรือประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งกิจการที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สภาพของที่ดินและทรัพย์สินอื่นที่เกี่ยวกับที่ดิน การลงทุน ประโยชน์ หรือความเดือดร้อนรำคาญที่ประชาชนได้รับจากกิจการนั้น

(๒) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๒) เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนจากความเสียหายหรือเสื่อมสิทธิที่ได้รับอยู่เดิมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม ให้คำนึงถึงความเสียหายหรือเสื่อมสิทธิที่ได้รับอยู่เดิมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินที่ใช้ประโยชน์ที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย สภาพของที่ดินและทรัพย์สินอื่นที่เกี่ยวกับที่ดิน การลงทุน ประโยชน์ หรือความเดือดร้อนรำคาญของประชาชนที่ได้รับ ซึ่งต้องได้สัดส่วนกับประโยชน์สาธารณะ

ข้อ ๑๔ ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการผังเมืองจังหวัดพิจารณา โดยคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

(๑) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๓) เกี่ยวกับการปรับปรุงที่ดินตามมาตรา ๔๔ ให้คำนึงถึงความประสงค์และโครงการที่จะใช้ประโยชน์ที่ดินหรือก่อสร้างอาคารของผู้อุทธรณ์ ประกอบกับหลักการของผังเมืองเฉพาะที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมือง และเหตุผลของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือกรมโยธาธิการและผังเมืองที่ปฏิเสธหรือสั่งให้มีการแก้ไขโครงการดังกล่าว และให้คำนึงถึงประโยชน์และความเดือดร้อนของประชาชนในบริเวณผังเมืองเฉพาะจะพึงได้รับ

(๒) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๔) เกี่ยวกับการจัดทำรายละเอียด แสดงการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๕๗ ให้คำนึงถึงเหตุผลของผู้อุทธรณ์และเหตุผลของคณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งรายละเอียดการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารให้เป็นไปตามผังเมืองเฉพาะ ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร ประโยชน์ และความเดือดร้อนของประชาชนในบริเวณนั้น

(๓) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๕) เกี่ยวกับการกำหนดจำนวนเงินค่าตอบแทน ให้คำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

(ก) กรณีการกำหนดค่าตอบแทนตามมาตรา ๕๙ ให้คำนึงถึงสภาพอาคาร ทรัพย์สินอื่นที่อยู่ในอาคาร ประโยชน์ และความเดือดร้อนที่ผู้อุทธรณ์จะได้รับ โดยคำนวณตามราคาที่เป็นธรรม

(ข) กรณีการกำหนดค่าตอบแทนตามมาตรา ๖๔ ให้คำนึงถึงความมากน้อยแห่งสิทธิที่ผู้อุทธรณ์ต้องเสียหรือถูกจำกัด หรือภาระที่ต้องปฏิบัติหรืองดเว้นไม่ปฏิบัติ รวมทั้งประโยชน์ และความเดือดร้อนที่ผู้อุทธรณ์จะพึงได้รับจากคำสั่งดังกล่าว แต่ราคาที่จะกำหนดให้ต้องไม่เกินกว่าราคาที่ดิน

(ค) กรณีการกำหนดราคาที่ดินที่โอนตามความเป็นธรรมตามมาตรา ๖๖ ให้คำนึงถึงราคาที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด ราคาประเมินที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ และสภาพและที่ตั้งของที่ดินนั้น

(ง) กรณีการกำหนดค่าตอบแทนอันจะพึงจ่ายให้เพิ่มขึ้นตามมาตรา ๖๗ ให้คำนึงถึงประโยชน์ของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง สภาพของสิ่งที่ก่อสร้างหรือสิ่งที่จัดทำ สิ่งที่สร้างในขณะที่มีการโอน หรือค่าตอบแทนที่ได้จ่ายไปแล้ว

(๔) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๗) เกี่ยวกับการคิดค่าใช้จ่ายในการดัดแปลงอาคาร ให้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เจ้าหน้าที่จ่ายจริงโดยประหยัด

(๕) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๘) เกี่ยวกับการกำหนดเงินค่าตอบแทนอันเป็นธรรมในการใช้ที่ดินตามมาตรา ๖๙ ให้คำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องเข้าใช้ที่ดินบริเวณนั้น ตามผังเมืองเฉพาะในสาระสำคัญที่เกี่ยวกับสุขลักษณะ ความปลอดภัยของประชาชน สวัสดิภาพของสังคม และคำนึงถึงประโยชน์ที่จะพึงได้จากการใช้ที่ดินบริเวณนั้น สภาพของที่ดินและทรัพย์สินอื่น ที่เกี่ยวกับที่ดินประโยชน์ และความเดือดร้อนของประชาชน รวมทั้งกิจการต่าง ๆ ที่อยู่ทั้งในและนอกเขตผังเมืองเฉพาะจะพึงได้รับ และให้คำนึงถึงค่าตอบแทนที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินใกล้เคียงรายอื่นในเขตผังเมืองเฉพาะส่วนใหญ่ได้รับด้วย

(๖) กรณีคำอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๙) ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินและวัตถุประสงค์ของการผังเมือง ความชอบด้วยกฎหมายและความเหมาะสมของคำสั่ง เหตุผลและความจำเป็นของผู้อุทธรณ์

ข้อ ๑๕ ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา ๙๐ (๖) เกี่ยวกับการคิดค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารตามมาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการบริหารการผังเมืองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารนั้นตามความเป็นจริงโดยประหยัด

ข้อ ๑๖ ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์พิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์ได้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครอง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใด หรือดำเนินการอื่นใดเสียใหม่ให้ถูกต้อง ทั้งนี้ จำนวนเงินที่กำหนดในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ต้องไม่เกินคำขอของผู้อุทธรณ์

ข้อ ๑๗ ในการวินิจฉัยอุทธรณ์เรื่องใด ห้ามกรรมการในคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องที่อุทธรณ์นั้นเข้าร่วมประชุม

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์จะเรียกผู้อุทธรณ์หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง นำเอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ก็ได้

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับคำอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์และเจ้าพนักงานการผัง เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ดำเนินการ แล้วแต่กรณี

ในการแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ทราบตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลให้ผู้อุทธรณ์ทราบไปพร้อมกันด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์วินิจฉัยอุทธรณ์ไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์และให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

ข้อ ๒๐ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ทำเป็นหนังสือและอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) วัน เดือน ปี ที่มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์

(๒) ข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุแห่งการอุทธรณ์

(๓) ความประสงค์หรือคำขอของผู้อุทธรณ์

(๔) ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่นำมาใช้ประกอบคำวินิจฉัย

(๕) เหตุผลในการวินิจฉัย

(๖) คำวินิจฉัยในประเด็นที่มีการอุทธรณ์

(๗) ชื่อและลายมือชื่อของกรรมการซึ่งวินิจฉัยอุทธรณ์

ข้อ ๒๑ ผู้อุทธรณ์อาจขอถอนคำอุทธรณ์ในเวลาใด ๆ ก่อนที่คณะกรรมการผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์จะมีคำวินิจฉัยก็ได้

การขอถอนคำอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ยื่นที่สำนักการวางผังและพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รับคำอุทธรณ์

ข้อ ๒๒ บรรดาคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นไว้แล้วและการพิจารณาอุทธรณ์ซึ่งดำเนินการไปแล้วในวันก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้พิจารณาคำอุทธรณ์นั้นต่อไปตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๙๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้หลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาในการวินิจฉัยคำอุทธรณ์ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศคณะกรรมการผังเมือง

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการวางและจัดทำผังเมืองรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการผังเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ จึงกำหนดประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการผังเมือง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่จะมีการวางและจัดทำผังเมืองรวมในท้องที่ใด ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการที่หลากหลายและทั่วถึงเพื่อให้ประชาชนในท้องที่ที่จะมีการวางและจัดทำผังเมืองรวมทราบถึงการที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวมดังกล่าว โดยคำนึงถึงผู้ที่จะได้รับผลกระทบ และมีข้อมูลเพียงพอต่อการที่ประชาชนจะเข้าใจถึงผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และแนวทางการเยียวยาความเดือดร้อน หรือความเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชน โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้ทราบก่อนวันที่กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนไม่น้อยกว่าเจ็ดวันผ่านทางเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี สำหรับในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีเว็บไซต์ให้ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมือง และให้ประชาสัมพันธ์ด้วยช่องทางป้ายประชาสัมพันธ์ และดำเนินการด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) สื่อวิทยุ
(๒) วิทยุกระจายเสียงชุมชน
(๓) หนังสือราชการ
(๔) หนังสือพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
(๕) สิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นประกาศ แผ่นพับ ใบปลิว
(๖) สื่อสังคมออนไลน์

(๗) ป้ายประชาสัมพันธ์เคลื่อนไหว

(๘) รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่

การประชาสัมพันธ์ตามวรรคหนึ่งต้องแสดงหรือระบุเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม แนวคิด วัตถุประสงค์ในการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชน วัน เวลา สถานที่ที่จะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชน และช่องทางในการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อ ๔ เมื่อได้ประชาสัมพันธ์ตามข้อ ๓ แล้ว ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้งด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) การสนทนากลุ่มย่อย

(๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการ

(๓) การประชุมระดับตัวแทนของกลุ่มบุคคล

(๔) การประชุมสัมมนา

(๕) การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนให้จัดขึ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการประชาสัมพันธ์ตามข้อ ๓ ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำความคิดเห็นนั้นไปประกอบการพิจารณาจัดทำร่างผังเมืองรวม

ข้อ ๕ เมื่อกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ได้จัดทำร่างผังเมืองรวมแล้ว ต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเจ็ดวันด้วยวิธีการตามข้อ ๓ วรรคหนึ่ง เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและปรึกษาหารือ ทั้งนี้ จะต้องแสดงหรือระบุเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม วัน เวลา สถานที่ที่จะปิดประกาศแสดงรายการต่าง ๆ วัน เวลา สถานที่ที่จะจัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือ และสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียที่จะยื่นคำร้องแสดงความเห็นไว้เมื่อได้มีการรับฟังความคิดเห็นนี้ตามข้อ ๖ ด้วย

ข้อ ๖ เมื่อได้ประชาสัมพันธ์ตามข้อ ๕ แล้ว ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดให้มีการปิดประกาศแสดงรายการเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวม ดังต่อไปนี้

(๑) องค์ประกอบของผังเมืองรวมตามมาตรา ๒๒

(๒) ข้อความเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ที่จะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม

(๓) ข้อความเชิญชวนให้ประชาชนในท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมภายในระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด

(๔) ข้อความแสดงสิทธิของประชาชนเพื่อประกอบการพิจารณาสิทธิตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ภายในระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด

การปิดประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดไว้ในที่เปิดเผยเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ก่อนวันรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชน ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กรมโยธาธิการและผังเมือง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร สำหรับการวางและจัดทำผังเมืองรวมในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) กรมโยธาธิการและผังเมือง ศาลากลางจังหวัด สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานที่ดินอำเภอ และที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตท้องที่ที่จะวางและจัดทำผังเมืองรวม สำหรับการวางและจัดทำผังเมืองรวมในเขตจังหวัดอื่น

ทั้งนี้ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เผยแพร่ประกาศตามวรรคหนึ่ง ทางเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชน

ข้อ ๗ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้งด้วยวิธีการประชุมตามวัน เวลา และสถานที่ที่ระบุไว้ในประกาศตามข้อ ๖ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโดยการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือให้จัดขึ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันปิดประกาศตามข้อ ๖ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจจะจัดประชุมดังกล่าวได้ให้จัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ในกรณีที่มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนตามวรรคหนึ่งมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนครั้งต่อไป ทั้งนี้ ก่อนวันรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนดังกล่าวให้ดำเนินการตามข้อ ๖ โดยอนุโลม

ในการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี มีหนังสือเชิญคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมเข้าร่วมรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมดังกล่าวด้วย

ข้อ ๘ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวมเพื่อปรึกษาหารือและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผังเมืองรวมในเขตท้องที่ที่ได้มีการวางและจัดทำผังเมืองรวมนั้น ทั้งนี้ องค์ประชุมและการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาผังเมืองรวม ให้นำหมวด ๕ คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางและจัดทำผังเมืองรวมตามข้อ ๗ สามารถกระทำได้สามวิธี ดังต่อไปนี้

(๑) ด้วยวาจาในระหว่างการประชุมรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชน

(๒) เป็นลายลักษณ์อักษร

(๓) ทางเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีตามที่กำหนดไว้ในประกาศตามข้อ ๖

การแสดงความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรให้ยื่นต่อกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี หรือส่งทางไปรษณีย์โดยให้ถือว่าวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับไปรษณียภัณฑ์ที่บรรจุความคิดเห็นนั้นเป็นวันที่กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี รับความคิดเห็น หรือจะยื่นต่อเจ้าหน้าที่ในวันที่มีการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนก็ได้ ในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) จะต้องยื่นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง (๓) ทั้งนี้ จะต้องกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชน

ข้อ ๑๐ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีเผยแพร่สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนตามข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ ทางเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีเพื่อให้ประชาชนทราบ

ข้อ ๑๑ เมื่อมีการปิดประกาศตามข้อ ๖ และได้มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนตามข้อ ๗ แล้ว ในกรณีที่มีการยื่นแสดงความคิดเห็นไว้เมื่อได้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้มีผลเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนเพื่อประกอบการพิจารณาสิทธิตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ในการยื่นคำร้องขอให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อกำหนดตามมาตรา ๒๒ (๕) ในกรณีดังกล่าวให้กระทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือทางเว็บไซต์ของกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี สำหรับกรณีกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรให้ยื่นต่อกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี หรือส่งทางไปรษณีย์โดยให้ถือว่าวันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับไปรษณีย์ภัณฑ์ที่บรรจุความคิดเห็นนั้นเป็นวันที่กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี รับเรื่องดังกล่าว หรือจะยื่นต่อเจ้าหน้าที่ในวันที่มีการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนก็ได้ และจะต้องยื่นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง (๔) ทั้งนี้ จะต้องกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชน

ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ลงทะเบียนรับเรื่องตามวรรคหนึ่งในทะเบียนหนังสือรับและจัดทำสำเนาเอกสารเก็บไว้เป็นหลักฐานเพื่อจะได้ใช้ประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๓๐ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี นำความคิดเห็นของประชาชนพร้อมทั้งเหตุผลไปประกอบการพิจารณาวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือทบทวนผังเมืองรวมที่ได้วางและจัดทำขึ้นไว้แล้วก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา

ข้อ ๑๓ กระบวนการที่กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ได้รับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือกับประชาชนที่ได้ดำเนินการในวันก่อนที่ประกาศนี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นกระบวนการตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕
สุทธิพงษ์ จุลเจริญ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ประธานกรรมการผังเมือง

ระเบียบคณะกรรมการผังเมือง
ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์
และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม
พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการผังเมือง จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. ๒๕๖๕" ,

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม เพื่อเสนอคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ การเสนอรายงานการประเมินผลตามข้อ ๓ ให้เสนอต่อคณะกรรมการผังเมืองหรือคณะกรรมการผังเมืองจังหวัด แล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕ ในการจัดทำรายงานการประเมินผลตามข้อ ๓ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี แสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในเรื่องการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

(๑) ความหนาแน่นของประชากร

(๒) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

(๓) สภาพเศรษฐกิจและสังคม

(๔) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) การคมนาคมและการขนส่ง

(๖) นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล

(๗) การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ

(๘) ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง

ข้อ ๖ ความหนาแน่นของประชากร ให้แสดงขนาดและความหนาแน่นของประชากรในปีที่ทำการประเมินผล เพื่อให้ทราบทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของประชากรในพื้นที่เขตผังเมืองรวม

ข้อ ๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้แสดงสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในปีที่ทำการประเมินผล เพื่อให้ทราบการเปลี่ยนแปลงด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและอธิบายสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น

ข้อ ๘ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ให้แสดงการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มของการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ในเขตผังเมืองรวม

ข้อ ๙ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้แสดงการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตผังเมืองรวม

ข้อ ๑๐ การคมนาคมและการขนส่ง ให้แสดงสภาพปัจจุบันของระบบคมนาคมและขนส่ง เพื่อให้ทราบถึงการพัฒนาตามโครงการคมนาคมและขนส่งที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวม และโครงการพัฒนาระบบคมนาคมและขนส่งอื่น ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่อาจส่งผลต่อการคมนาคมและขนส่ง

ข้อ ๑๑ นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล ให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อผังเมืองรวมที่มีการใช้บังคับ พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของนโยบายหรือโครงการนั้น

ข้อ ๑๒ การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ ในกรณีท้องที่ที่มีผังเมืองรวมใช้บังคับประสบปัญหาด้านภัยพิบัติ ให้มีการแสดงสาเหตุและสภาพปัจจุบันของปัญหาภัยพิบัติ ตลอดจนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาภัยพิบัตินั้น

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่มีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง นอกเหนือจากที่ระบุไว้ตามข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๒ ให้แสดงข้อเท็จจริงและผลต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ในเขตผังเมืองรวม เพื่อให้ทราบถึงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปของผังเมืองรวมนั้น

ข้อ ๑๔ ในการประเมินผลผังเมืองรวมในท้องที่ใด ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการโดยให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อ ๑๕ ในการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมตามข้อ ๓ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามเอกสารแนบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๖ การจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของกรมโยธาธิการและผังเมืองหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
ประธานกรรมการผังเมือง

เอกสารแนบ

การจัดทำรายงานการประเมินผลผังเมืองรวม
ท้ายระเบียบคณะกรรมการผังเมือง ว่าด้วยการจัดทำรายงานการประเมินผล
การเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม พ.ศ. ๒๕๖๕

การจัดทำรายงานการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวม มีปัจจัยและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลผังเมืองรวม และหลักเกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินผังเมืองรวม สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของกรมโยธาธิการและผังเมืองและเจ้าพนักงานท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

๑. ปัจจัยและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลผังเมืองรวม ได้กำหนดรายละเอียดที่ใช้ในการประเมินผลสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมการใช้บังคับผังเมืองรวมโดยต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านความหนาแน่นของประชากร การใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การคมนาคมและการขนส่ง นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบการประเมินผลด้วย ซึ่งได้กำหนดปัจจัยและตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงในปีที่ทำการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลง ทิศทาง และแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อผังเมืองรวม จำนวน ๒๖ ตัวชี้วัด โดยมีคะแนนเต็มที่แตกต่างกันตามความสำคัญของปัจจัยและตัวชี้วัด รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้มีคะแนนเต็มรวม ๑๐๐ คะแนน และค่าคะแนนรวมที่ได้จากการประเมินผลดังกล่าวให้นำไปใช้ประกอบการพิจารณาการประเมินผลผังเมืองรวมต่อไป รายละเอียดปรากฏตามตารางแสดงรายละเอียดปัจจัยและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลผังเมืองรวม ดังต่อไปนี้

ตารางแสดงรายละเอียดปัจจัยและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินผลผังเมืองรวม

ปัจจัยและตัวชี้วัด	คะแนนเต็ม
๑. ความหนาแน่นของประชากร	
๑.๑ เปรียบเทียบจำนวนประชากรที่มีอยู่จริงในปีประเมินผลกับจำนวนประชากรที่คาดการณ์	๕
๑.๒ จำนวนประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความหนาแน่นของประชากรเกินเกณฑ์มาตรฐานหรือเกินที่กำหนดไว้ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม	๕
๑.๓ ร้อยละของจำนวนบริเวณการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความหนาแน่นของประชากรเกินเกณฑ์มาตรฐานหรือเกินที่กำหนดไว้ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม	๕
๒. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	
๒.๑ จำนวนประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ประเมินที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเกินร้อยละแปดสิบ	๕
๒.๒ ร้อยละของจำนวนบริเวณการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ประเมินที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นเกินที่กำหนดไว้ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมหรือเกินร้อยละยี่สิบ	๕
๒.๓ เปรียบเทียบร้อยละของพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ประกาศใช้บังคับผังเมืองรวมถึงปีประเมินระหว่างที่ดินเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมืองกับที่ดินที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม	๕
๒.๔ ร้อยละของจำนวนบริเวณการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีอัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นของอาคารทุกหลังต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารเฉพาะแปลงที่ดินที่มีการก่อสร้างอาคารแล้วเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละแปดสิบห้าตามที่กำหนดไว้ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม หรือร้อยละของจำนวนบริเวณการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีอัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดินต่อพื้นที่แปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารเฉพาะแปลงที่ดินที่มีการก่อสร้างอาคารแล้ว เฉลี่ยมากกว่าที่กำหนดไว้ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม หรืออัตราส่วนพื้นที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมดินของแปลงที่ดินที่อาคารตั้งอยู่ต่อพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคาร เฉพาะแปลงที่ดินที่มีการก่อสร้างอาคารแล้วเฉลี่ยน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม	๕

ปัจจัยและตัวชี้วัด	คะแนนเต็ม
๓. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๓.๑ ด้านเศรษฐกิจ ๓.๑.๑ เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยต่อปีของการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตผังเมืองรวมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดภายในจังหวัด (ไม่รวมองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ระหว่างปีฐานกับปีประเมินผล (กรณีผังเมืองรวมที่มีขอบเขตครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด ให้เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยต่อปีของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดระหว่างปีฐานถึงปีประเมินผลกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในช่วงปีวางผัง)	๔
๓.๑.๒ เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยต่อปีของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนในเขตผังเมืองรวมกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนทั้งหมดภายในจังหวัดระหว่างปีฐานกับปีประเมินผล (กรณีผังเมืองรวมที่มีขอบเขตครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด ให้เปรียบเทียบลำดับความสำคัญของภาคการผลิตในจังหวัดระหว่างปีฐานกับปีประเมินผล)	๔
๓.๒ ด้านสังคม ๓.๒.๑ เปรียบเทียบการให้บริการด้านการศึกษาภาคบังคับกับเกณฑ์มาตรฐาน (ก) สัดส่วนครู ๑ คน ต่อจำนวนนักเรียน (คน) (ข) สัดส่วนห้องเรียน ๑ ห้อง ต่อจำนวนนักเรียน (คน)	 ๑ ๑
๓.๒.๒ เปรียบเทียบการให้บริการด้านสาธารณสุขกับเกณฑ์มาตรฐาน (ก) สัดส่วนแพทย์ ๑ คน ต่อจำนวนประชากร (คน) (ข) สัดส่วนพยาบาล ๑ คน ต่อจำนวนประชากร (คน)	 ๑ ๑
๓.๒.๓ เปรียบเทียบระดับสังคมสูงวัยระหว่างปีฐานกับปีประเมินผล	๒
๔. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๔.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ : ความครอบคลุมของพื้นที่ที่มีความสำคัญด้านทรัพยากรธรรมชาติที่ปรากฏในผังเมืองรวม	๔
๔.๒ ด้านสิ่งแวดล้อม ๔.๒.๑ ประสิทธิภาพของการจัดการสิ่งแวดล้อม (ก) ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชนที่มีการจัดการ (ข) ความครบถ้วนของจำนวนเทศบาลในเขตผังเมืองรวมที่มีระบบบำบัดน้ำเสียที่สามารถใช้งานได้	 ๔ ๔
๔.๒.๒ สัดส่วนพื้นที่นันทนาการต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน	๓
๔.๒.๓ เปรียบเทียบจำนวนครั้งของเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างปีฐานกับปีประเมินผล	๓
๕. การคมนาคมและการขนส่ง	
๕.๑ โครงการพัฒนาด้านคมนาคมและการขนส่งที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง หรือสภาพโครงข่ายคมนาคมและการขนส่งที่เปลี่ยนแปลงซึ่งส่งผลกระทบต่อแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง	๕
๕.๒ สภาพการจราจร การเปลี่ยนแปลงระดับการให้บริการด้านจราจรระหว่างปีฐานกับปีประเมินผล	๕
๕.๓ การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนผังแสดงโครงการการคมนาคมและการขนส่ง	๕
๖. นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล	
การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือโครงการของรัฐบาลที่เกิดขึ้นใหม่ในพื้นที่วางผังและมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญของเมือง	๕
๗. การป้องกันการเกิดภัยพิบัติ	
ระดับความรุนแรงของภัยพิบัติในพื้นที่วางผังเมืองรวม	๔

ปัจจัยและตัวชี้วัด	คะแนนเต็ม
๘. ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง	
ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง เช่น การเปลี่ยนแปลงภายนอกพื้นที่วางผังที่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญของผังเมืองรวม สภาพการเปลี่ยนแปลงของเมืองที่ไม่สอดคล้องกับผังเมืองรวม โครงการของรัฐบาลที่อยู่นอกเขตผังเมืองรวมหรือโครงการขนาดใหญ่ของเอกชนทั้งในและนอกเขตผังเมืองรวมที่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญของผังเมืองรวม การเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดของผังเมืองรวมที่ต่อเนื่องกัน	๕
การมีส่วนร่วมของประชาชน	
ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผังเมืองรวม "ไม่เหมาะสม" กับสภาพการณ์ในปัจจุบัน	๔
คะแนนรวม	๑๐๐

๒. หลักเกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินผังเมืองรวม ให้พิจารณาจากค่าคะแนนรวมที่ได้จากการประเมินผลทั้ง ๒๖ ตัวชี้วัด โดยผังเมืองรวมที่ผลการประเมินมีค่าคะแนนรวม "ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน" ผลการพิจารณา คือ "ไม่ปรับปรุงผังเมืองรวม" หากมีค่าคะแนนรวม "ตั้งแต่ ๖๐ คะแนนขึ้นไป" ผลการพิจารณา คือ "ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม" ส่วนผังเมืองรวมที่ผลการประเมินมีค่าคะแนนรวม "ตั้งแต่ ๕๐ คะแนน แต่ไม่ถึง ๖๐ คะแนน" ให้พิจารณาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญของผังเมืองรวม ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร การใช้ประโยชน์ที่ดิน การคมนาคมและการขนส่ง นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมีทั้งหมด ๑๓ ตัวชี้วัด หากตัวชี้วัดดังกล่าวได้ค่าคะแนนเต็ม "ไม่เกิน ๖ ตัวชี้วัด" ผลการพิจารณา คือ "ไม่ปรับปรุงผังเมืองรวม" และหากตัวชี้วัดดังกล่าวได้ค่าคะแนนเต็ม "ตั้งแต่ ๗ ตัวชี้วัดขึ้นไป" ผลการพิจารณา คือ "ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม" ทั้งนี้ กรณีที่ผังเมืองรวมครบปีเป้าหมายในการวางและจัดทำ (๒๐ ปี) หรือกรณีมีมติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญของผังเมืองรวมจะต้อง "ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม" ทุกผัง เพื่อเป็นการทบทวนการใช้บังคับผังเมืองรวมให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน รายละเอียดปรากฏตามตารางแสดงหลักเกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินผังเมืองรวม ดังต่อไปนี้

ตารางแสดงหลักเกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินผังเมืองรวม

หลักเกณฑ์การพิจารณา	ผลการประเมิน
๑. ผังเมืองรวมที่ผลการประเมินมีค่าคะแนนรวม "ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน"	ไม่ปรับปรุงผังเมืองรวม
๒. ผังเมืองรวมที่ผลการประเมินมีค่าคะแนนรวม "ตั้งแต่ ๖๐ คะแนนขึ้นไป"	ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม
๓. ผังเมืองรวมที่ผลการประเมินมีค่าคะแนนรวม "ตั้งแต่ ๕๐ คะแนน แต่ไม่ถึง ๖๐ คะแนน" ให้พิจารณาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญของผังเมืองรวม ได้แก่ ความหนาแน่นของประชากร การใช้ประโยชน์ที่ดิน การคมนาคมและการขนส่ง นโยบายหรือโครงการของรัฐบาล ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน (มีจำนวน ๑๓ ตัวชี้วัด) ดังนี้	
- ได้ค่าคะแนนเต็ม "ไม่เกิน ๖ ตัวชี้วัด"	ไม่ปรับปรุงผังเมืองรวม
- ได้ค่าคะแนนเต็ม "ตั้งแต่ ๗ ตัวชี้วัดขึ้นไป"	ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม
เงื่อนไขพิเศษ	
๑. กรณีที่ผังเมืองรวมครบปีเป้าหมายในการวางและจัดทำ (๒๐ ปี)	ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม
๒. กรณีมีมติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญของผังเมืองรวม	ให้ปรับปรุงผังเมืองรวม

ภาคผนวก ข

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการวาง และจัดทำผังเมืองรวม

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวม

1. ผังเมืองรวมที่ประกาศใช้บังคับแล้วจำนวน 327 ผัง

ข้อมูลผังเมืองรวม ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 มีจำนวนรวมทั้งหมด 653 ผัง แบ่งออกเป็นผังเมืองรวมที่ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จำนวน 327 ผัง โดยเป็นผังที่ใช้บังคับอยู่จำนวน 285 ผัง และผังเมืองรวมที่อยู่ในขั้นตอนดำเนินการวางและจัดทำ (ผังพื้นที่เปิดใหม่ดำเนินการครั้งแรก) จำนวน 326 ผัง โดยผังเมืองรวมทั้งหมดสามารถจำแนกตามประเภทของผังแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 ผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 70 ผัง

ดำเนินการในพื้นที่ 70 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 70 ผัง (ยกเว้นจังหวัดที่ดำเนินการในรูปแบบผังเมืองรวมเมือง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดที่ดำเนินการในผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง) ผังเมืองรวมจังหวัดทั้งหมดได้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎกระทรวงและมีผลใช้บังคับอยู่ ปัจจุบัน กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ปรับภารกิจในการปรับปรุงผังเมืองรวมจังหวัดที่อยู่ระหว่างการดำเนินการให้เป็นการจัดทำผังนโยบายระดับจังหวัด ซึ่งผังเมืองรวมจังหวัดที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังคงใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีผังเมืองรวมระดับอำเภอประกาศเป็นกฎหมายเต็มพื้นที่จังหวัดเพื่อใช้ทดแทนผังเมืองรวมจังหวัด

ตารางที่ ข - 1 รายชื่อผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 70 ผัง

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
1	กระบี่	จังหวัดกระบี่	25 พ.ย. 59
2	กาญจนบุรี	จังหวัดกาญจนบุรี	24 ก.พ. 60
3	กาฬสินธุ์	จังหวัดกาฬสินธุ์	28 เม.ย. 60
4	กำแพงเพชร	จังหวัดกำแพงเพชร	19 ม.ค. 60
5	ขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น	26 เม.ย. 60
6	จันทบุรี	จังหวัดจันทบุรี	29 พ.ค. 56
7	ชัยนาท	จังหวัดชัยนาท	31 ม.ค. 60
8	ชัยภูมิ	จังหวัดชัยภูมิ	29 พ.ค. 58

ตารางที่ ข - 1 รายชื่อผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 70 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
9	ชุมพร	จังหวัดชุมพร	10 มี.ค. 60
10	เชียงราย	จังหวัดเชียงราย	28 มิ.ย. 56
11	เชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่	25 เม.ย. 55
12	ตรัง	จังหวัดตรัง	25 ธ.ค. 58
13	ตราด	จังหวัดตราด	10 ก.ย. 56
14	ตาก	จังหวัดตาก	19 ม.ค. 60
15	นครนายก	จังหวัดนครนายก	24 ส.ค. 55
16	นครปฐม	จังหวัดนครปฐม	17 ก.ค. 56
17	นครพนม	จังหวัดนครพนม	10 มี.ค. 60
18	นครราชสีมา	จังหวัดนครราชสีมา	19 ม.ค. 60
19	นครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช	8 ม.ค. 57
20	นครสวรรค์	จังหวัดนครสวรรค์	7 ก.ย. 58
21	นราธิวาส	จังหวัดนราธิวาส	17 ธ.ค. 58
22	น่าน	จังหวัดน่าน	31 พ.ค. 56
23	บึงกาฬ	จังหวัดบึงกาฬ	12 เม.ย. 60
24	บุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์	31 ม.ค. 60
25	ปทุมธานี	จังหวัดปทุมธานี	10 มิ.ย. 58
26	ประจวบคีรีขันธ์	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	25 ธ.ค. 58
27	ปราจีนบุรี	จังหวัดปราจีนบุรี	2 พ.ย. 55
28	ปัตตานี	จังหวัดปัตตานี	10 เม.ย. 60
29	พระนครศรีอยุธยา	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	19 ม.ค. 60
30	พะเยา	จังหวัดพะเยา	20 พ.ย. 56
31	พังงา	จังหวัดพังงา	10 เม.ย. 60
32	พัทลุง	จังหวัดพัทลุง	17 ก.พ. 60
33	พิจิตร	จังหวัดพิจิตร	31 ม.ค. 60
34	พิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก	25 มิ.ย. 56

ตารางที่ ข - 1 รายชื่อผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 70 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
35	เพชรบุรี	จังหวัดเพชรบุรี	19 เม.ย. 60
36	เพชรบูรณ์	จังหวัดเพชรบูรณ์	18 ม.ค. 60
37	แพร่	จังหวัดแพร่	3 ก.ค. 58
38	มหาสารคาม	จังหวัดมหาสารคาม	31 ม.ค. 60
39	มุกดาหาร	จังหวัดมุกดาหาร	26 เม.ย. 60
40	แม่ฮ่องสอน	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	23 มี.ค. 60
41	ยโสธร	จังหวัดยโสธร	24 ส.ค. 55
42	ยะลา	จังหวัดยะลา	29 พ.ค. 56
43	ร้อยเอ็ด	จังหวัดร้อยเอ็ด	19 เม.ย. 60
44	ระนอง	จังหวัดระนอง	26 ส.ค. 58
45	ราชบุรี	จังหวัดราชบุรี	30 พ.ย. 55
46	ลพบุรี	จังหวัดลพบุรี	28 เม.ย. 60
47	ลำปาง	จังหวัดลำปาง	12 ก.ย. 56
48	ลำพูน	จังหวัดลำพูน	21 เม.ย. 60
49	เลย	จังหวัดเลย	8 ก.ค. 58
50	ศรีสะเกษ	จังหวัดศรีสะเกษ	28 เม.ย. 60
51	สกลนคร	จังหวัดสกลนคร	19 เม.ย. 60
52	สงขลา	จังหวัดสงขลา	13 ม.ค. 60
53	สตูล	จังหวัดสตูล	21 เม.ย. 60
54	สมุทรสงคราม	จังหวัดสมุทรสงคราม	12 เม.ย. 60
55	สมุทรสาคร	จังหวัดสมุทรสาคร	26 เม.ย. 60
56	สระแก้ว	จังหวัดสระแก้ว	30 มิ.ย. 58
57	สระบุรี	จังหวัดสระบุรี	13 ม.ค. 55
58	สิงห์บุรี	จังหวัดสิงห์บุรี	2 ธ.ค. 54
59	สุโขทัย	จังหวัดสุโขทัย	19 ม.ค. 60
60	สุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี	3 พ.ค. 60

ตารางที่ ข - 1 รายชื่อผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 70 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
61	สุราษฎร์ธานี	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	19 ม.ค. 60
62	สุรินทร์	จังหวัดสุรินทร์	25 ก.ย. 56
63	หนองคาย	จังหวัดหนองคาย	19 ม.ค. 60
64	หนองบัวลำภู	จังหวัดหนองบัวลำภู	20 พ.ค. 58
65	อ่างทอง	จังหวัดอ่างทอง	17 ธ.ค. 58
66	อำนาจเจริญ	จังหวัดอำนาจเจริญ	21 เม.ย. 60
67	อุดรธานี	จังหวัดอุดรธานี	12 เม.ย. 60
68	อุตรดิตถ์	จังหวัดอุตรดิตถ์	31 ม.ค. 60
69	อุทัยธานี	จังหวัดอุทัยธานี	5 ส.ค. 58
70	อุบลราชธานี	จังหวัดอุบลราชธานี	21 ธ.ค. 58

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

1.2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน ที่ได้ประกาศแล้ว จำนวน 256 ผัง

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
1	กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพมหานคร	16 พ.ค. 56
2	กระบี่	เมืองกระบี่	23 ธ.ค. 54
3	กระบี่	ชุมชนเกาะลันตาใหญ่ - เกาะลันตาน้อย	29 ธ.ค. 59
4	กาญจนบุรี	เมืองกาญจนบุรี *	5 มิ.ย. 43
5	กาญจนบุรี	เมืองท่าเรือพระแท่น	21 ธ.ค. 59
6	กาญจนบุรี	ชุมชนท่าม่วง	22 พ.ย. 62
7	กาฬสินธุ์	เมืองกาฬสินธุ์	15 พ.ย. 62

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
8	กำแพงเพชร	เมืองกำแพงเพชร	21 พ.ย. 62
9	กำแพงเพชร	ชุมชนขาณุวรลักษบุรี	4 ต.ค. 56
10	กำแพงเพชร	ชุมชนคลองขลุง - ท่ามะเขือ	21 พ.ย. 62
11	กำแพงเพชร	ชุมชนคลองแม่ลาย	21 พ.ย. 62
12	กำแพงเพชร	ชุมชนปากดง	11 ก.ค. 62
13	กำแพงเพชร	ชุมชนสลกบาตร	17 ก.ค. 58
14	ขอนแก่น	เมืองขอนแก่น *	20 ธ.ค. 42
15	ขอนแก่น	เมืองชุมแพ *	24 ธ.ค. 47
16	ขอนแก่น	เมืองบ้านไผ่	14 ส.ค. 58
17	ขอนแก่น	เมืองพล	21 ธ.ค. 59
18	จันทบุรี	เมืองจันทบุรี	18 พ.ย. 62
19	จันทบุรี	เมืองขลุง	18 พ.ย. 62
20	จันทบุรี	เมืองท่าใหม่	10 ก.ค. 58
21	ชัยนาท	เมืองชัยนาท	15 ก.ย. 53
22	ชัยนาท	เมืองวัดสิงห์ (ชัยนาท) - เมืองท่าซุง (อุทัยธานี)	6 ธ.ค. 55
23	ชัยนาท	ชุมชนสรรพยา	20 พ.ย. 62
24	ชัยนาท	ชุมชนสามง่ามท่าโบสถ์	23 พ.ย. 62
25	ชัยภูมิ	เมืองชัยภูมิ *	24 ส.ค. 50
26	ชัยภูมิ	ชุมชนคอนสวรรค์	17 มี.ค. 57
27	ชัยภูมิ	ชุมชนนาหนองทุ่ม	20 ส.ค. 58
28	ชัยภูมิ	ชุมชนบ้านค่ายหมื่นแผ้ว	20 ส.ค. 58
29	ชัยภูมิ	ชุมชนลาดใหญ่	25 ต.ค. 56
30	ชัยภูมิ	ชุมชนหนองบัวระเหว	3 มิ.ย. 58
31	ชุมพร	เมืองชุมพร *	9 ธ.ค. 41
32	ชุมพร	เมืองหลังสวน *	3 ก.ค. 40
33	ชุมพร	ชุมชนปากน้ำหลังสวน	21 พ.ย. 62

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
34	เชียงราย	เมืองเชียงราย *	8 ส.ค. 50
35	เชียงราย	ชุมชนจันจว้า	13 มิ.ย. 55
36	เชียงราย	ชุมชนบ้านเหล่า	5 ม.ค. 55
37	เชียงราย	ชุมชนแม่จัน - สันทราย	25 มิ.ย. 56
38	เชียงราย	ชุมชนเวียงชัย	13 มิ.ย. 55
39	เชียงใหม่	เมืองเชียงใหม่	21 พ.ค. 56
40	เชียงใหม่	ชุมชนเวียงฝาง	13 พ.ย. 62
41	เชียงใหม่	ชุมชนสันกำแพง	19 เม.ย. 62
42	ตรัง	เมืองตรัง	10 ก.ค. 58
43	ตรัง	เมืองกันตัง	24 ก.พ. 55
44	ตรัง	เมืองห้วยยอด	3 มิ.ย. 54
45	ตราด	เมืองตราด	8 ธ.ค. 58
46	ตราด	ชุมชนแหลมงอบ	23 ก.พ. 54
47	ตาก	เมืองตาก	21 พ.ย. 62
48	นครนายก	เมืองนครนายก *	21 ก.พ. 49
49	นครปฐม	เมืองนครปฐม *	8 ต.ค. 44
50	นครปฐม	ชุมชนนครชัยศรี	5 มิ.ย. 58
51	นครปฐม	ชุมชนพุทธมณฑล	9 ก.ย. 58
52	นครปฐม	ชุมชนอ้อมใหญ่	4 มิ.ย. 62
53	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา *	26 ก.ค. 47
54	นครราชสีมา	เมืองโนนสูง	23 พ.ย. 62
55	นครราชสีมา	เมืองบัวใหญ่	7 เม.ย. 59
56	นครราชสีมา	เมืองเมืองปัก	20 พ.ย. 62

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
57	นครศรีธรรมราช	เมืองนครศรีธรรมราช	20 พ.ย. 62
58	นครศรีธรรมราช	เมืองทุ่งสง *	6 พ.ย. 46
59	นครศรีธรรมราช	เมืองปากพนัง	22 ก.ค. 55
60	นครศรีธรรมราช	ชุมชนจุฬาภรณ์	6 ธ.ค. 55
61	นครศรีธรรมราช	ชุมชนท่าศาลา	9 ก.ค. 62
62	นครสวรรค์	เมืองนครสวรรค์	23 ธ.ค. 54
63	นครสวรรค์	เมืองตาคลี	11 มีค. 54
64	นครสวรรค์	เมืองชุมแสง *	26 พ.ค. 52
65	นครสวรรค์	ชุมชนเก้าเลี้ยว	20 พ.ย. 62
66	นครสวรรค์	ชุมชนตากฟ้า	15 พ.ย. 62
67	นครสวรรค์	ชุมชนท่าน้ำอ้อยม่วงหัก	30 มิ.ย. 60
68	นครสวรรค์	ชุมชนบรรพตพิสัย	15 พ.ย. 62
69	นครสวรรค์	ชุมชนลาดยาว	21 พ.ย. 62
70	นครสวรรค์	ชุมชนหนองบัว	23 พ.ย. 62
71	นนทบุรี	นนทบุรี *	24 มี.ค. 48
72	นราธิวาส	เมืองนราธิวาส	20 ธ.ค 56
73	นราธิวาส	เมืองสุไหงโก - ลก	10 เม.ย. 60
74	นราธิวาส	ชุมชนพิกุลทอง	5 มิ.ย. 58
75	น่าน	เมืองน่าน	18 ส.ค. 58
76	น่าน	ชุมชนเชียงกลาง	5 ก.ค. 56
77	น่าน	ชุมชนทุ่งช้าง	30 พ.ค. 55
78	น่าน	ชุมชนนาน้อย	9 ก.ค. 56
79	น่าน	ชุมชนเวียงสา	23 พ.ย. 62
80	บุรีรัมย์	เมืองบุรีรัมย์ *	27 มิ.ย. 40
81	บุรีรัมย์	เมืองนางรอง *	18 ต.ค. 44

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
82	ปทุมธานี	เมืองปทุมธานี *	11 มี.ค. 46
83	ปทุมธานี	เมืองท่าโขลง - คลองหลวง - รังสิต	28 ธ.ค. 52
84	ปทุมธานี	เมืองลำลูกกา - บึงยี่โถ	11 เม.ย. 55
85	ปทุมธานี	เมืองหนองเสือ - คลองหลวง - ธัญบุรี *	16 พ.ค. 50
86	ประจวบคีรีขันธ์	เมืองประจวบคีรีขันธ์	3 มิ.ย. 54
87	ประจวบคีรีขันธ์	เมืองหัวหิน *	3 ก.ย. 40
88	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนบางสะพาน *	13 ต.ค. 46
89	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชน กม. 5	22 เม.ย. 54
90	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนกุยบุรี	5 ก.ย. 55
91	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนทับสะแก	1 ก.ย. 58
92	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนบางสะพานน้อย	7 มี.ค. 61
93	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนบ้านกรูด	14 ก.ค. 58
94	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนปราณบุรี	22 ม.ค. 59
95	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนไร่ใหม่ - ไร่เก่า	25 เม.ย. 55
96	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนหนองพลับ	28 ม.ค. 59
97	ปราจีนบุรี	เมืองปราจีนบุรี	4 ก.ค. 55
98	ปราจีนบุรี	เมืองกบินทร์บุรี	23 พ.ย. 62
99	ปัตตานี	เมืองปัตตานี	24 ส.ค. 58
100	ปัตตานี	เมืองสายบุรี	3 พ.ค. 62
101	พระนครศรีอยุธยา	เมืองพระนครศรีอยุธยา *	29 มิ.ย. 52
102	พระนครศรีอยุธยา	เมืองเสนา *	14 ก.ค. 49
103	พระนครศรีอยุธยา	ชุมชนท่าเรือ	20 เม.ย. 49
104	พระนครศรีอยุธยา	ชุมชนบางซ้าย	1 ส.ค. 55
105	พระนครศรีอยุธยา	ชุมชนบางบาล - มหาพราหมณ์	25 เม.ย. 55

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
106	พระนครศรีอยุธยา	ชุมชนบ้านแพรก - โรงช้าง - มหาราช	16 พ.ค. 50
107	พระนครศรีอยุธยา	ชุมชนผักไห่ - ลาดชะโด	11 เม.ย. 55
108	พระนครศรีอยุธยา	ชุมชนลาดบัวหลวง - สามเมือง	26 ส.ค. 58
109	พะเยา	เมืองพะเยา	23 พ.ย. 62
110	พะเยา	ชุมชนงิม	29 ส.ค. 55
111	พะเยา	ชุมชนเชียงคำ - สบบง - บ้านทราย	22 พ.ย. 62
112	พะเยา	ชุมชนเชียงม่วน	29 ก.ค. 58
113	พะเยา	ชุมชนดงเจน	15 มิ.ย. 55
114	พะเยา	ชุมชนดอกคำใต้	29 ก.ค. 58
115	พะเยา	ชุมชนบริเวณโดยรอบมหาวิทยาลัยพะเยา	21 พ.ย. 62
116	พะเยา	ชุมชนบ้านถ้ำ	6 ธ.ค. 55
117	พะเยา	ชุมชนปง	22 พ.ย. 62
118	พะเยา	ชุมชนแม่ใจ	11 เม.ย. 55
119	พะเยา	ชุมชนห้วยข้าวก่ำ	29 พ.ย. 56
120	พังงา	เมืองพังงา *	27 ธ.ค. 50
121	พังงา	เมืองตะกั่วป่า *	3 ก.ย. 40
122	พังงา	ชุมชนเกาะยาวน้อย	23 พ.ย. 62
123	พังงา	ชุมชนโคกกลอย - ท้ายเหมือง	2 ก.ค. 53
124	พัทลุง	เมืองพัทลุง *	25 ส.ค. 49
125	พิจิตร	เมืองพิจิตร	26 เม.ย. 49
126	พิจิตร	เมืองตะพานหิน	17 มิ.ย. 58
127	พิจิตร	เมืองบางมูลนาก	25 ธ.ค. 58
128	พิจิตร	ชุมชนทับคล้อ	11 ธ.ค. 55
129	พิจิตร	ชุมชนบางไผ่	29 ส.ค. 55
130	พิจิตร	ชุมชนโพธิ์ประทับช้าง	7 ก.ย. 58

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
131	พิจิตร	ชุมชนสากเหล็ก	15 พ.ย. 62
132	พิจิตร	ชุมชนสามง่าม	13 พ.ย. 62
133	พิษณุโลก	เมืองพิษณุโลก	15 ก.ย. 53
134	พิษณุโลก	ชุมชนนครไทย	14 ก.ค. 58
135	พิษณุโลก	ชุมชนเนินกุ่ม	9 ม.ค. 62
136	พิษณุโลก	ชุมชนเนินมะปราง	14 ก.ย. 58
137	พิษณุโลก	ชุมชนบางกระทุ่ม	8 ธ.ค. 58
138	พิษณุโลก	ชุมชนบางระกำ	24 ก.ค. 58
139	พิษณุโลก	ชุมชนบ้านใหม่	7 ก.ย. 58
140	พิษณุโลก	ชุมชนปลักแรด	26 ส.ค. 58
141	พิษณุโลก	ชุมชนป่าแดง	23 พ.ย. 62
142	พิษณุโลก	ชุมชนพรหมพิราม	2 ธ.ค. 58
143	พิษณุโลก	ชุมชนวงฆ้อง	9 ก.ย. 58
144	พิษณุโลก	ชุมชนวังทอง	14 ส.ค. 58
145	พิษณุโลก	ชุมชนวัดโบสถ์	15 พ.ย. 62
146	เพชรบุรี	เมืองเพชรบุรี *	8 ส.ค. 50
147	เพชรบุรี	เมืองชะอำ *	30 พ.ย. 43
148	เพชรบุรี	ชุมชนบางตะบูน	26 ธ.ค. 55
149	เพชรบุรี	ชุมชนบ้านลาด	6 มี.ค. 56
150	เพชรบูรณ์	เมืองเพชรบูรณ์ *	28 ก.ย. 50
151	เพชรบูรณ์	เมืองหล่มสัก	25 พ.ค. 61
152	แพร่	เมืองแพร่	21 ต.ค. 54
153	แพร่	ชุมชนเด่นชัย - แม่จั๊วะ	14 ก.ย. 58
154	แพร่	ชุมชนแม่หล่าย	10 ส.ค. 61

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
155	แพร่	ชุมชนร้องกวาง	26 ส.ค. 58
156	แพร่	ชุมชนสูงเม่น	18 ส.ค. 58
157	ภูเก็ต	จังหวัดภูเก็ต	7 ก.ค. 54
158	มหาสารคาม	เมืองมหาสารคาม	13 พ.ย. 62
159	มหาสารคาม	ชุมชนท่าขอนยาง - ขามเรียง	2 ม.ค. 57
160	มุกดาหาร	ชุมชนคำชะอี	21 ธ.ค. 59
161	มุกดาหาร	ชุมชนนิคมคำสร้อย	20 พ.ค. 58
162	แม่ฮ่องสอน	เมืองแม่ฮ่องสอน	21 ก.พ. 57
163	แม่ฮ่องสอน	ชุมชนขุนยวม	9 ก.ค. 62
164	แม่ฮ่องสอน	ชุมชนปาย	20 ส.ค. 58
165	แม่ฮ่องสอน	ชุมชนแม่ลาน้อย	23 พ.ย. 62
166	แม่ฮ่องสอน	ชุมชนแม่สะเรียง	24 ส.ค. 58
167	ยโสธร	เมืองยโสธร *	13 ต.ค. 48
168	ยะลา	เมืองยะลา	1 ม.ค. 59
169	ยะลา	เมืองเบตง	16 ก.พ. 54
170	ร้อยเอ็ด	เมืองร้อยเอ็ด	20 พ.ย. 62
171	ร้อยเอ็ด	ชุมชนเกษตรวิสัย	9 ม.ค. 62
172	ร้อยเอ็ด	ชุมชนสุวรรณภูมิ	14 ธ.ค. 61
173	ระนอง	เมืองระนอง	10 ก.พ. 53
174	ราชบุรี	เมืองราชบุรี	30 พ.ค. 55
175	ราชบุรี	เมืองบ้านโป่ง	10 ก.พ. 58
176	ราชบุรี	เมืองโพธาราม	3 ก.พ. 55
177	ราชบุรี	ชุมชนจอมบึง	22 ส.ค. 61
178	ลพบุรี	เมืองลพบุรี	23 พ.ย. 62
179	ลพบุรี	เมืองโคกสำโรง	20 พ.ย. 62

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
180	ลพบุรี	เมืองบ้านหมี่	9 ก.ค. 56
181	ลพบุรี	ชุมชนแก่งเสือเต้น	8 ธ.ค. 58
182	ลพบุรี	ชุมชนท่าโขลง	21 พ.ย. 62
183	ลพบุรี	ชุมชนท่าวุ้ง	29 ต.ค. 62
184	ลพบุรี	ชุมชนลำนารายณ์	17 ก.ค. 58
185	ลำปาง	เมืองลำปาง	8 ธ.ค. 58
186	ลำปาง	ชุมชนล้อมแรด	26 พ.ย. 58
187	ลำปาง	ชุมชนหลวงเหนือ	21 ธ.ค. 58
188	ลำพูน	เมืองลำพูน	15 มิ.ย. 55
189	ลำพูน	ชุมชนทากาศ	14 ส.ค. 58
190	ลำพูน	ชุมชนบ้านโฮ่ง	13 พ.ย. 62
191	ลำพูน	ชุมชนมะเขือแจ้ **	2 ก.ย. 65
192	เลย	เมืองเลย	23 พ.ย. 62
193	ศรีสะเกษ	เมืองศรีสะเกษ	27 เม.ย. 54
194	สกลนคร	เมืองสกลนคร	22 เม.ย. 54
195	สงขลา	เมืองหาดใหญ่ *	6 มิ.ย. 43
196	สงขลา	เมืองสงขลา *	24 มิ.ย. 40
197	สงขลา	ชุมชนกำแพงเพชร - นาสีทอง	14 ก.ย. 58
198	สงขลา	ชุมชนท่าเรือน้ำลึกสงขลา *	27 ธ.ค. 48
199	สงขลา	ชุมชนพะตง - พังลา	2 ส.ค. 56
200	สงขลา	ชุมชนระโนด	20 พ.ย. 62
201	สตูล	เมืองสตูล	1 ก.ย. 58
202	สตูล	ชุมชนกำแพง	20 เม.ย. 61
203	สมุทรปราการ	เมืองสมุทรปราการ	5 ก.พ. 57
204	สมุทรสงคราม	เมืองสมุทรสงคราม	12 มิ.ย. 58
205	สมุทรสงคราม	เมืองบางคนที	20 พ.ย. 62
206	สมุทรสงคราม	เมืองอัมพวา	3 พ.ค. 60

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
207	สมุทรสาคร	เมืองสมุทรสาคร *	6 ธ.ค. 50
208	สมุทรสาคร	เมืองกระทุ่มแบน	23 พ.ย. 62
209	สมุทรสาคร	ชุมชนบ้านแพ้ว	10 ก.พ. 60
210	สระแก้ว	เมืองสระแก้ว	7 ต.ค. 47
211	สระแก้ว	เมืองอรัญประเทศ *	5 ก.ค. 56
212	สระบุรี	เมืองสระบุรี	23 พ.ย. 62
213	สระบุรี	เมืองแก่งคอย *	29 ธ.ค. 49
214	สระบุรี	เมืองหนองแค	27 มิ.ย. 55
215	สระบุรี	ชุมชนท่าลาน	5 ต.ค. 61
216	สระบุรี	ชุมชนวิหารแดง	8 ก.พ. 55
217	สระบุรี	เมืองพระพุทธบาท	26 ต.ค. 52
218	สระบุรี	ชุมชนหินกอง-โคกแย้ *	25 ก.ค. 50
219	สระบุรี	ชุมชนทับกวาง *	25 ก.ค. 50
220	สิงห์บุรี	เมืองสิงห์บุรี	8 ก.ค. 58
221	สิงห์บุรี	เมืองบางระจัน	20 พ.ย. 62
222	สุโขทัย	เมืองสุโขทัย	13 พ.ย. 52
223	สุโขทัย	เมืองสวรรคโลก	13 ต.ค. 48
224	สุโขทัย	ชุมชนกงไกรลาศ	16 ธ.ค. 59
225	สุโขทัย	ชุมชนศรีสำโรง	16 ธ.ค. 59
226	สุโขทัย	ชุมชนหาดเสี้ยว	16 ธ.ค. 59
227	สุพรรณบุรี	เมืองสุพรรณบุรี	22 มิ.ย. 55
228	สุพรรณบุรี	เมืองสองพี่น้อง	9 ก.ย. 58
229	สุพรรณบุรี	ชุมชนสามชุก	13 พ.ย. 62
230	สุราษฎร์ธานี	เมืองสุราษฎร์ธานี *	9 เม.ย. 45
231	สุราษฎร์ธานี	เมืองพุนพิน *	13 พ.ย. 45
232	สุราษฎร์ธานี	เมืองนาสาร	13 ก.พ. 57

ตารางที่ ข - 2 รายชื่อผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 256 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
233	สุราษฎร์ธานี	ชุมชนเกาะเต่า	26 เม.ย. 62
234	สุราษฎร์ธานี	ชุมชนเกาะแตน	12 ต.ค. 61
235	สุราษฎร์ธานี	ชุมชนเกาะพะงัน	24 ส.ค. 58
236	สุราษฎร์ธานี	ชุมชนเกาะสมุย *	25 ก.ค. 49
237	สุรินทร์	เมืองสุรินทร์ *	28 เม.ย. 49
238	หนองคาย	เมืองหนองคาย	11 ต.ค. 54
239	หนองบัวลำภู	เมืองหนองบัวลำภู	21 พ.ย. 62
240	อ่างทอง	เมืองอ่างทอง	19 ก.พ. 59
241	อ่างทอง	เมืองป่าโมก	2 ก.ค. 56
242	อ่างทอง	ชุมชนโพธิ์ทอง	23 พ.ย. 62
243	อำนาจเจริญ	เมืองอำนาจเจริญ	31 ก.ค. 56
244	อุดรธานี	เมืองอุดรธานี	9 ก.ค. 53
245	อุตรดิตถ์	เมืองอุตรดิตถ์	21 ธ.ค. 52
246	อุตรดิตถ์	เมืองลับแล	11 ธ.ค. 55
247	อุตรดิตถ์	ชุมชนพิชัย	23 พ.ย. 62
248	อุตรดิตถ์	ชุมชนวังกะพี้	11 มิ.ย. 62
249	อุตรดิตถ์	ชุมชนหัวดง	21 พ.ย. 62
250	อุทัยธานี	เมืองอุทัยธานี	8 ก.ค. 58
251	อุทัยธานี	ชุมชนหนองขาหย่าง	22 มิ.ย. 61
252	อุทัยธานี	ชุมชนหนองฉาง	8 พ.ค. 62
253	อุทัยธานี	ชุมชนหนองสระ	11 ก.ค. 62
254	อุบลราชธานี	เมืองอุบลราชธานี - วารินชำราบ *	16 เม.ย. 57
255	อุบลราชธานี	เมืองพิบูลมังสาหาร	22 พ.ย. 62
256	อุบลราชธานี	ชุมชนช่องเม็ก *	8 ธ.ค. 41

หมายเหตุ : * ผังเมืองรวมที่สิ้นสุดการใช้บังคับ

**** ประกาศใช้บังคับเป็นประกาศกระทรวง**

***** ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565**

1.3 ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) * จำนวน 1 ผัง

ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กำหนดให้แผนผังที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นผังเมืองรวมตามกฎหมายผังเมือง และให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับแผนผัง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงมีแผนการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมขึ้นในพื้นที่สามจังหวัด ให้สอดคล้องกับผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยมีเป้าหมายในพื้นที่ 30 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 30 ผัง ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี จำนวน 11 ผัง จังหวัดระยอง จำนวน 8 ผัง และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 11 ผัง ซึ่งเมื่อดำเนินการวางผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชนครบถ้วนแล้ว จะได้ใช้บังคับแทนผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ต่อไป

ตารางที่ ข - 3 ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำนวน 1 ผัง

ลำดับที่	จังหวัด	กฎกระทรวงผังเมืองรวม	ใช้บังคับ
1	ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา	ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) *	9 ธ.ค. 62

หมายเหตุ : * ผังเมืองเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) หมายถึง ประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน และแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2562

2. ผังเมืองรวมที่ขอแก้ไขเฉพาะบริเวณหรือเฉพาะส่วนหนึ่งส่วนใด ตามมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 จำนวน 47 ผัง

2.1 ผังเมืองรวมที่แก้ไขตามมาตรา 35 ซึ่งประกาศใช้บังคับแล้ว จำนวน 10 ผัง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผังเมืองรวมที่แก้ไขตามมาตรา 35 และประกาศใช้บังคับแล้ว จำนวน 10 ผัง ประกอบด้วยการแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 7 ผัง และการแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวมเมือง/ชุมชน จำนวน 3 ผัง

ตารางที่ ข - 4 ผังเมืองรวมที่แก้ไขตามมาตรา 35 ซึ่งประกาศใช้บังคับแล้ว จำนวน 10 ผัง

ลำดับที่	ผังเมืองรวมจังหวัดที่แก้ไขตามมาตรา 35 และประกาศใช้บังคับแล้ว จำนวน 7 ผัง
1	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2564
2	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. 2564
3	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดตรัง พ.ศ. 2564
4	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2564
5	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดน่าน พ.ศ. 2565
6	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2565
7	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2565
ลำดับที่	**ผังเมืองรวมเมือง/ชุมชนที่แก้ไขตามมาตรา 35 และประกาศใช้บังคับแล้ว จำนวน 3 ผัง**
1	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมชุมชนปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2565
2	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองอุดรธานี พ.ศ. 2565
3	ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การให้ใช้บังคับผังเมืองรวมเมืองท่าโขลง - คลองหลวง - รังสิต จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2565

หมายเหตุ : * ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

2.2 ผังเมืองรวมที่อยู่ระหว่างการแก้ไข จำนวน 37 ผัง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผังเมืองรวมที่อยู่ในขั้นตอนการขอแก้ไขตามมาตรา 35 จำนวน 37 ผัง ประกอบด้วยการขอแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวมจังหวัด จำนวน 22 ผัง และการขอแก้ไขกฎกระทรวงผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชน จำนวน 15 ผัง

2.2.1 ผังเมืองรวมจังหวัดที่อยู่ระหว่างการแก้ไข จำนวน 22 ผัง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผังเมืองรวมจังหวัดที่อยู่ในขั้นตอนการขอแก้ไขตามมาตรา 35 จำนวน 22 ผัง

ตารางที่ ข - 5 รายชื่อผังเมืองรวมจังหวัดที่อยู่ระหว่างการแก้ไข จำนวน 22 ผัง

ลำดับที่	จังหวัด	ผังเมืองรวม	ขั้นตอน	เจ้าพนักงานการผัง	
				กรมฯ	อปท.
1	ปัตตานี	จังหวัดปัตตานี	8	✓	
2	สุราษฎร์ธานี	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	7	✓	
3	อุบลราชธานี	จังหวัดอุบลราชธานี	5	✓	
4	ชัยนาท	จังหวัดชัยนาท	5	✓	
5	ปทุมธานี	จังหวัดปทุมธานี	4	✓	
6	กาญจนบุรี	จังหวัดกาญจนบุรี	4	✓	
7	พิจิตร	จังหวัดพิจิตร	3	✓	
8	สุรินทร์	จังหวัดสุรินทร์	2	✓	
9	นครศรีธรรมราช	จังหวัดนครศรีธรรมราช	2	✓	
10	สระแก้ว	จังหวัดสระแก้ว	2	✓	

ตารางที่ ข - 5 รายชื่อผังเมืองรวมจังหวัดที่อยู่ระหว่างการแก้ไข จำนวน 22 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	ผังเมืองรวม	ขั้นตอน	เจ้าพนักงานการผัง	
				กรมฯ	อปท.
11	หนองบัวลำภู	จังหวัดหนองบัวลำภู	2	✓	
12	เพชรบุรี	จังหวัดเพชรบุรี	2	✓	
14	ลำปาง	จังหวัดลำปาง	2	✓	
15	อุทัยธานี	จังหวัดอุทัยธานี	2	✓	
16	ขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น	2	✓	
17	พะเยา	จังหวัดพะเยา	2	✓	
18	นครสวรรค์	จังหวัดนครสวรรค์	2	✓	
19	พังงา	จังหวัดพังงา	2	✓	
20	ตราด	จังหวัดตราด	2	✓	
21	อ่างทอง	จังหวัดอ่างทอง	2	✓	
22	เลย	จังหวัดเลย	2	✓	
รวม				22	-

หมายเหตุ : * ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

2.2.2 ผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชนที่อยู่ระหว่างการแก้ไข จำนวน 15 ผัง

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชนที่อยู่ในขั้นตอนการขอแก้ไขตามมาตรา 35 จำนวน 15 ผัง

ตารางที่ ข - 6 ผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชนที่อยู่ระหว่างการแก้ไข จำนวน 15 ผัง

ลำดับที่	จังหวัด	ผังเมืองรวม	ขั้นตอน	เจ้าพนักงานการผัง	
				กรมฯ	อปท.
1	นครศรีธรรมราช	เมืองนครศรีธรรมราช	7		✓
2	สมุทรสาคร	ชุมชนบ้านแพ้ว	7		✓
3	สมุทรปราการ	สมุทรปราการ	7		✓
4	ประจวบคีรีขันธ์	ชุมชนไร่ใหม่ - ไร่เก่า	7		✓

ตารางที่ ข - 6 ผังเมืองรวมเมือง/ผังเมืองรวมชุมชนที่อยู่ระหว่างการแก้ไข จำนวน 15 ผัง (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	ผังเมืองรวม	ขั้นตอน	เจ้าพนักงานการผัง	
				กรมฯ	อปท.
5	อุตรดิตถ์	ชุมชนพิชัย	6	✓	
6	น่าน	เมืองน่าน	4		✓
7	สระแก้ว	เมืองสระแก้ว	3		✓
8	เชียงราย	ชุมชนแม่จัน - สันทราย	3	✓	
9	ยะลา	เมืองยะลา	2		✓
10	แม่ฮ่องสอน	ชุมชนขุนยวม	2	✓	
11	นครสวรรค์	ชุมชนท่าน้ำอ้อยม่วงหัก	2	✓	
12	ลำปาง	เมืองลำปาง	2		✓
13	อ่างทอง	ชุมชนโพธิ์ทอง	2	✓	
14	สระบุรี	เมืองสระบุรี	2		✓
15	สระบุรี	ชุมชนวิหารแดง	2	✓	
รวม				**6**	**9**

หมายเหตุ : * ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

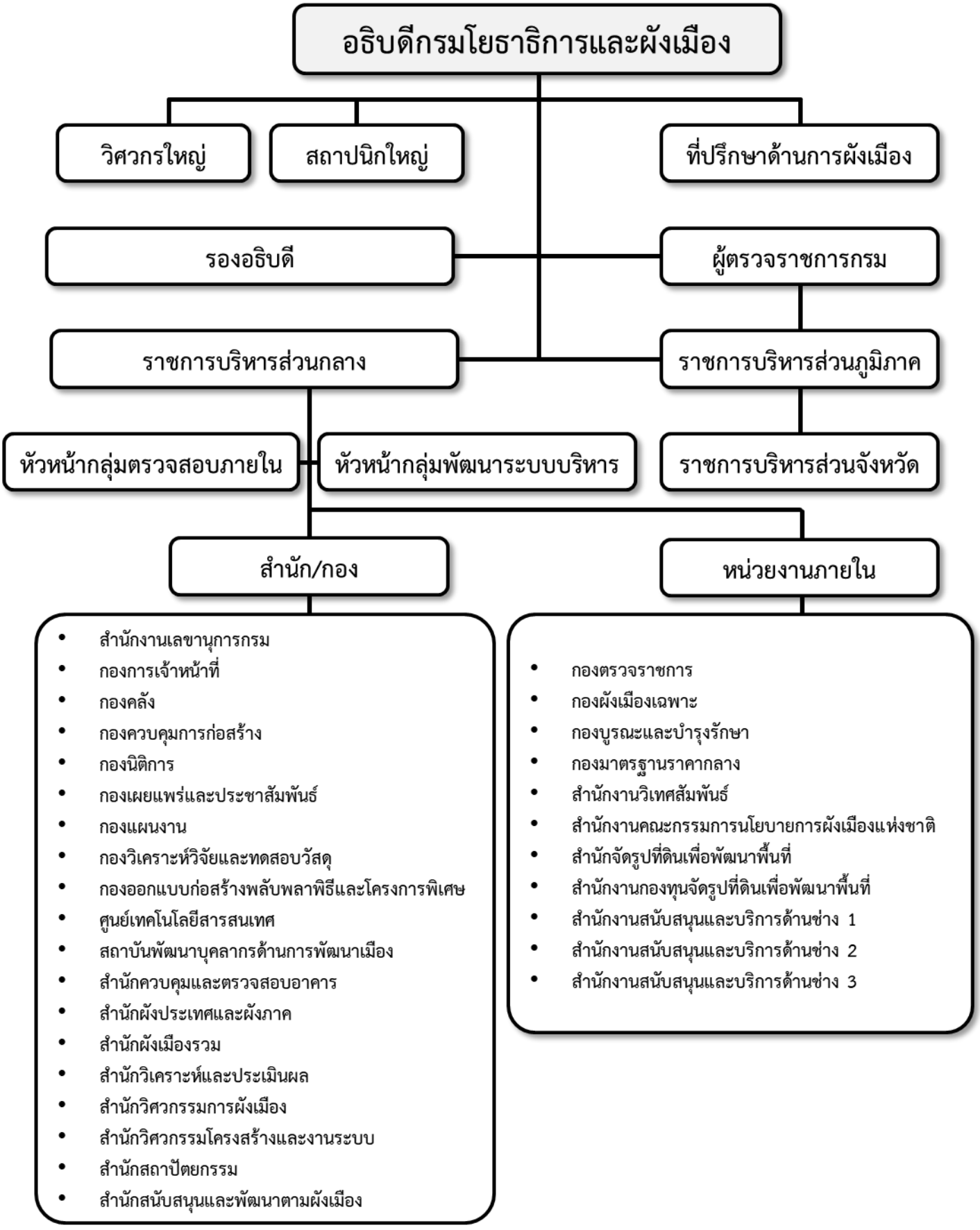

ภาคผนวก ค

โครงสร้าง หน้าที่และอำนาจของกรมโยธาธิการและผังเมือง

โครงสร้างกรมโยธาธิการและผังเมือง

กรมโยธาธิการและผังเมืองกับ ภารกิจ 4 ด้าน

1

ภารกิจการผังเมือง

วางผังเมืองบนความตกลงใจของคนในชุมชนในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข โดยมีผังประเทศ ผังภาค และผังอนุภาค เป็นระดับผังนโยบายถ่ายทอดสู่การวางผังระดับจังหวัด

2

ภารกิจการพัฒนาเมือง

พัฒนาให้เมืองมีความปลอดภัยจากธรรมชาติ มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีระบบสาธารณูปโภค สาธารณุปการที่มีมาตรฐาน โดยมีระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชน เขื่อนป้องกันตลิ่ง ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่

3

ภารกิจการอาคาร

เพื่อให้อาคารมั่นคง ปลอดภัย มีอัตลักษณ์ ประหยัดพลังงาน และลดภาวะโลกร้อนโดยการออกกฎหมายควบคุมอาคาร ตรวจสอบระบบและพัฒนามาตราฐานความปลอดภัยในอาคาร

4

ภารกิจการบริการด้านช่าง

มุ่งให้บริการงานช่างทุกระดับในฐานะช่างของแผ่นดิน โดยให้บริการด้านการออกแบบอาคารทดสอบวัสดุและให้คำปรึกษาด้านช่าง

กรมโยธาธิการและผังเมือง

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรแกนนำของประเทศในด้านผังเมือง การพัฒนาเมืองและการอาคาร ให้มีความน่าอยู่ ปลอดภัย รักษาสภาพแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และมีอัตลักษณ์

พันธกิจ

1. สนับสนุน กำหนด กำกับ และพัฒนาปรับปรุงให้งานผังเมืองและโยธาธิการ มีมาตรฐานวิชาการที่สามารถสนองต่อความต้องการทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. สร้างการมีส่วนร่วมกับภาครัฐและประชาชนในการวางแผนการดำเนินการพัฒนาเมือง ท้องถิ่น และชุมชน
3. พัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมธรรมาภิบาล และประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายการใช้ประโยชน์ที่ดิน การผังเมืองและโยธาธิการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

อำนาจหน้าที่

กรมโยธาธิการและผังเมือง มีภารกิจเกี่ยวกับงานด้านการผังเมืองระดับต่าง ๆ การโยธาธิการ การออกแบบการก่อสร้าง และการควบคุมการก่อสร้างอาคารดำเนินการและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการพัฒนาเมือง พื้นที่ และชนบท โดยการกำหนดและกำกับดูแลนโยบายการใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบการตั้งถิ่นฐานและโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการกำหนดคุณภาพและมาตรฐานการก่อสร้างด้านสถาปัตยกรรม วิศวกรรม และการผังเมือง เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี เกิดมาตราฐานความปลอดภัยแห่งสาธารณชนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และสิ่งปลูกสร้างตามระบบการผังเมืองที่ดี อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยให้อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. วางและจัดทำผังเมืองประเภทอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย หรือตามที่ส่วนราชการอื่นร้องขอและดำเนินการให้ไปตามผังเมืองนั้น ๆ

3. ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวางผัง วิจัย ติดตามประเมินผล และพัฒนามาตรฐานด้านการผังเมืองและโยธาธิการ รวมทั้งการจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน และคู่มือด้านการผังเมืองและโยธาธิการ

4. ดำเนินการเกี่ยวกับการวางผัง ออกแบบ ควบคุมการก่อสร้างบูรณะเมืองหรืออาคาร และสิ่งก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐ

5. ให้บริการและคำปรึกษาเกี่ยวกับงานออกแบบ งานก่อสร้าง และงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมแก่หน่วยงานต่าง ๆ

6. ดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบ การก่อสร้างและควบคุมอาคาร ก่อสร้างอาคาร และโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการบูรณะและบำรุงรักษา

7. ดำเนินการประสาน กำกับดูแล สนับสนุน และพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามผังเมือง รวมทั้งกำกับตรวจสอบการใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

8. ดำเนินการพัฒนาระบบและบริหารข้อมูลการผังเมืองและโยธาธิการ

9. ดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรของกรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในด้านการผังเมืองและโยธาธิการ

10. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

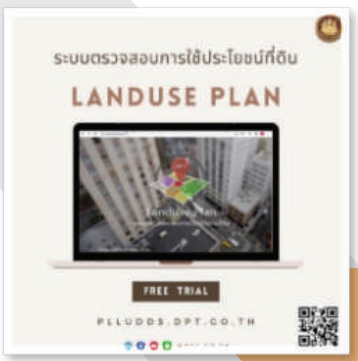
ภาคผนวก ง

คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันตรวจสอบ การใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

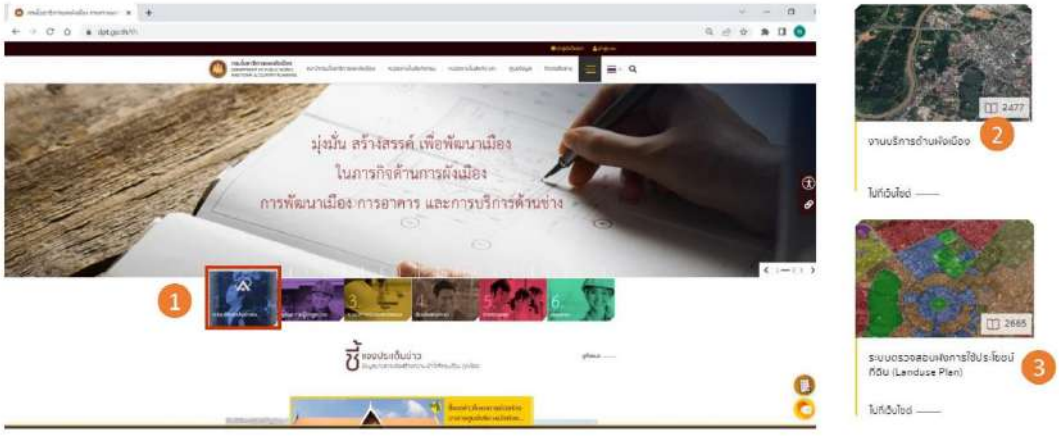
คู่มือการใช้งานแอปพลิเคชันตรวจสอบ
การใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังมือง หรือแอปพลิเคชัน Landuse Plan ให้บริการเผยแพร่และตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง (ที่มีการประกาศบังคับใช้) ประกอบด้วย แผนผังและข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองรวมทั่วประเทศ รวมถึงข้อกำหนดควบคุมการก่อสร้างอาคารในพื้นที่ การใช้งานสามารถใช้งานผ่านแอปพลิเคชัน หรือระบบแบบออนไลน์ ได้ 3 ช่องทาง โดยมีวิธีการใช้งานดังนี้

วิธีการใช้งาน 1. ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง บนเว็บไซต์กรมโยธาธิการและผังเมือง

1. เข้า เว็บไซต์กรมโยธาธิการและผังเมือง www.dpt.go.th เลือก บริการประชาชน เลือก บริการด้านผังเมือง

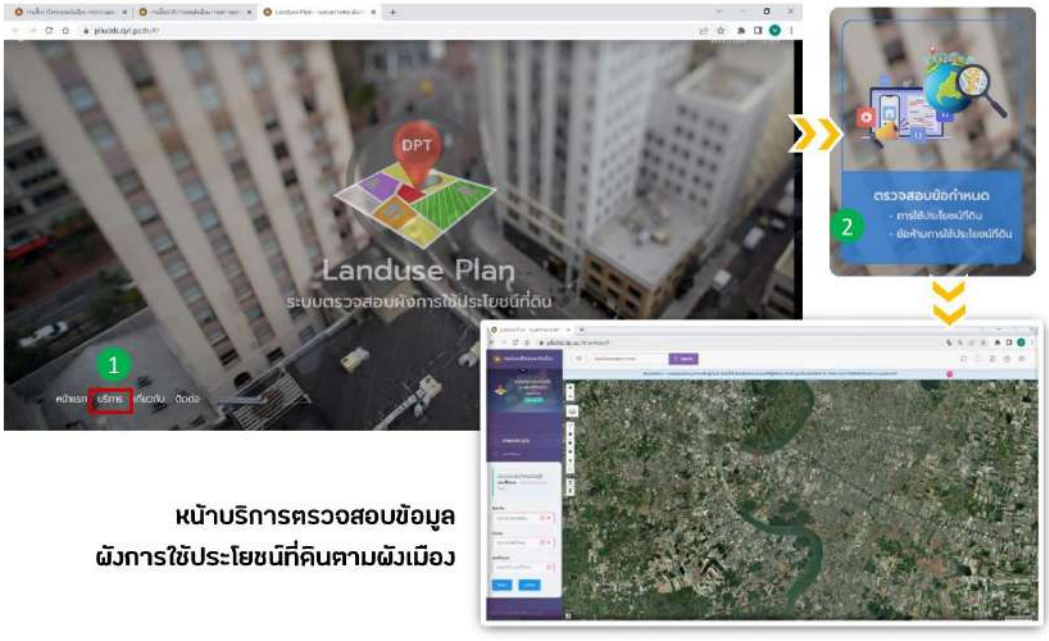

หรือ เข้าผ่าน QR Code

plludds.dpt.go.th

Website
www.dpt.go.th
งานบริการด้านผังเมือง
Landuse Plan
1

2. เข้าสู่ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง เลือก บริการ เลือก ตรวจสอบข้อกำหนด

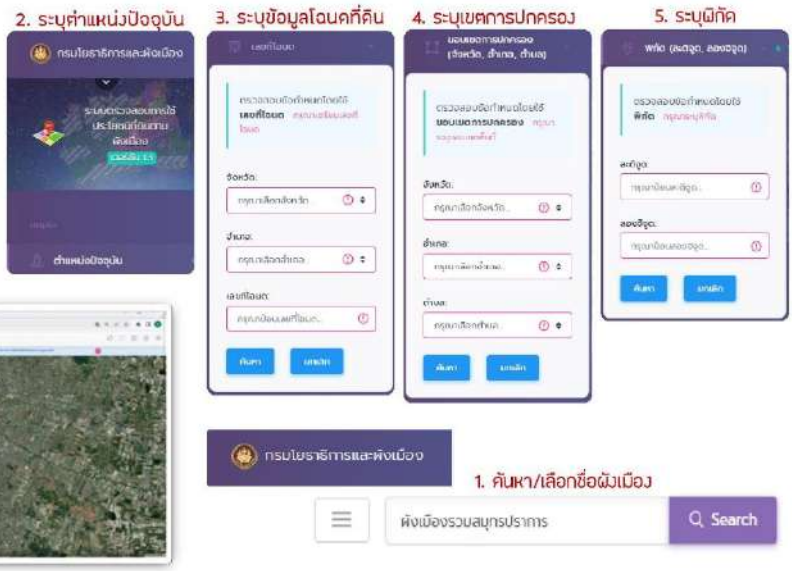
หน้าบริการตรวจสอบข้อมูล
ผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง

วิธีการใช้งาน 1. ระบบตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง บนเว็บไซต์กรมโยธาธิการและผังเมือง (ต่อ)

3. ค้นหาพื้นที่หรือตำแหน่ง ที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดย ระบุเงื่อนไขการค้นหา ดังนี้

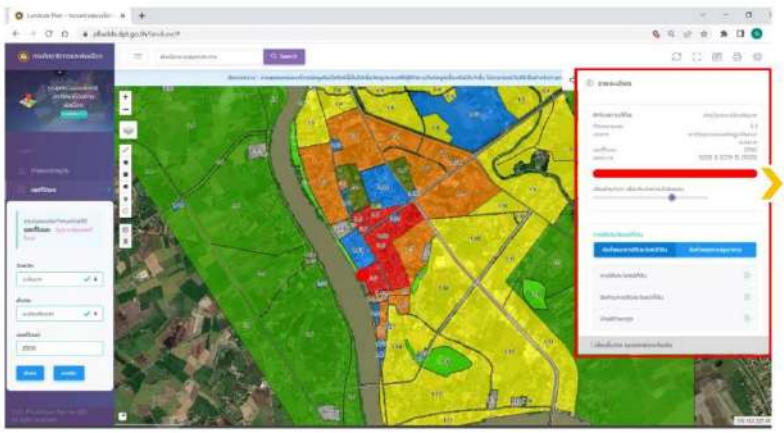
ค้นหาพื้นที่ด้วยเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1. ชื่อผังเมือง
2. ตำแหน่งแผนที่ปัจจุบัน
3. เลขโฉนดที่ดิน
4. เขตการปกครอง
5. พิกัดตำแหน่ง

4. ระบบแสดง แผนที่และแผนผังตำแหน่งที่เลือกตรวจสอบข้อมูล คลิก ดูข้อมูลผลการตรวจสอบ

สามารถคลิกเลือกที่หัวข้อ เพื่อดูรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

1. ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมือง
2. ข้อกำหนดควบคุมอาคาร
3. ชั้นข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. คำอธิบายแถบสัญลักษณ์

วิธีการใช้งาน 2. แอปพลิเคชัน Landuse Plan บนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา (Mobile Application)

1. ดาวน์โหลดและติดตั้ง แอปพลิเคชัน Landuse Plan

- ค้นหา แอปพลิเคชัน **Landuse Plan** จาก App Store หรือ Play Store
- ดาวน์โหลดและติดตั้ง Landuse Plan บนอุปกรณ์สื่อสารแบบพกพา

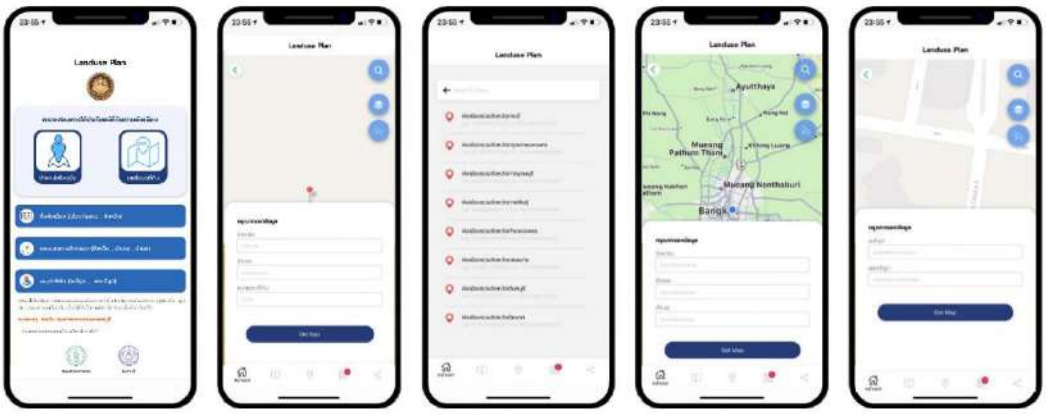
หรือ ดาวน์โหลด ผ่าน QR Code

Mobile Application

Mobile Application
Landuse Plan
ผ่านอุปกรณ์สื่อสาร
แบบพกพา
2

2. เข้าใช้งานแอปพลิเคชัน ค้นหาพื้นที่หรือตำแหน่ง ที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

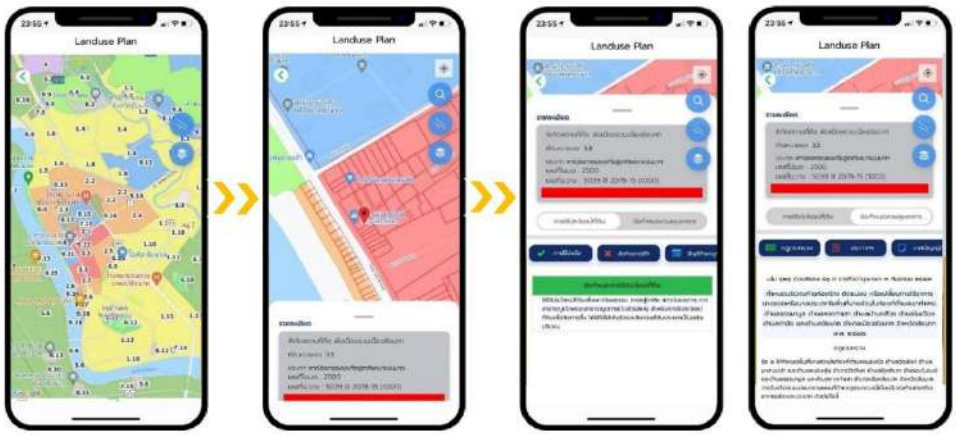
ค้นหาจากเงื่อนไขดังนี้ ตำแหน่งแผนที่ปัจจุบัน I เลขโฉนดที่ดิน I ชื่อผังเมือง I เขตการปกครอง I ระบุพิกัด

1. ตำแหน่งแผนที่ปัจจุบัน 2. เลขโฉนดที่ดิน 3. ชื่อผังเมือง 4. เขตการปกครอง 5. พิกัดตำแหน่ง

3. แอปพลิเคชันแสดงผลการตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน แตะหน้าจอเพื่อดูรายละเอียด

⦿ ผลการตรวจสอบ : **แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกำหนดควบคุมอาคาร และรูปแปลงที่ดิน**

วิธีการใช้งาน 3. Landuse Plan BOT ผ่าน LINE OA กรมโยธาธิการและผังเมือง

1. เข้าใช้งาน LINE OA กรมโยธาธิการและผังเมือง (DPT Information)

ค้นหาและเพิ่มเพื่อน

LINE OA กรมโยธาธิการและผังเมือง "DPT Information"

โดยพิมพ์คำค้นหา @dpt.go.th

หรือ เพิ่มเพื่อนผ่าน QR Code

DPT Information

LINE OA
DPT Information
กรมโยธาธิการและผังเมือง

2. เมนู Landuse Plan BOT

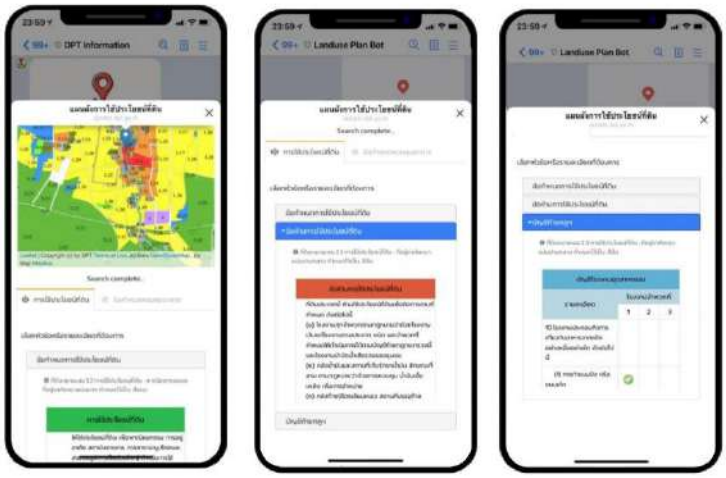
1. เลือก Landuse Plan BOT ที่แถบเมนู
2. ในหน้า Landuse Plan BOT

   เลือก สอบถามการใช้ประโยชน์ที่ดิน

   ระบุและแชร์ ตำแหน่งที่ตรวจสอบ

3. Landuse Plan BOT แสดงผลการตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน แตะหน้าจอเพื่อดูรายละเอียด

แสดงผลการตรวจสอบข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- แผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- ข้อกำหนดควบคุมอาคาร

คณะทำงานจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ที่ปรึกษาคณะทำงาน

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ประธานคณะทำงาน

นายพรพจน์ เพ็ญพาส
อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

คณะทำงาน

ว่าที่ร้อยเอก ธีรพงศ์	ครุธดิลกานันท์	รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง
นางสาวจริยาพร	จิตต์ใจมั่น	ผู้อำนวยการสำนักผังประเทศและผังภาค
นางสาวสิริกุล	เลี้ยงอนันต์	ผู้อำนวยการสำนักผังเมืองรวม
นายเกียรติศักดิ์	อมรประเสริฐสุข	ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมการผังเมือง
นางมณีวรรณ	ชนะไพ	รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์และประเมินผล รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์และประเมินผล
นายอุดม	จิตตวงค์	ผู้อำนวยการกองผังเมืองเฉพาะ
นายธรรมโรจน์	ทรงวิทย์	ผู้อำนวยการกองนิติการ
นางพิชญ์ณัชชา	ศรีหิรัญรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
นายปองพล	ทองสมจิตร	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
นายทวีวิทย์	หมื่นสุกแสง	หัวหน้ากลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

คณะทำงานขับเคลื่อนการจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

ประธานคณะทำงานขับเคลื่อนฯ

ว่าที่ร้อยเอก ธีรพงศ์ ครุธดิลกานันท์
รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง

ที่ปรึกษาคณะทำงานขับเคลื่อนฯ

นางสาวอัญชลี ตันวานิช
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการผังเมือง

คณะทำงานขับเคลื่อนฯ

นางสาวปาณิสรา	ดาวเรือง	ผู้แทนสำนักผังประเทศและผังภาค
นางสาววรรณวีร์	บุณยฤทธิ์	ผู้แทนสำนักผังเมืองรวม
นายวิชัย	กิตติพิชัย	ผู้แทนสำนักวิศวกรรมการผังเมือง
นางสุชนันท์	กลีบแก้ว	ผู้แทนสำนักวิเคราะห์และประเมินผล
นางสาววาสินี	วิสุทธิวิเศษ	ผู้แทนกองผังเมืองเฉพาะ
นางสาวศิริลักษณ์	ใจไว	ผู้แทนกองนิติการ
นางสาวฆายนีย์	ดวงภักดี	ผู้แทนสำนักจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาพื้นที่
นายปองพล	ทองสมจิตร	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ
นายทวีวิทย์	หมื่นสุกแสง	หัวหน้ากลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ

นางสาวพิมพ์ชนก สุขสาคร
นางสาวจิรพร กลางสูงเนิน
นายวีร์ชนัญ ทรงศิริศิลป์
นางสาวชญานุตม์ หอวงศ์รัตนะ
นางสาวกัญญาณัฐ สุขสมพงษ์
นางสาวโชติรัฏฐ์ ศิวิลัย

กรมโยธาธิการและผังเมือง
กระทรวงมหาดไทย

224 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310

โทรศัพท์ : 0 2201 8170 โทรสาร : 0 2246 7381

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๗๓๒๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๖๗
เวลา ๑๕.๑๔ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๘๙๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานในเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ เห็นชอบรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำรายงานในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบด้วยแล้ว และขอให้กระทรวงมหาดไทยส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๒๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑๑ / มิ.ย. / ๖๗ เวลา ๑๖.๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๗๓๒๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑๑ / มิ.ย. / ๖๗ เวลา ๑๕.๕๒
ของกลุ่มงาน พรม. ๔ สำนักการ

กองนิติธรรม
โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒ (วีรวัฒน์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (ส.แจ้งนต์)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) : saraban@soc.go.th

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๒๙๑ / ๒๕๖๗
วันที่ ๑๑ / มิ.ย. / ๖๗ เวลา ๑๖.๕๔ น.